



Diagnoza problemów społecznych w Gminie Siedlec



www.diagnoza-spoleczna.pl

www.diagnoza-spoleczna.pl
telefon: 795 721 212
mail: info@diagnoza-spoleczna.pl
Rynek Główny 28, 31-010 Kraków

Spis treści

1. Wstęp.....	1
2. Metodologia.....	7
3. Analiza danych zastanych.....	10
4. Badanie dzieci i młodzieży z Gminy Siedlec.....	19
4. 1. Charakterystyka respondentów.....	20
4. 2. Czas wolny i relacje z perspektywy uczniów.....	26
4. 3. Opinie i wiedza uczniów na temat zjawiska uzależnień chemicznych i behawioralnych.....	36
4. 4. Problem alkoholowy z perspektywy dzieci i młodzieży.....	44
4. 5. Problem nikotynizmu z perspektywy dzieci i młodzieży.....	62
4. 6. Problem narkotykowy z perspektywy dzieci i młodzieży.....	75
4. 7. Problem przemocowy z perspektywy dzieci i młodzieży.....	95
4. 8. Problem uzależnień behawioralnych z perspektywy dzieci i młodzieży.....	113
5. Badanie dorosłych mieszkańców Gminy Siedlec.....	133
5. 1. Charakterystyka respondentów.....	134
5. 2. Profilaktyka z perspektywy dorosłych mieszkańców.....	140
5. 3. Problem alkoholowy z perspektywy dorosłych mieszkańców.....	148
5. 4. Problem narkotykowy z perspektywy dorosłych mieszkańców.....	160
5. 5. Problem przemocowy z perspektywy dorosłych mieszkańców.....	173
5. 6. Problem uzależnień behawioralnych z perspektywy dorosłych mieszkańców.....	193
6. Badanie sprzedawców napojów alkoholowych Siedlec.....	211
6. 1. Charakterystyka respondentów.....	212
6. 2. Problemy społeczne z perspektywy sprzedawców.....	216
7. Badanie przedstawicieli instytucji pomocowych z Gminy Siedlec.....	234
7. 1. Charakterystyka respondentów.....	235
7. 2. Problemy społeczne z perspektywy przedstawicieli instytucji pomocowych.....	240
8. Analiza SWOT.....	266
9. Wnioski.....	270
10. Rekomendacje.....	279

1. Wstęp



www.diagnoza-spoleczna.pl



Wprowadzenie

Bezpieczeństwo traktowane jest jako jedna z najważniejszych wartości w życiu człowieka. Oznacza ono stan obiektywny polegający na braku zagrożenia, odczuwany subiektywnie przez jednostki lub grupy. W najbardziej ogólnym ujęciu pojęcie bezpieczeństwa oznacza stan, w którym nie są popełniane przestępstwa, zwłaszcza przeciwko życiu, zdrowiu i mieniu.

Pojęcie bezpieczeństwa w języku potocznym oznacza stan, w którym jednostka ma poczucie pewności, oparcia w drugiej osobie lub w sprawnie działającym systemie prawnym.

Bezpieczeństwo społeczne może być zagrożone przez problemy społeczne, określane jako „zachowania ludzkie i zjawiska społeczne, które ze względu na swój charakter, skutki czy intensywność występowania postrzegane są i odczuwane przez członków danej społeczności jako istotne dolegliwości w życiu zbiorowym, domagające się rozwiązania” (Jerzy Kwaśniewski), czy też w definicji R. Marisa to: „ogólne wzory zachowania ludzkiego lub warunków społecznych, które są postrzegane jako zagrożenia dla społeczeństwa przez znaczącą liczbę ludności, przez silne grupy, bądź przez charyzmatyczne jednostki, oraz które mogą być rozwiązane czy też którym można jakoś zaradzić” [1] .

Według K. Fryszackiego, warunkiem determinującym zaistnienie problemu społecznego jest stan świadomości. Pojawiające się i narastające poczucie niepokoju, zagrożenia, sprzeciwu to mechanizm identyfikowania problemów oraz nadawania im społecznego charakteru [2].

W świetle tych definicji muszą pojawić się cztery istotne elementy, aby można było mówić o problemie społecznym:

- Ø problem społeczny jest zjawiskiem niepożądanym;
- Ø wywołuje krytykę znacznej liczby ludzi;
- Ø jest zjawiskiem możliwym do przezwyciężenia;
- Ø można go przezwyciężyć przez zbiorowe działanie.

Kwestia niepożądanych zjawisk o charakterze społecznym poruszona została w Strategii Bezpieczeństwa Narodowego RP z 2014 r. W dokumencie za interes narodowy w dziedzinie bezpieczeństwa uznano m.in. „zapewnienie trwałego i zrównoważonego rozwoju potencjału społecznego i gospodarczego państwa, ze szczególnym uwzględnieniem warunków życia i zdrowia ludności jako podstawy bytowania”. Tym samym wyrażono potrzebę eliminowania zjawisk godzących w egzystencję jednostki i utrudniających rozwój społeczeństwa. W strategii podkreślono, że barierą dla dalszego rozwoju jest utrzymujące się zjawisko długotrwałego bezrobocia, ubóstwa i wykluczenia społecznego, a co za tym idzie rozwarstwienia społecznego i nierównego dostępu do dóbr i usług.

Liczne badania wskazują również, iż problemem społecznym nie są tylko wyżej wymienione zjawiska. Sondaże opinii publicznych realizowane przez różne ośrodki w Polsce w ostatnim ćwierćwieczu wskazują na istotność problemów takich jak: alkoholizm, narkomanię, nikotynizm, ubóstwo, bezrobocie, przemoc, bezradność opiekuńczo-wychowawczą oraz wykluczenie społeczne.

Punktem wyjścia wszelkiej interwencji socjalnej jest diagnoza, będąca niezbędnym elementem poprawnie zaplanowanego procesu zmian. Stałe analizowanie zagrożeń w znaczący sposób wpływają na jakość i standard życia ludzi, a tym samym na poziom rozwoju cywilizacyjnego danego państwa, czy regionu.

Obowiązek przeprowadzenia diagnozy społecznej w jednostkach samorządu terytorialnego wynika z ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. W akcie prawnym określono, że gmina i powiat opracowują strategię rozwiązywania problemów społecznych, a samorząd województwa strategię w zakresie polityki społecznej. Zapis ten wzmocniono w art. 17 ustawy podkreślając, że do zadań własnych miasta o charakterze obowiązkowym należy właśnie opracowanie i realizacja miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnie ryzyka.

Diagnoza jest systemem racjonalnych czynności służących do rozpoznania właściwości jakiegoś stanu rzeczy, zdarzenia czy obiektu, które jest podejmowane dla rozwiązania jakiegoś problemu praktycznego. Istotą każdej diagnozy jest stosowanie

istniejącej ogólnej wiedzy dla identyfikowania rozmaitych elementów rzeczywistości, jako należących bądź nie należących do znanych, na gruncie tej wiedzy, kategorii ogólnych, klas, czy typów. Ma na celu przede wszystkim zdiagnozowanie stanu społeczeństwa oraz wskazanie przyczyn obecnej sytuacji.

Bezpośrednio lub pośrednio odnosi się do stanu i sposobu zaspokajania potrzeb społecznych. Jej specyfiką jest fakt, iż koncentruje się ona na zidentyfikowaniu i opisanu takich zjawisk, które ograniczają zaspokojenie potrzeb społecznych lub stwarzają zagrożenie takiego ograniczenia. Pomaga ona zidentyfikować negatywne, nieakceptowane zjawiska, a także niezaspokojone potrzeby i oczekiwania mieszkańców.

Głównymi celami diagnozy społecznej jest:

- Ø Identyfikacja przyczyn wywołujących sytuacje problemowe,
- Ø Identyfikacja wzajemnych związków pomiędzy problemami i kwestiami społecznymi,
- Ø Identyfikacja skali problemów społecznych w danym układzie administracyjnym,
- Ø Identyfikacja regionalnych, lokalnych uwarunkowań problemów społecznych,
- Ø Analiza podejmowanych działań zmierzających do rozwiązania sytuacji problemowej lub jej złagodzenia,
- Ø Analiza proponowanych rozwiązań przez politykę społeczną regionu.

Jak zauważa Jerzy Apanowicz „rzetelna diagnoza ma na celu stwierdzenie prawdziwych faktów lub zjawisk, ustalenie stanu faktycznego, rzeczywistych cech i zasad funkcjonowania”. Specyfiką diagnozy problemów społecznych jest to, że koncentruje się ona na identyfikacji i opisie zjawisk ograniczających lub stwarzających zagrożenie ograniczenia zaspokajania potrzeb społecznych dotyczących wielu osób w społeczności. Wprowadzanie w życie dobrze skonstruowanych programów prewencyjnych, wynikających z rzetelnie przeprowadzonej diagnozy społecznej przyczyni się do podniesienia poczucia bezpieczeństwa wśród członków społeczności lokalnej.

Zakres i problematyka badawcza

W ramach Diagnozy lokalnych problemów społecznych w Gminie Siedlec badaniu poddano problemy społeczne, o których skali i zasięgu trudno jest wnioskować jedynie na podstawie danych zastanych. Są to problemy uzależnień od substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych, przemocy w rodzinie i przemocy rówieśniczej. Specyfika tych zjawisk powoduje, że są trudne z perspektywy osoby – do uświadomienia sobie ich zaistnienia, a z perspektywy instytucji – do rozpoznania. Nierzadko bowiem łatwiej przyznać się do ubóstwa, bezrobocia czy choroby, niż do uzależnienia bądź przemocy, co spowodowane jest m.in. wstydem oraz niechęcią do ujawniania spraw rodzinnych obcym osobom.

Niniejszy dokument składa się z dwóch części. Pierwsza ma charakter teoretyczno – metodologiczny. Przedstawiono w niej założenia realizowanych badań, ich podstawę teoretyczną oraz opisano metodologię przeprowadzonych badań własnych.

Druga część prezentuje wyniki badań przeprowadzonych wśród osób dorosłych oraz dzieci i młodzieży zamieszkałych w Gminie Siedlec oraz analizy korelacyjne, których celem było dokładne scharakteryzowanie występujących problemów społecznych. Na zakończenie przedstawione zostały wnioski i rekomendacje, wynikające z przeprowadzonego badania.

Głównym celem realizowanej diagnozy było wskazanie skali problemu uzależnień chemicznych, zjawiska przemocy domowej, rówieśniczej i szkolnej oraz problemu uzależnień behawioralnych na terenie Gminy Siedlec.

Przed przystąpieniem do realizacji badań postawiono sobie następujące pytania badawcze:

1. Jaka jest skala zjawiska uzależnień chemicznych i behawioralnych wśród badanych dzieci i młodzieży z terenu Gminy Siedlec?
2. Jakie czynniki wpływają na sięganie przez badaną młodzież po substancje odurzające?
3. Jaka jest wiedza badanej młodzieży w zakresie zagrożeń jakie niosą za sobą substancje uzależniające?
4. Jaka jest skala uzależnień chemicznych i behawioralnych wśród dorosłych mieszkańców Gminy Siedlec?
5. Jakie czynniki wpływają na sięganie przez dorosłych mieszkańców po substancje odurzające?

Charakterystyka wybranych problemów społecznych

Badania realizowane w Gminie Siedlec obejmowały problematykę uzależnień chemicznych, behawioralnych oraz problemu przemocy. Uzależnienie, rozumiane w szerokim pojęciu, obejmuje zarówno zależności od różnych substancji psychoaktywnych, jak też uzależnienia behawioralne (od gier, natrętnych zakupów, pracy, Internetu itd.). Uzależnienie można określić jako nawracające zaburzenie obejmujące procesy psychiczne, ale również często wegetatywne i somatyczne. Zasadniczą cechą uzależnień od substancji psychoaktywnych jest utrata kontroli nad procesami zachowania popędowego, a więc nad dążeniem do kontaktu z substancją, kompulsywne jej poszukiwanie i pobieranie.

Substancje psychoaktywne, w mowie potocznej środki odurzające, używki, narkotyki miękkie, narkotyki twarde czy dopalacze, definiowane jako związki chemiczne pochodzenia naturalnego lub syntetycznego, wpływające na centralny układ nerwowy. Przyjmowane są w celu doznania przyjemności, zmiany świadomości, uzyskania określonego nastroju, przeżycia ekstremalnych doznań.

W świetle Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych (ICD - 10) obowiązującej w Polsce od 1992 roku, substancjami psychoaktywnymi powodującymi zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania są: alkohol, opioidy, kanabinoły, substancje uspokajające i nasenne, kokaina, inne substancje stymulujące, w tym kofeina, halucynogeny, tytoń, lotne rozpuszczalniki organiczne oraz inne narkotyki i substancje psychoaktywne.

W Polsce obowiązuje podział substancji psychoaktywnych na trzy główne grupy:

- alkohol, opiaty, leki uspokajające i nasenne (działające głównie rozluźniająco, uspokajająco, nasennie),
- kanabinoły i inne substancje halucynogenne, lotne rozpuszczalniki (działające głównie euforycznie),
- kokaina i inne substancje stymulujące, nikotyna (działające pobudzająco, podwyższające nastrój).

W zależności od rodzaju substancji psychoaktywnej można wyróżnić różne rodzaje uzależnień, takie jak alkoholizm, narkomania, nikotynizm.

• **Alkoholizm** – według WHO to „wszelki sposób picia, który wykracza poza miarę tradycyjnego i zwyczajowego spożycia albo poza ramy obyczajowego, przyjętego w całej społeczności, picia towarzyskiego bez względu na czynniki, które do tego prowadzą”. Alkoholizm ściśle wiąże się z negatywnymi zjawiskami społecznymi takimi jak: bezrobocie, przemoc, ubóstwo, czy zachowania kryminalne. Problem alkoholowy wśród współczesnych społeczeństw jest problemem o bardzo szerokim zasięgu.

• **Narkomania** – według ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. przeciwdziałaniu narkomanii, narkomania to: „stałe lub okresowe używanie w celach niemedycznych środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich”.

• **Nikotynizm** – jest zjawiskiem, które polega na regularnym zażywaniu tytoniu, w skład którego wchodzi nikotyna – silna trucizna oraz szereg innych substancji, które wykazują negatywny wpływ na nasz organizm. Nikotynizm jest uzależnieniem fizycznym i psychicznym. Został szczegółowo opisany w Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD 10. Granice pomiędzy nimi mogą być jednak nieostre. Niezależnie jednak od rodzaju uzależnienia może ono przynieść negatywne konsekwencje w wielu wymiarach, utrudnia bowiem prawidłowe funkcjonowanie psychiczne, fizyczne i społeczne. Niejednokrotnie prowadzi nie tylko do utraty zdrowia, ale także do wykluczenia społecznego, przestępczości oraz problemów i dysfunkcji w rodzinie.

Drugą grupą uzależnień analizowanych w niniejszej diagnozie były uzależnienia behawioralne zwane także nałogami behawioralnymi. To pewne zachowania (np. korzystanie z Internetu, pracowanie, uprawianie ćwiczeń) nad którymi tracimy kontrolę. W konsekwencji, zamiast przynosić nam przyjemność, stają się problemami. Diagnostyka uzależnień behawioralnych obejmuje sześć kryteriów:

- zaabsorbowanie poznawcze i behawioralne danym zachowaniem;
- modyfikacja nastroju (angażowanie się w dane zachowanie na skutek nieradzenia sobie z negatywnymi emocjami, stresem lub z powodu dobrego nastroju);
- wzrastająca tolerancja na działanie danego zachowania;

- obecność symptomów odstawiennych (głównie psychologicznych);
- konflikt na każdym wymiarze funkcjonowania (rodzina, praca, hobby);
- nawrót.

Najważniejszą różnicą pomiędzy wykonywaniem jakiejś czynności z pasją a uzależnieniem jest utrata kontroli (odczuwanie przymusu) i powód, dla którego wykonujemy daną czynność. Utrata kontroli wiąże się z tym, że nie jesteśmy w stanie przestać, nawet jeśli próbujemy. W niniejszej diagnozie omówiono problem uzależnień od komputera i Internetu oraz gier hazardowych. Posługiwano się następującymi definicjami:

• **Uzależnienie internetowe** - to nowy rodzaj nałogu polegający na ustawicznym spędzaniu czasu przed komputerem, a zwłaszcza w sieci internetowej, charakteryzujący się wewnętrznym przymusem "bycia w sieci" osoby uzależnionej. Objawy uzależnienia internetowego to: traktowanie komputera jako środka na łagodzenie stresu, odczuwanie irytacji w sytuacjach innych niż kontakt z komputerem, podawanie nieprawdziwych danych na pytanie o czas spędzany przy komputerze.

• **Uzależnienie od hazardu** - Uzależnienie od hazardu należy do uzależnień behawioralnych i jest definiowane, jako powtarzające się działanie, które nie może być kontrolowane i jest ze szkodą dla osoby uzależnionej, jej wartości, zobowiązań społecznych, zawodowych, ekonomicznych i rodzinnych, oraz związanych z naruszaniem norm społecznych i prawa. Jest określane, jako patologiczny hazard, nałogowe granie, hazard przymusowy. Bywa nazywane ukrytym nałogiem, bowiem w przeciwieństwie do innych uzależnień nie wywołuje widocznych dla otoczenia symptomów i można go dość łatwo ukryć. O diagnozie tego zaburzenia nie decyduje rodzaj uprawianej gry, lecz sposób grania, który z czasem staje się sensem życia dla osoby uzależnionej i główną motywacją życiową. Aktywność związana z graniem jest dominującą aktywnością, która często prowadzi do utraty pracy, rodziny, dóbr materialnych i marginalizacji społecznej. Bez względu na ponoszone koszty nałogowy hazardzista wraca do gry i popędu tego nie sposób powstrzymać.

Kolejnym problemem społecznym charakteryzowanym w niniejszej diagnozie jest problem przemocy. Przemoc to jeden z problemów społecznych, których coraz bardziej staje się widoczny w polskiej rzeczywistości społecznej. Nie jest to nowy problem, jednak jego eskalacja zatacza coraz szersze kręgi w świecie współczesnym, przyjmując nowe formy i powodując coraz szersze, tragiczne skutki. Przemoc – to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw drugiej osobie.

Narusza prawa i dobra osobiste, powoduje cierpienie i szkody. Przemoc jest działaniem intencjonalnym i zamierzonym, ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary. Zawsze powoduje ona jakieś szkody. Przemoc to nie to samo co agresja. To co je odróżnia, to przewaga sił jednej ze stron. W przypadku agresji zachowana jest równowaga sił pomiędzy stronami. Przemoc to nie tylko bicie, czy też siniaki na ciele.

Może ona przyjmować różne formy:

• **Przemoc fizyczna** – celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub też groźba uszkodzenia ciała. Może ona przybierać postać m.in. popychania, szarpania, bicia. Jest to niezwykle niebezpieczna forma przemocy, gdyż najczęściej zostawia ona ślady w postaci obrażeń, które mogą doprowadzić nawet do śmierci ofiary.

• **Przemoc psychiczna** – naruszanie godności osobistej. To m.in. powtarzające się poniżanie, ośmieszanie, manipulowanie, brak wsparcia, uwagi, wymagania i oczekiwania, którym nie można sprostać, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi. Jedną z form przemocy psychicznej jest nadopiekuńczość, przejawiająca się w dążeniu do ograniczenia samodzielności poszczególnych członków rodziny w różnych obszarach życia społecznego.

• **Zaniechanie** – przyjmuje postać ciągłego niezaspokojenia podstawowych potrzeb biologicznych oraz psychicznych członków rodziny przez sprawujących nad nimi opiekę bliskich. Ten rodzaj przemocy może mieć formę niedożywiania dzieci, niewłaściwej opieki nad osobami starszymi, a także lekceważenia emocjonalnego, psychicznego oraz nie okazywaniem uczuć.

• **Przemoc ekonomiczna** – odmawianie lub ograniczanie dostępu do wspólnych środków finansowych lub odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie bądź ograniczanie podjęcia pracy zarobkowej, ale to również niszczenie przedmiotów.

• **Przemoc seksualna** – zmuszanie do określonych zachowań i kontaktów seksualnych wbrew woli osoby doznającej przemocy. To m.in. zmuszanie do oglądania filmów pornograficznych, dotykanie wbrew woli w miejscach intymnych,

zmuszanie do prostytucji, zachowań seksualnych z udziałem osób trzecich.

Analizując czynniki powodujące zachowania przemocowe, należy wziąć pod uwagę przede wszystkim trzy główne kategorie:

- Czynniki biologiczne – to między innymi: wysoki poziom testosteronu, zaburzenia hormonalne, zaburzenia w ośrodkowym układzie nerwowym, zaburzenia chromosomowe,
- Czynniki psychologiczne – negatywne doświadczenia z okresu dzieciństwa, cechy osobowości agresywno – impulsywnej, stres, nieudane relacje partnerskie i rodzinne, uzależnienia, niedojrzałość, patologia postaw rodzicielskich,
- Czynniki kulturowe – np. kultura patriarchalna, nowe media (telewizja, gry, Internet).

W kontekście badań realizowanych wśród najmłodszych mieszkańców Gminy Siedlec zwrócono uwagę także na zjawisko przemocy rówieśniczej, które definiowano w następujący sposób:

• **Zjawisko przemocy rówieśniczej i szkolnej** - „wszelkie nieprzypadkowe akty godzące w wolność osobistą jednostek lub przyczyniające się do fizycznej, a także psychicznej szkody osoby, wykraczające poza społeczne zasady wzajemnych relacji”.

Coraz powszechniejszym rodzajem agresji rówieśniczej jest dręczenie jednych uczniów przez drugich. Przemoc rówieśnicza może przybierać formę przemocy bezpośredniej oraz pośredniej. Sprawcą przemocy rówieśniczej może być pojedyncza osoba lub grupa. Przeciwstawiając definicję przemocy, definicji agresji, którą określa się jako akt reaktywny, przemoc określana jest jako intencjonalne użycie przewagi siły, które narusza ustalony porządek. Agresja stanowi reakcję na różne

bodźce, która wyraża gniew, złość co prowadzić może do przemocy. Wyraża się ona w bardziej świadomym wywieraniu presji na słabszej ofierze.

2. Metodologia



Uzasadnienie i wybór techniki badawczej

Badanie zostało zaprojektowane i zrealizowane, aby poznać skalę występujących problemów społecznych w Gminie Siedlec oraz scharakteryzować postawy społeczne względem wybranych problemów społecznych: problemu alkoholowego, nikotynowego, narkotykowego, zjawiska przemocy oraz problemu uzależnień behawioralnych. Osiągnięciu celu badania służyła analiza następujących obszarów: skala zjawiska uzależnień chemicznych i behawioralnych oraz zjawiska przemocy w Gminie Siedlec, ogólna wiedza i opinie mieszkańców na temat zjawiska uzależnień chemicznych i behawioralnych oraz zjawiska przemocy oraz doświadczenia osobiste mieszkańców związane ze zjawiskiem uzależnień chemicznych i behawioralnych oraz zjawiska przemocy.

Obszary dotyczące ogólnej wiedzy i opinii mieszkańców, ich doświadczeń osobistych oraz postrzegania zjawiska uzależnień i przemocy w najbliższym otoczeniu zostały przeanalizowane za pomocą badania ankietowego, przeprowadzonego na próbie badawczej składającej się z: dorosłych mieszkańców Gminy Siedlec oraz dzieci i młodzieży uczęszczających do szkół zlokalizowanych na terenie gminy.

W badaniach zastosowano triangulację technik badawczych. Koncepcja badania uwzględniła zapewnienie trafności i rzetelności planowanych działań. Wiązała się z tym przede wszystkim triangulacja źródeł danych, polegająca na pozyskaniu informacji z różnych środowisk.

Badania wśród mieszkańców zostały wykonane zgodnie z metodologią ilościową, za pomocą metody CAWI (badanie za pomocą ankiety internetowej). Wykorzystana technika badawcza opierała się na bezpośrednim komunikowaniu się ankietera z respondentami przy wykorzystaniu ustrukturyzowanego narzędzia badawczego, jakim był kwestionariusz ankiety. Link odnoszący się do ankiety internetowej został umieszczony na głównej stronie Urzędu Gminy Siedlec.

W przypadku uczniów zastosowano badanie ankietowe za pomocą ankiety internetowej (CAWI). Przed przystąpieniem do ankietowania dzieci i młodzieży szkolnej za każdym razem uzyskiwano zgodę dyrekcji placówki szkolnej na przeprowadzenie badania, udzielano informacji o całkowitej anonimowości oraz o zasadach wypełniania kwestionariuszy, by zminimalizować ryzyko występowania braków danych.

Charakterystyka próby badawczej

Na potrzeby niniejszej diagnozy zdecydowano się na zastosowanie nieprobabilistycznego doboru próby losowej, ze względu na fakt, iż był on najbardziej odpowiedni do ustalonych celów badawczych. Badania zostały przeprowadzane w 2023 roku. Obszary dotyczące ogólnej wiedzy i opinii mieszkańców, ich doświadczeń osobistych oraz postrzegania zjawiska uzależnień w najbliższym otoczeniu zostały przeanalizowane za pomocą badania ankietowego.

W badaniu łącznie wzięło udział 544 osoby, w tym:

- 111 dorosłych mieszkańców,
- 395 uczniów szkoły podstawowej,
- 20 sprzedawców,
- 18 przedstawicieli instytucji pomocowych.

Kwestionariusz ankiety opracowanej na potrzeby niniejszej diagnozy można podzielić na 3 części.

1. Część adresowo-tytułową - umieszcza się ją na pierwszej stronie ankiety, gdzie wyszczególnione są takie kwestie jak: nazwa ośrodka badawczego, tytuł kwestionariusza oraz szczegółowe instrukcje dla respondenta.
2. Część merytoryczną - zawarte są w niej pytania dotyczące badanych zagadnień.
3. Część metryczkową - zawarte są w niej dane dotyczące respondenta. Są to np. płeć, wykształcenie, stan cywilny, przedział wiekowy lub miejsce zamieszkania. Informacje te pozwalają na korelacje z innymi pytaniami zawartymi w ankiecie.

Kwestionariusz ankiety użyty do zebrania danych miał podobną konstrukcję niezależnie od badanej grupy. Składał się z pytań zamkniętych jednego lub wielokrotnego wyboru. Ze względu na specyfikę poszczególnych grup dokonano spersonalizowania pytań, dostosowując ich charakter do profilu respondenta. Wyniki przedstawione w raporcie mają charakter procentowy oraz liczbowy.

Przebieg badań

Badanie diagnozujące problemy społeczne występujące w Gminie Siedlec zostało przeprowadzone w czterech etapach.

1. Etap pierwszy był etapem przygotowawczym. Polegał on na planowaniu badania, określeniu obszarów badawczych oraz możliwości realizacji badań.
2. Etap drugi był etapem konceptualizacji i operacjonalizacji. Na jego etapie realizowano zadania związane z określeniem problemu, pytań oraz celów badawczych, wyborem metod i technik badawczych, opracowaniem harmonogramu oraz określeniem i doбором próby badawczej.
3. Podczas trzeciego etapu badania realizowano proces zbierania danych oraz ich analizy i interpretacji.
4. Ostatni etap procesu badawczego zakłada opracowanie wniosków, rekomendacji oraz przygotowanie raportu z realizacji badań.

3. Analiza danych zastanych



Poniższa część dokumentu zawiera rozpoznanie stanu w jakim znajduje się Gmina Siedlec oraz jej tendencji rozwojowych. Co ważne niniejsza diagnoza nie jest inwentaryzacją istniejącego stanu rzeczy, nie jest możliwe opisanie w 100% stanów, procesów i zjawisk społecznych, przyrodniczych i gospodarczych zachodzących na terenie gminy.

W diagnozie zostały ujęte tylko te kwestie, które wnoszą istotną wartość do analizy zachodzących zjawisk i problemów społecznych w gminie. Charakterystyka gminy została skonstruowana na podstawie analizy desk research. Obejmuje następujące obszary: położenie, strefa społeczna, infrastruktura społeczna, rynek pracy oraz zarządzanie gminą.

Położenie gminy

Gmina Siedlec położona jest przy zachodniej granicy województwa wielkopolskiego, w powiecie wolsztyńskim. Administracyjnym i gospodarczym centrum gminy jest Siedlec. Tworzy ją 26 miejscowości skupionych w 25 sołectwach, zamieszkałych przez ponad 12,5 tys. mieszkańców. Gmina Siedlec to gmina wiejska. Powierzchnia ogólna gminy wynosi 206,64 km². Pod względem wielkości powierzchni jest gminą dużą, zajmuje 24 miejsce w województwie wielkopolskim. Obszar gminy stanowi 29,8 % obszaru powiatu wolsztyńskiego i 0,7 % obszaru województwa wielkopolskiego.

Siedlec leży w odległości: 10 km od Wolsztyna, 80 km od Poznania - siedziby województwa, ośrodka rozwoju regionalnego, centrum akademickiego i naukowego, 55 km od Zielonej Góry i 190 km od Berlina.

Środowisko naturalne

Bogactwem gminy są jej walory przyrodnicze: lasy, jeziora, ciekawe krajobrazy, urokliwe zakątki o polodowcowej rzeźbie terenu, pozwalające na rozwój turystyki. Według danych GUS, użytki rolne obejmują ponad 80% ogólnej powierzchni Gminy. Wśród nich dominują grunty orne – ponad 61,9% przestrzeni rolniczej. Gmina odznacza się niską lesistością – 11,9 % ogólnej powierzchni, podczas gdy lesistość powiatu siedleckiego wynosi 19,3%, natomiast lesistość województwa mazowieckiego wynosi 24,5%.

Rzeźba i jej geneza:

Rzeźba gminy Siedlec jest związana ze zlodowaceniem północnopolskim (bałtyckim), które zakończyło się ok. 15 tys. lat temu. Formy marginalne oraz równiny sandrowe zostały ukształtowane w czasie deglacjacji lądolodu fazy poznańskiej. Na obecny charakter rzeźby wpłynął też klimat peryglacjalny jak również późniejsze procesy erozyjne, doprowadzające do złagodzenia pierwotnej rzeźby. Wzdłuż wschodniej granicy gminy występują równiny sandrowe, będące częścią Sandru Nowotomyskiego. Jest to obszar wzniesiony od 60-70 m. n. p. m. Miejscami z równinnej powierzchni sandru wyodrębiają się pagórki wydmore o wysokości względnej nie przekraczającej 10 m. Największą powierzchnię gminy zajmuje wydmorew terasowa. Występuje ona w centralnej części gminy, przechodząc w kierunku wschodnim we wspomnianą równinę sandrową, natomiast od zachodu graniczy z obszarem Rynny Zbąszyńskiej. Z teras wydmorew wyodrębiają się pojedyncze pagórki wydmore o bardzo małych deniwelacjach, nie przekraczających 5 metrów oraz denna terasa zalewowa rzeki Szarki i Północnego Kanału Obry. Teren ten wznosi się od 55-60 m. n. p. m.

Wody powierzchniowe:

Gmina Siedlec leży w dorzeczu Odry. Największą rzeką jest rzeka Szarka, której źródło znajduje się na obszarze sąsiedniej gminy. Szarka jest głównym ciekim powierzchniowym. Jej długość w obrębie gminy wynosi około 18,5 km. W zachodniej części gminy występuje ciąg jezior polodowcowych. Są to jeziora: Chobienickie, Grójeckie, Wielkowiejskie, Kopanickie, Wąchabnowskie. Wszystkie te jeziora leżą w Rynnie Zbąszyńskiej na wysokości 53 m. n. p. m. Ogółem obszar wód powierzchniowych wynosi 783 ha, co stanowi 3,8 % obszaru gminy. Z tej powierzchni na wody stojące przypada 559 ha, na wody płynące 224ha.

Warunki klimatyczne:

Pod względem cech klimatycznych gminę Siedlec można zaliczyć do Regionu Lubuskiego, który wchodzi w skład większego Regionu Śląsko-Wielkopolskiego. Klimat gminy charakteryzuje się przewagą wpływów oceanicznych. Występują tu stosunkowo małe roczne amplitudy temperatury powietrza, wczesna wiosna, długie lato, łagodna i krótka zima, z mało trwałą pokrywą śnieżną. Średnia temperatura stycznia waha się od 10 C do 1,50 C, lipca od 17,50 C do 180 C. Zima trwa tutaj około 70 dni, lato około 90 dni. Średnia roczna wartość opadu wynosi około 550 mm.

Lasy:

Dzisiejsza szata roślinna jest w niewielkim stopniu odbiciem naturalnych warunków środowiska przyrodniczego. Obok istniejących jeszcze krajobrazów naturalnych, charakterystycznych dla zachodniej części gminy, zdecydowanie większy odsetek powierzchni stanowi teren o krajobrazie przekształconym, pokryty w różnym stopniu szatą roślinną. Lasy w gminie Siedlec zajmują powierzchnię 5386 ha (1995 r.) co stanowi 26,3 % powierzchni gminy. Gmina jest nierównomiernie zalesiona, zróżnicowane są też wielkości kompleksów leśnych w różnych jej częściach. Najwięcej lasów występuje w zachodniej części gminy, gdzie wraz z jeziorami Rynny Zbąszyńskiej tworzą naturalne kompleksy. Oprócz tego duże powierzchnie lasu występują w sołectwach Mariankowo, Boruja, Belęcin oraz Kiełpiny, Tuchorza i Kiełkowo. Duży kompleks leśny ciągnie się również szerokim pasem w centrum gminy od miejscowości Kopanica, Jaromierz na południowym skraju po linie Chobienice, Wojciechowo będące jego północnym zasięgiem. Pozostały obszar gminy cechuje "punktowe" występowanie lasu.

Pomniki przyrody:

Na terenie gminy znajduje się 17 pomników przyrody:

- Zakrzewo - drzewa pomnikowe: dąb szypułkowy, topola,
- Chobienice - drzewa pomnikowe: platan, lipa drobnolistna, lipa,
- Karna - drzewa pomnikowe: wiąz szypułkowy, lipa drobnolistna, 4 dęby, 3 buki, aleja 14-stu platanów,
- Belęcin - drzewo pomnikowe: buk.

Parki:

Teren gminy obfituje w parki wiejskie i podworskie. Co najmniej 6 z nich zasługuje na uwagę ze względu na walory przyrodnicze.

Strefa społeczna

Niniejsza część diagnozy koncentruje się zagadnieniach społecznych zachodzących na terenie Gminy Siedlec. W szczególności dotyczy to zagadnień związanych z demografią.

Gmina Siedlec ma 12 447 mieszkańców, z czego 50,8% stanowią kobiety, a 49,2% mężczyźni. W latach 2002-2022 liczba mieszkańców wzrosła o 5,2%. Współczynnik feminizacji wynosi 103, co oznacza, że na 100 mężczyzn przypadają 103 kobiety.

Średni wiek mieszkańców wynosi 38,5 lat i jest nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa wielkopolskiego (41,1) oraz mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski (42,1).

Rozkład liczebności mieszkańców przedstawia piramida wieku. Pokazuje ona, iż dysproporcja pomiędzy liczbą kobiet, a mężczyzn jest znaczna w starszych grupach wiekowych. Natomiast analizując młodsze grupy można dostrzec, iż w przeważającej liczbie przypadków nie obserwuje się znacznej dysproporcji pomiędzy liczbą kobiet i mężczyzn.

Analizując sytuację demograficzną Gminy Siedlec należy również zwrócić uwagę na strukturę mieszkańców w podziale na wiek. W roku 2022 ludność w wieku nieprodukcyjnym stanowiła 36,8% ludności gminy. Obywatele wieku produkcyjnego (przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się osoby zdolne do pracy, znajdujące się w wieku 18 – 64 lat w przypadku mężczyzn oraz 18 – 59 lat w przypadku kobiet) stanowili 63,2% ludności gminy.

Liczba ludności Gminy Siedlec w podziale na wiek:

- w wieku przedprodukcyjnym (0 – 18) - 22,1%, w tym 21,5% kobiet i 22,8% mężczyzn.
- w wieku produkcyjnym (18 - 65) - 59,7%, w tym 54,9% kobiet i 64,6% mężczyzn.
- w wieku poprodukcyjnym (po 65) - 18,2%, w tym 23,6% kobiet i 12,6% mężczyzn.

Współczynnik obciążenia demograficznego to stosunek ludności w wieku nieprodukcyjnym do liczebności wieku produkcyjnego. W przypadku Gminy Siedlec wskaźnik ten w roku 2022 wynosił 67,6. Co wskazuje na fakt, iż następuje proces starzenia się ludności gminy. Ten wskaźnik obciążenia demograficznego jest więc mniejszy od wskaźnika dla województwa mazowieckiego (68,5) oraz mniejszy od wskaźnika obciążenia demograficznego dla całej Polski (69,00).

Zgodnie z danymi z roku 2022, w Gminie Siedlec jest 3 450 mieszkańców w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata), w tym 1 682 kobiet oraz 1 768 mężczyzn.

Na stan i strukturę ludności decydujący wpływ mają zjawiska demograficzne, określane jako ruch naturalny. Zalicza się do nich m.in. urodzenia i zgony, a także małżeństwa, rozwoły oraz migracje.

Analizując stan cywilny mieszkańców można zauważyć, iż 28,3% mieszkańców gminy Siedlec jest stanu wolnego, 58,4% żyje w małżeństwie, 4,9% mieszkańców jest po rozwodzie, a 8,3% to wdowy/wdowcy. Mieszkańcy Gminy Siedlec zawarli w 2021 roku 59 małżeństw, co odpowiada 4,7 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to nieznacznie więcej od wartości dla województwa wielkopolskiego oraz więcej od wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano 1,4 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców.

Obserwując trend w liczbie zawartych małżeństw w mieście można dostrzec, iż ich liczba w poszczególnych latach rośnie i maleje. Najwyższy wskaźnik zawartych małżeństw odnotowano w roku 2006, zaś najniższy w roku 2016. W tym samym okresie odnotowano 1,4 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. Natomiast w województwie wielkopolskim wskaźnik rozwodów wynosił 16, zaś dla Polski wynosił również on 1,6.

Gmina Siedlec ma dodatni przyrost naturalny wynoszący 9. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu 0,72 na 1000 mieszkańców Gminy Siedlec. W 2021 roku urodziło się 132 dzieci, w tym 47,0% dziewczynek i 53,0% chłopców. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,95 i jest znacznie większy od średniej dla województwa oraz znacznie większy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju.

W 2021 roku urodziło się 132 dzieci, w tym 47,0% dziewczynek i 53,0% chłopców. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,95 i jest znacznie większy od średniej dla województwa oraz znacznie większy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju.

W 2021 roku 32,9% zgonów w Gminie Siedlec spowodowanych było chorobami układu krążenia, przyczyną 18,4% zgonów w Gminie Siedlec były nowotwory, a 3,3% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego. Na 1000 ludności Gminy Siedlec przypada 9.89 zgonów. Jest to znacznie mniej od wartości średniej dla województwa wielkopolskiego (12,3) oraz znacznie mniej od wartości średniej dla kraju (13,7).

Drugim, obok przyrostu naturalnego, czynnikiem mającym bezpośredni wpływ na liczbę ludności na danym obszarze są migracje, których wielkość i kierunki zależą w dużej mierze od sytuacji społeczno-gospodarczej gminy.

W 2021 roku zarejestrowano 73 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 89 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla gminy Siedlec -16. W tym samym roku 2 osób zameldowało się z zagranicy oraz zarejestrowano 1 wymeldowań za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące 1.

Infrastruktura społeczna

Analizując sytuację społeczno – ekonomiczną gminy należy również zwrócić uwagę na infrastrukturę edukacyjną, kulturalną i zdrowotną. W obszarze polityki społecznej na terenie gminy działa szereg instytucji, których główny celem są działania z obszaru pomocy społecznej, a także edukacji, kultury, sportu i rekreacji oraz profilaktyki zdrowotnej.

Instytucje kultury

Duże znaczenie w realizacji zadań w obszarze społecznym mają gminne instytucje kultury oraz instytucje upowszechniające wśród mieszkańców postawy aktywne zapewniając im możliwość uprawiania sportu i rekreacji.

Życie kulturalne na terenie Gminy Siedlec tworzą:

- Gminny Ośrodek Kultury w Siedlcu
- Gminna Biblioteka Publiczna w Siedlcu

Najbardziej interdyscyplinarnym ośrodkiem kulturalnym funkcjonującym w gminie jest Ośrodek Kultury w Siedlcu. Jest on wiodącą placówką kultury w gminie, realizującą program polityki kulturalnej. Jest samorządową instytucją kultury, wpisaną do rejestru instytucji kultury prowadzonego przez Gminę Siedlec i posiada osobowość prawną.

Do podstawowych zadań placówki należą: edukacja kulturalna i wychowanie przez sztukę, tworzenie warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego oraz zainteresowania wiedzą i sztuką, rozpoznawanie, rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb oraz zainteresowań kulturalnych, przygotowanie do odbioru i tworzenie wartości kultury, kształtowanie wzorów aktywnego uczestnictwa w kulturze.

Gminny Ośrodek Kultury w Siedlcu jest miejscem umożliwiającym szeroki i różnorodny rozwój, społeczny, kulturalny, emocjonalny i duchowy. Jest kreatywną przestrzenią otwartą na różnorodne działania, czynną sześć, a nawet często i siedem dni w tygodniu. W 2022 roku był organizatorem wielu ważnych wydarzeń artystycznych i imprez dla mieszkańców. Od tych małych, jak warsztaty czy wernisaże po duże koncerty i imprezy plenerowe.

Podstawowym celem jego działalności jest:

- Rozpoznawanie, rozbudzanie zainteresowań i potrzeb kulturalnych społeczności lokalnej;
- Przygotowanie do odbioru i tworzenia wartości kulturalnych;
- Kształtowanie wzorców i nawyków aktywnego uczestnictwa w kulturze;
- Zaspokajanie lokalnych potrzeb kulturalnych różnych grup społecznych;
- Edukacja kulturalna i wychowanie przez sztukę;
- Tworzenie warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego oraz zainteresowania wiedzą i sztuką;
- Tworzenie warunków dla rozwoju folkloru, a także rękodzieła ludowego i artystycznego;
- Upowszechnianie i promocja kultury lokalnej w kraju i za granicą.

Na terenie Gminy działa Kino za rogiem. W roku 2022 zanotowano znaczny wzrost uczestnictwa w seansach. W roku 2022 Kino odwiedziło łącznie 2738 widzów i wyświetliliśmy łącznie 217 filmów. To znaczny wzrost z w porównaniu z rokiem 2021.

W ośrodku kultury działa 7 sekcji artystycznych: plastyczna, taneczna, teatralna, rzeźbiarska, robotyki, sekcja dla najmłodszych czyli Akademia Bobasa i zajęcia malarstwa dla dorosłych. Na te zajęcia uczęszcza co tydzień łącznie ponad 90 osób. Prowadzone są również zajęcia: Aerodance – zajęcia aerobiku, Fitlatino czyli zajęcia fitnessowo-taneczne, Fitness i Joga. – To kolejne ponad 50 osób.

GOK realizuje również projekty dla seniorów - Akademia Seniora to zajęcia przeznaczone dla seniorów z Gminy Siedlec. To stałe, systematyczne, cotygodniowe spotkania, w czasie których seniorzy mają zajęcia kulinarne, warsztatowo – rękodzielnicze, szeroko pojęte działania artystyczne, spotkania i seanse filmowe. Na zajęcia uczęszcza około 10/15 seniorów.

Gmina Siedlec na swoim terenie posiada 24 sale wiejskie. Każde sołectwo ma do dyspozycji salę wiejską z pełnymi węzłami sanitarnymi oraz zapleczem kuchennym. Mieszkańcy oraz zamiejscowi mają możliwość wynajmu sali w celach komercyjnych oraz widowiskowo-rozrywkowych

Na terenie gminy działa także **Gminna Biblioteka Publiczna w Siedlcu**. Gminna Biblioteka Publiczna w Siedlcu posiada dwie filie zlokalizowane na terenie Gminy Siedlec: Filia w Tuchorzy oraz Filia w Chobienicach.

Do zadań Biblioteki Publicznej należy:

- Gromadzenie i opracowywanie zbiorów;
- Wypożyczanie i udostępnianie materiałów bibliotecznych zgodnie z obowiązującym regulaminem;
- Udzielanie informacji bibliotecznych, bibliograficznych i rzeczowych użytkownikom indywidualnym i zbiorowym;
- Rejestracja i ewidencja pobytu użytkownika w wypożyczalni i czytelni;
- Prowadzenie katalogów kartkowych i kartotek pomocniczych;
- Świadczenie usług ksero na rzecz czytelników biblioteki i osób z zewnątrz;
- Opracowywanie materiałów popularyzujących bibliotekę i jej działalność;
- Współpraca z innymi bibliotekami.

Gminna Biblioteka Publiczna w Siedlcu wraz z filiami ściśle współpracuje z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Siedlcu. W ramach współpracy z przedszkolami i szkołami z terenu Gminy Siedlec organizowane są czytania dla najmłodszych, liczne konkursy oraz zabawy. Organizowane są również spotkania autorskie, lekcje biblioteczne, konkursy plastyczne, wystawy oraz turnieje wiedzy o książkach. Co roku również pracownicy Gminnej Biblioteki Publicznej w Siedlcu organizują pasowania dla uczniów klas pierwszych.

Stan księgozbiorów na dzień 31.12.2022r. wynosi ogółem 25664 woluminów, w tym przybyło 463 woluminów. W Gminnej Bibliotece Publicznej w Siedlcu zarejestrowanych jest 123 czytelników, w filii w Tuchorzy zarejestrowanych jest 45 czytelników a w filii w Chobienicach 277 czytelników.

Oświata

Instytucjami realizującymi zadania w obszarze edukacyjnym są żłobki, przedszkola oraz szkoły (podstawowe i ponadpodstawowe). Instytucje te nie tylko realizują zadanie opiekuńcze i edukacyjne, ale również wdrażają programy profilaktyczne oraz w znaczący sposób mogą wpłynąć na przeciwdziałanie problemom społecznym.

W 2022 roku, na terenie Gminy Siedlec funkcjonowało 6 **przedszkoli**. Gmina Siedlec prowadzi 2 samodzielne przedszkola: Zespół Publicznych Przedszkoli w Tuchorzy z oddziałami w Starej Tuchorzy oraz Przedszkole w Siedlcu. Dodatkowo na terenie gminy działa jeden żłobek niepubliczny. Przedszkola również funkcjonują przy zespołach szkół: Zespole Szkoły Podstawowej i Przedszkoli w Kopanicy – przedszkole w Kopanicy i Przedszkole w Jażyńcu, Zespole Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Chobienicach, Zespole Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Belęcinie, Oddział przedszkolny w Szkole Podstawowej w Tuchorzy. Ponadto w Gminie Siedlec funkcjonuje jedno przedszkole niepubliczne – Niepubliczne Przedszkole ABeCe – Strumyk Wiedzy do którego uczęszcza 76 dzieci.

Zadania w obszarze edukacji realizują **szkoły podstawowe**. W roku 2021/2022 do placówek edukacyjnych uczęszczało 1164 uczniów (szkoła podstawowa).

Na terenie miasta funkcjonuje 5 szkół podstawowych: Szkoła Podstawowa im. Powstańców Wielkopolskich w Siedlcu, Szkoła Podstawowa w Tuchorzy, Szkoła Podstawowa im. Kopanickiej Drużyny Powstańców Wielkopolskich w Kopanicy wchodząca w skład Zespołu Szkoły Podstawowej i Przedszkoli w Kopanicy, Szkoła Podstawowa im. Ignacego Mielżyńskiego w Chobienicach wchodząca w skład Zespołu Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Chobienicach, Szkoła Podstawowa w Belęcinie wchodząca w skład Zespołu Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Belęcinie. We wszystkich szkołach na terenie gminy jest zatrudnionych 171 nauczycieli oraz 6 pedagogów szkolnych.

Szkoły w gminie oferują także doradztwo psychologiczne na wszystkich etapach edukacji, doradztwo zawodowe - w celu wspierania uczniów klas VII–VIII szkoły podstawowej w procesie świadomego i samodzielnego podejmowania decyzji edukacyjnych, a także zawodowych.

Rynek pracy

Wskaźnikiem, który charakteryzuje sytuację na rynku pracy jest udział procentowy osób bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym. Jest to jeden ze sposobów podawania wielkości bezrobocia. W Gminie Siedlec na 1000 mieszkańców pracuje 342 osób. 62,5% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 37,5% mężczyźni.

Bezrobocie rejestrowane w Gminie Siedlec wynosiło w 2022 roku 1,8% (1,8% wśród kobiet i 1,8% wśród mężczyzn). To mniej niż w województwie (2,9%) oraz mniej niż w Polsce (5,2%). Najwyższy wskaźnik bezrobocia zanotowano w roku 2004 (10,0%), a najniższy w roku 2019 (1,4%). Od roku 2013 do roku 2019 szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w gminie ulegała systematycznemu zmniejszeniu. Jej wzrost odnotowano w roku 2020.

Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Siedlec 1 278 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 962 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi -316.

Analizując sektor zatrudnienia, na podstawie danych z GUS, w gminie można dostrzec, iż 19,4% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Siedlec pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 34,3% w przemyśle i budownictwie, a 26,9% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 1,6% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

W Gminie Siedlec w roku 2022 w rejestrze REGON zarejestrowane były 1 443 podmioty gospodarki narodowej, z czego 1 187 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 98 nowych podmiotów, a 40 podmiotów zostało wyrejestrowanych. Na przestrzeni lat 2009-2022 najwięcej (109) podmiotów zarejestrowano w roku 2009, a najmniej (79) w roku 2017. W tym samym okresie najwięcej (116) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2009 roku, najmniej (40) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2022 roku.

Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w gminie Siedlec najwięcej (84) jest stanowiących spółki handlowe z ograniczoną odpowiedzialnością. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (1 366) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że 17,9% (259) podmiotów jako rodzaj działalności deklaruowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklaruowało 27,8% (401) podmiotów, a 54,3% (783) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność.

Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w Gminie Siedlec najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (21.0%) oraz budownictwo (20.7%).

Sytuacja społeczna

Oprócz instytucji kulturalnych, edukacyjnych i sportowych, w Gminie Siedlec funkcjonują również instytucje, których celem jest pomoc mieszkańcom w przypadku spersonalizowanych problemów.

Pomoc społeczna

Najważniejszą instytucją zajmującą się pomocą społeczną na terenie Gminy Siedlec jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, którego głównym zadaniem jest praca z najbardziej potrzebującymi mieszkańcami gminy. Ośrodek wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem Ośrodka Pomocy Społecznej jest zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym rodzin poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

GOPS podejmuje następujące zadania:

- Świadczenia pomocy rodzinom mającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez wprowadzenia asystenta rodziny;
- Promowanie i wspieranie rodzin wielodzietnych poprzez zwiększenie dostępności do różnego rodzaju ofert (np. Karta Dużej Rodziny);
- Pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia poprzez wsparcie finansowe rodzin m.in. wypłaty świadczeń na pokrycie wydatków związanych z utrzymaniem dziecka (zasiłki rodzinne, świadczenia wychowawcze, fundusz alimentacyjny, jednorazowe świadczenie „Dobry start”, zasiłki z pomocy społecznej);
- Umożliwienie korzystania z pomocy specjalistycznej dzieci i młodzieży i rodziców (prawnej, psychologicznej, terapeutycznej);
- Współpracy ze szkołami w zakresie diagnozowania potrzeb dzieci i młodzieży zagrożonych marginalizacją;
- Współpracy pracowników socjalnych z instytucjami działającymi na rzecz rodziny (placówkami oświaty, kuratorami sądowymi, Komendą Policji, Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz organizacjami pozarządowymi);
- Doskonalenia metody i techniki pracy socjalnej poprzez podnoszenie kwalifikacji zawodowych na szkoleniach i kursach.

Ośrodek Pomocy Społecznej w 2022 roku objął pomocą – 230 rodzin.

Rodziny, które mają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych wspierają Asystenci Rodziny. Asystent podejmuje współpracę z rodziną, rozpoznaje poziom jej destrukcji (destabilizacji), a następnie wspiera rodziny do pozytywnych zmian, do wydobywania i pomnażania ich zasobów, zawsze zgodnie z dobrem rodziny i windywidualizowanym tempie realizacji działań.

W Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudnionych jest 5 pracowników socjalnych oraz asystent rodziny. Pracownicy socjalni prowadzą w rodzinach pracę socjalną i poradnictwo. Powyższa instytucja wspiera rodziny również finansowo w formie zasiłków celowych, okresowych, stałych, świadczeń rodzinnych, dodatków mieszkaniowych. Dodatkowo Ośrodek w 2022r. zatrudniał 2 opiekunki na pełen etat oraz 8 osób na umowę zlecenia, które świadczyły/świadczą usługi opiekuńcze dla 10 przewlekle chorych osób z miejscowości Tuchorza, Bęłecin i Boruja, Chobienice Żodyń, Reklin, Stara Tuchorza i Siedlec.

W 2022 roku świadczenia rodzinne i fundusze alimentacyjne przyznawano:

- zasiłek stały - dla 36 rodzin,
- składka zdrowotna - dla 36 rodzin,
- zasiłek okresowy - dla 26 rodzin,
- schronienie - dla 4 rodzin,
- posiłek w szkole i w domu - dla 74 rodzin,
- inne zasiłki celowe - dla 158 rodzin,
- zasiłek celowy w wyniku zdarzenia losowego - dla 3 rodzin,
- sprawienie pogrzebu - dla 1 rodziny,
- odpłatność za pobyt w Domach Pomocy Społecznej - dla 17 osób.

Karta Dużej Rodziny - Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje również program Karty Dużej Rodziny. W 2022 roku przyznano 408 sztuk kart dla osób posiadających co najmniej trójkę.

Dzienny Dom „Senior+ w Siedlcu - funkcjonuje w wymiarze 8 godzin dziennie we wszystkie dni robocze od godz. 7.30 do 15.30. Uczestnikami Domu są osoby w wieku powyżej 60 lat, nieaktywne zawodowo. W Dziennym Domu zatrudnione są 2 opiekunki. Placówka zapewnia opiekę

pielęgniarską oraz usługi socjalne, a także obiad, gorące i zimne napoje.

Przeciwdziałanie i rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii

Gmina realizuje również Gminny Program Przeciwdziałania i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

W ramach Programu Przeciwdziałania i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podejmowane są działania ukierunkowane na grupy osób uzależnionych od alkoholu i ich rodziny, jak i te, które zmierzają do zmniejszania rozmiarów i dotkliwości problemów, jakie niesie ze sobą nadużywanie alkoholu. Głównym wykonawcą programu jest **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**. Do jej zadań należy:

1. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.
2. Prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków sprzedaży napojów alkoholowych.
3. Opiniowanie wniosków o zezwolenie na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych, przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży
4. Inicjowanie i realizacja zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w Gminie Siedlec.
5. Wspomaganie działań instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

W 2022 roku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- odbyła 30 posiedzeń,
- przeprowadziła 38 rozmów motywacyjno - informacyjnych w związku z nadużywaniem alkoholu (odnotowanych w aktach),
- podjęła czynności zamierzające do zastosowania obowiązku poddania się leczeniu w placówce w stosunku do 7 osób,
- wysłała 7 akt do biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i określenia miejsca leczenia,
- skierowała 7 wniosków do sądu o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego,
- stworzyła 19 grup roboczych ds. przeciwdziałania przemocy, w skład których wchodził członek GKRPA.

Członkowie Komisji w ramach swojej działalności w 2022 r. wydali 5 pozytywnych postanowień o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z uchwałami Rady Gminy Siedlec. W 2022 roku na terenie Gminy Siedlec sprzedaż napojów alkoholowych odbywała się w 37 punktach z czego wydanych w danym roku zezwoleń zostało 27.

Zespół Interdyscyplinarny

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. wprowadzony został obowiązek tworzenia w każdej gminie zespołu interdyscyplinarnego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Na terenie gminy Siedlec Zespół Interdyscyplinarny działa od 2012 roku. W jego skład wchodzi przedstawiciele OPS w Siedlcu, GKRPA w Siedlcu, Policji, oświaty, służby zdrowia, PCPR w Wolsztynie, organizacji pozarządowych, a także Sądu Rejonowego w Wolsztynie. Zespół realizuje zadania zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar

Przemocy w Gminie Siedlec. W 2022 r. odbyło się 18 posiedzeń Zespołu, na których rozpatrzono 25 formularzy Niebieskiej Karty, które wpłynęły do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego. Pomocą objęto 35 kobiet, 27 mężczyzn, 43 dzieci.

Zgromadzony materiał badawczy pozwolił na zapoznanie się z sytuacją społeczną Gminy Siedlec. Zebrane dane stanowiły wstęp do przeprowadzenia badań własnych, których wyniki zostały zaprezentowane w kolejnych rozdziałach.

Liczba ludności Gminy Siedlec w podziale na wiek:

- w wieku przedprodukcyjnym (0 – 18) - 22,1%, w tym 21,5% kobiet i 22,8% mężczyzn.
- w wieku produkcyjnym (18 - 65) - 59,7%, w tym 54,9% kobiet i 64,6% mężczyzn.
- w wieku poprodukcyjnym (po 65) - 18,2%, w tym 23,6% kobiet i 12,6% mężczyzn.

Współczynnik obciążenia demograficznego to stosunek ludności w wieku nieprodukcyjnym do liczebności wieku produkcyjnego. W przypadku Gminy Siedlec wskaźnik ten w roku 2022 wynosił 67,6. Co wskazuje na fakt, iż następuje proces starzenia się ludności gminy. Ten wskaźnik obciążenia demograficznego jest więc mniejszy od wskaźnika dla województwa mazowieckiego (68,5) oraz mniejszy od wskaźnika obciążenia demograficznego dla całej Polski (69,00).

Zgodnie z danymi z roku 2022, w Gminie Siedlec jest 3 450 mieszkańców w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata), w tym 1 682 kobiet oraz 1 768 mężczyzn.

Na stan i strukturę ludności decydujący wpływ mają zjawiska demograficzne, określane jako ruch naturalny. Zalicza się do nich m.in. urodzenia i zgony, a także małżeństwa, rozwody oraz migracje.

Analizując stan cywilny mieszkańców można zauważyć, iż 28,3% mieszkańców gminy Siedlec jest stanu wolnego, 58,4% żyje w małżeństwie, 4,9% mieszkańców jest po rozwodzie, a 8,3% to wdowy/wdowcy. Mieszkańcy Gminy Siedlec zawarli w 2021 roku 59 małżeństw, co odpowiada 4,7 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to nieznacznie więcej od wartości dla województwa wielkopolskiego oraz więcej od wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano 1,4 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców.

Obserwując trend w liczbie zawartych małżeństw w mieście można dostrzec, iż ich liczba w poszczególnych latach rośnie i maleje. Najwyższy wskaźnik zawartych małżeństw odnotowano w roku 2006, zaś najniższy w roku 2016. W tym samym okresie odnotowano 1,4 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. Natomiast w województwie wielkopolskim wskaźnik rozwodów wynosił 16, zaś dla Polski wynosił również on 1,6.

Gmina Siedlec ma dodatni przyrost naturalny wynoszący 9. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu 0,72 na 1000 mieszkańców Gminy Siedlec. W 2021 roku urodziło się 132 dzieci, w tym 47,0% dziewczynek i 53,0% chłopców. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,95 i jest znacznie większy od średniej dla województwa oraz znacznie większy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju.

W 2021 roku urodziło się 132 dzieci, w tym 47,0% dziewczynek i 53,0% chłopców. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,95 i jest znacznie większy od średniej dla województwa oraz znacznie większy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju.

W 2021 roku 32,9% zgonów w Gminie Siedlec spowodowanych było chorobami układu krążenia, przyczyną 18,4% zgonów w Gminie Siedlec były nowotwory, a 3,3% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego. Na 1000 ludności Gminy Siedlec przypada 9.89 zgonów. Jest to znacznie mniej od wartości średniej dla województwa wielkopolskiego (12,3) oraz znacznie mniej od wartości średniej dla kraju (13,7).

Drugim, obok przyrostu naturalnego, czynnikiem mającym bezpośredni wpływ na liczbę ludności na danym obszarze są migracje, których wielkość i kierunki zależą w dużej mierze od sytuacji społeczno-gospodarczej gminy.

W 2021 roku zarejestrowano 73 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 89 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla gminy Siedlec -16. W tym samym roku 2 osób zameldowało się z zagranicy oraz zarejestrowano 1 wymeldowań za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące 1.

Infrastruktura społeczna

Analizując sytuację społeczno – ekonomiczną gminy należy również zwrócić uwagę na infrastrukturę edukacyjną, kulturalną i zdrowotną. W obszarze polityki społecznej na terenie gminy działa szereg instytucji, których główny celem są działania z obszaru pomocy społecznej, a także edukacji, kultury, sportu i rekreacji oraz profilaktyki zdrowotnej.

Instytucje kultury

Duże znaczenie w realizacji zadań w obszarze społecznym mają gminne instytucje kultury oraz instytucje upowszechniające wśród mieszkańców postawy aktywne zapewniając im możliwość uprawiania sportu i rekreacji.

Życie kulturalne na terenie Gminy Siedlec tworzą:

- Gminny Ośrodek Kultury w Siedlcu
- Gminna Biblioteka Publiczna w Siedlcu

Najbardziej interdyscyplinarnym ośrodkiem kulturalnym funkcjonującym w gminie jest Ośrodek Kultury w Siedlcu. Jest on wiodącą placówką kultury w gminie, realizującą program polityki kulturalnej. Jest samorządową instytucją kultury, wpisaną do rejestru instytucji kultury prowadzonego przez Gminę Siedlec i posiada osobowość prawną.

Do podstawowych zadań placówki należą: edukacja kulturalna i wychowanie przez sztukę, tworzenie warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego oraz zainteresowania wiedzą i sztuką, rozpoznawanie, rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb oraz zainteresowań kulturalnych, przygotowanie do odbioru i tworzenie wartości kultury, kształtowanie wzorów aktywnego uczestnictwa w kulturze.

Gminny Ośrodek Kultury w Siedlcu jest miejscem umożliwiającym szeroki i różnorodny rozwój, społeczny, kulturalny, emocjonalny i duchowy. Jest kreatywną przestrzenią otwartą na różnorodne działania, czynną sześć, a nawet często i siedem dni w tygodniu. W 2022 roku był organizatorem wielu ważnych wydarzeń artystycznych i imprez dla mieszkańców. Od tych małych, jak warsztaty czy wernisaże po duże koncerty i imprezy plenerowe.

Podstawowym celem jego działalności jest:

- Rozpoznawanie, rozbudzanie zainteresowań i potrzeb kulturalnych społeczności lokalnej;
- Przygotowanie do odbioru i tworzenia wartości kulturalnych;
- Kształtowanie wzorców i nawyków aktywnego uczestnictwa w kulturze;
- Zaspokajanie lokalnych potrzeb kulturalnych różnych grup społecznych;
- Edukacja kulturalna i wychowanie przez sztukę;
- Tworzenie warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego oraz zainteresowania wiedzą i sztuką;
- Tworzenie warunków dla rozwoju folkloru, a także rękodzieła ludowego i artystycznego;
- Upowszechnianie i promocja kultury lokalnej w kraju i za granicą.

Na terenie Gminy działa Kino za rogiem. W roku 2022 zanotowano znaczny wzrost uczestnictwa w seansach. W roku 2022 Kino odwiedziło łącznie 2738 widzów i wyświetliliśmy łącznie 217 filmów. To znaczny wzrost z porównaniu z rokiem 2021.

W ośrodku kultury działa 7 sekcji artystycznych: plastyczna, taneczna, teatralna, rzeźbiarska, robotyki, sekcja dla najmłodszych czyli Akademia Bobasa i zajęcia malarstwa dla dorosłych. Na te zajęcia uczęszcza co tydzień łącznie ponad 90 osób. Prowadzone są również zajęcia: Aerodance – zajęcia aerobiku, Fitlatino czyli zajęcia fitnessowo-taneczne, Fitness i Joga. – To kolejne ponad 50 osób.

GOK realizuje również projekty dla seniorów - Akademia Seniora to zajęcia przeznaczone dla seniorów z Gminy Siedlec. To stałe, systematyczne, cotygodniowe spotkania, w czasie których seniorzy mają zajęcia kulinarne, warsztatowo – rękodzielnicze, szeroko pojęte działania artystyczne, spotkania i seanse filmowe. Na zajęcia uczęszcza około 10/15 seniorów.

Gmina Siedlec na swoim terenie posiada 24 sale wiejskie. Każde sołectwo ma do dyspozycji salę wiejską z pełnymi węzłami sanitarnymi oraz zapleczem kuchennym. Mieszkańcy oraz zamiejscowi mają możliwość wynajmu sali w celach

komercyjnych oraz widowiskowo-rozrywkowych

Na terenie gminy działa także **Gminna Biblioteka Publiczna w Siedlcu**. Gminna Biblioteka Publiczna w Siedlcu posiada dwie filie zlokalizowane na terenie Gminy Siedlec: Filia w Tuchorzy oraz Filia w Chobienicach.

Do zadań Biblioteki Publicznej należy:

- Gromadzenie i opracowywanie zbiorów;
- Wypożyczanie i udostępnianie materiałów bibliotecznych zgodnie z obowiązującym regulaminem;
- Udzielanie informacji bibliotecznych, bibliograficznych i rzeczowych użytkownikom indywidualnym i zbiorowym;
- Rejestracja i ewidencja pobytu użytkownika w wypożyczalni i czytelnicy;
- Prowadzenie katalogów kartkowych i kartotek pomocniczych;
- Świadczenie usług ksero na rzecz czytelników biblioteki i osób z zewnątrz;
- Opracowywanie materiałów popularyzujących bibliotekę i jej działalność;
- Współpraca z innymi bibliotekami.

Gminna Biblioteka Publiczna w Siedlcu wraz z filiami ściśle współpracuje z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Siedlcu. W ramach współpracy z przedszkolami i szkołami z terenu Gminy Siedlec organizowane są czytania dla najmłodszych, liczne konkursy oraz zabawy. Organizowane są również spotkania autorskie, lekcje biblioteczne, konkursy plastyczne, wystawy oraz turnieje wiedzy o książkach. Co roku również pracownicy Gminnej Biblioteki Publicznej w Siedlcu organizują pasowania dla uczniów klas pierwszych.

Stan księgozbiorów na dzień 31.12.2022r. wynosi ogółem 25664 woluminów, w tym przybyło 463 woluminów. W Gminnej Bibliotece Publicznej w Siedlcu zarejestrowanych jest 123 czytelników, w filii w Tuchorzy zarejestrowanych jest 45 czytelników a w filii w Chobienicach 277 czytelników.

Oświata

Instytucjami realizującymi zadania w obszarze edukacyjnym są żłobki, przedszkola oraz szkoły (podstawowe i ponadpodstawowe). Instytucje te nie tylko realizują zadanie opiekuńcze i edukacyjne, ale również wdrażają programy profilaktyczne oraz w znaczący sposób mogą wpłynąć na przeciwdziałanie problemom społecznym.

W 2022 roku, na terenie Gminy Siedlec funkcjonowało 6 **przedszkoli**. Gmina Siedlec prowadzi 2 samodzielne przedszkola: Zespół Publicznych Przedszkoli w Tuchorzy z oddziałami w Starej Tuchorzy oraz Przedszkole w Siedlcu. Dodatkowo na terenie gminy działa jeden żłobek niepubliczny. Przedszkola również funkcjonują przy zespołach szkół: Zespole Szkoły Podstawowej i Przedszkoli w Kopanicy – przedszkole w Kopanicy i Przedszkole w Jażyńcu, Zespole Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Chobienicach, Zespole Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Belęcinie, Oddział przedszkolny w Szkole Podstawowej w Tuchorzy. Ponadto w Gminie Siedlec funkcjonuje jedno przedszkole niepubliczne – Niepubliczne Przedszkole ABeCe – Strumyk Wiedzy do którego uczęszcza 76 dzieci.

Zadania w obszarze edukacji realizują **szkoły podstawowe**. W roku 2021/2022 do placówek edukacyjnych uczęszczało 1164 uczniów (szkoła podstawowa).

Na terenie miasta funkcjonuje 5 szkół podstawowych: Szkoła Podstawowa im. Powstańców Wielkopolskich w Siedlcu, Szkoła Podstawowa w Tuchorzy, Szkoła Podstawowa im. Kopanickiej Drużyny Powstańców Wielkopolskich w Kopanicy wchodząca w skład Zespołu Szkoły Podstawowej i Przedszkoli w Kopanicy, Szkoła Podstawowa im. Ignacego Mielżyńskiego w Chobienicach wchodząca w skład Zespołu Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Chobienicach, Szkoła Podstawowa w Belęcinie wchodząca w skład Zespołu Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Belęcinie. We wszystkich szkołach na terenie gminy jest zatrudnionych 171 nauczycieli oraz 6 pedagogów szkolnych.

Szkoły w gminie oferują także doradztwo psychologiczne na wszystkich etapach edukacji, doradztwo zawodowe - w celu wspierania uczniów klas VII–VIII szkoły podstawowej w procesie świadomego i samodzielnego podejmowania decyzji edukacyjnych, a także zawodowych.

Rynek pracy

Wskaźnikiem, który charakteryzuje sytuację na rynku pracy jest udział procentowy osób bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym. Jest to jeden ze sposobów podawania wielkości bezrobocia. W Gminie Siedlec na 1000 mieszkańców pracuje 342 osób. 62,5% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 37,5% mężczyźni.

Bezrobocie rejestrowane w Gminie Siedlec wynosiło w 2022 roku 1,8% (1,8% wśród kobiet i 1,8% wśród mężczyzn). To mniej niż w województwie (2,9%) oraz mniej niż w Polsce (5,2%). Najwyższy wskaźnik bezrobocia zanotowano w roku 2004 (10,0%), a najniższy w roku 2019 (1,4%). Od roku 2013 do roku 2019 szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w gminie ulegała systematycznemu zmniejszeniu. Jej wzrost odnotowano w roku 2020.

Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Siedlec 1 278 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 962 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi -316.

Analizując sektor zatrudnienia, na podstawie danych z GUS, w gminie można dostrzec, iż 19,4% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Siedlec pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 34,3% w przemyśle i budownictwie, a 26,9% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 1,6% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

W Gminie Siedlec w roku 2022 w rejestrze REGON zarejestrowane były 1 443 podmioty gospodarki narodowej, z czego 1 187 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 98 nowych podmiotów, a 40 podmiotów zostało wyrejestrowanych. Na przestrzeni lat 2009-2022 najwięcej (109) podmiotów zarejestrowano w roku 2009, a najmniej (79) w roku 2017. W tym samym okresie najwięcej (116) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2009 roku, najmniej (40) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2022 roku.

Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w gminie Siedlec najwięcej (84) jest stanowiących spółki handlowe z ograniczoną odpowiedzialnością. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (1 366) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że 17,9% (259) podmiotów jako rodzaj działalności deklaruowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklaruowało 27,8% (401) podmiotów, a 54,3% (783) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność.

Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w Gminie Siedlec najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (21.0%) oraz budownictwo (20.7%).

Sytuacja społeczna

Oprócz instytucji kulturalnych, edukacyjnych i sportowych, w Gminie Siedlec funkcjonują również instytucje, których celem jest pomoc mieszkańcom w przypadku spersonalizowanych problemów.

Pomoc społeczna

Najważniejszą instytucją zajmującą się pomocą społeczną na terenie Gminy Siedlec jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, którego głównym zadaniem jest praca z najbardziej potrzebującymi mieszkańcami gminy. Ośrodek wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem Ośrodka Pomocy Społecznej jest zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym rodzin poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

GOPS podejmuje następujące zadania:

- Świadczenia pomocy rodzinom mającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez wprowadzenia asystenta rodziny;
- Promowanie i wspieranie rodzin wielodzietnych poprzez zwiększenie dostępności do różnego rodzaju ofert (np. Karta Dużej Rodziny);
- Pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia poprzez wsparcie finansowe rodzin m.in. wypłaty świadczeń na pokrycie wydatków związanych z utrzymaniem dziecka (zasiłki rodzinne, świadczenia wychowawcze, fundusz alimentacyjny, jednorazowe świadczenie „Dobry start”, zasiłki z pomocy społecznej);
- Umożliwienie korzystania z pomocy specjalistycznej dzieci i młodzieży i rodziców (prawnej, psychologicznej, terapeutycznej);
- Współpracy ze szkołami w zakresie diagnozowania potrzeb dzieci i młodzieży zagrożonych marginalizacją;
- Współpracy pracowników socjalnych z instytucjami działającymi na rzecz rodziny (placówkami oświaty, kuratorami sądowymi, Komendą Policji, Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz organizacjami pozarządowymi);
- Doskonalenia metody i techniki pracy socjalnej poprzez podnoszenie kwalifikacji zawodowych na szkoleniach i kursach.

Ośrodek Pomocy Społecznej w 2022 roku objął pomocą – 230 rodzin.

Rodziny, które mają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych wspierają Asystenci Rodziny. Asystent podejmuje współpracę z rodziną, rozpoznaje poziom jej destrukcji (destabilizacji), a następnie wspiera rodziny do pozytywnych zmian, do wydobywania i pomnażania ich zasobów, zawsze zgodnie z dobrem rodziny i w zindywidualizowanym tempie realizacji działań.

W Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudnionych jest 5 pracowników socjalnych oraz asystent rodziny. Pracownicy socjalni prowadzą w rodzinach pracę socjalną i poradnictwo. Powyższa instytucja wspiera rodziny również finansowo w formie zasiłków celowych, okresowych, stałych, świadczeń rodzinnych, dodatków mieszkaniowych. Dodatkowo Ośrodek w 2022r. zatrudnił 2 opiekunki na pełen etat oraz 8 osób na umowę zlecenia, które świadczyły/świadczą usługi opiekuńcze dla 10 przewlekle chorych osób z miejscowości Tuchorza, Bęłecin i Boruja, Chobienice Żodyń, Reklin, Stara Tuchorza i Siedlec.

W 2022 roku świadczenia rodzinne i fundusze alimentacyjne przyznawano:

- zasiłek stały - dla 36 rodzin,
- składka zdrowotna - dla 36 rodzin,
- zasiłek okresowy - dla 26 rodzin,
- schronienie - dla 4 rodzin,
- posiłek w szkole i w domu - dla 74 rodzin,
- inne zasiłki celowe - dla 158 rodzin,
- zasiłek celowy w wyniku zdarzenia losowego - dla 3 rodzin,
- sprawienie pogrzebu - dla 1 rodziny,
- odpłatność za pobyt w Domach Pomocy Społecznej - dla 17 osób.

Karta Dużej Rodziny - Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje również program Karty Dużej Rodziny. W 2022 roku przyznano 408 sztuk kart dla osób posiadających co najmniej trójkę.

Dzienny Dom „Senior+ w Siedlcu - funkcjonuje w wymiarze 8 godzin dziennie we wszystkie dni robocze od godz. 7.30 do 15.30. Uczestnikami Domu są osoby w wieku powyżej 60 lat, nieaktywne zawodowo. W Dziennym Domu zatrudnione są 2 opiekunki. Placówka zapewnia opiekę pielęgniarstwa oraz usługi socjalne, a także obiad, gorące i zimne napoje.

Przeciwdziałanie i rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii

Gmina realizuje również Gminny Program Przeciwdziałania i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

W ramach Programu Przeciwdziałania i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podejmowane są działania ukierunkowane na grupy osób uzależnionych od alkoholu i ich rodziny, jak i te, które zmierzają do zmniejszania rozmiarów i dotkliwości problemów, jakie niesie ze sobą nadużywanie alkoholu. Głównym wykonawcą programu jest **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**. Do jej zadań należy:

1. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.
2. Prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków sprzedaży napojów alkoholowych.
3. Opiniowanie wniosków o zezwolenie na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych, przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży
4. Inicjowanie i realizacja zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w Gminie Siedlec.
5. Wspomaganie działań instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

W 2022 roku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- odbyła 30 posiedzeń,
- przeprowadziła 38 rozmów motywacyjno - informacyjnych w związku z nadużywaniem alkoholu (odnotowanych w aktach),
- podjęła czynności zamierzające do zastosowania obowiązku poddania się leczeniu w placówce w stosunku do 7 osób,
- wysłała 7 akt do biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i określenia miejsca leczenia,
- skierowała 7 wniosków do sądu o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego,
- stworzyła 19 grup roboczych ds. przeciwdziałania przemocy, w skład których wchodził członek GKRPA.

Członkowie Komisji w ramach swojej działalności w 2022 r. wydali 5 pozytywnych postanowień o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z uchwałami Rady Gminy Siedlec. W 2022 roku na terenie Gminy Siedlec sprzedaż napojów alkoholowych odbywała się w 37 punktach z czego wydanych w danym roku zezwoleń zostało 27.

Zespół Interdyscyplinarny

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. wprowadzony został obowiązek tworzenia w każdej gminie zespołu interdyscyplinarnego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Na terenie gminy Siedlec Zespół Interdyscyplinarny działa od 2012 roku. W jego skład wchodzi przedstawiciele OPS w Siedlcu, GKRPA w Siedlcu, Policji, oświaty, służby zdrowia, PCPR w Wolsztynie, organizacji pozarządowych, a także Sądu Rejonowego w Wolsztynie. Zespół realizuje zadania zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Siedlec. W 2022 r. odbyło się 18 posiedzeń Zespołu, na których rozpatrzono 25 formularzy Niebieskiej Karty, które wpłynęły do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego. Pomocą objęto 35 kobiet, 27 mężczyzn, 43 dzieci.

Zgromadzony materiał badawczy pozwolił na zapoznanie się z sytuacją społeczną Gminy Siedlec. Zebrane dane stanowiły wstęp do przeprowadzenia badań własnych, których wyniki zostały zaprezentowane w kolejnych rozdziałach.

4. Badanie dzieci i młodzieży z Gminy Siedlec



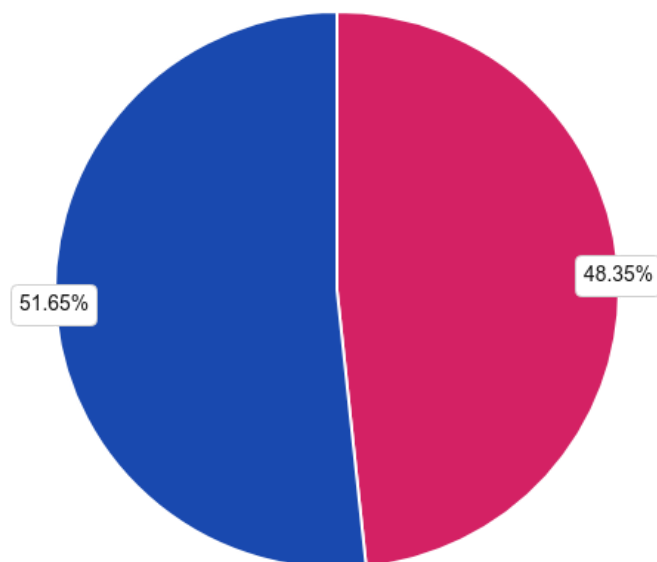
4. 1. Charakterystyka respondentów



Płeć:

kobieta: **48,35%** (191)

mężczyzna: **51,65%** (204)



Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „mężczyzna” - wybrało ją 51,65% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „kobieta” została wskazana przez 48,35% badanych uczniów.

Klasa:

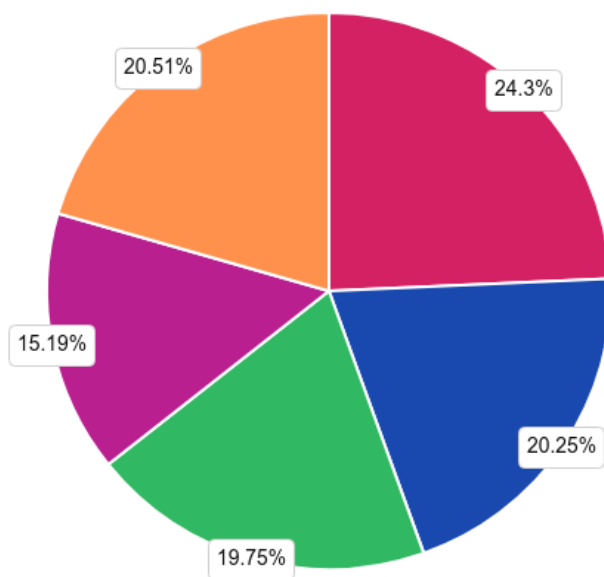
IV: **24,3%** (96)

V: **20,25%** (80)

VI: **19,75%** (78)

VII: **15,19%** (60)

VIII: **20,51%** (81)



Uczniowie biorący udział w badaniu uczęszczali do klas: „IV” - 24,3% uczniów, „VIII” - 20,51% uczniów, „V” - 20,25% osób, „VI” - 19,75% badanych oraz „VII” - 15,19% uczniów.

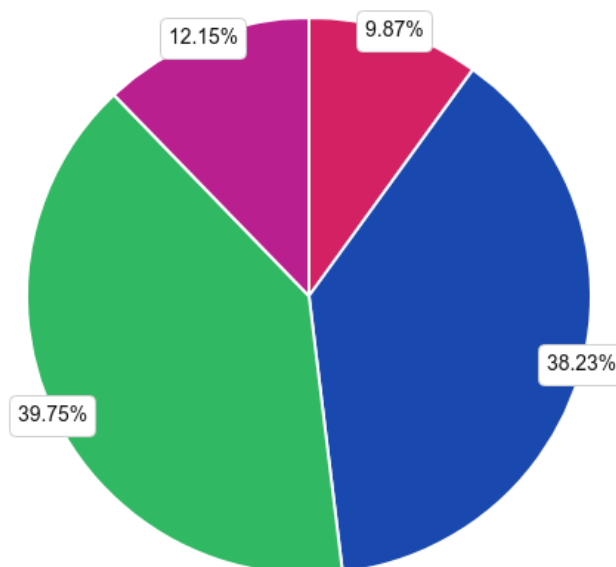
Wiek (SP):

9-10 lat: **9,87%** (39)

11-12 lat: **38,23%** (151)

13-14 lat: **39,75%** (157)

15-16 lat: **12,15%** (48)



W ankietowaniu brali udział uczniowie w wieku: „13-14 lat” - 39,75% uczniów, „11-12 lat” - 38,23% uczniów, „15-16 lat” - 12,15% osób, „9-10 lat” - 9,87% badanych.

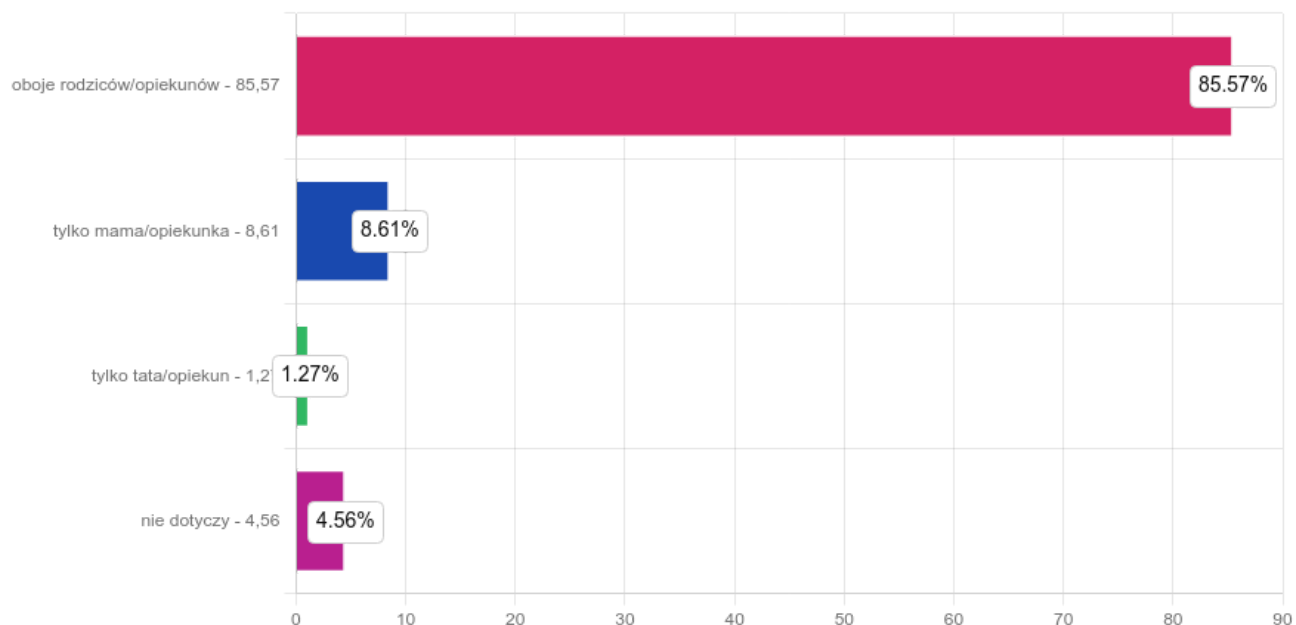
Kto cię wychowuje?

oboje rodziców/opiekunów: **85,57%** (338)

tylko mama/opiekunka: **8,61%** (34)

tylko tata/opiekun: **1,27%** (5)

nie dotyczy : **4,56%** (18)



Odpowiedź „oboje rodziców/opiekunów” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 85,57%. Druga w kolejności odpowiedź „tylko mama/opiekunka” została wybrana przez 8,61% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „nie dotyczy ” - 4,56% osób oraz „tylko tata/opiekun” - 1,27% badanych.

Jak oceniasz sytuację materialną (ilość pieniędzy) w swoim domu?

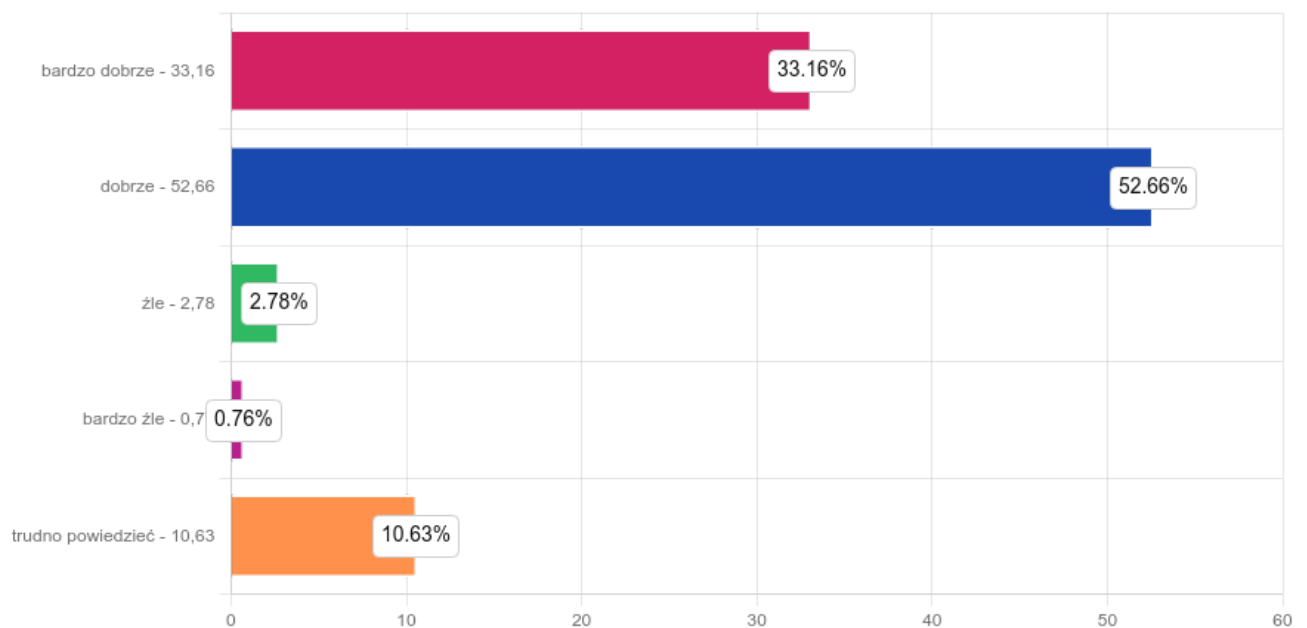
bardzo dobrze: **33,16%** (131)

dobrze: **52,66%** (208)

źle: **2,78%** (11)

bardzo źle: **0,76%** (3)

trudno powiedzieć: **10,63%** (42)



Opisując sytuację materialną swojej rodziny, uczniowie wskazywali następujące odpowiedzi: „dobrze” - taką odpowiedź wskazało 52,66% ankietowanych uczniów. W dalszej kolejności badani wskazywali następujące odpowiedzi: „bardzo dobrze” - 33,16% osób, „trudno powiedzieć” - 10,63% uczniów, „źle” - 2,78% respondentów, „bardzo źle” - 0,76% osób.

4. 2. Czas wolny i relacje z perspektywy uczniów



Jak oceniasz swoją szkołę?

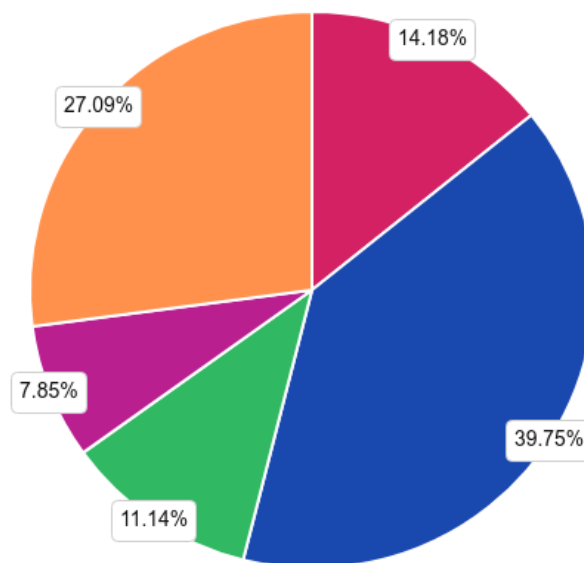
bardzo dobrze: **14,18%** (56)

dobrze: **39,75%** (157)

źle: **11,14%** (44)

bardzo źle: **7,85%** (31)

trudno powiedzieć: **27,09%** (107)



Ankietowanych poproszono o ocenę ich szkoły. Uczniowie wskazywali następujące odpowiedzi „dobrze” - wskazało ją 39,75% ankietowanych uczniów. W dalszej kolejności badani wskazywali następujące odpowiedzi: „trudno powiedzieć” - 27,09% osób, „bardzo dobrze” - 14,18% uczniów, „źle” 11,14% badanych. Najmniejszą popularnością cieszyła się odpowiedź „bardzo źle” wskazało ją 7,85% uczniów.

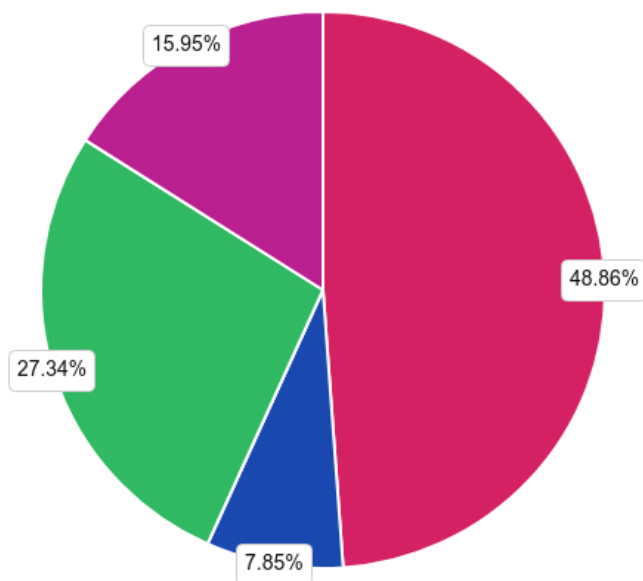
Czy nauka pozytywnie wpłynie na Twoją przyszłość?

tak: **48,86%** (193)

nie: **7,85%** (31)

trudno powiedzieć: **27,34%** (108)

nie wiem: **15,95%** (63)



Następnie uczniów zapytano, czy ich zdaniem nauka wpłynie pozytywnie na ich przyszłość. Największa grupa respondentów wskazała odpowiedź „tak” - 48,86%. Natomiast 27,34% uczniów zaznaczyło odpowiedź „trudno powiedzieć”, a odpowiedź „nie wiem” wskazało - 15,95% uczniów.

Jak oceniasz samego/a siebie?

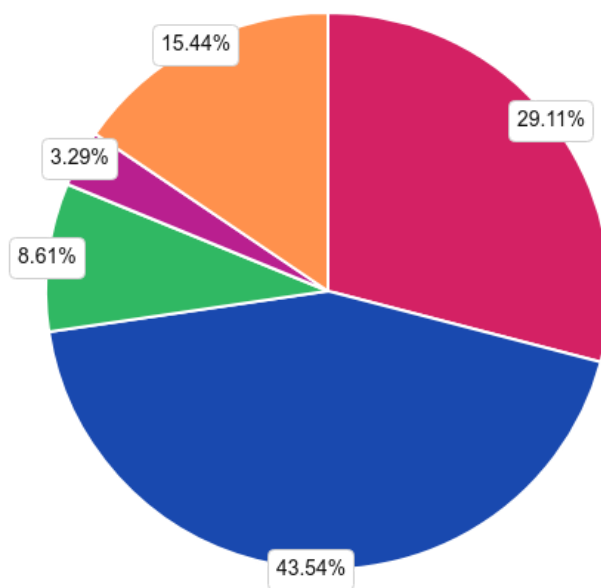
bardzo dobrze: **29,11%** (115)

dobrze: **43,54%** (172)

źle: **8,61%** (34)

bardzo źle: **3,29%** (13)

trudno powiedzieć: **15,44%** (61)



Następnie uczniów zapytano jak oceniają samych siebie. Uczniowie wskazywali następujące odpowiedzi: „dobrze” - 43,54%, „bardzo dobrze” - 29,11%, „trudno powiedzieć” - 15,44%, „źle” - 8,61% oraz „bardzo źle” - 3,29%.

W razie problemów w Twoim życiu, na czyją pomoc mógłbyś liczyć najbardziej?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

mama/opiekunka (babcia, ciocia, opiekun prawny itp.): **79,75%** (315)

tata/opiekun (dziadek, wujek, opiekun prawny itp.): **59,49%** (235)

dziadkowie: **27,85%** (110)

rodzeństwo: **30,38%** (120)

inni członkowie rodziny: **21,27%** (84)

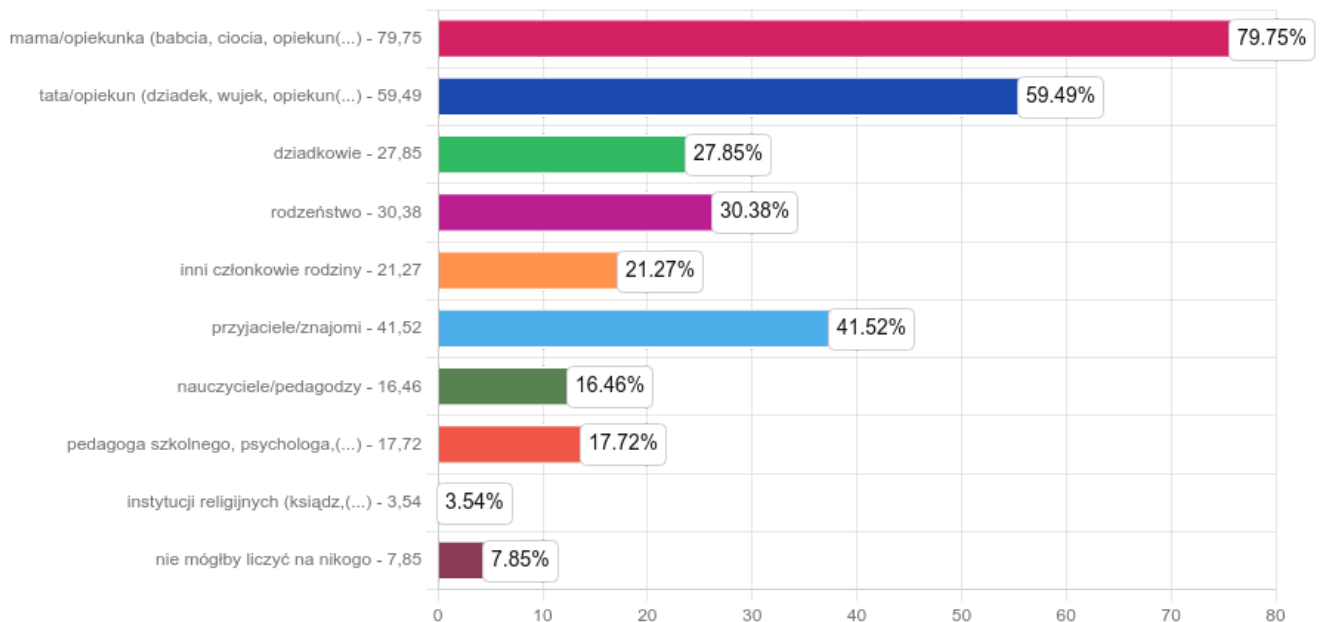
przyjaciele/znajomi: **41,52%** (164)

nauczyciele/pedagodzy: **16,46%** (65)

pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty: **17,72%** (70)

instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.): **3,54%** (14)

nie mógłby liczyć na nikogo: **7,85%** (31)



W razie problemów w swoim życiu, uczniowie zwróciliby się z prośbą o pomoc do: „mama/opiekunka (babcia, ciocia, opiekun prawny itp.)” - 79,75% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „tata/opiekun (dziadek, wujek, opiekun prawny itp.)” - 59,49% osób, „przyjaciele/znajomi” - 41,52% badanych, „rodzeństwo” - 30,38% badanych uczniów, „dziadkowie” - 27,85% ankietowanych, „inni członkowie rodziny” - 21,27% badanych, „pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty” - 17,72% badanych uczniów, „nauczyciele/pedagodzy” - 16,46% uczniów, „nie mógłby liczyć na nikogo” - 7,85% respondentów oraz „instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.)” - 3,54% badanych uczniów.

Jak oceniasz bliskość Twojej rodziny (wspólne spędzanie czasu, rozmowy i podejmowanie decyzji)?

bardzo dobrze: **43,29%** (171)

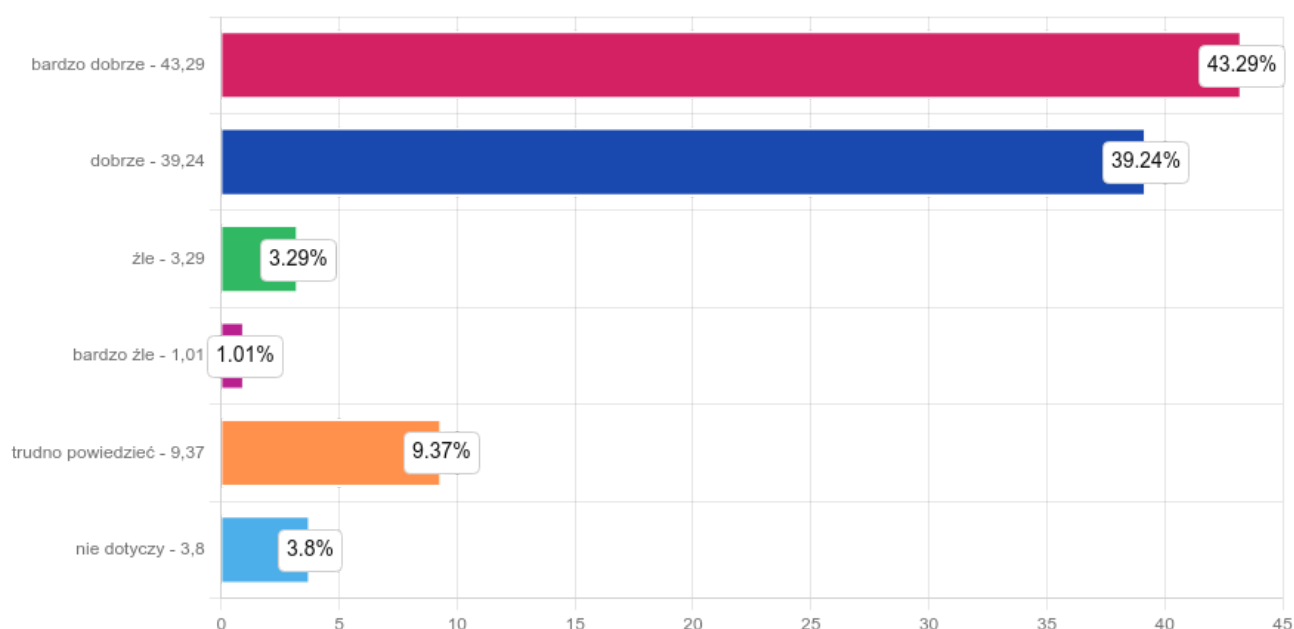
dobrze: **39,24%** (155)

źle: **3,29%** (13)

bardzo źle: **1,01%** (4)

trudno powiedzieć: **9,37%** (37)

nie dotyczy: **3,8%** (15)



Badanych uczniów poproszono o ocenę bliskości swojej rodziny. Odpowiedź „bardzo dobrze” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 43,29% osób. Druga w kolejności odpowiedź „dobrze” została wybrana 39,24% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „trudno powiedzieć” - 9,37% osób, „nie dotyczy” - 3,8% uczniów, „źle” - 3,29% badanych uczniów. Najmniej spośród respondentów - 1,01% wskazało odpowiedź „bardzo źle”.

Czy bierzesz udział w pozalekcyjnych zajęciach? Jeżeli tak, to jakich?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

nie biorę udziału w zajęciach pozaszkolnych: **37,97%** (150)

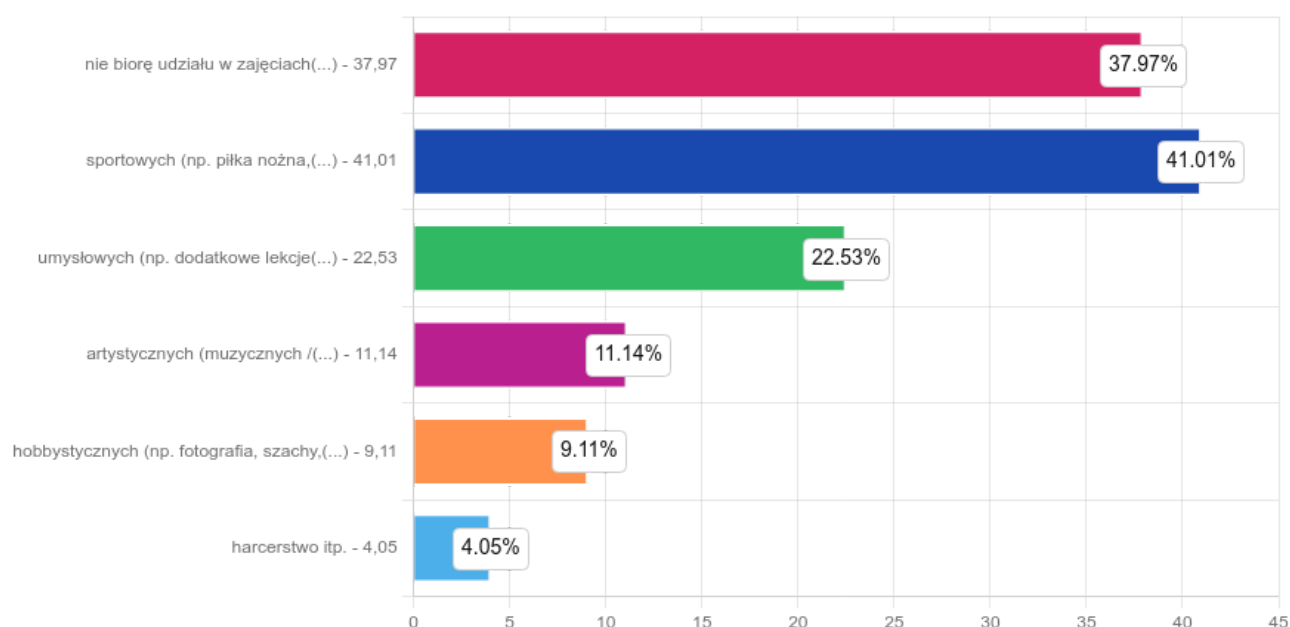
sportowych (np. piłka nożna, siatkówka, jazda konno, sztuki walki itp.): **41,01%** (162)

umysłowych (np. dodatkowe lekcje języków, korepetycje, kółka naukowe itp.): **22,53%** (89)

artystycznych (muzycznych / plastycznych/ teatralnych i aktorskich): **11,14%** (44)

hobbystycznych (np. fotografia, szachy, historia kina itp.): **9,11%** (36)

harcerstwo itp.: **4,05%** (16)

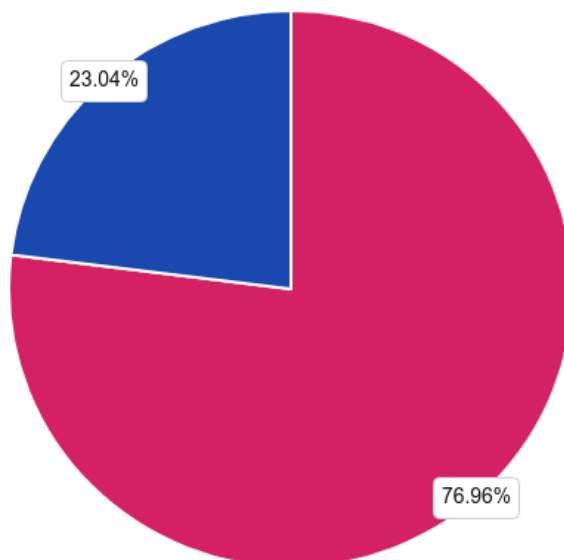


Respondentów zapytano, czy biorą udział w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych. Wskazywano następujące odpowiedzi: „sportowych (np. piłka nożna, siatkówka, jazda konno, sztuki walki itp.)” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 41,01%. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „umysłowych (np. dodatkowe lekcje języków, korepetycje, kółka naukowe itp.)” - 22,53% osób „artystycznych (muzycznych / plastycznych/ teatralnych i aktorskich)” - 11,14% badanych, „hobbystycznych (np. fotografia, szachy, historia kina itp.)” - 9,11% badanych uczniów oraz „harcerstwo itp.” - 4,05% ankietowanych.

Czy masz hobby, któremu poświęcasz znaczną ilość czasu?

tak: **76,96%** (304)

nie: **23,04%** (91)



Większość uczniów wskazała odpowiedź „tak”, tj. 76,96% ankietowanych, a odpowiedź „nie”, zaznaczyło 23,04% respondentów.

Czy zdarza Ci się opuszczać dni w szkole bez usprawiedliwienia?

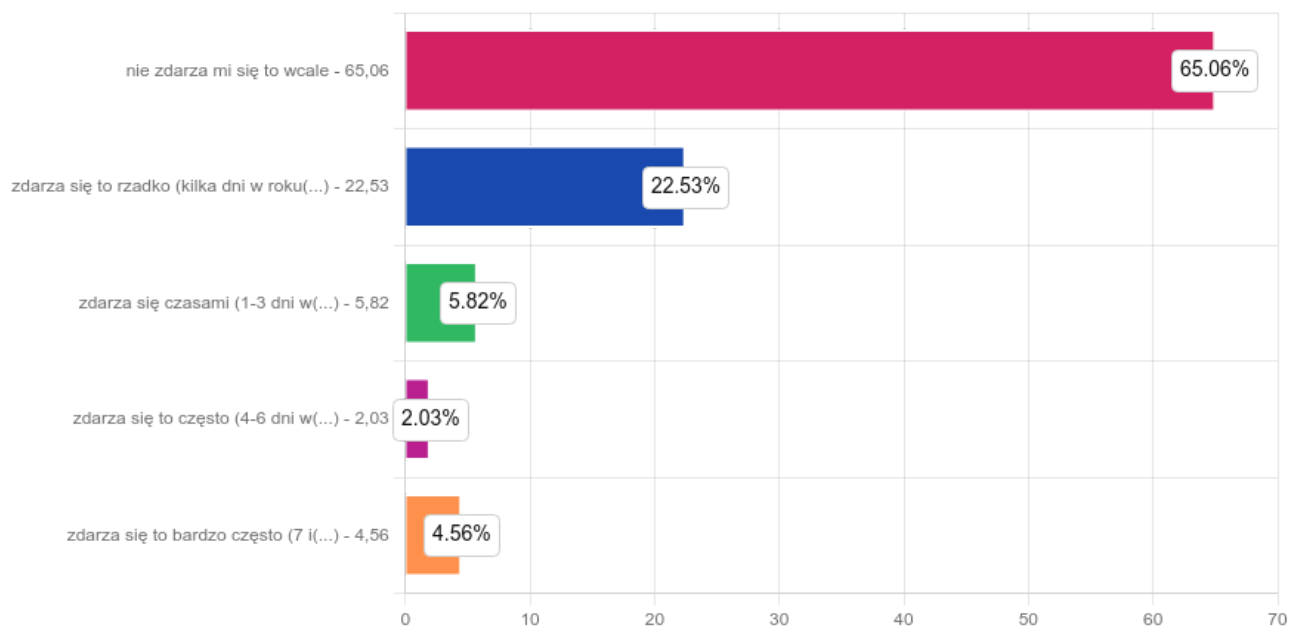
nie zdarza mi się to wcale: **65,06%** (257)

zdarza się to rzadko (kilka dni w roku szkolnym): **22,53%** (89)

zdarza się czasami (1-3 dni w miesiącu): **5,82%** (23)

zdarza się to często (4-6 dni w miesiącu): **2,03%** (8)

zdarza się to bardzo często (7 i więcej dni w miesiącu): **4,56%** (18)



Uczniowie najczęściej przyznawali, iż „nie zdarza mi się to wcale” - takiej odpowiedzi udzieliło 65,06% uczniów.

W dalszej kolejności wskazywano: „zdarza się to rzadko (kilka dni w roku szkolnym)” 22,53%, „zdarza się czasami (1-3 dni w miesiącu)” 5,82%, „zdarza się to bardzo często (7 i więcej dni w miesiącu)” 4,56% oraz „zdarza się to często (4-6 dni w miesiącu)” 2,03%.

Czy Twoi rodzice wiedzą z kim i jak spędzasz wolny czas?

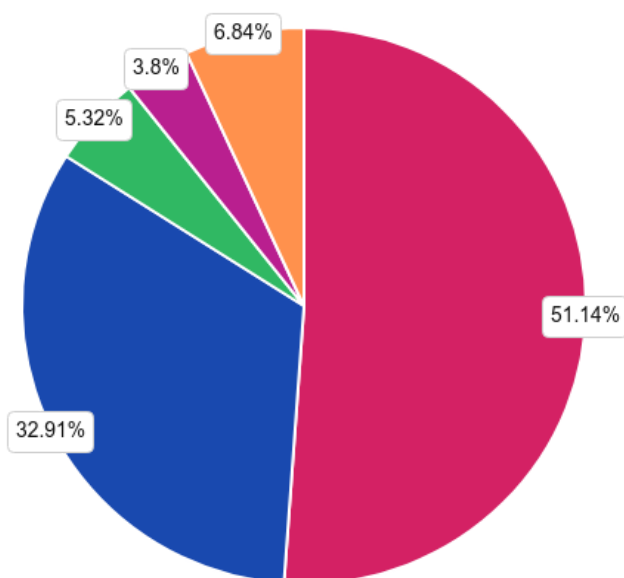
zawsze: 51,14% (202)

często: 32,91% (130)

rzadko: 5,32% (21)

nigdy: 3,8% (15)

nie wiem: 6,84% (27)



Uczniowie najczęściej zaznaczali następujące odpowiedzi „zawsze” - taką odpowiedź wskazało 51,14% ankietowanych uczniów, rzadziej wskazywano: „często” - 32,91% osób, „nie wiem” 6,84% uczniów, „rzadko” - 5,32% osób oraz „nigdy” - 3,8% respondentów.

4. 3. Opinie i wiedza uczniów na temat zjawiska uzależnień chemicznych i behawioralnych



Jakie według Ciebie mogą być negatywne konsekwencje związane z uzależnieniem od alkoholu, tytoniu, narkotyków, dopalaczy?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

nie występują negatywne konsekwencje: **4,56%** (18)

zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego: **70,38%** (278)

nieodpowiednie towarzystwo: **49,11%** (194)

pogorszenie relacji rodzinnych: **55,44%** (219)

pogorszenie relacji koleżeńskich: **44,56%** (176)

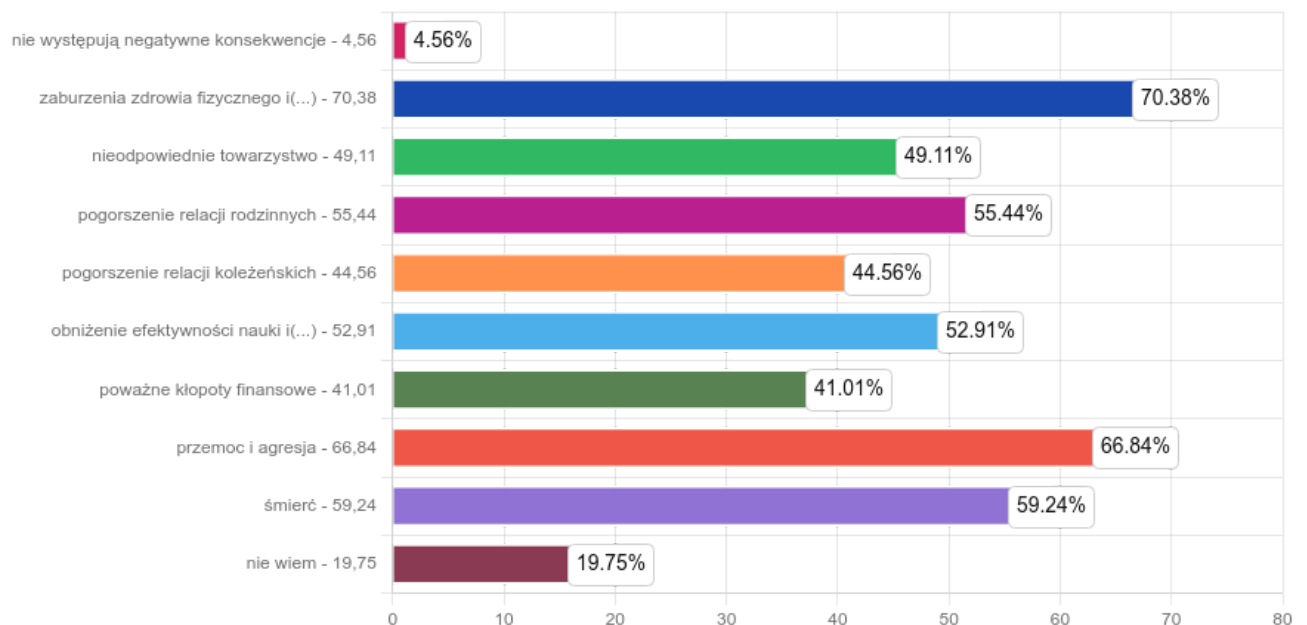
obniżenie efektywności nauki i problemy w szkole: **52,91%** (209)

poważne kłopoty finansowe: **41,01%** (162)

przemoc i agresja: **66,84%** (264)

śmierć: **59,24%** (234)

nie wiem: **19,75%** (78)



Ankietowanych uczniów poproszono o wskazanie konsekwencji, które ich zdaniem mogą wynikać z uzależnień od alkoholu, tytoniu, narkotyków, dopalaczy. Uczniowie zaznaczali następujące odpowiedzi: „zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego” - 70,38%, „przemoc i agresja” - 66,84%, „śmierć” - 59,24%, „pogorszenie relacji rodzinnych” - 55,44%, „obniżenie efektywności nauki i problemy w szkole” - 52,91%, „nieodpowiednie towarzystwo” - 49,11%, „pogorszenie relacji koleżeńskich” - 44,56%, „poważne kłopoty finansowe” - 41,01%, „nie wiem” - 19,75% oraz „nie występują negatywne konsekwencje” - 4,56%.

Kto rozmawiał z Tobą na temat działania i szkodliwości środków takich jak alkohol, tytoń, narkotyki, dopalacze?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

rodzeństwo: **7,09%** (28)

rodzice: **48,86%** (193)

nauczyciele: **45,06%** (178)

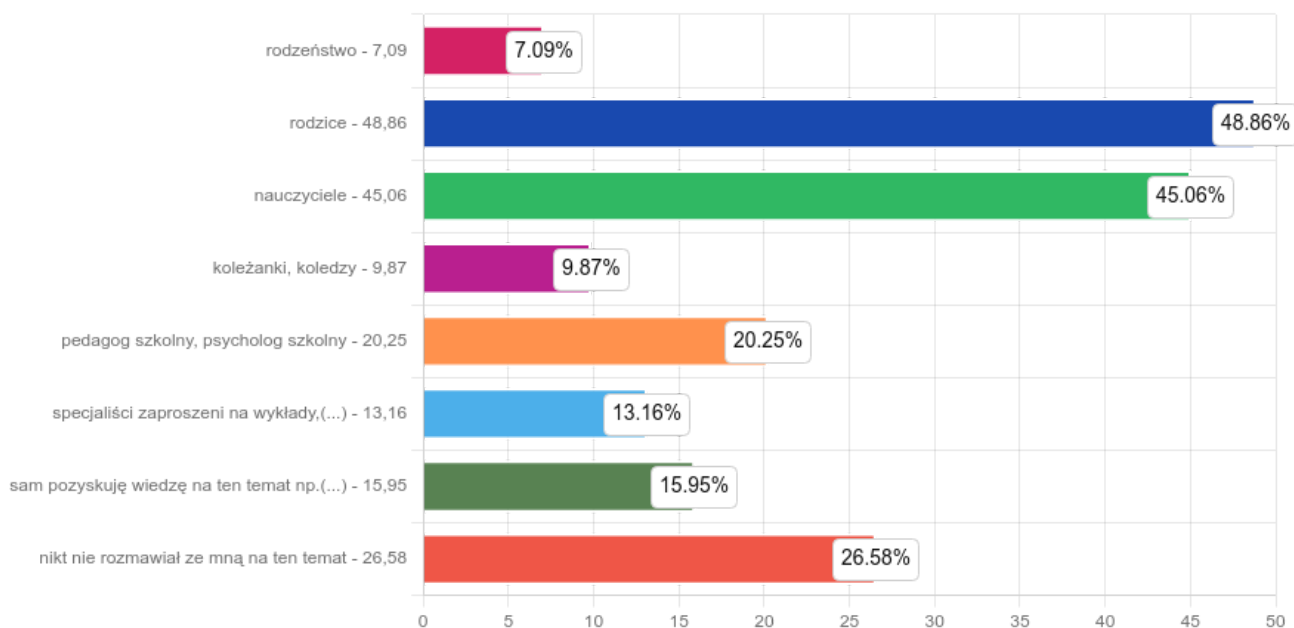
koleżanki, koledzy: **9,87%** (39)

pedagog szkolny, psycholog szkolny: **20,25%** (80)

specjaliści zaproszeni na wykłady, pogadanki, warsztaty: **13,16%** (52)

sam pozyskuję wiedzę na ten temat np. z Internetu i telewizji: **15,95%** (63)

nikt nie rozmawiał ze mną na ten temat: **26,58%** (105)



Na temat substancji psychoaktywnych z uczniami rozmawiali: „rodzice” - 48,86%, „nauczyciele” - 45,06%, „nikt nie rozmawiał ze mną na ten temat” - 26,58%, „pedagog szkolny, psycholog szkolny” - 20,25%, „sam pozyskuję wiedzę na ten temat np. z Internetu i telewizji” - 15,95%, „specjaliści zaproszeni na wykłady, pogadanki, warsztaty” - 13,16%, „koleżanki, koledzy” - 9,87%, „rodzeństwo” - 7,09%.

Do kogo zwróciłbyś się o pomoc mając problem związany z alkoholem, tytoniem, narkotykami lub dopalaczami?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

rodziców/opiekunów: **57,22%** (226)

dziadków: **13,92%** (55)

innych członków rodziny: **15,19%** (60)

nauczycieli: **16,96%** (67)

przyjaciół/kolegów/koleżanek: **17,72%** (70)

radził(a)bym sobie sam/a: **12,41%** (49)

szukał(a)bym pomocy w Internecie: **5,57%** (22)

Policji: **11,39%** (45)

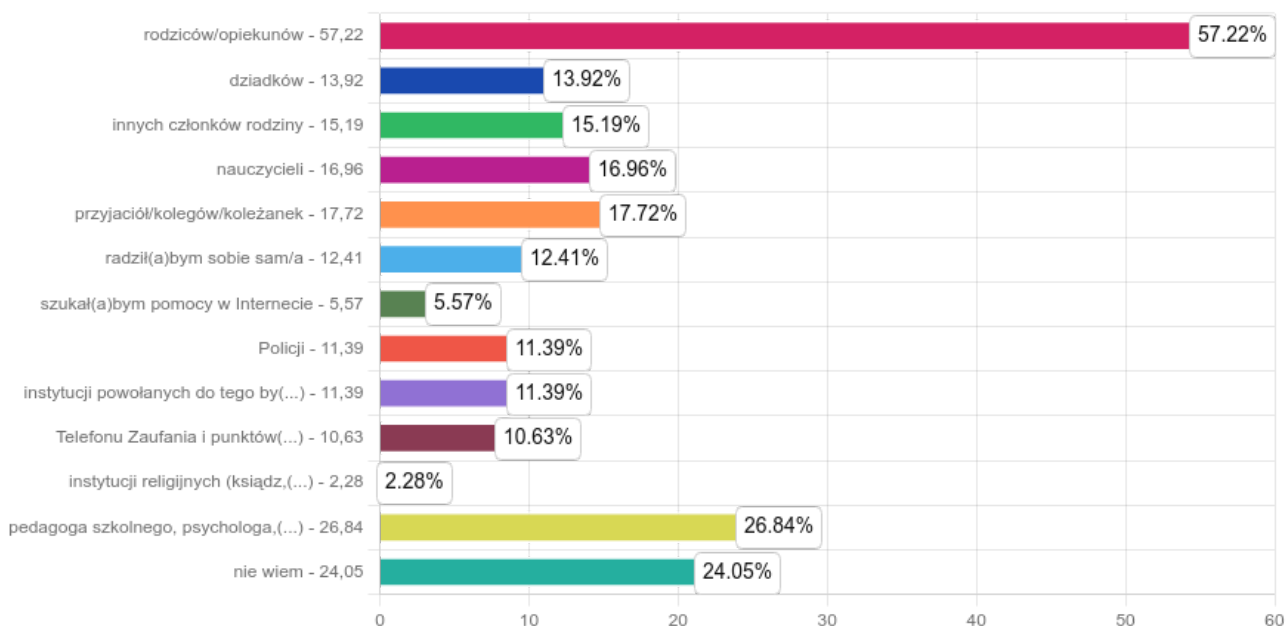
instytucji powołanych do tego by pomagać (Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miasta/Gminy, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny itp.): **11,39%** (45)

Telefonu Zaufania i punktów konsultacyjnych: **10,63%** (42)

instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.): **2,28%** (9)

pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty: **26,84%** (106)

nie wiem: **24,05%** (95)



Uczniowie w sytuacji problemu związanego z substancjami psychoaktywnymi zwróciliby się z prośbą o pomoc do: „rodziców/opiekunów” - 57,22% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty” - 26,84% osób, „nie wiem” - 24,05% badanych, „przyjaciół/kolegów/koleżanek” - 17,72% badanych uczniów, „nauczycieli” - 16,96% ankietowanych, „innych członków rodziny” - 15,19% badanych, „dziadków” - 13,92% badanych uczniów, „radził(a)bym sobie sam/a” - 12,41% uczniów, „Policji” - 11,39% respondentów, „instytucji powołanych do tego by pomagać (Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miasta/Gminy, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny itp.)” - 11,39% badanych uczniów, „Telefonu Zaufania i punktów konsultacyjnych” - 10,63% ankietowanych, „szukał(a)bym pomocy w Internecie” - 5,57% badanych oraz „instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.)” - 2,28% osób.

Jakiego rodzaju zajęć profilaktycznych brakuje w Twojej szkole?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

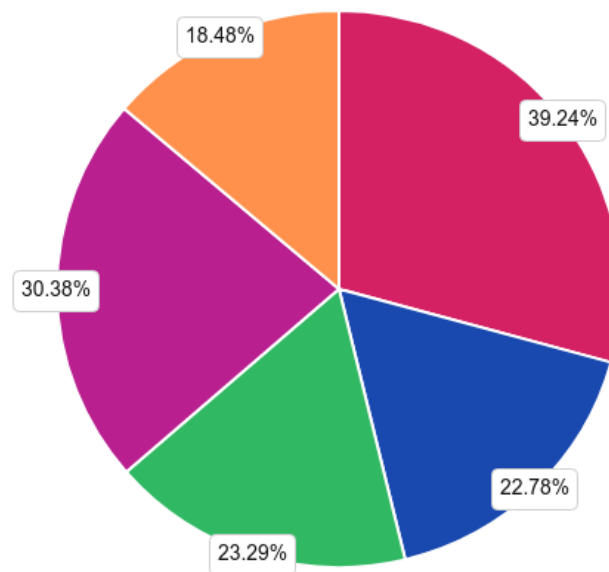
zajęcia warsztatowe z psychologiem, pedagogiem lub innym specjalistą: **39,24%** (155)

spektakl lub musical profilaktyczny: **22,78%** (90)

zajęcia z przedstawicielem Policji: **23,29%** (92)

zajęcia z wykorzystaniem form multimedialnych: **30,38%** (120)

Inne odpowiedzi (73): **18,48%** (73)



Inne odpowiedzi:

- nie wiem (7)
- lego (2)
- samoobrona, uważam, że może się niekiedy przydać
- zrób to sam (diy) zajęcia kreatywne po szkole
- nic nie brakuje
- zajęcia piłki nożnej
- zajęcia gotowania
- śpiew kulinarne
- inne
- sporty
- zajęcia muzyczne
- jak nie popaść w dług
- nie potrzeba zajęć itp
- jak poradzić sobie w życiu np jak koszulke wyprasować dowód zrobić
- zajęcia z medykiem lub policjantem
- o działaniu papierosów i alkoholu

- zajęcia z kosmetologiem
- zajęcia praktyczne które przydadzą się w życiu.
- ni
- zajęcia związane z hobby
- żadnych
- po prostu ulepszenie szkoły żeby można się było czuć jak w domu a nie ze -2 stopnia a ty stoisz na swoim dworze kiedy ci jest zimno lub po chorobie a mają ciebie gdzieś! i nie możesz wejść do środka szkoły
- więcej zabaw / jakieś np ogniska albo coś w tym stylu
- zajęcia z graniem w gry planszowe z wychowawcą,
- muzyczne warsztaty lub ogólnie warsztaty z danego przedmiotu
- zajęć grupowych, miłych nauczycieli np. od historii i matematyki.
- więcej zajęć grupowych, miłych nauczycieli od historii i matematyki
- rozwijające kreatywność i pozaszkolnych
- warsztaty
- jak obornic
- zajęcia aktorskie
- nauki filmowej, graficznej, militarnej
- niewiem
- "_(i)_/"
- zajęcia związane z lotnictwem i motoryzacją
- shrek
- większą edukacją seksualną
- rysowanie malowanie rzeźbiarstwo
- malarstwo, rzeźbiarstwo
- piłki
- piłkarskich
- nauka o zwierzętach
- akrobatyczne
- więcej wlefu
- piłka nożna
- teakwondo
- rozmawianie na temat depresji itp
- nie lubię zajęć po lekcyjnych i czasem się zastanawiam po co mi szkoła
- papa smerf
- więcej wf
- 2 kamienie i 3 patyki
- więcej wf
- więcej zajęć sportowych
- zajęcia sportowe np. sks
- niewiem
- zajęć lego
- zajęcia z klockami lego
- obejrzeć od czasu do czasu film lub coś innego

- spytaj sebastiana
- piła nożna dla dziewczyn
- zadne
- wszystkie
- nwm
- wszystkich
- nie wem
- zajęcia sportowe i kulinarnych

Na koniec uczniów poproszono o wskazanie zajęć profilaktycznych, których ich zdaniem brakuje w szkole.

Wskazywano następujące odpowiedzi: „zajęcia warsztatowe z psychologiem, pedagogiem lub innym specjalistą” - takiej odpowiedzi udzieliło 39,24% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „zajęcia z wykorzystaniem form multimedialnych” - 30,38%, „zajęcia z przedstawicielem Policji” 23,29% oraz „spektakl lub musical profilaktyczny” - 22,78%.

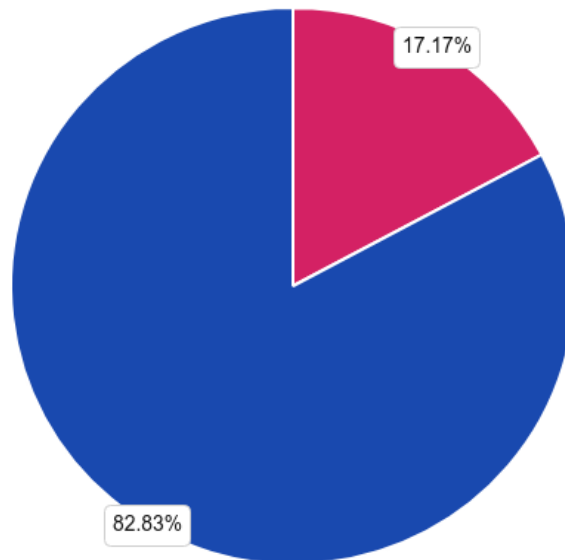
4. 4. Problem alkoholowy z perspektywy dzieci i młodzieży



Czy zdarzyło Ci się kiedykolwiek próbować napoje alkoholowe?

tak: **17,17%** (68)

nie: **82,83%** (328)

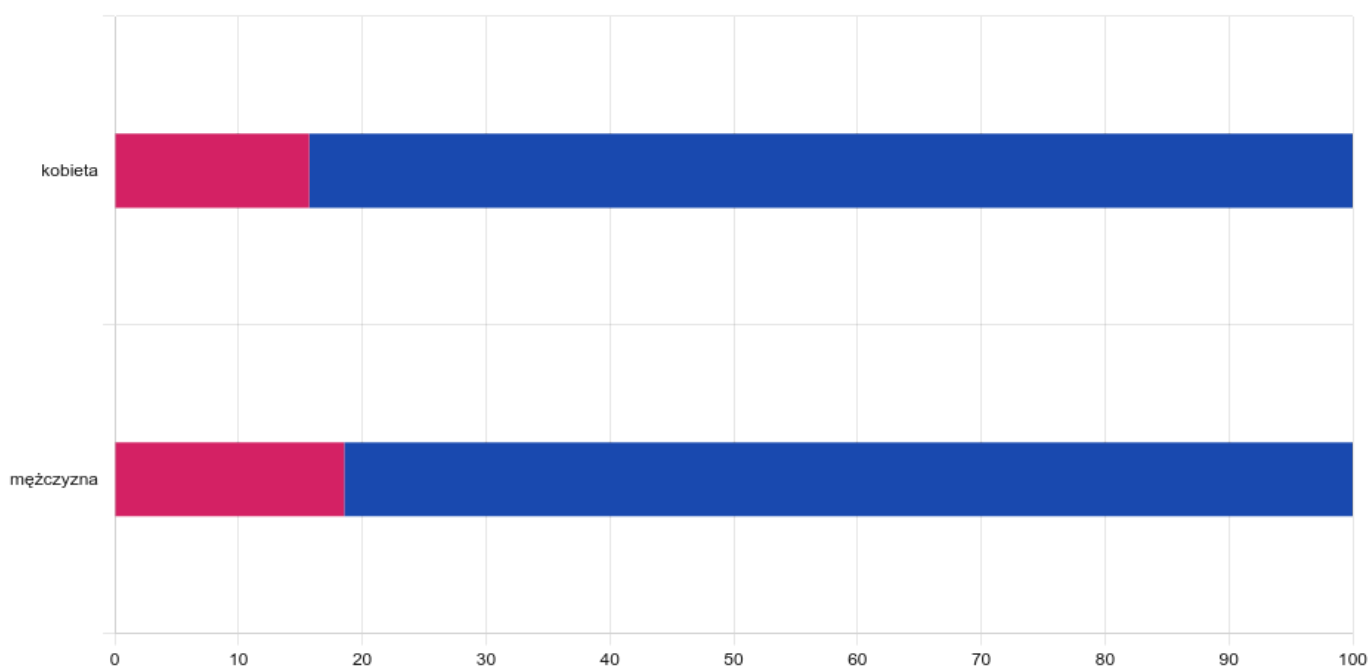


Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 82,83% respondentów. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 17,17% badanych uczniów.

Czy zdarzyło Ci się kiedykolwiek próbować napoje alkoholowe?

Metryczka: Płeć:

	tak	nie
kobieta	15,71% (30)	84,29% (161)
mężczyzna	18,54% (38)	81,46% (167)



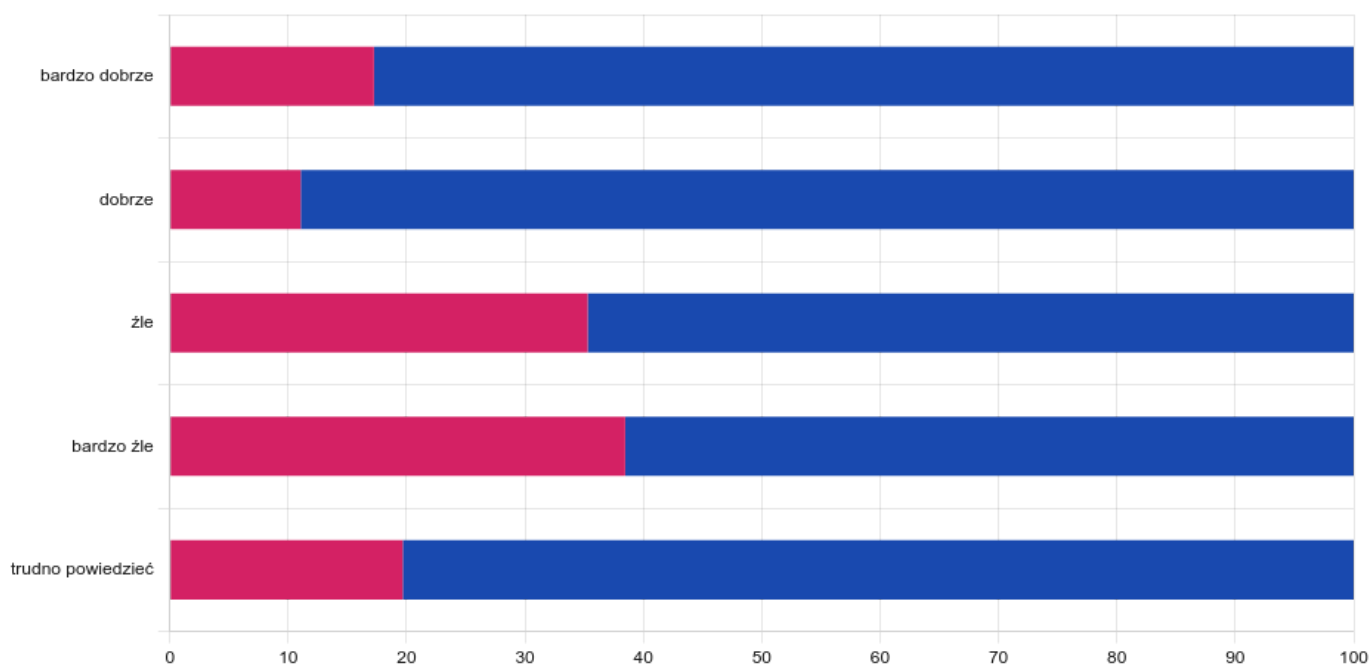
Na pytanie **"Czy zdarzyło Ci się kiedykolwiek próbować napoje alkoholowe?"** udzielono 396 odpowiedzi.

Następnie analizie poddano płeć uczniów, którzy mieli już kontakt z alkoholem. Wśród wszystkich uczniów, którzy deklarowali, iż spożywali kiedykolwiek alkohol, 15,82% stanowiły dziewczynki, a 18,54% chłopcy. Różnica procentowa między płciami jest istotna statystycznie, w związku z tym można wysunąć wniosek, iż płeć ma wpływ na kontakt uczniów z alkoholem.

Czy zdarzyło Ci się kiedykolwiek próbować napoje alkoholowe?

Czynnik: Jak oceniasz samego/a siebie?

	tak	nie
bardzo dobrze	17,24% (20)	82,76% (96)
dobrze	11,05% (19)	88,95% (153)
źle	35,29% (12)	64,71% (22)
bardzo źle	38,46% (5)	61,54% (8)
trudno powiedzieć	19,67% (12)	80,33% (49)



Na pytanie "Czy zdarzyło Ci się kiedykolwiek próbować napoje alkoholowe?" udzielono 396 odpowiedzi.

Do sięgania po alkohol przyznawali się głównie uczniowie, którzy oceniają siebie bardzo źle - 38,46%, rzadziej osoby, które oceniają samych siebie bardzo dobrze - 17,24%. W związku z tym można dostrzec, iż samoocena ma wpływ na kontakt uczniów z alkoholem.

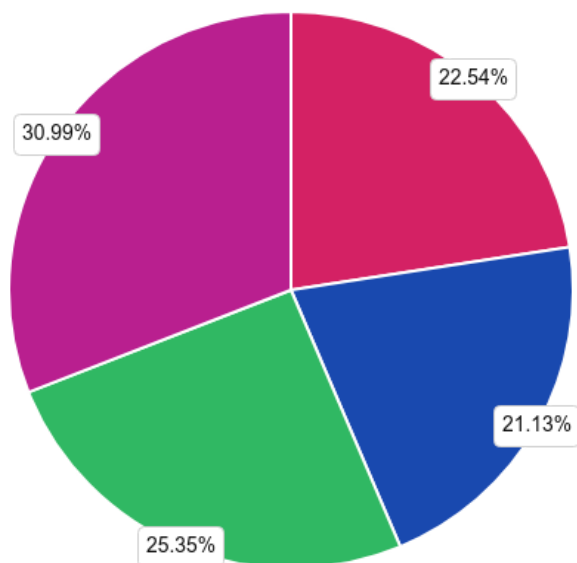
W jakim wieku spróbowałeś/aś alkohol po raz pierwszy?

mniej niż 8 lat: **22,54%** (16)

8-10 lat: **21,13%** (15)

11-12 lat: **25,35%** (18)

13-14 lat: **30,99%** (22)



Uczniów zapytano także w jakim wieku po raz pierwszy sięgali po alkohol. Udzielano następujących odpowiedzi: „13-14 lat” (30,99%), „11-12 lat” (25,35%), „mniej niż 8 lat” (22,54%) oraz „8-10 lat” (21,13%).

W jakich okolicznościach spożyłeś/aś alkohol po raz pierwszy?

w czasie uroczystości rodzinnej bez wiedzy dorosłych: **5,63%** (4)

w czasie uroczystości rodzinnej za zgodą dorosłych: **15,49%** (11)

poczęstowali mnie rodzice/opiekunowie: **9,86%** (7)

poczęstowali mnie inni członkowie rodziny: **7,04%** (5)

przez pomyłkę: **35,21%** (25)

ze znajomymi poza domem: **5,63%** (4)

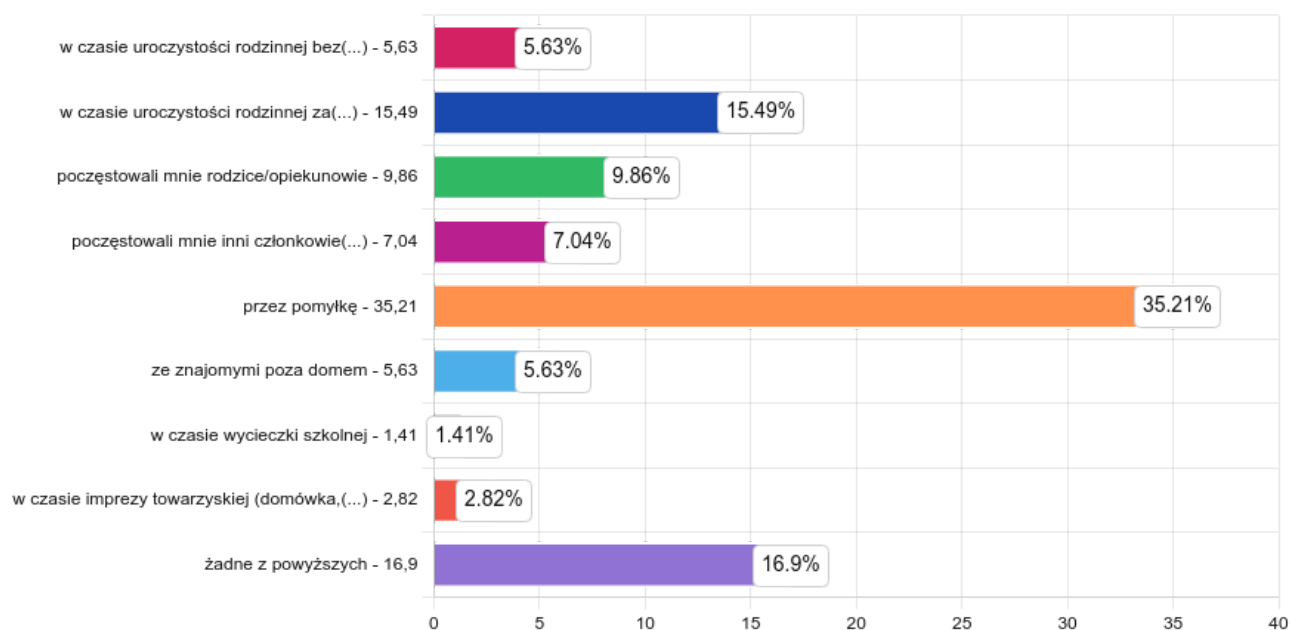
pod nieobecność rodziców w domu: **0%** (0)

na dyskotecę, w barze, w pubie, w kawiarni: **0%** (0)

w czasie wycieczki szkolnej: **1,41%** (1)

w czasie imprezy towarzyskiej (domówka, urodziny, sylwester, grill itp.): **2,82%** (2)

żadne z powyższych: **16,9%** (12)



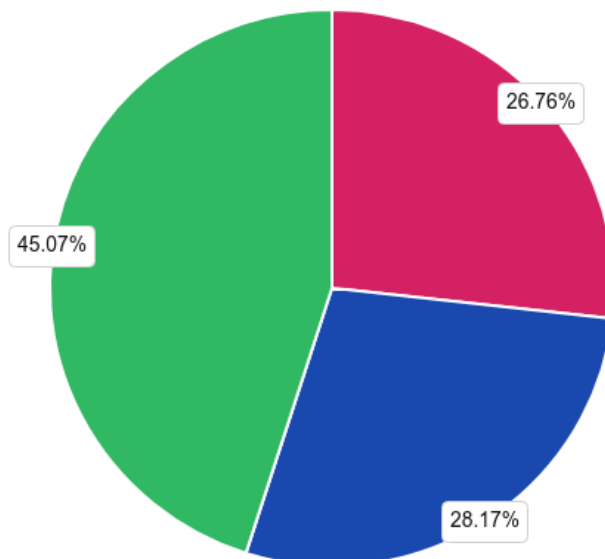
Uczniowie najczęściej wskazywali, iż sięgali po alkohol w następujących okolicznościach: „przez pomyłkę” tę okoliczność wskazało 35,21% uczniów oraz „żadne z powyższych” - została wybrana przez 16,9% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „w czasie uroczystości rodzinnej za zgodą dorosłych” - 15,49 % osób, „poczęstowali mnie rodzice/opiekunowie” - 9,86 % badanych, „poczęstowali mnie inni członkowie rodziny” - 7,04 % uczniów, „w czasie uroczystości rodzinnej bez wiedzy dorosłych” - 5,63 % badanych uczniów, „ze znajomymi poza domem” - 5,63 % badanych, „w czasie imprezy towarzyskiej (domówka, urodziny, sylwester, grill itp.)” - 2,82 % osób, „w czasie wycieczki szkolnej” - 1,41 % badanych. Żaden z ankietowanych uczniów nie wskazał odpowiedzi: „pod nieobecność rodziców w domu” oraz „na dyskotecę, w barze, w pubie, w kawiarni”.

Kiedy ostatnio piłeś/aś alkohol?

w ostatnim miesiącu (w czasie 30 dni przed badaniem): **26,76%** (19)

w ostatnim roku (w czasie 12 miesięcy przed badaniem): **28,17%** (20)

ponad rok temu (więcej niż 12 miesięcy przed badaniem): **45,07%** (32)

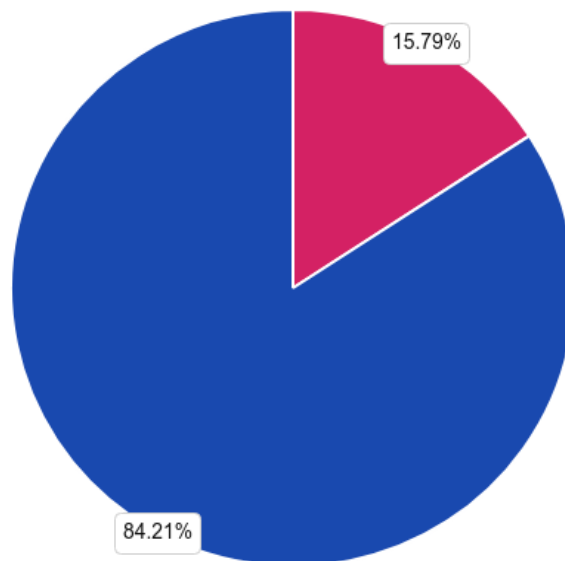


Największa część uczniów przyznała, iż spożywali alkohol „ponad rok temu (więcej niż 12 miesięcy przed badaniem)” - takiej odpowiedzi udzieliło 45,07% uczniów udzielających odpowiedzi na to pytanie. Druga w kolejności odpowiedź „w ostatnim roku (w czasie 12 miesięcy przed badaniem)” została zaznaczona przez 28,17% uczniów. Najrzadziej respondencie wskazywali odpowiedź „w ostatnim miesiącu (w czasie 30 dni przed badaniem)” - odpowiedzi takiej udzieliło 26,76% respondentów.

Czy w ciągu ostatniego miesiąca (ostatnie 30 dni) zdarzyło Ci się bardzo mocno upić alkoholem tzn. miałeś duże problemy z koordynacją ruchową (zataczanie się), mową (bełkotanie), myśleniem (problem z zebraniem myśli), wyrwy w pamięci

Tak: **15,79%** (3)

Nie: **84,21%** (16)

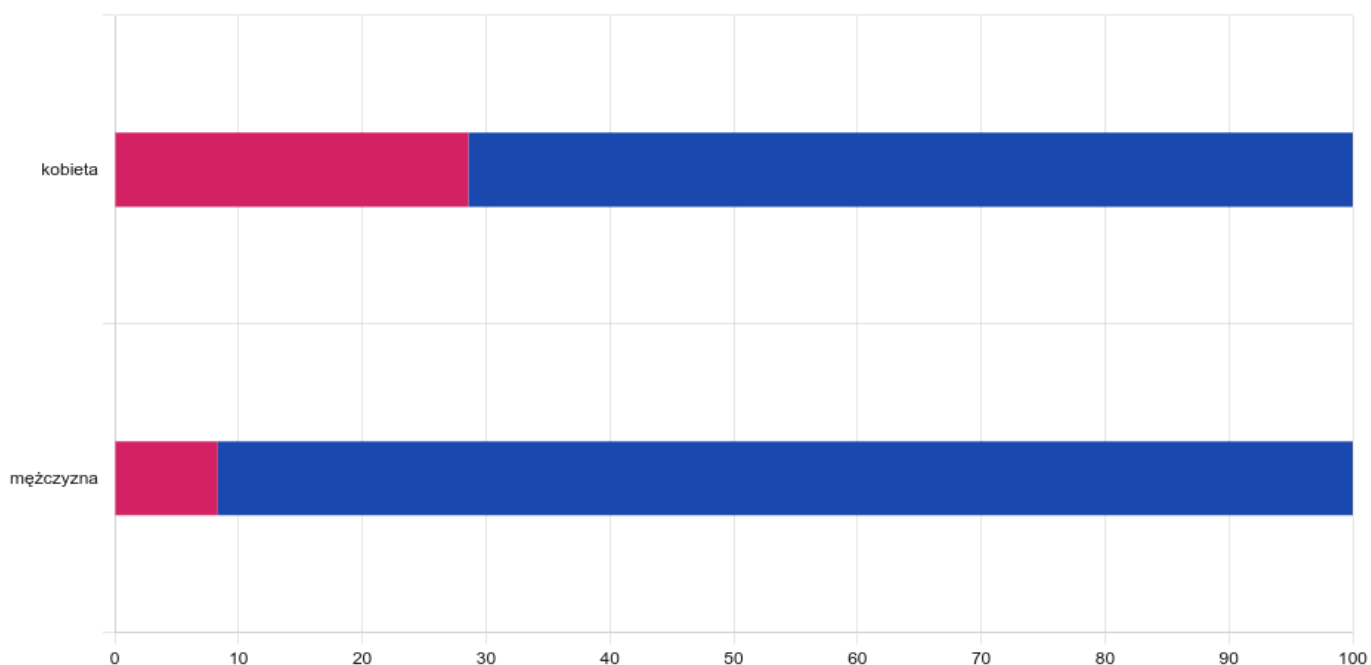


Największa część badanych uczniów, tj. 84,21% zaznaczyło odpowiedź „Nie”. Najmniej spośród badanych uczniów 15,79% osób wskazało odpowiedź „Tak”.

Czy w ciągu ostatniego miesiąca (ostatnie 30 dni) zdarzyło Ci się bardzo mocno upić alkoholem tzn. miałeś duże problemy z koordynacją ruchową (zataczanie się), mową (bełkotanie), myśleniem (problem z zebraniem myśli), wyrwy w pamięci

Metryczka: Płeć:

	Tak	Nie
kobieta	28,57% (2)	71,43% (5)
mężczyzna	8,33% (1)	91,67% (11)



Na pytanie **"Czy w ciągu ostatniego miesiąca (ostatnie 30 dni) zdarzyło Ci się bardzo mocno upić alkoholem tzn. miałeś duże problemy z koordynacją ruchową (zataczanie się), mową (bełkotanie), myśleniem (problem z zebraniem myśli), wyrwy w pamięci"** udzielono 19 odpowiedzi.

Stanu mocnego upicia się alkoholem doświadczyło 28,57% dziewczynek oraz 8,33% chłopców. Pokazuje to, iż liczba dziewczynek, które upiły się alkoholem jest większa od liczby chłopców. Płeć jest tutaj zmienną wpływającą na to zjawisko.

Gdy już pijesz, to jak często pijesz alkohol?

piłem/am tylko raz: **60,56%** (43)

rzadziej niż raz w roku: **18,31%** (13)

kilka razy w roku : **11,27%** (8)

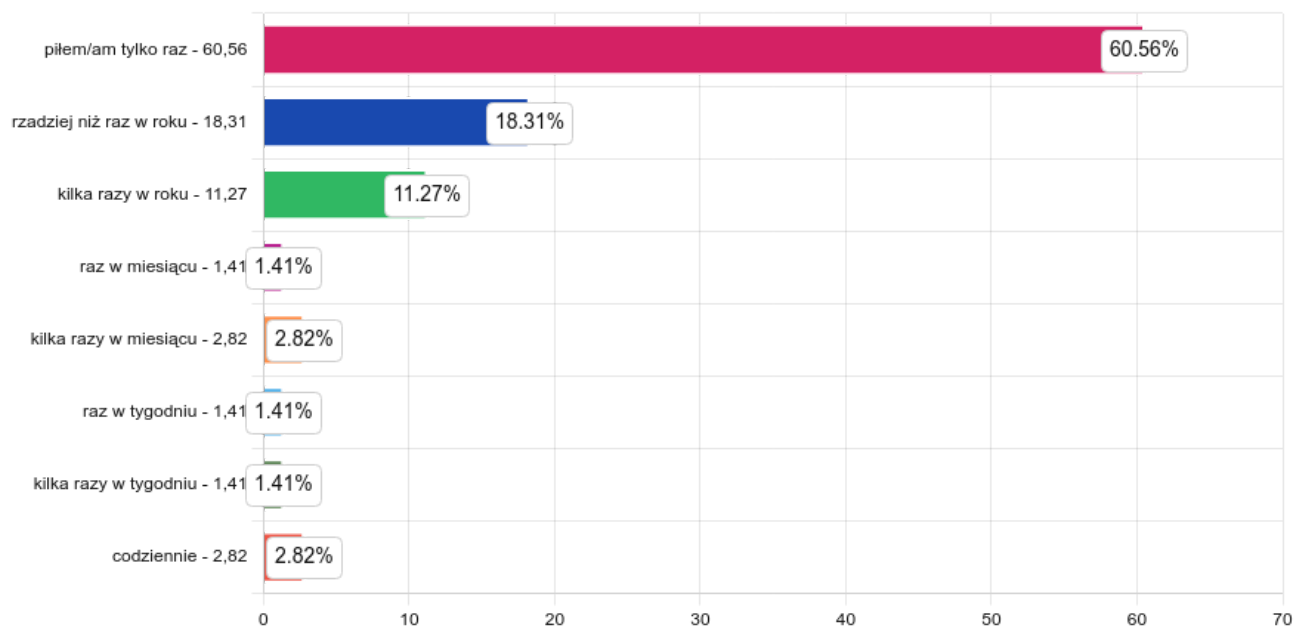
raz w miesiącu : **1,41%** (1)

kilka razy w miesiącu : **2,82%** (2)

raz w tygodniu : **1,41%** (1)

kilka razy w tygodniu : **1,41%** (1)

codziennie : **2,82%** (2)



Następnie uczniów poproszono o wskazanie jak często piją alkohol. Odpowiedź „piłem/am tylko raz” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 60,56% osób. Druga w kolejności odpowiedź „rzadziej niż raz w roku” została wybrana przez 18,31% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „kilka razy w roku” - 11,27% uczniów, „kilka razy w miesiącu” - 2,82% badanych, „codziennie” - 2,82% uczniów, „raz w miesiącu” - 1,41% osób oraz „raz w tygodniu” - 1,41% ankietowanych. Najmniej spośród respondentów - 1,41% badanych wskazało odpowiedź „kilka razy w tygodniu”.

Gdy pijesz alkohol to jaki alkohol najczęściej?

piwo/cydr: **66,67%** (18)

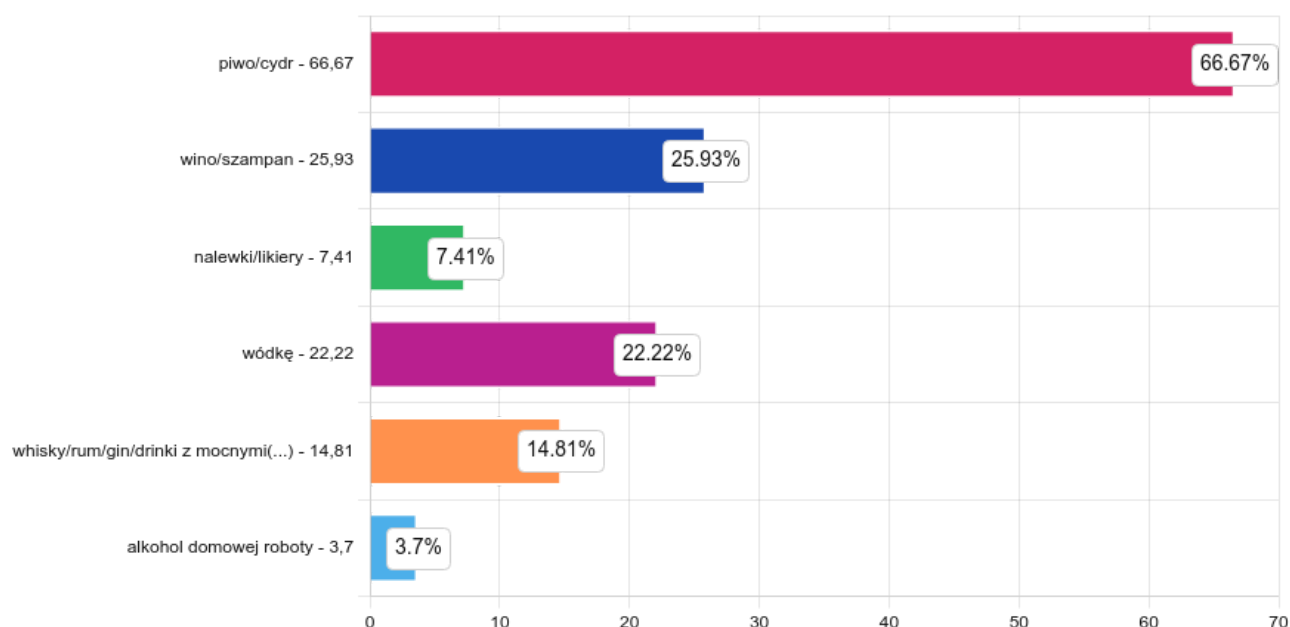
wino/szampan: **25,93%** (7)

nalewki/likieri: **7,41%** (2)

wódkę: **22,22%** (6)

whisky/rum/gin/drinki z mocnymi alkoholami i inne mocne alkohole: **14,81%** (4)

alkohol domowej roboty: **3,7%** (1)



Uczniowie, którzy piją alkohol najczęściej wybierają „piwo/cydr” - takiej odpowiedzi udzieliło 66,67 % spośród 18 osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „wino/szampan” - 7 osób tj. 25,93 % uczniów, „wódkę” - 6 osób tj. 22,22 % uczniów, „whisky/rum/gin/drinki z mocnymi alkoholami i inne mocne alkohole” - 4 osób tj. 14,81 % uczniów oraz „nalewki/likieri” - 2 osób tj. 7,41 % . Najmniej spośród respondentów tj. 3,7% - odpowiedziało "alkohol domowej roboty".

Gdzie pijesz alkohol najczęściej?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

w swoim domu: **57,69%** (15)

u znajomych podczas niezorganizowanych spotkań (wspólne rozmowy, granie w gry itp.): **15,38%** (4)

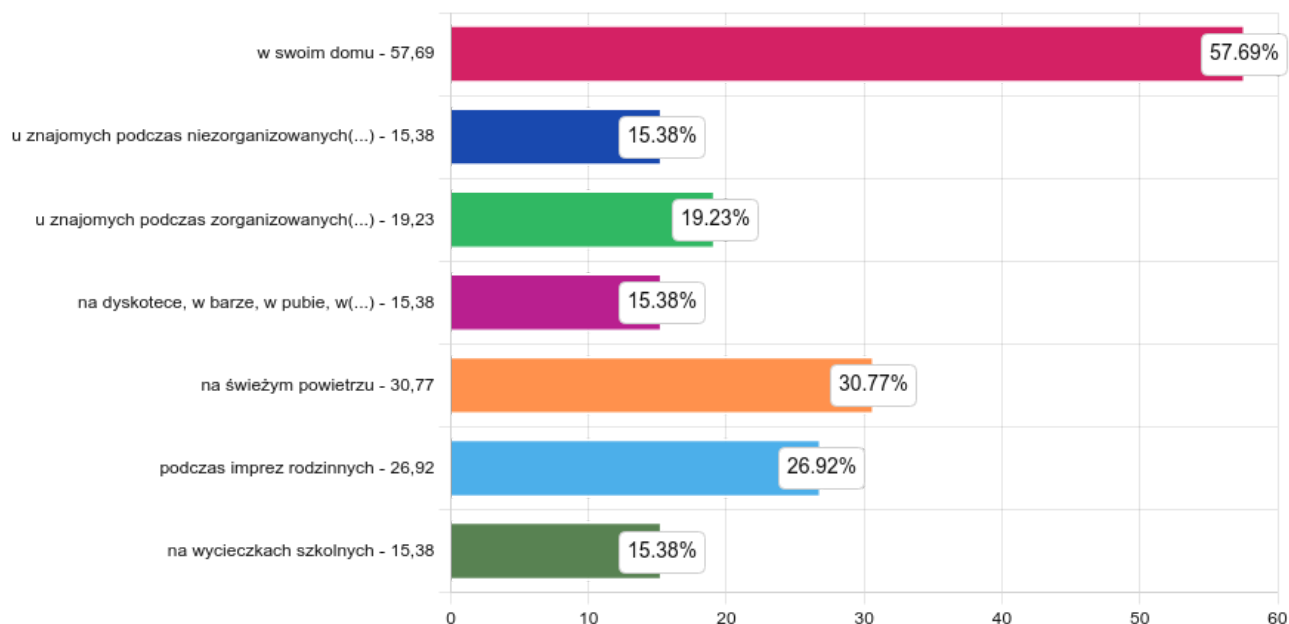
u znajomych podczas zorganizowanych spotkań (domówki, urodziny, sylwester itp.): **19,23%** (5)

na dyskotecie, w barze, w pubie, w kawiarni, w restauracji: **15,38%** (4)

na świeżym powietrzu: **30,77%** (8)

podczas imprez rodzinnych: **26,92%** (7)

na wycieczkach szkolnych: **15,38%** (4)



Uczniowie najczęściej wskazywali, iż spożywali alkohol: „w swoim domu” - taką odpowiedź wskazało 57,69% ankietowanych. W dalszej kolejności badani uczniowie wskazywali następujące odpowiedzi: „na świeżym powietrzu” - 30,77% osób, „podczas imprez rodzinnych” - 26,92 % ankietowanych, „u znajomych podczas zorganizowanych spotkań (domówki, urodziny, sylwester itp.)” - 19,23 % respondentów, „u znajomych podczas niezorganizowanych spotkań (wspólne rozmowy, granie w gry itp.)” - 15,38% badanych, „na dyskotecę, w barze, w pubie, w kawiarni, w restauracji” - 15,38% osób oraz „na wycieczkach szkolnych” - 15,38% uczniów.

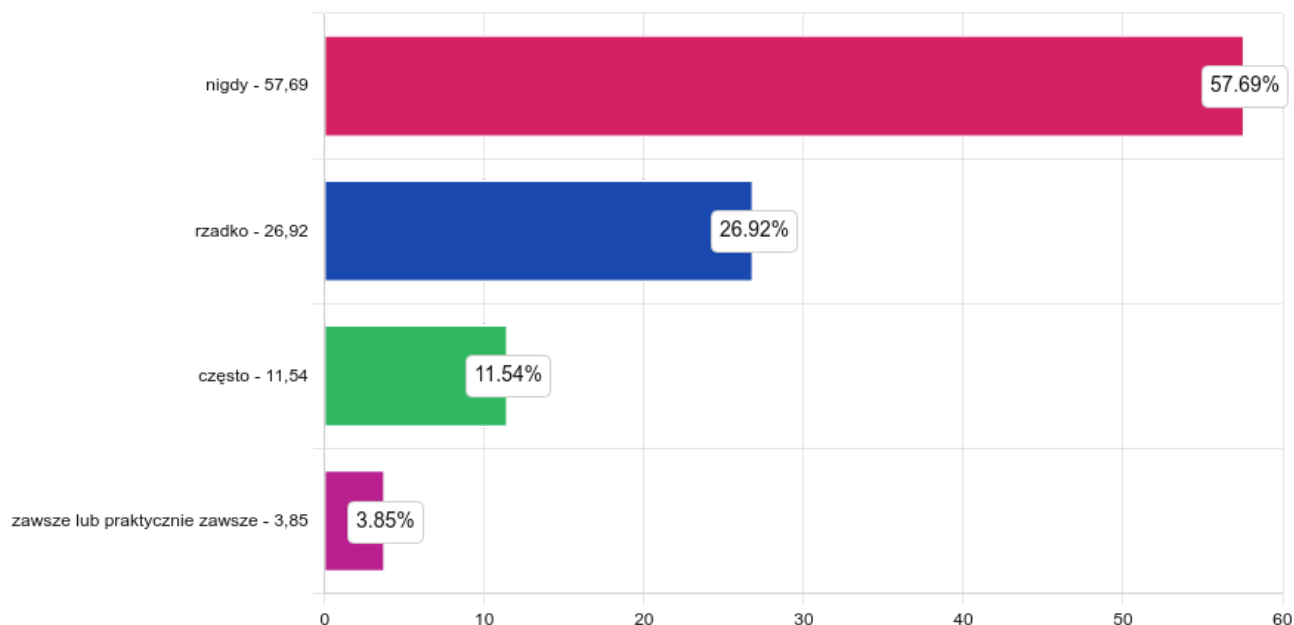
Czy zdarza Ci się pić alkohol samemu?

nigdy: **57,69%** (15)

rzadko: **26,92%** (7)

często: **11,54%** (3)

zawsze lub praktycznie zawsze: **3,85%** (1)



Analizując spożywanie alkoholu w samotności, można zauważyć, iż uczniowie najczęściej wskazywali odpowiedź „nigdy” - wybrało ją 57,69% uczniów. Druga w kolejności odpowiedź „rzadko” została wskazana przez to 26,92% badanych. Natomiast odpowiedź „często” zaznaczyło 11,54% ankietowanych. Najrzadziej uczniowie wskazywali odpowiedź „zawsze lub praktycznie zawsze”, zaznaczyło ją 3,85% osób.

Gdy pijesz alkohol w jakim stanie fizycznym najczęściej jesteś?

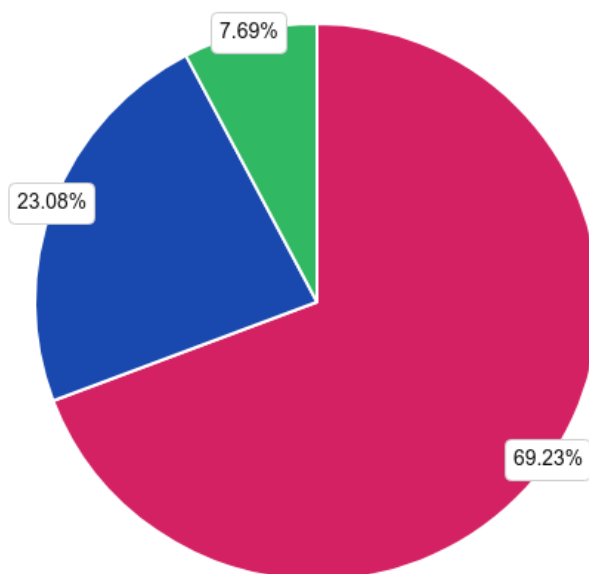
praktycznie nie czuję wpływu alkoholu (bardzo mała dawka alkoholu): **69,23%** (18)

czuję lekkie rozluźnienie i „szum” w głowie (mała dawka alkoholu): **23,08%** (6)

czuje duże rozluźnienie, pojawiają się nieznaczne problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (średnia dawka alkoholu): **7,69%** (2)

mam duże problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (duża dawka alkoholu): **0%** (0)

w większości nie pamiętam przebiegu zdarzeń (bardzo duża dawka alkoholu): **0%** (0)



Najpopularniejszą odpowiedzią wśród uczniów było: „praktycznie nie czuję wpływu alkoholu (bardzo mała dawka alkoholu)” ten stan wskazało 69,23% badanych osób. Mniejszą popularnością cieszyła się odpowiedź „czuję lekkie rozluźnienie i „szum” w głowie (mała dawka alkoholu)” - została wybrana przez 23,08% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „czuje duże rozluźnienie, pojawiają się nieznaczne problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (średnia dawka alkoholu)” - 7,69% osób. Żaden z ankietowanych uczniów nie wskazał odpowiedzi: „mam duże problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (duża dawka alkoholu)” oraz „w większości nie pamiętam przebiegu zdarzeń (bardzo duża dawka alkoholu)”.

Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doświadczyłeś z powodu picia alkoholu następujących problemów?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

wypadek, uszkodzenie ciała, bójka lub problemy ze zdrowiem: **7,69%** (2)

zniszczenie, zgubienie lub kradzież cennej rzeczy: **7,69%** (2)

poważne problemy z rodzicami: **11,54%** (3)

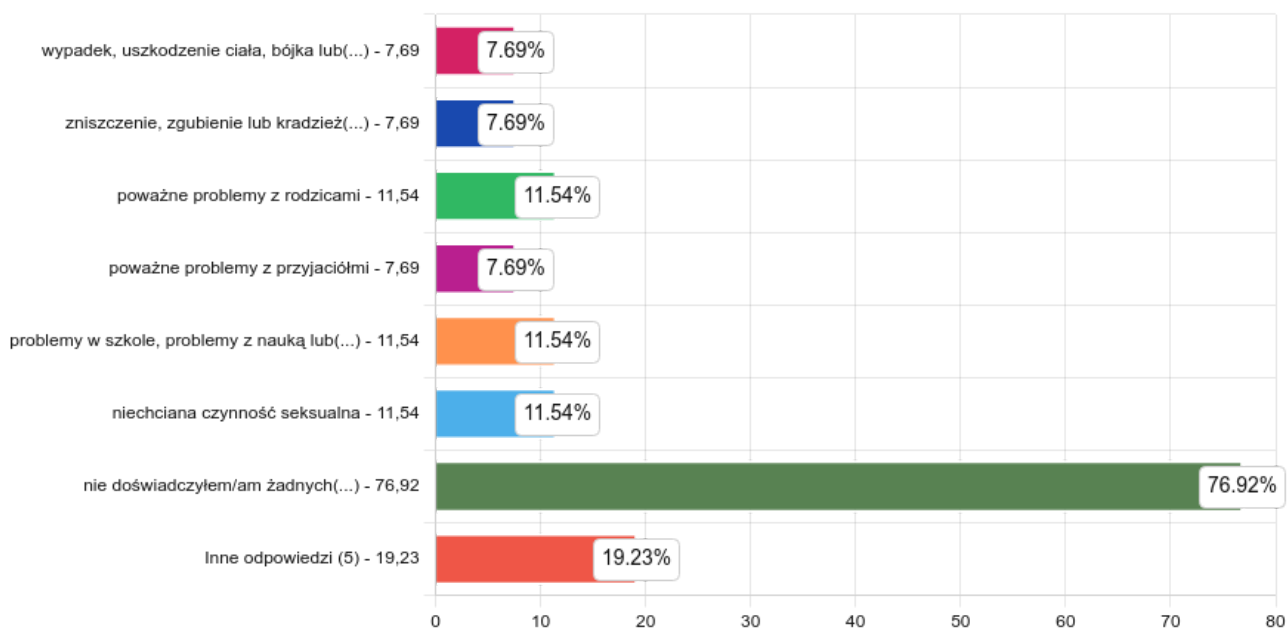
poważne problemy z przyjaciółmi: **7,69%** (2)

problemy w szkole, problemy z nauką lub zajęciami pozaszkolnymi: **11,54%** (3)

niechciana czynność seksualna: **11,54%** (3)

nie doświadczyłem/am żadnych problemów z powodu picia alkoholu: **76,92%** (20)

Inne odpowiedzi (5): **19,23%** (5)



Inne odpowiedzi:

- nie miałem żadnych problemów
- kupa
- nie lubiealkoholu
- nie doznałem
- Żadne

Uczniowie najczęściej deklarowali, iż w związku z spożywaniem alkoholu „nie doświadczyłem/am żadnych problemów z powodu picia alkoholu” - taką odpowiedź wskazało 76,92% ankietowanych uczniów. W dalszej kolejności badani wskazywali następujące konsekwencje: „Inne odpowiedzi (5)” - 19,23% osób, „poważne problemy z rodzicami” -

11,54% uczniów, „problemy w szkole, problemy z nauką lub zajęciami pozaszkolnymi” 11,54% ankietowanych, „niechciana czynność seksualna” - 11,54% osób oraz „wpadek, uszkodzenie ciała, bójka lub problemy ze zdrowiem” - 7,69% uczniów. Najmniejszą popularnością cieszyła się odpowiedź „poważne problemy z przyjaciółmi” wskazało ją 7,69% badanych.

Czy wydarzenie ostatnich 3 lat miały wpływa na rozpoczęcie lub zwiększenie spożywania przez Ciebie napojów alkoholowych?

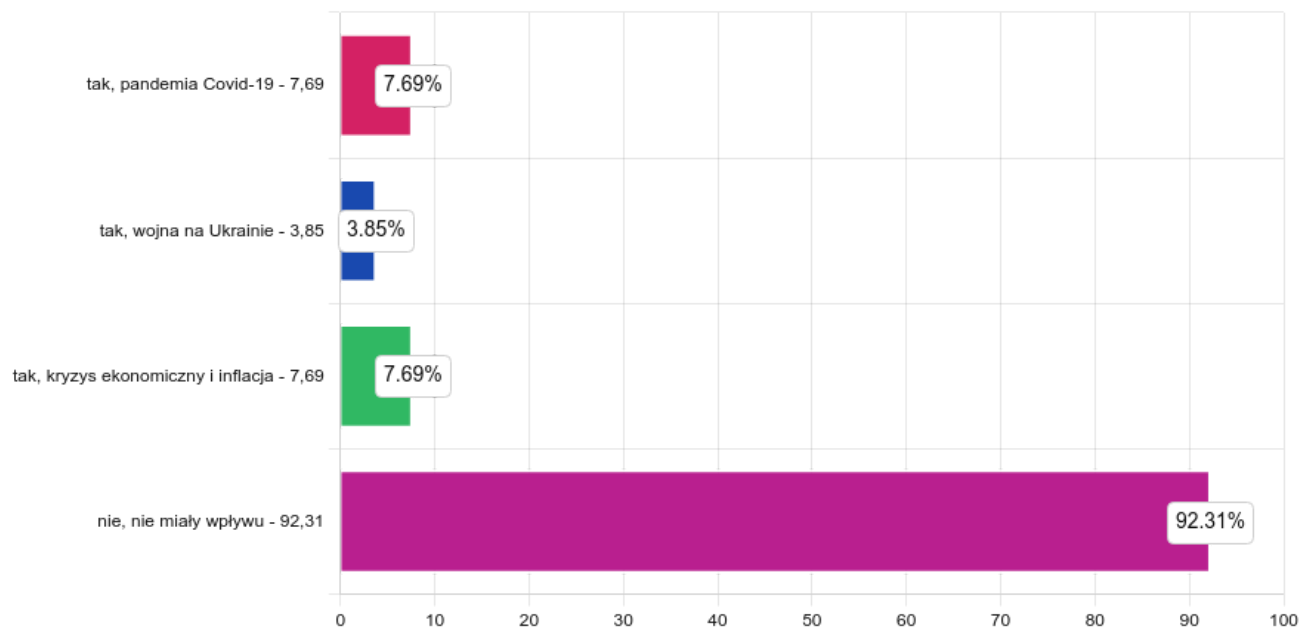
Można wybrać kilka odpowiedzi.

tak, pandemia Covid-19: **7,69%** (2)

tak, wojna na Ukrainie: **3,85%** (1)

tak, kryzys ekonomiczny i inflacja: **7,69%** (2)

nie, nie miały wpływu: **92,31%** (24)



Uczniowie, którzy oceniali wpływ ostatnich 3 lat na ich życie, wskazywali najczęściej odpowiedź „nie, nie miały wpływu” - wybrało ją 92,31% uczniów. Druga w kolejności odpowiedź „tak, pandemia Covid-19” została wskazana 7,69% osób. Kolejno 7,69% ankietowanych uczniów wskazywało odpowiedź „tak, kryzys ekonomiczny i inflacja”. W dalszej kolejności 3,85% osób zaznaczyło odpowiedź „tak, wojna na Ukrainie”.

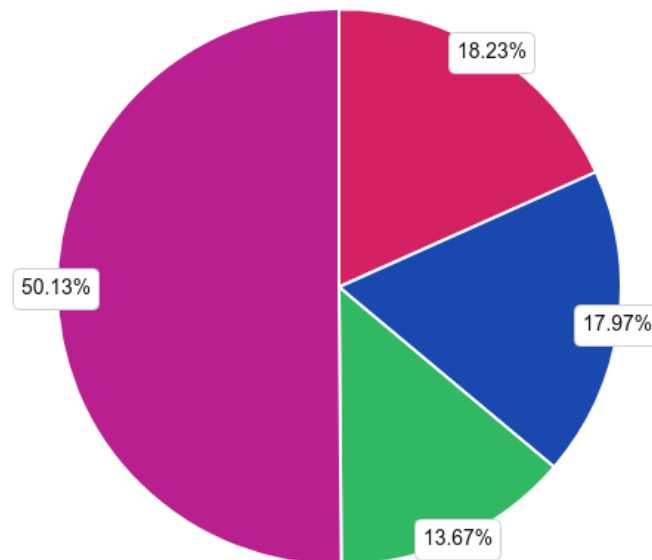
Gdyby osoba niepełnoletnia chciała zdobyć alkohol w Twojej miejscowości, jak trudne by to było?

niemożliwe: **18,23%** (72)

trudne: **17,97%** (71)

łatwe: **13,67%** (54)

nie wiem: **50,13%** (198)



Przyglądając się dostępności alkoholu dla osób nieletnich zauważyć można, iż uczniowie najczęściej wskazywali następującą odpowiedź „nie wiem” - wybrało ją 50,13% uczniów. Druga w kolejności odpowiedź „niemożliwe” została wskazana przez 18,23%. Natomiast odpowiedź „trudne” zaznaczyło 17,97% respondentów. Najrzadziej uczniowie wskazywali odpowiedź „łatwe”, zaznaczyło ją 13,67% osób.

4. 5. Problem nikotynizmu z perspektywy dzieci i młodzieży



Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się próbować palić papierosy?

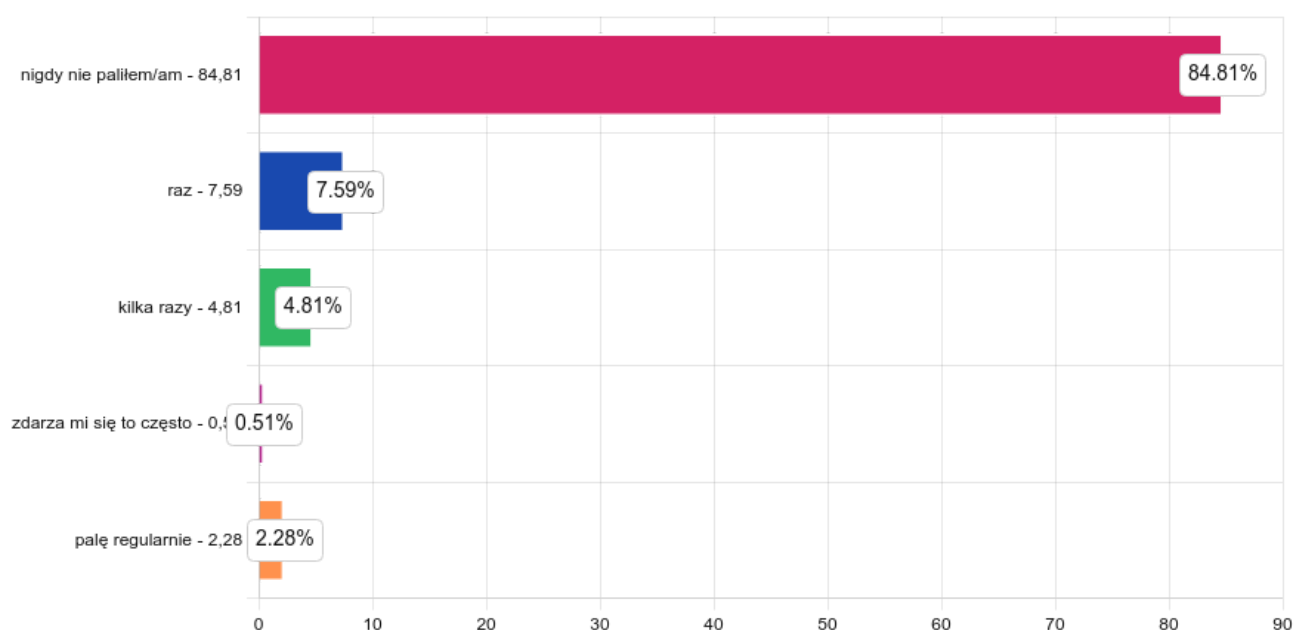
nigdy nie paliłem/am : **84,81%** (335)

raz: **7,59%** (30)

kilka razy: **4,81%** (19)

zdarza mi się to często: **0,51%** (2)

pale regularnie: **2,28%** (9)



Następnie uczniów poproszono o wskazanie ile razy w życiu (jeśli kiedykolwiek) palili papierosy. Odpowiedź „nigdy nie paliłem/am ” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 84,81%, tj. 335 osób. Druga w kolejności odpowiedź „raz” została wybrana przez 30 osób, co stanowiło 7,59% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „kilka razy” - 4,81% osób oraz „pale regularnie” - 2,28% osób. Najmniej spośród respondentów (0,51%), tj. 2 badanych wskazało odpowiedź „zdarza mi się to często”.

Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się próbować palić papierosy?

Metryczka: Płeć:

	nigdy nie paliłem/am	raz	kilka razy	zdarza mi się to często	pale regularnie
kobieta	84,82% (162)	9,42% (18)	3,66% (7)	0,52% (1)	1,57% (3)
mężczyzna	84,8% (173)	5,88% (12)	5,88% (12)	0,49% (1)	2,94% (6)



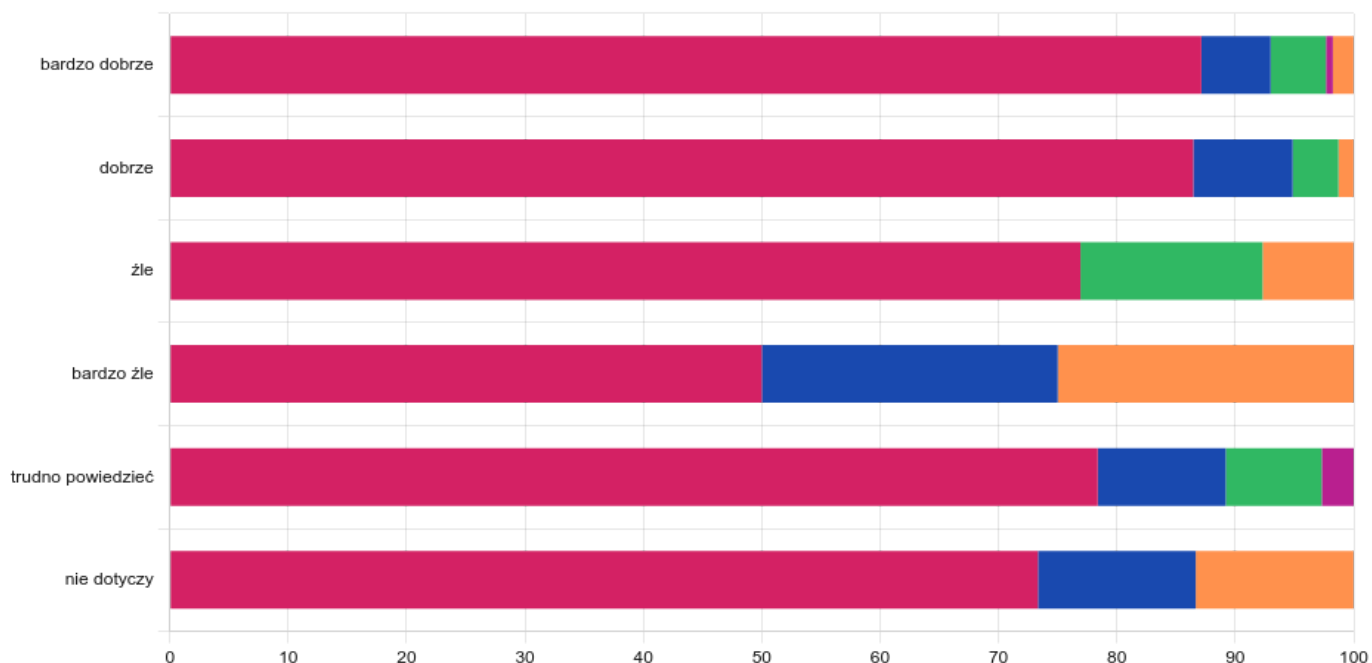
Na pytanie "Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się próbować palić papierosy? " udzielono 395 odpowiedzi.

Do palenia przyznało się 15,18% dziewczynek i 15,2% chłopców. Jednorazowo paliło 9,42% uczennic i 5,88% uczniów. Kilka razy: 3,66% dziewczynek i 5,88% chłopców, a często pali 0,52% dziewczynek i 0,49% chłopców. Do regularnego sięgania po papierosy przynało się 2,94% chłopców oraz 1,57% dziewczynek.

Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się próbować palić papierosy?

Czynniki: Jak oceniasz bliskość Twojej rodziny (wspólne spędzanie czasu, rozmowy i podejmowanie decyzji)?

	nigdy nie paliłem/am	raz	kilka razy	zdarza mi się to często	pale regularnie
bardzo dobrze	87,13% (149)	5,85% (10)	4,68% (8)	0,58% (1)	1,75% (3)
dobrze	86,45% (134)	8,39% (13)	3,87% (6)	0% (0)	1,29% (2)
źle	76,92% (10)	0% (0)	15,38% (2)	0% (0)	7,69% (1)
bardzo źle	50% (2)	25% (1)	0% (0)	0% (0)	25% (1)
trudno powiedzieć	78,38% (29)	10,81% (4)	8,11% (3)	2,7% (1)	0% (0)
nie dotyczy	73,33% (11)	13,33% (2)	0% (0)	0% (0)	13,33% (2)



Na pytanie "Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się próbować palić papierosy?" udzielono 395 odpowiedzi.

Do regularnego sięgania po papierosy przyznało się 1,75% uczniów oceniających bardzo dobrze relacje rodzinne, 1,29% osób oceniających je dobrze, 7,69% uczniów oceniających je źle oraz 25,0% oceniających je bardzo źle. Im lepsze relacje w rodzinie tym mniejsze prawdopodobieństwo, iż uczniowie będą regularnie palić papierosy.

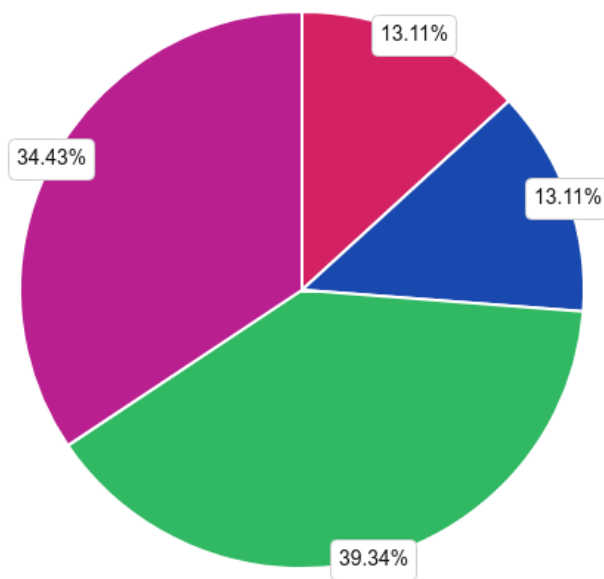
W jakim wieku paliłeś/aś papierosy po raz pierwszy?

mniej niż 8 lat: **13,11%** (8)

8-10 lat: **13,11%** (8)

11-12 lat: **39,34%** (24)

13-14 lat: **34,43%** (21)



Uczniów zapytano także w jakim wieku po raz pierwszy palili papierosy. Udzielano następujących odpowiedzi: „11-12 lat” (39,34%), „13-14 lat” (34,43%), „mniej niż 8 lat” (13,11%) oraz „8-10 lat” (13,11%).

Jak często paliłeś/aś papierosy w ciągu OSTATNICH 30 DNI

mniej niż jeden papieros na tydzień: **31,15%** (19)

mniej niż jeden papieros dziennie: **8,2%** (5)

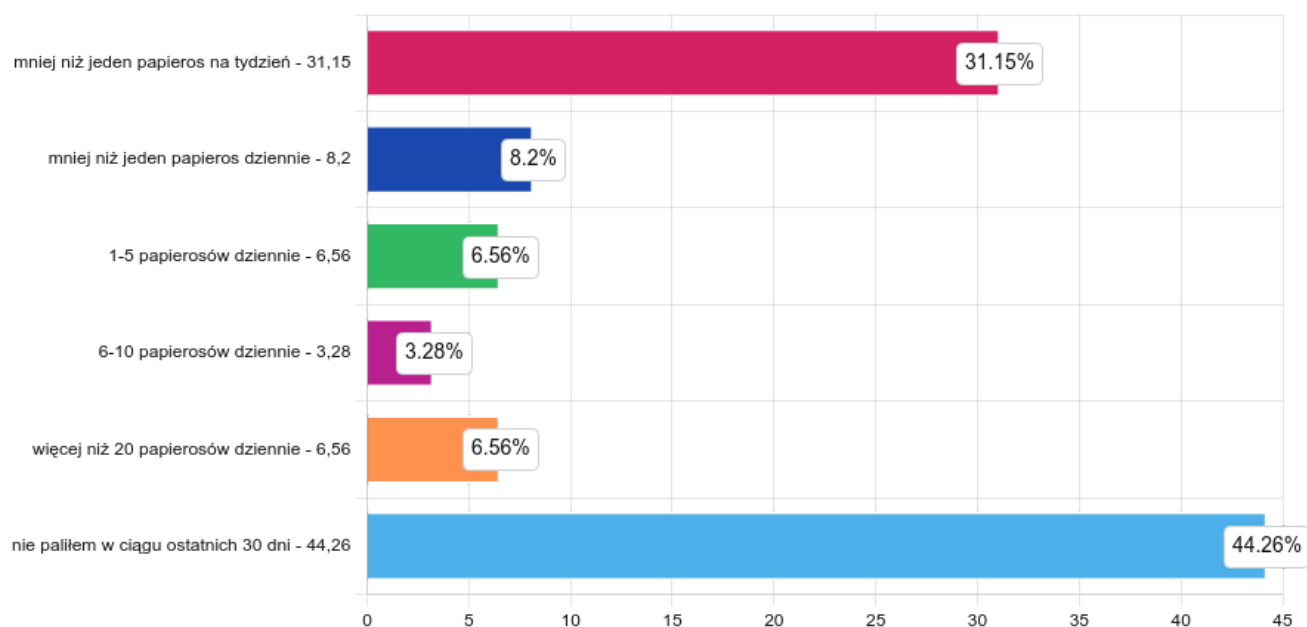
1-5 papierosów dziennie: **6,56%** (4)

6-10 papierosów dziennie: **3,28%** (2)

11-20 papierosów dziennie: **0%** (0)

więcej niż 20 papierosów dziennie: **6,56%** (4)

nie paliłem w ciągu ostatnich 30 dni : **44,26%** (27)

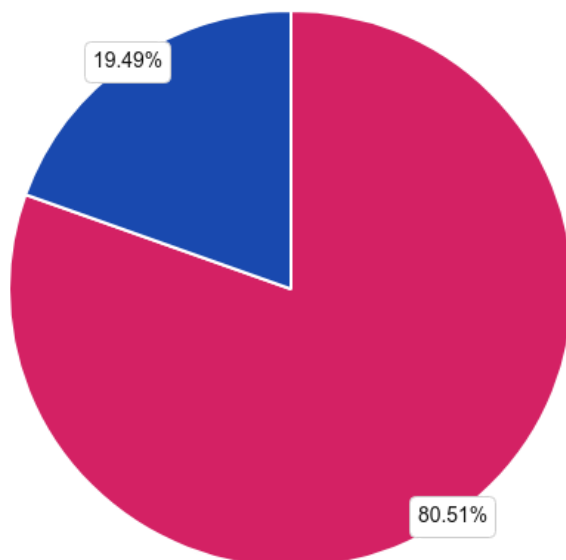


Uczniów poproszono również o wskazanie jak często palili papierosy w ciągu ostatnich 30 dni. Odpowiedź „nie paliłem w ciągu ostatnich 30 dni ” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 44,26% osób. Druga w kolejności odpowiedź „mniej niż jeden papieros na tydzień” została wybrana przez 31,15% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „mniej niż jeden papieros dziennie” - 8,2% osób, „1-5 papierosów dziennie” - 6,56% badanych, „więcej niż 20 papierosów dziennie” - 6,56% uczniów oraz „6-10 papierosów dziennie” - 3,28% uczniów. Żaden z respondentów nie wskazał odpowiedzi „11-20 papierosów dziennie”.

Czy wiesz czym są e-papierosy?

tak: **80,51%** (318)

nie: **19,49%** (77)



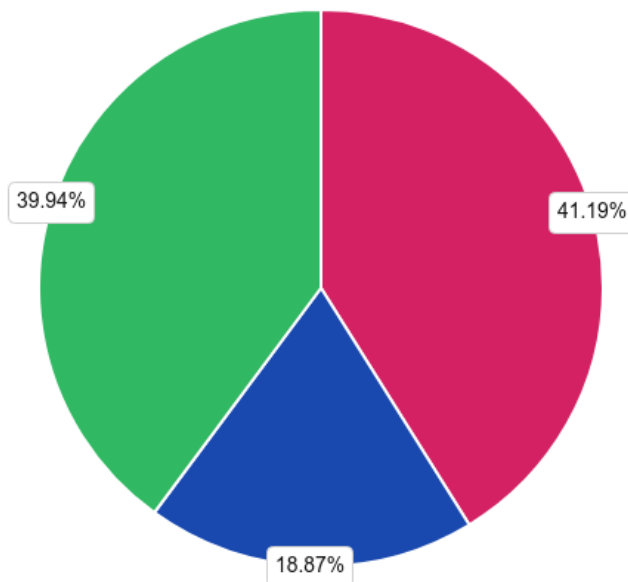
Na pytanie: czy wiesz czym są e-papierosy, większość uczniów wskazała odpowiedź „tak” wybrało ją 80,51% osób. Rzadziej wskazywano odpowiedź „nie” wybrało ją 19,49% uczniów.

Czy osoby w Twoim wieku palą e-papierosy?

tak: **41,19%** (131)

nie: **18,87%** (60)

nie wiem: **39,94%** (127)



W odpowiedzi na pytanie: „Czy osoby w Twoim wieku palą e-papierosy?” większość uczniów wskazała odpowiedź „tak” - 41,19% uczniów, rzadziej wskazywano na odpowiedzi: „nie wiem” - 39,94% osób oraz „nie” - 18,87% badanych uczniów.

Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się próbować e-papierosy?

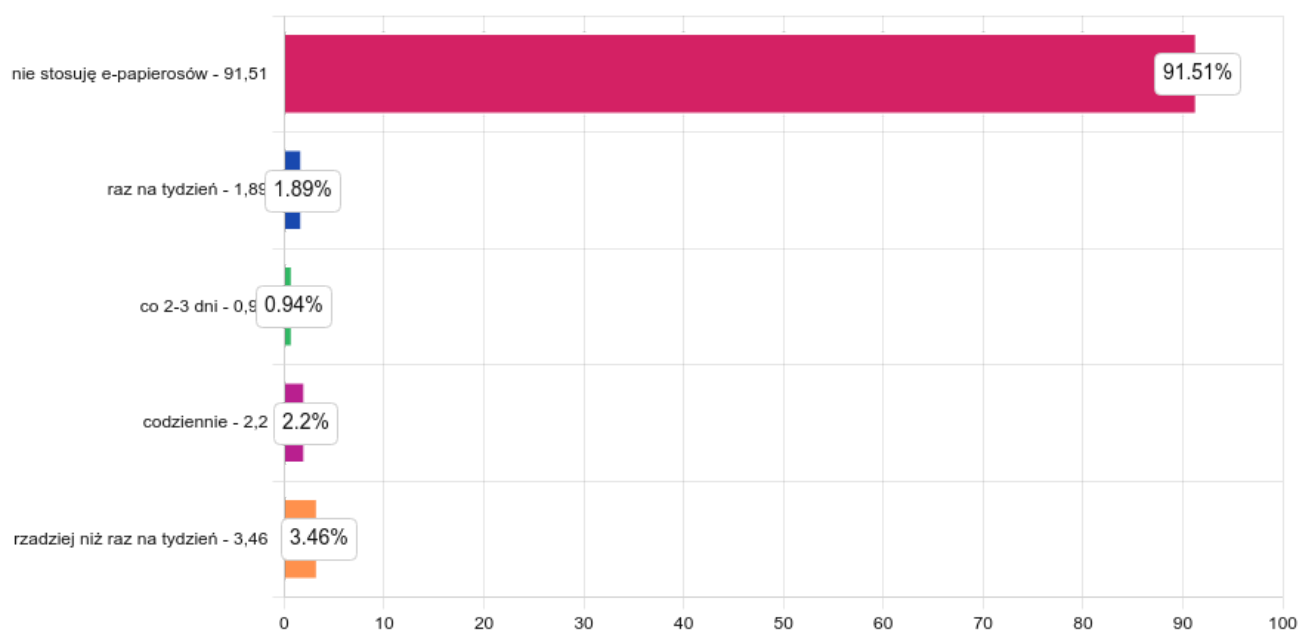
nie stosuję e-papierosów: **91,51%** (291)

raz na tydzień: **1,89%** (6)

co 2-3 dni: **0,94%** (3)

codziennie: **2,2%** (7)

rzadziej niż raz na tydzień: **3,46%** (11)



Następnie ankietowanych uczniów zapytano ile razy w życiu, jeśli w ogóle, zdarzyło im się palić e-papierosy. Udzielano następujących odpowiedzi: „nie stosuję e-papierosów” - 91,51%, „rzadziej niż raz na tydzień” - 3,46%, „codziennie” - 2,2%, „raz na tydzień” - 1,89% oraz „co 2-3 dni” - 0,94%.

Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się próbować e-papierosy?

Metryczka: Płeć:

	nie stosuję e-papierosów	raz na tydzień	co 2-3 dni	codziennie	rzadziej niż raz na tydzień
kobieta	93,38% (141)	1,99% (3)	1,32% (2)	1,32% (2)	1,99% (3)
mężczyzna	89,82% (150)	1,8% (3)	0,6% (1)	2,99% (5)	4,79% (8)



Na pytanie "Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się próbować e-papierosy?" udzielono 318 odpowiedzi.

Po e-papierosy sięgało kiedykolwiek 6,62% dziewczynek oraz 10,18% chłopców, co pokazuje, iż to dziewczynki rzadziej niż chłopcy sięgają po e-papierosy. Do codziennego korzystania z e-papierosów przyznało się 1,32% dziewczynek i 2,99% chłopców. W przypadku regularnego korzystania z tej formy nikotyny również grupa uczniów korzystających codziennie z e-papierosów jest większa niż grupa dziewczynek palących e-papierosy.

Z jakiego powodu sięgnąłeś po raz pierwszy po e-papierosa?

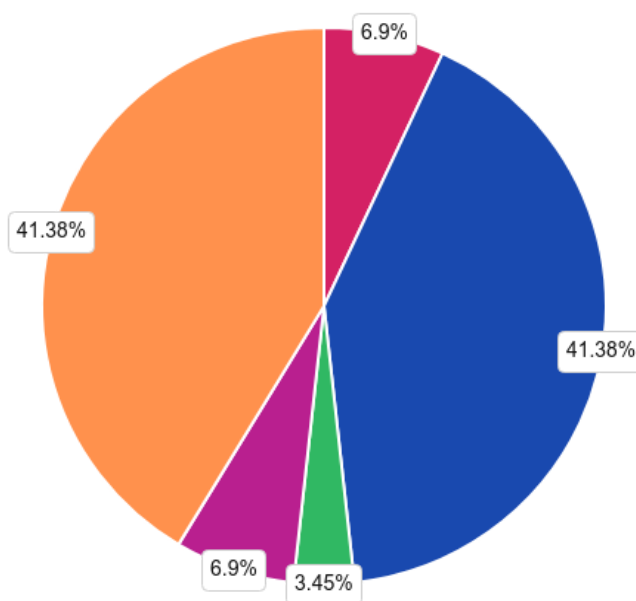
chciałem/am zerwać z nałogiem palenia papierosów tradycyjnych: **6,9%** (2)

chciałem/am spróbować czegoś nowego: **41,38%** (12)

chciałem/am sprawdzić czym e-papieros różni się od papierosów tradycyjnych: **3,45%** (1)

chciałem/am spróbować bezpieczniejszej alternatywy dla papierosów tradycyjnych: **6,9%** (2)

żadne z powyższych: **41,38%** (12)



Wśród powodów sięgania po e-papierosy uczniowie wskazywali następujące odpowiedzi: „chciałem/am spróbować czegoś nowego”% wybrało ją 41,38% uczniów, „żadne z powyższych” wybrało ją 41,38% osób, „chciałem/am zerwać z nałogiem palenia papierosów tradycyjnych” wybrało ją 6,9% uczniów oraz „chciałem/am spróbować bezpieczniejszej alternatywy dla papierosów tradycyjnych” wybrało ją 6,9% ankietowanych uczniów. Najmniej respondentów „3,45”% odpowiedziało „chciałem/am sprawdzić czym e-papieros różni się od papierosów tradycyjnych”.

Czy uważasz, że używanie e-papierosów jest bezpieczniejsze od tradycyjnych papierosów?

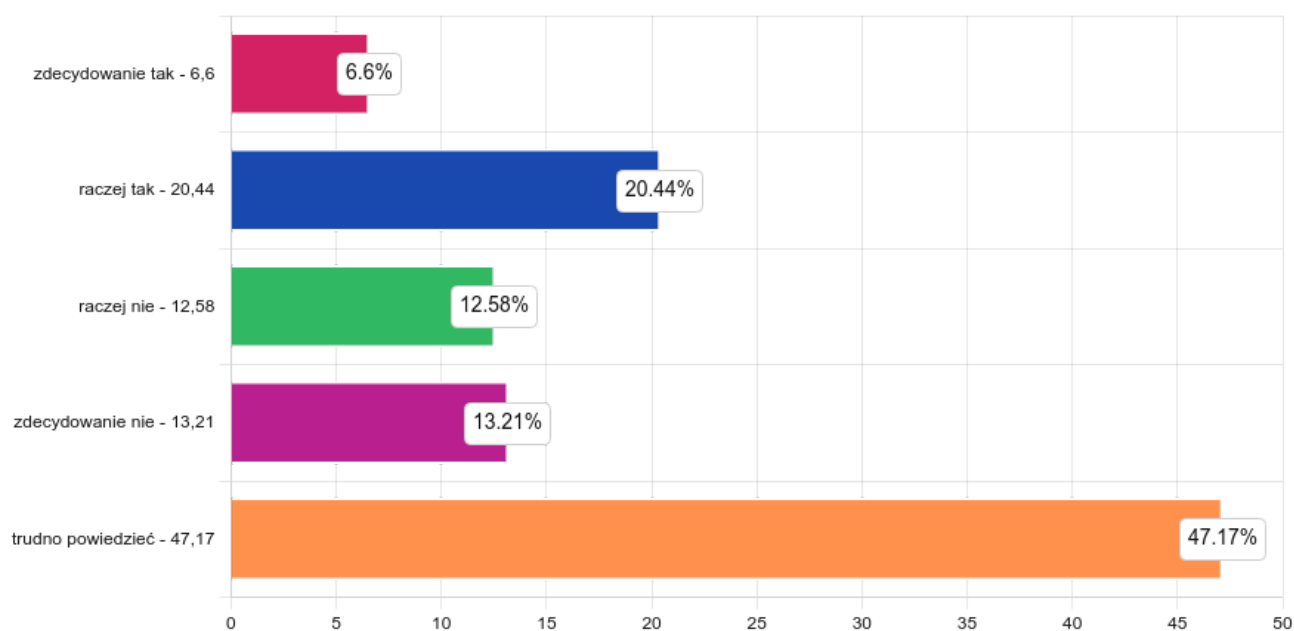
zdecydowanie tak: **6,6%** (21)

raczej tak: **20,44%** (65)

raczej nie: **12,58%** (40)

zdecydowanie nie: **13,21%** (42)

trudno powiedzieć: **47,17%** (150)



Na pytanie: „Czy uważasz, że używanie e-papierosów jest bezpieczniejsze od tradycyjnych papierosów”, uczniowie udzielali następujących odpowiedzi: „trudno powiedzieć” 47,17%, „raczej tak” 20,44%, „zdecydowanie nie” 13,21%, „raczej nie” 12,58% oraz „zdecydowanie tak” 6,6%.

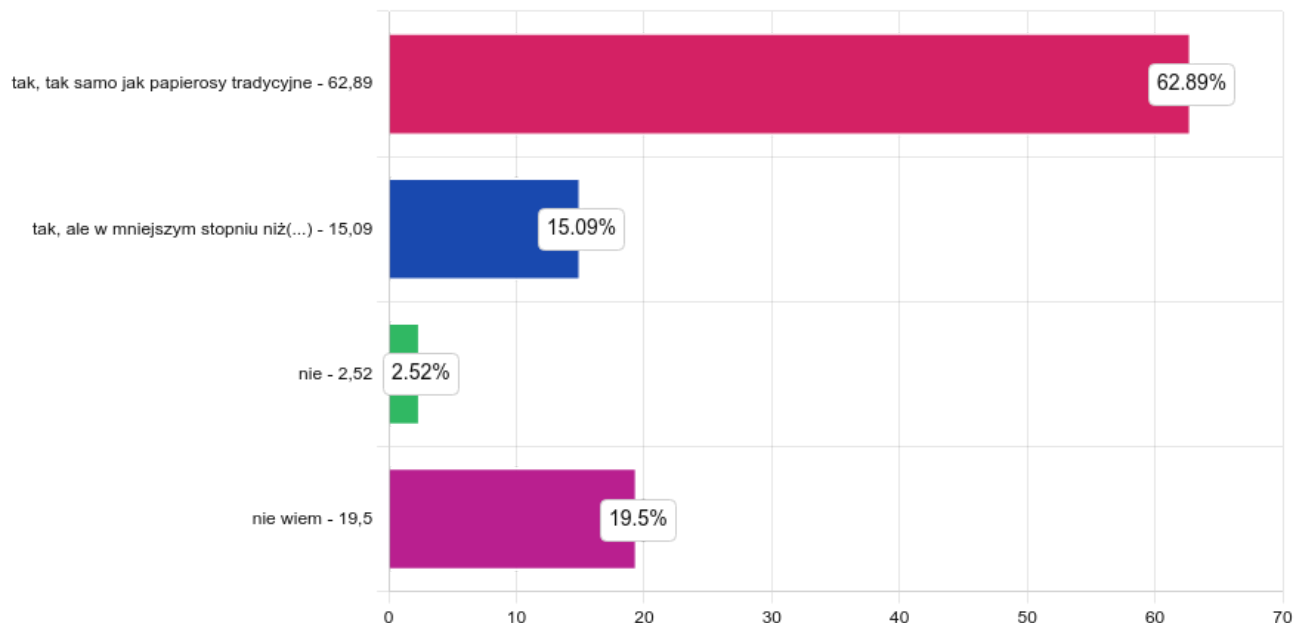
Czy uważasz, że e-papierosy są uzależniające?

tak, tak samo jak papierosy tradycyjne: **62,89%** (200)

tak, ale w mniejszym stopniu niż papierosy tradycyjne: **15,09%** (48)

nie: **2,52%** (8)

nie wiem: **19,5%** (62)



Większość uczniów uważa, że e-papierosy są „tak, tak samo jak papierosy tradycyjne” 62,89%. Rzadziej wskazywano odpowiedzi: „nie wiem” 19,5%, „tak, ale w mniejszym stopniu niż papierosy tradycyjne” 15,09% oraz „nie” 2,52%.

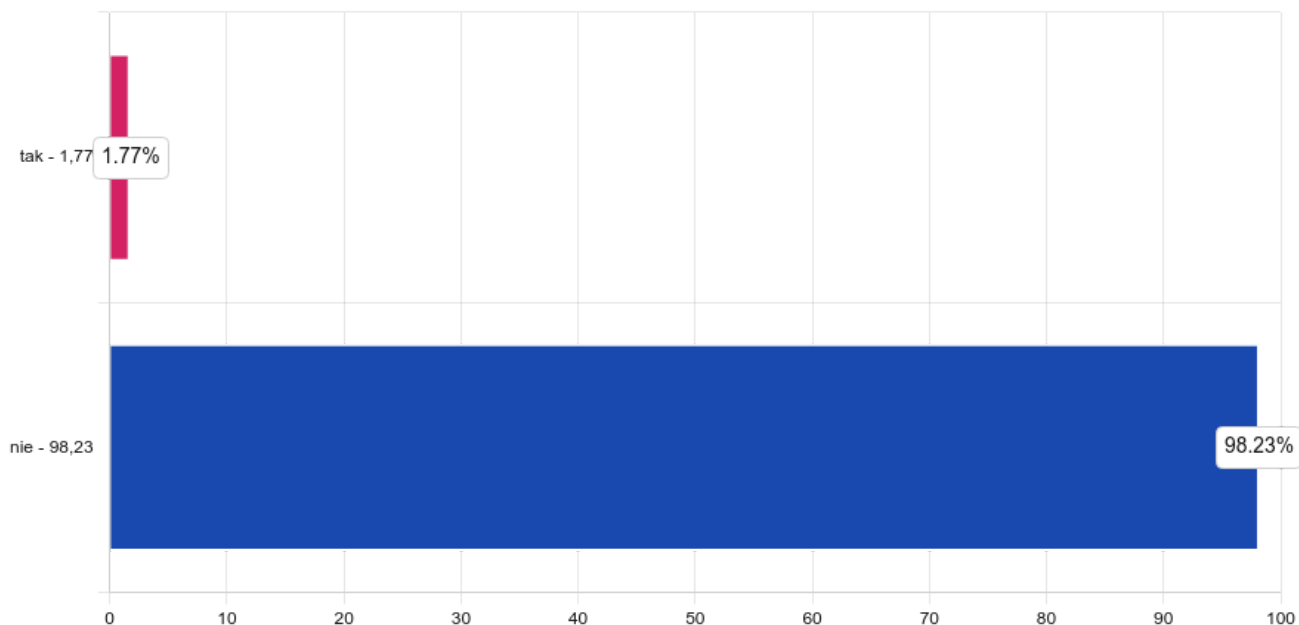
4. 6. Problem narkotykowy z perspektywy dzieci i młodzieży



Czy próbowałeś/aś kiedykolwiek zażywać narkotyki/dopalacze?

tak: **1,77%** (7)

nie: **98,23%** (388)

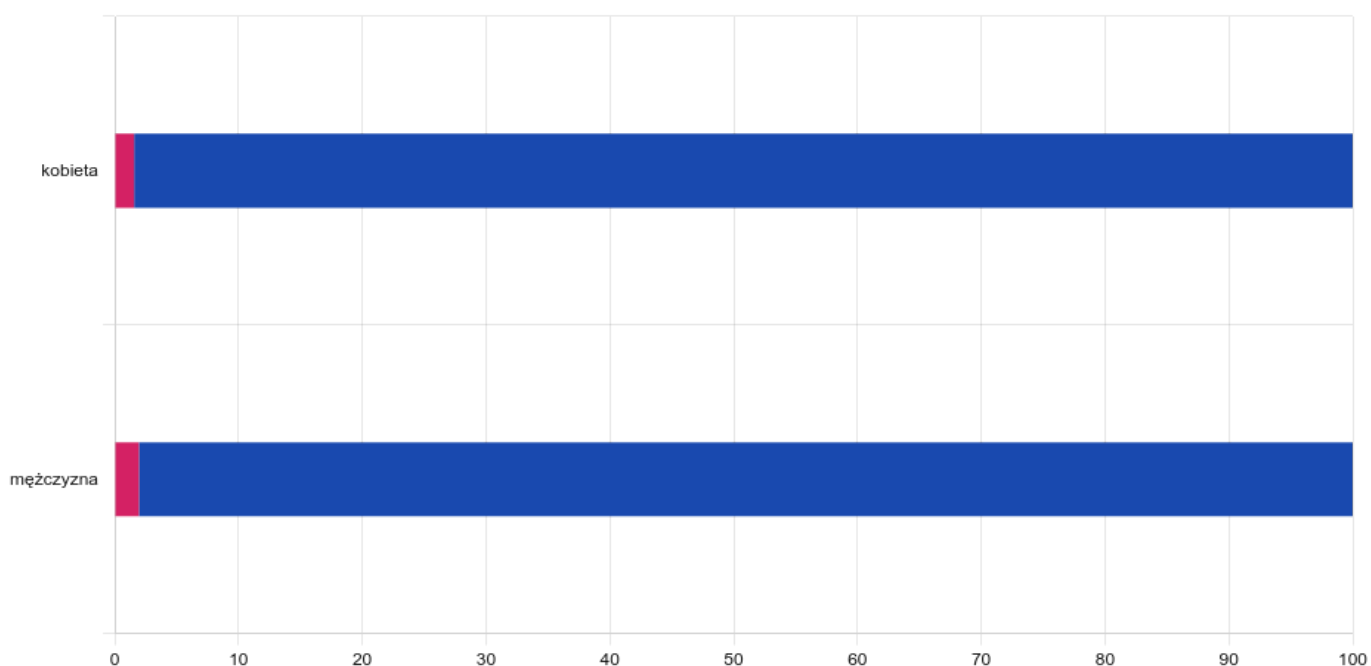


Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 98,23% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 1,77% badanych uczniów.

Czy próbowałeś/aś kiedykolwiek zażywać narkotyki/dopalacze?

Metryczka: Płeć:

	tak	nie
kobieta	1,57% (3)	98,43% (188)
mężczyzna	1,96% (4)	98,04% (200)



Na pytanie **"Czy próbowałeś/aś kiedykolwiek zażywać narkotyki/dopalacze?"** udzielono 395 odpowiedzi.

Do sięgania po narkotyki lub dopalacze przyznało się 1,57% dziewczynek oraz 1,96% chłopców, płeć nie jest zmienną wpływającą na kontakt uczniów z substancjami psychoaktywnymi.

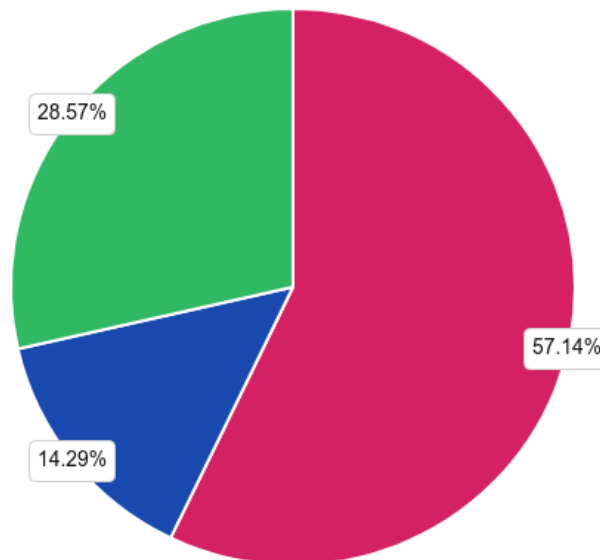
Jeśli tak, to ile miałeś/aś wtedy lat?

mniej niż 8 lat: **57,14%** (4)

8-10 lat: **0%** (0)

11-12 lat: **14,29%** (1)

13-14 lat: **28,57%** (2)



Uczniów zapytano także w jakim wieku po raz pierwszy sięgali po narkotyki lub dopalacze. Udzielano następujących odpowiedzi: „mniej niż 8 lat” (57,14%), „13-14 lat” (28,57%), „11-12 lat” (14,29%). Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „8-10 lat”.

Jakie substancje zażywałeś po raz pierwszy?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

marihuana lub haszysz: **42,86%** (3)

inne formy konopi: **14,29%** (1)

amfetamina: **14,29%** (1)

dopalacze: **28,57%** (2)

grzyby halucynogenne: **14,29%** (1)

ekstazy: **14,29%** (1)

kokaina/crack: **14,29%** (1)

heroina: **14,29%** (1)

Polska heroina tzw. „kompot”: **14,29%** (1)

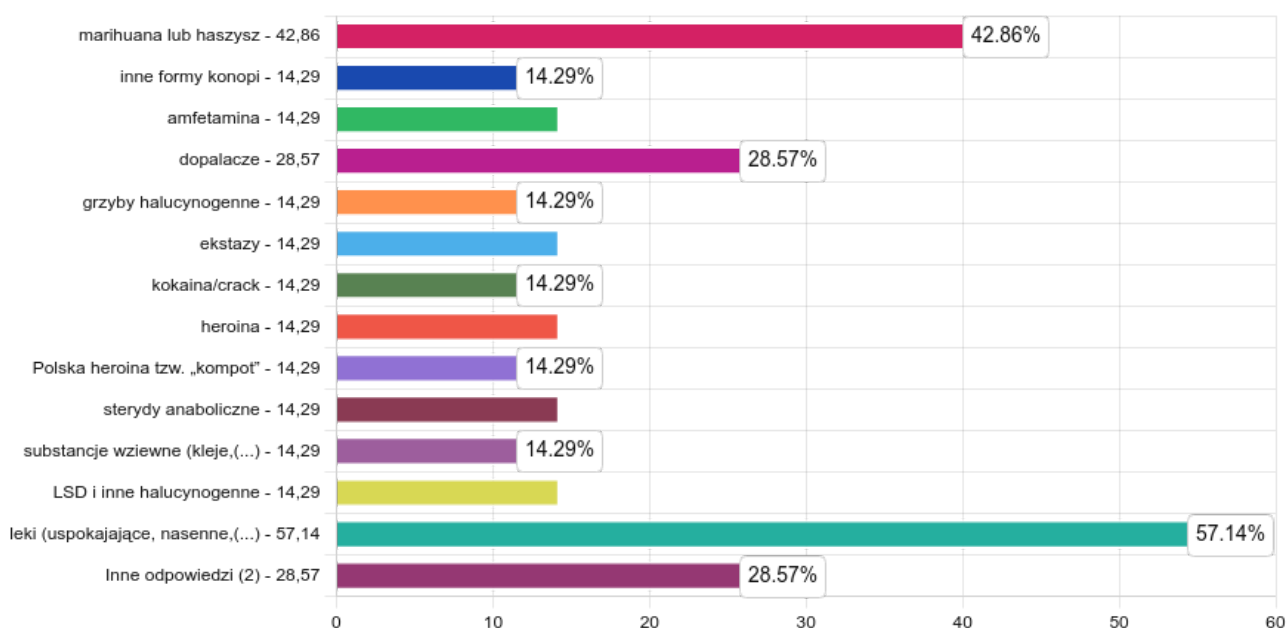
sterydy anaboliczne: **14,29%** (1)

substancje wziewne (kleje, rozpuszczalniki, farby itp.): **14,29%** (1)

LSD i inne halucynogenne: **14,29%** (1)

leki (uspokajające, nasenne, przeciwbólne itp.): **57,14%** (4)

Inne odpowiedzi (2): **28,57%** (2)



Inne odpowiedzi:

- gówno
- e-papierosy

Uczniowie, którzy mieli kontakt z środkami psychoaktywnymi najczęściej sięgali po „leki (uspokajające, nasenne, przeciwbólowe itp.)” - takiej odpowiedzi udzieliło 57,14% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „marihuana lub haszysz” - 42,86%, „dopalacze” 28,57%, „Inne odpowiedzi (2)” - 28,57%, „inne formy konopi” - 14,29%, „amfetamina” - 14,29%, „grzyby halucynogenne” - 14,29%, „ekstazy” - 14,29%, „kokaina/crack” - 14,29%, „heroina” - 14,29%, „Polska heroina tzw. „kompot”” - 14,29%, „sterydy anaboliczne” - 14,29% oraz „substancje wziewne (kleje, rozpuszczalniki, farby itp.)” - 14,29%.

Skąd wzięłeś/wzięłaś tę substancję?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

wziąłem/wzięłam z domu, bez pozwolenia rodziców: **0%** (0)

dostałem/am od starszego brata lub siostry: **14,29%** (1)

dostałem/am od kolegi/koleżanki: **0%** (0)

dostałem/am od kogoś, kogo znałem/am ze słyszenia, ale nie osobiście: **0%** (0)

dostałem/am od obcej osoby: **14,29%** (1)

braliśmy to wspólnie, w grupie przyjaciół: **0%** (0)

kupiłem/am od kolegi: **14,29%** (1)

kupiłem/am od kogoś znanego mi ze słyszenia, ale nie osobiście: **0%** (0)

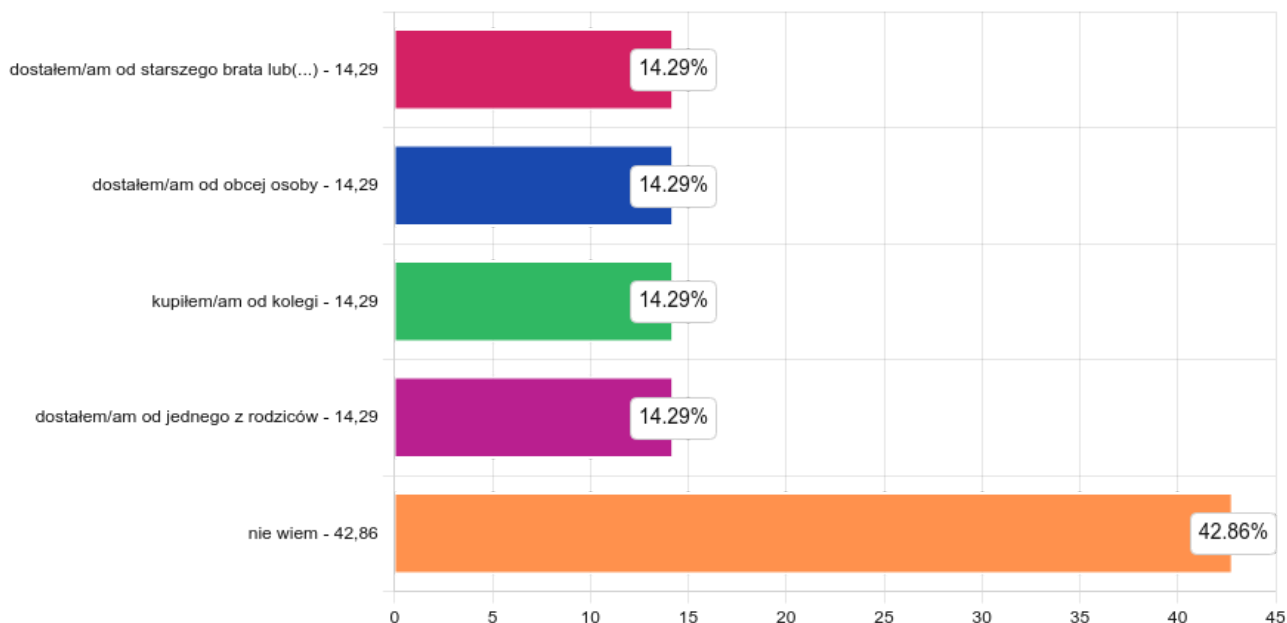
kupiłem/am od obcej osoby: **0%** (0)

dostałem/am od jednego z rodziców: **14,29%** (1)

otrzymałem/am ją nieświadomie (bez mojej zgody): **0%** (0)

kupiłem przez Internet: **0%** (0)

nie wiem: **42,86%** (3)



Uczniowie, którzy mieli kontakt z środkami psychoaktywnymi wskazywali, iż zdobyli te substancje najczęściej w następujący sposób „nie wiem” - takiej odpowiedzi udzieliło 42,86% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „dostałem/am od starszego brata lub siostry” - 14,29% uczniów, „dostałem/am od obcej osoby” - 14,29% badanych uczniów, „kupiłem/am od kolegi” - 14,29% ankietowanych oraz „dostałem/am od jednego z rodziców” - 14,29%. Żaden

z uczniów nie wybrał odpowiedzi: „wziąłem/wzięłam z domu, bez pozwolenia rodziców”, „dostałem/am od kolegi/koleżanki”, „dostałem/am od kogoś, kogo znałem/am ze słyszenia, ale nie osobiście”, „braliśmy to wspólnie, w grupie przyjaciół”, „kupiłem/am od kogoś znanego mi ze słyszenia, ale nie osobiście”, „kupiłem/am od obcej osoby”, „otrzymałem/am ją nieświadomie (bez mojej zgody)”, „kupiłem przez Internet”.

Co skłoniło Cię do zażycia narkotyków/dopalaczy?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

chęć dobrej zabawy: **14,29%** (1)

chęć bycia modnym: **28,57%** (2)

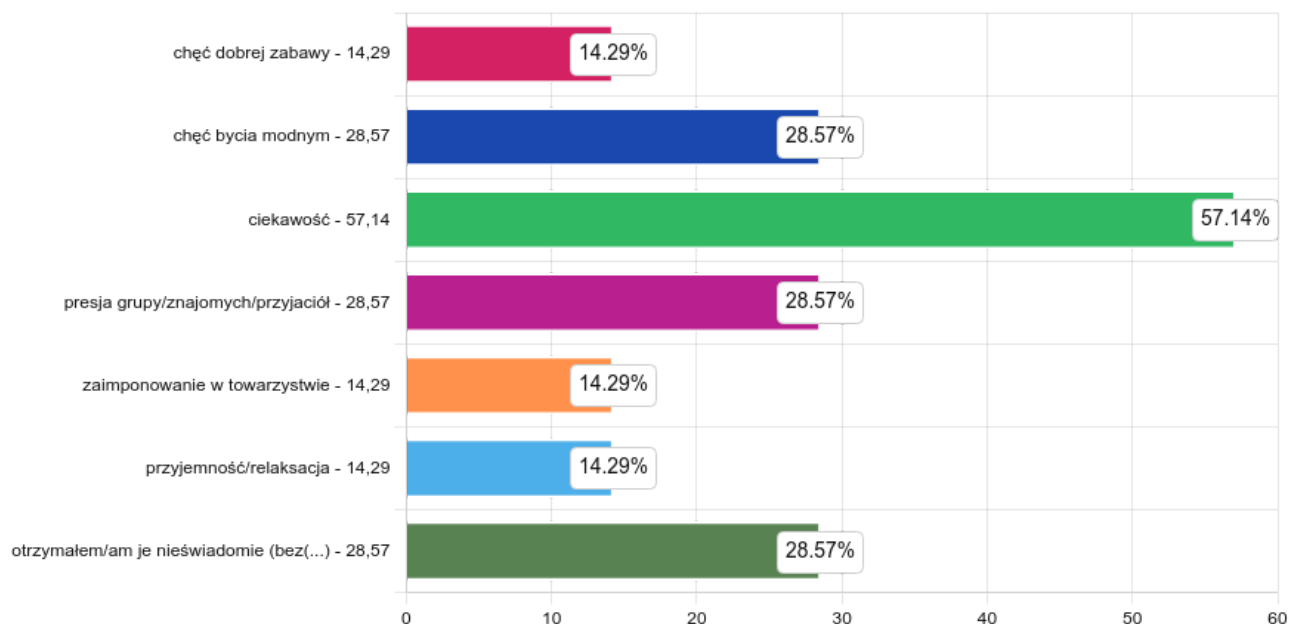
ciekawość: **57,14%** (4)

presja grupy/znajomych/przyjaciół: **28,57%** (2)

zaimponowanie w towarzystwie: **14,29%** (1)

przyjemność/relaksacja: **14,29%** (1)

otrzymałem/am je nieświadomie (bez mojej zgody): **28,57%** (2)



Głównym powodem skłaniających ankietowanych uczniów do sięgania po substancje psychoaktywne jest: „ciekawość” - 57,14% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „chęć bycia modnym” - 28,57%, „presja grupy/znajomych/przyjaciół” - 28,57% badanych, „otrzymałem/am je nieświadomie (bez mojej zgody)” - 28,57% uczniów, „chęć dobrej zabawy” - 14,29% respondentów, „zaimponowanie w towarzystwie” - 14,29% badanych. Najmniej spośród respondentów tj. 14,29% odpowiedziało „przyjemność/relaksacja”.

Jak często zażywasz narkotyki/dopalacze?

zażywałem/am tylko raz : **28,57%** (2)

raz w roku lub mniej: **14,29%** (1)

kilka razy w roku: **0%** (0)

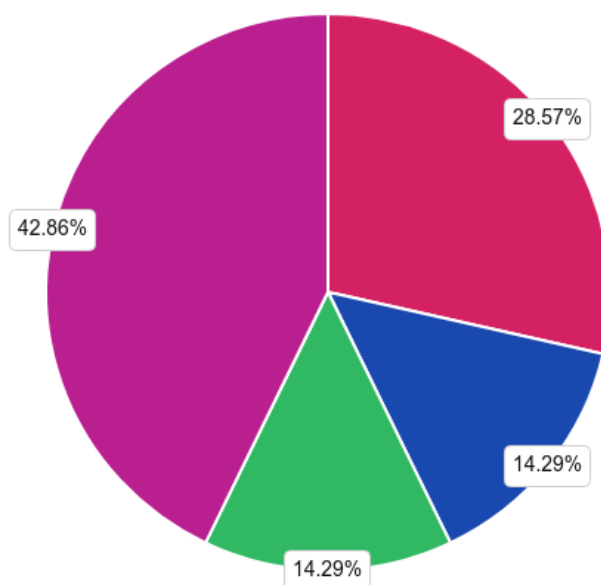
raz w miesiącu: **14,29%** (1)

kilka razy w miesiącu: **0%** (0)

raz w tygodniu: **0%** (0)

kilka razy w tygodniu: **0%** (0)

codziennie: **42,86%** (3)



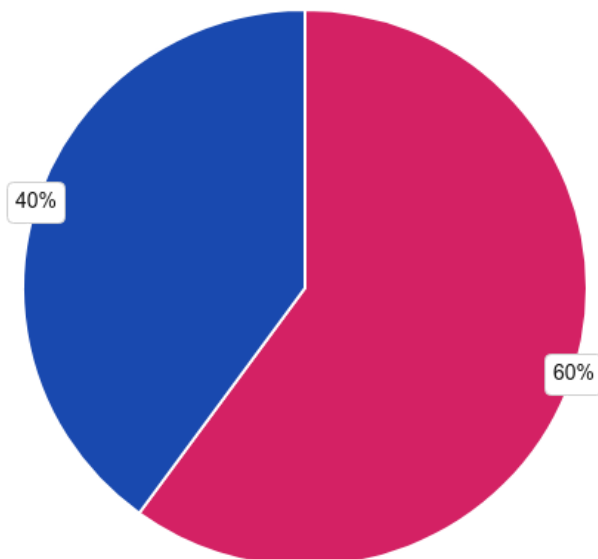
Badanych uczniów, którzy mieli kontakt z środkami psychoaktywnymi poproszono o wskazanie jak często sięgają po nie. Odpowiedź „codziennie” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 42,86% osób. Druga w kolejności odpowiedź „zażywałem/am tylko raz ” została wybrana przez 28,57% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „raz w roku lub mniej” - 14,29% osób, „raz w miesiącu” - 14,29% badanych. Żaden z uczniów nie wybrał odpowiedzi: „kilka razy w roku”, „kilka razy w miesiącu”, „raz w tygodniu” oraz „kilka razy w tygodniu”.

Kiedy ostatnio zażywałeś/aś narkotyki/dopalacze?

ponad rok temu: **60%** (3)

w ostatnim roku: **0%** (0)

w ostatnim miesiącu: **40%** (2)



Największa część uczniów przyznała, iż ostatni raz sięgali po substancje psychoaktywne „ponad rok temu” - takiej odpowiedzi udzieliło 60% uczniów udzielających odpowiedzi na to pytanie. Druga w kolejności odpowiedź „w ostatnim miesiącu” została zaznaczona przez 40% uczniów. Żaden z ankietowanych nie wybrał odpowiedzi: „w ostatnim roku”.

Jakie substancje zażywałeś/aś ostatnio?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

marihuana lub haszysz: **40%** (2)

inne formy konopi: **40%** (2)

amfetamina: **20%** (1)

dopalacze: **40%** (2)

grzyby halucynogenne: **20%** (1)

ekstazy: **20%** (1)

kokaina/crack: **20%** (1)

heroina: **20%** (1)

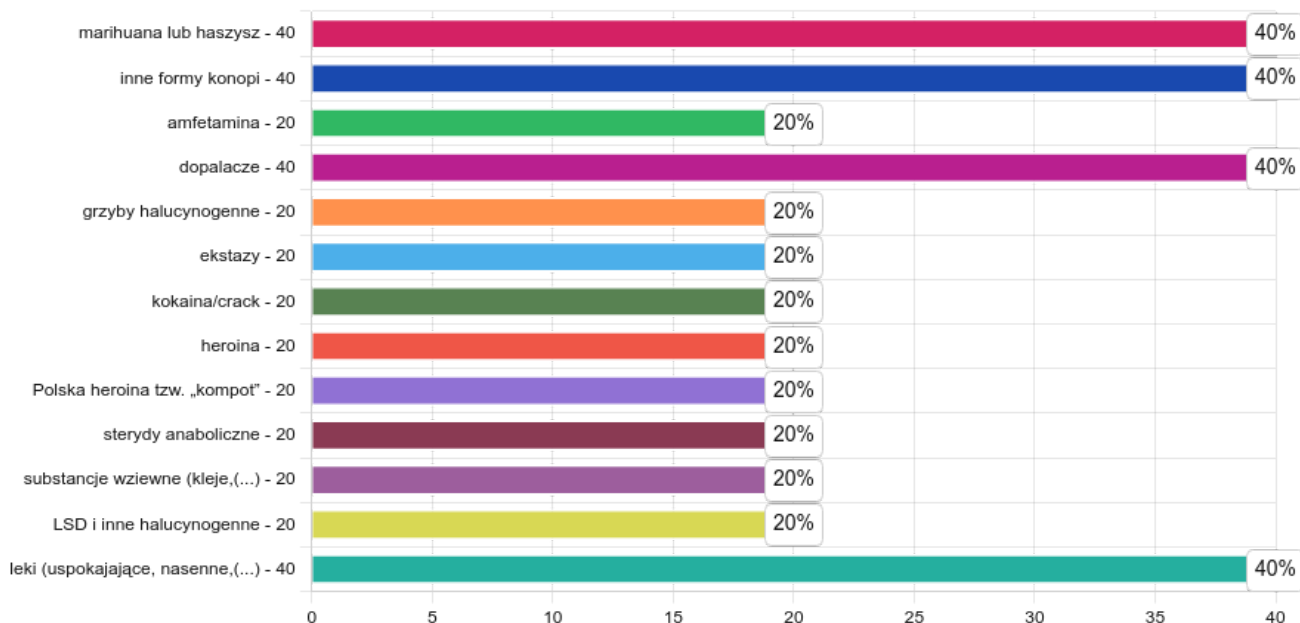
Polska heroina tzw. „kompot”: **20%** (1)

sterydy anaboliczne: **20%** (1)

substancje wziewne (kleje, rozpuszczalniki, farby itp.): **20%** (1)

LSD i inne halucynogenne: **20%** (1)

leki (uspokajające, nasenne, przeciwbólne itp.) o zastosowaniu niemedycznym : **40%** (2)



Uczniowie, którzy przyznali, iż ostatnio sięgali po substancje psychoaktywne zażywali: „marihuana lub haszysz” - takiej odpowiedzi udzieliło 40% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „inne formy konopi” - 40%, „dopalacze” 40%, „leki (uspokajające, nasenne, przeciwbólne itp.) o zastosowaniu niemedycznym” - 40%, „amfetamina” - 20%, „grzyby halucynogenne” - 20%, „ekstazy” - 20%, „kokaina/crack” - 20%, „heroina” - 20%, „Polska heroina tzw. „kompot”” - 20%,

„sterydy anaboliczne” - 20%, „substancje wziewne (kleje, rozpuszczalniki, farby itp.)” - 20% oraz „LSD i inne halucynogenne” - 20%.

Gdzie zdarzyło Ci się zażywać narkotyki/dopalacze?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

w swoim domu: **40%** (2)

u znajomych podczas niezorganizowanych spotkań (wspólne rozmowy, granie w gry itp.): **20%** (1)

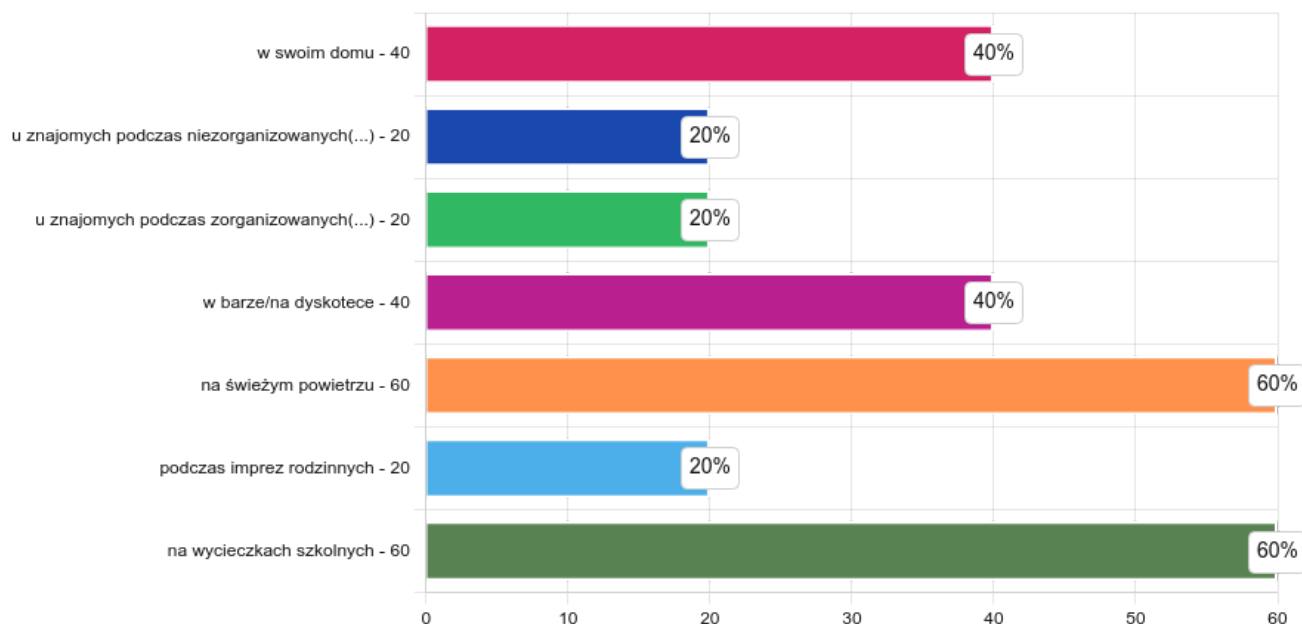
u znajomych podczas zorganizowanych spotkań (domówka, urodziny, sylwester, grill itp.): **20%** (1)

w barze/na dyskotecie: **40%** (2)

na świeżym powietrzu: **60%** (3)

podczas imprez rodzinnych: **20%** (1)

na wycieczkach szkolnych: **60%** (3)



Uczniowie najczęściej wskazywali, iż narkotyki lub dopalacze zażywali najczęściej: „na wycieczkach szkolnych - wybrało ją 60% respondentów. Druga w kolejności odpowiedź „na świeżym powietrzu” została wskazana 60% uczniów. Kolejno 40% ankietowanych uczniów wskazywało odpowiedź „w swoim domu”. Rzadziej zaznaczano odpowiedź: „w barze/na dyskotecie - wybrało ją 40%, „u znajomych podczas niezorganizowanych spotkań (wspólne rozmowy, granie w gry itp.) - wybrało ją 20%, „u znajomych podczas zorganizowanych spotkań (domówka, urodziny, sylwester, grill itp.) - wybrało ją 20%. Najmniej spośród respondentów 20% osób zaznaczyło odpowiedź "podczas imprez rodzinnych".

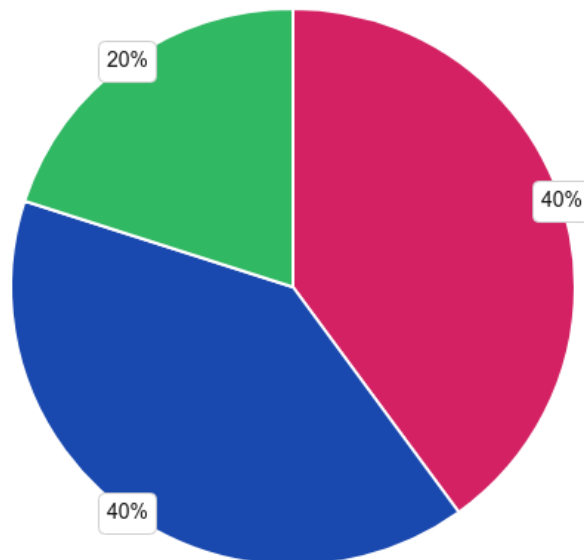
Czy zdarza Ci się zażywać narkotyki/dopalacze samemu?

nigdy: **40%** (2)

rzadko: **40%** (2)

często: **0%** (0)

zawsze lub praktycznie zawsze: **20%** (1)



Przyglądając się kontaktom uczniów z środkami psychoaktywnymi w samotności, można zauważyć, iż uczniowie najczęściej wskazywali odpowiedź „nigdy” - wybrało ją 40% uczniów. Druga w kolejności odpowiedź „rzadko” została wskazana przez 40%. Natomiast odpowiedź „zawsze lub praktycznie zawsze” zaznaczyło 20% ankietowanych. Żaden z uczniów nie wybrał odpowiedzi „często”.

Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doświadczyłeś/aś z powodu zażywania narkotyków/dopalaczy następujących problemów?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

wypadek, uszkodzenia ciała, bójka lub problemy zdrowotne: **40%** (2)

zniszczenie, zgubienia lub kradzież cennej rzeczy: **20%** (1)

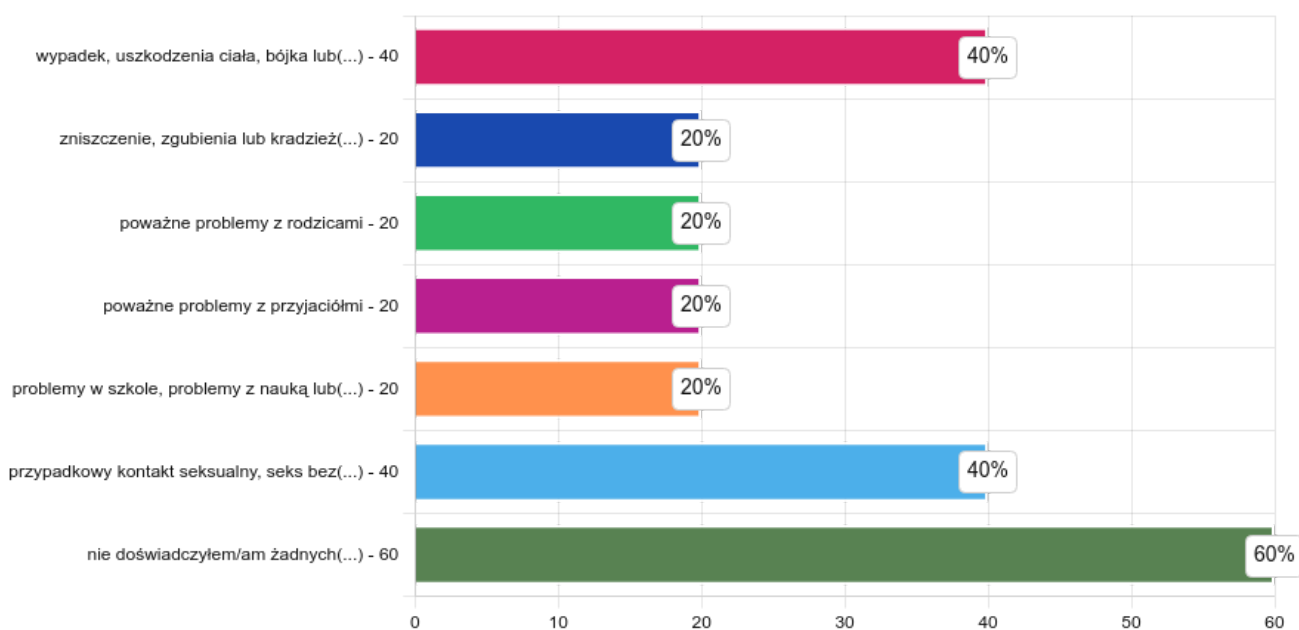
poważne problemy z rodzicami: **20%** (1)

poważne problemy z przyjaciółmi: **20%** (1)

problemy w szkole, problemy z nauką lub zajęciami pozaszkolnymi: **20%** (1)

przypadkowy kontakt seksualny, seks bez zabezpieczeń, niechciana czynność seksualna: **40%** (2)

nie doświadczyłem/am żadnych problemów z powodu zażywania narkotyków/dopalaczy: **60%** (3)



Uczniowie najczęściej deklarowali, iż w związku z sięganiem po substancje psychoaktywne doświadczyli „nie doświadczyłem/am żadnych problemów z powodu zażywania narkotyków/dopalaczy - wybrało ją 60% respondentów. Druga w kolejności odpowiedź „wypadek, uszkodzenia ciała, bójka lub problemy zdrowotne” została wskazana 40% uczniów. Kolejno 40% ankietowanych uczniów wskazywało odpowiedź „przypadkowy kontakt seksualny, seks bez zabezpieczeń, niechciana czynność seksualna”. Rzadziej zaznaczano odpowiedź: „zniszczenie, zgubienia lub kradzież cennej rzeczy - wybrało ją 20%, „poważne problemy z rodzicami - wybrało ją 20%, „poważne problemy z przyjaciółmi - wybrało ją 20%. Najmniej spośród respondentów 20% osób zaznaczyło odpowiedź "problemy w szkole, problemy z nauką lub zajęciami pozaszkolnymi".

Czy wydarzenia z ostatnich 3 lat miały wpływ na rozpoczęcie lub zwiększenie zażywania przez Ciebie substancji psychoaktywnych?

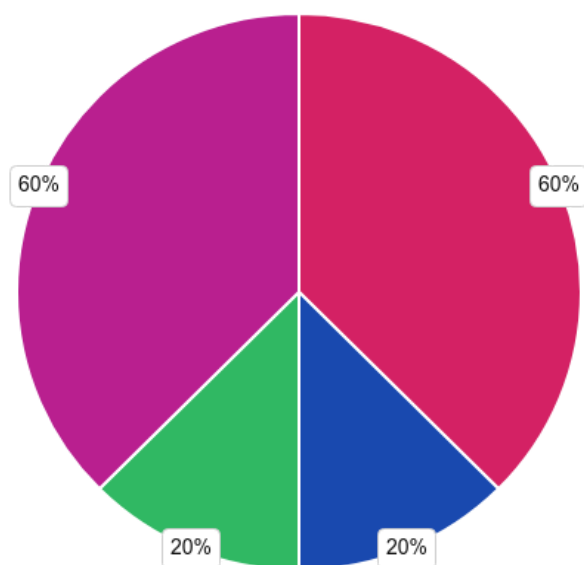
Można wybrać kilka odpowiedzi.

tak, pandemia Covid-19: **60%** (3)

tak, wojna na Ukrainie: **20%** (1)

tak, kryzys ekonomiczny i inflacja: **20%** (1)

nie, nie miały wpływu: **60%** (3)



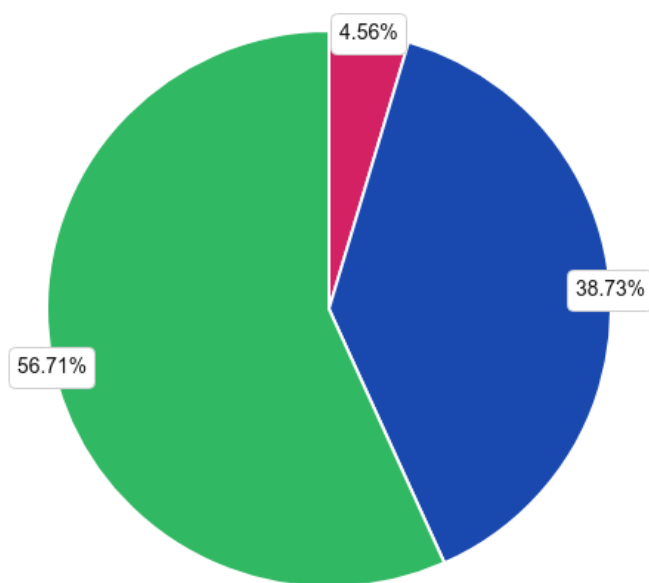
Uczniowie, którzy oceniali wpływ ostatnich 3 lat na rozpoczęcie lub zwiększenie zażywania przez nich substancji psychoaktywnych, wskazywali najczęściej odpowiedź „tak, pandemia Covid-19” - wybrało ją 60% respondentów. Druga w kolejności odpowiedź „nie, nie miały wpływu” została wskazana 60% uczniów. Kolejno 20% ankietowanych wskazywało odpowiedź „tak, wojna na Ukrainie”.

Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki/dopalacze w swojej miejscowości byłoby to:

łatwe: **4,56%** (18)

trudne: **38,73%** (153)

nie wiem: **56,71%** (224)



Analizując dostępność substancji psychoaktywnych dla osób nieletnich w gminie zauważyć można, iż uczniowie najczęściej wskazywali następującą odpowiedź „nie wiem” - wybrało ją 56,71% uczniów. Druga w kolejności odpowiedź „trudne” została wskazana przez 38,73%. Najrzadziej uczniowie wskazywali odpowiedź „łatwe”, zaznaczyło ją 4,56% osób.

Czy znasz miejsca w swojej miejscowości, gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

nie znam takich miejsc: **91,39%** (361)

przez Internet: **8,61%** (34)

na osiedlu/w centrum miejscowości: **2,28%** (9)

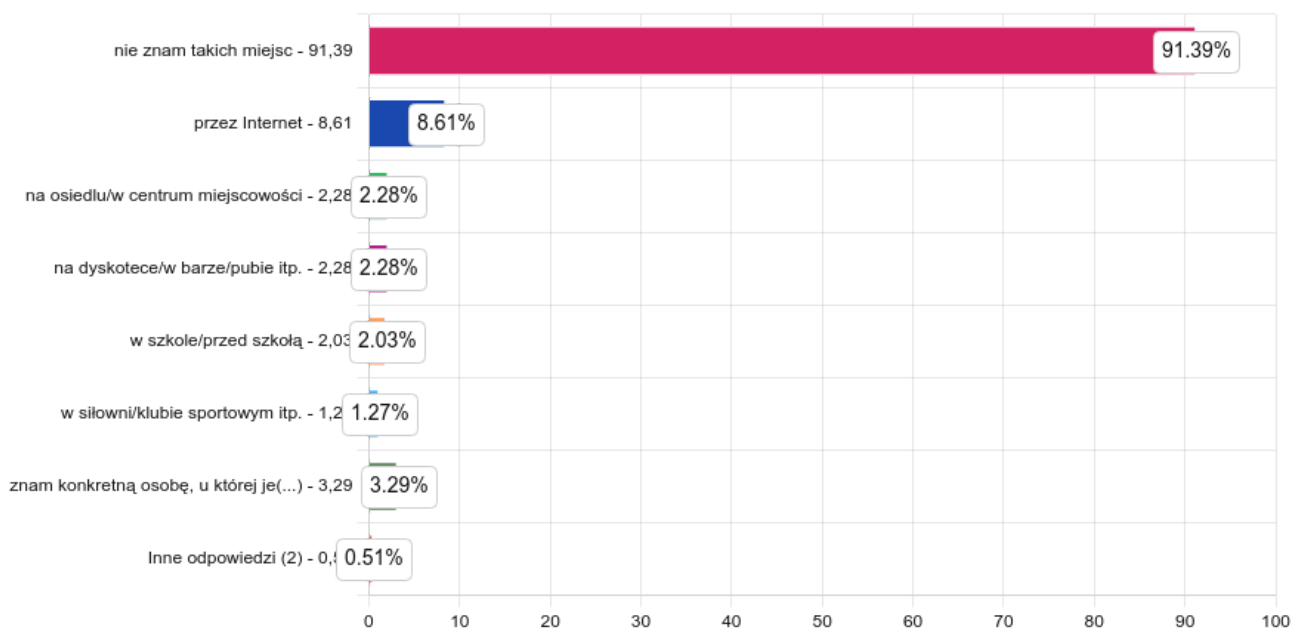
na dyskotecie/w barze/pubie itp.: **2,28%** (9)

w szkole/przed szkołą: **2,03%** (8)

w siłowni/klubie sportowym itp. : **1,27%** (5)

znam konkretną osobę, u której je można zdobyć: **3,29%** (13)

Inne odpowiedzi (2): **0,51%** (2)



Inne odpowiedzi:

- pani tereska dino super sklep

- w klubach?

Następnie uczniów poproszono o wskazanie miejsc, w których ich zdaniem można kupić narkotyki lub dopalacze w gminie. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie znam takich miejsc” - 91,39%, „przez Internet” - 8,61%, „znam konkretną osobę, u której je można zdobyć” 3,29%, „na osiedlu/w centrum miejscowości” - 2,28%, „na dyskotecie/w barze/pubie itp.” - 2,28%, „w szkole/przed szkołą” - 2,03% oraz „w siłowni/klubie sportowym itp.” - 1,27%.

Czy uważasz, że zażywanie narkotyków/dopalaczy jest szkodliwe dla zdrowia?

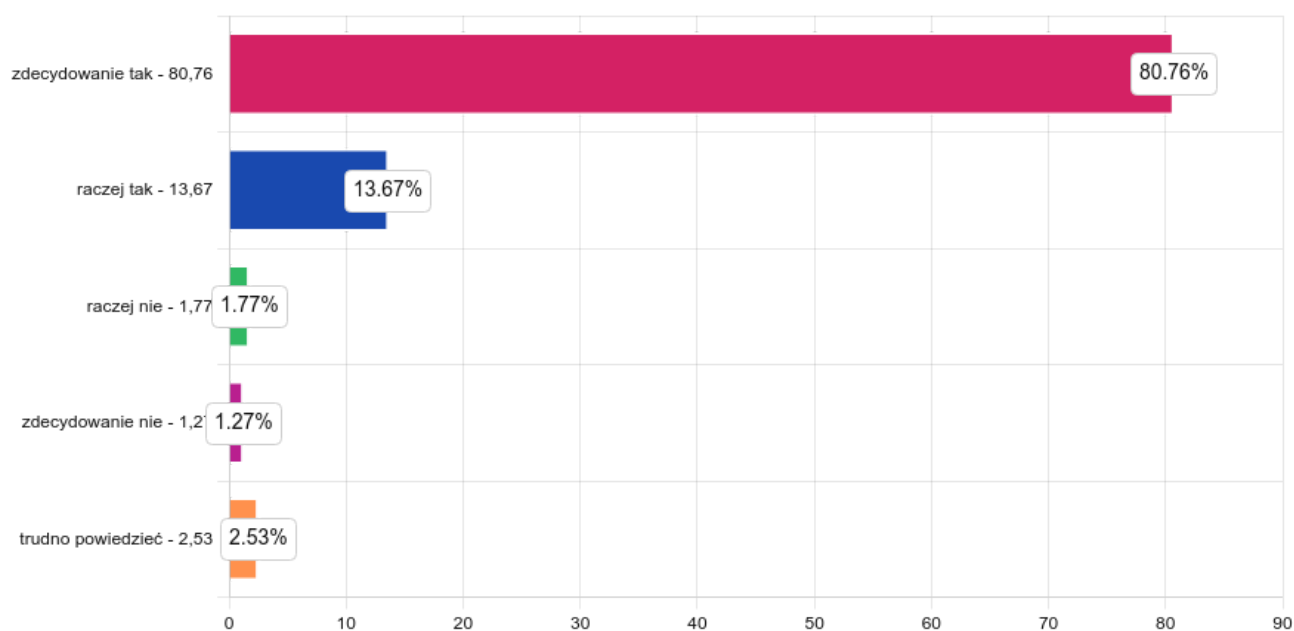
zdecydowanie tak: **80,76%** (319)

raczej tak: **13,67%** (54)

raczej nie: **1,77%** (7)

zdecydowanie nie: **1,27%** (5)

trudno powiedzieć: **2,53%** (10)



Analizując wiedzę uczniów dotyczącą szkodliwości substancji psychoaktywnych dla zdrowia, można dostrzec, iż największa część respondentów wskazała odpowiedź „zdecydowanie tak”- wskazało ją 80,76% osób oraz odpowiedź „raczej tak” - wskazało ją 13,67%. Rzadziej uczniowie zaznaczali następujące odpowiedzi: „trudno powiedzieć”- zaznaczyło ją 2,53% respondentów, „raczej nie”- wskazało ją 1,77% badanych oraz odpowiedź „zdecydowanie nie”- wskazało ją 1,27% ankietowanych uczniów.

4. 7. Problem przemocowy z perspektywy dzieci i młodzieży



Które z wymienionych poniżej sytuacji Twoim zdaniem prowokują agresję/przemoc wśród młodzieży?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

uzależnienia od alkoholu, narkotyków, dopalaczy: **61,27%** (242)

depresja, stany lękowe i inne choroby psychiczne: **43,04%** (170)

problemy finansowe i różnice w dochodach rodziców: **22,03%** (87)

problemy rodzinne: **41,01%** (162)

zazdrość/zaborczość: **34,94%** (138)

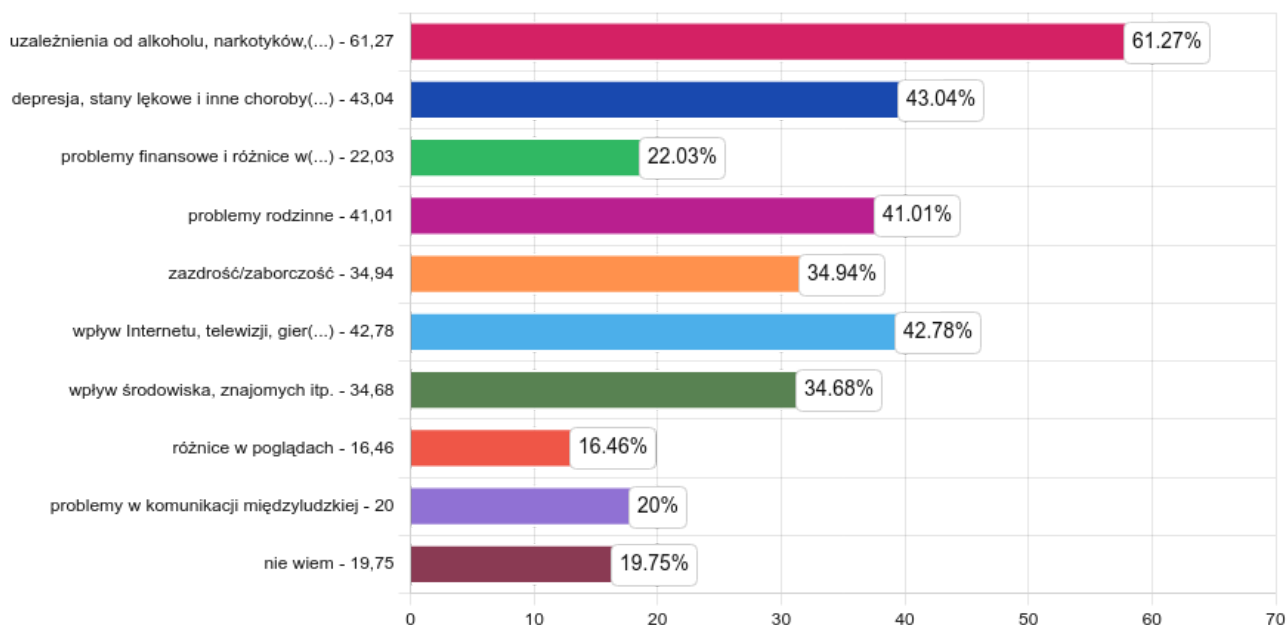
wpływ Internetu, telewizji, gier komputerowych itp.: **42,78%** (169)

wpływ środowiska, znajomych itp.: **34,68%** (137)

różnice w poglądach: **16,46%** (65)

problemy w komunikacji międzyludzkiej: **20%** (79)

nie wiem: **19,75%** (78)

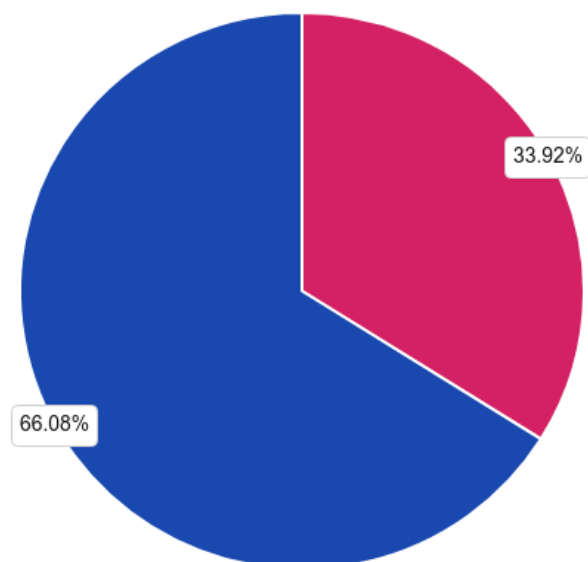


Zdaniem uczniów agresja lub przemoc wśród młodzieży jest powodowana głównie przez: „uzależnienia od alkoholu, narkotyków, dopalaczy” - 61,27% osób oraz „depresja, stany lękowe i inne choroby psychiczne” - 43,04% badanych. Rzadziej wskazywano na: „wpływ Internetu, telewizji, gier komputerowych itp.” - 42,78% badanych uczniów, „problemy rodzinne” - 41,01% osób, „zazdrość/zaborczość” - 34,94% respondentów, „wpływ środowiska, znajomych itp.” - 34,68% ankietowanych, „problemy finansowe i różnice w dochodach rodziców” - 22,03% respondentów, „problemy w komunikacji międzyludzkiej” - 20% osób, „nie wiem” - 19,75% ankietowanych uczniów, „różnice w poglądach” - 16,46% ankietowanych.

Czy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy?

tak : **33,92%** (134)

nie: **66,08%** (261)

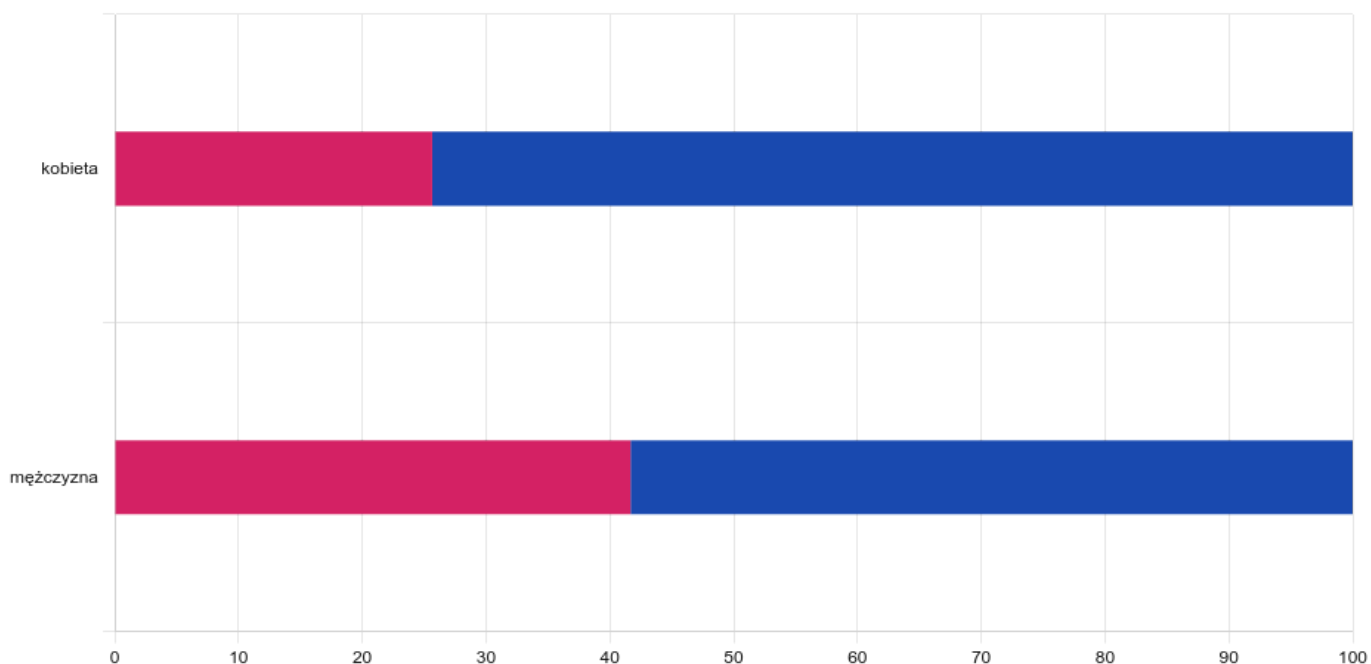


Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 66,08% uczniów. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 33,92% badanych uczniów.

Czy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy?

Metryczka: Płeć:

	tak	nie
kobieta	25,65% (49)	74,35% (142)
mężczyzna	41,67% (85)	58,33% (119)



Na pytanie **"Czy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy?"** udzielono 395 odpowiedzi.

Natomiast analizując doświadczanie przemocy ze względu na płeć można zauważyć, iż z zachowaniami przemocowymi spotkało się 25,65% dziewczynek oraz 41,67% chłopców. Co wskazuje, iż chłopcy częściej niż dziewczynki deklarowały, iż doświadczyli przemocy.

Kto stosował wobec Ciebie przemoc?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

mama/opiekunka: **5,93%** (8)

tata/opiekun: **3,7%** (5)

siostra: **9,63%** (13)

brat: **18,52%** (25)

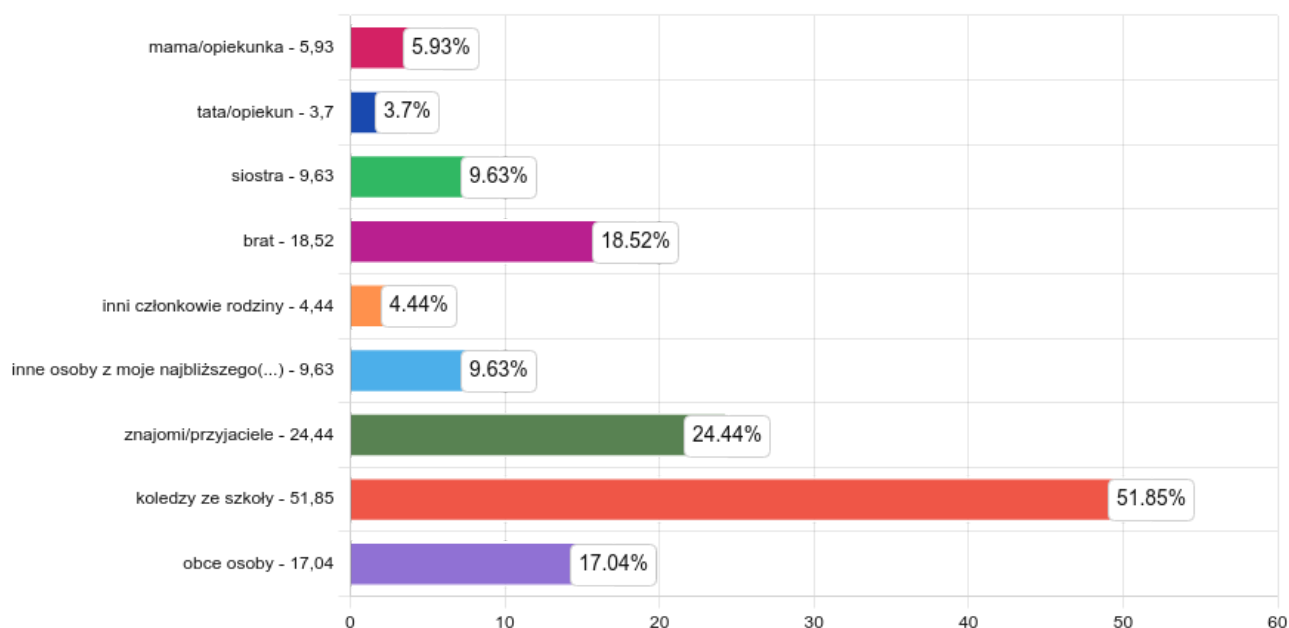
inni członkowie rodziny: **4,44%** (6)

inne osoby z mojego najbliższego otoczenia: **9,63%** (13)

znajomi/przyjaciele: **24,44%** (33)

koledzy ze szkoły: **51,85%** (70)

obce osoby: **17,04%** (23)



Osobami stosującymi przemoc wobec respondentów były następujące osoby: „koledzy ze szkoły” - 51,85% osób oraz „znajomi/przyjaciele” - 24,44% badanych. Rzadziej wskazywano na: „brat” - 18,52% badanych uczniów, „obce osoby” - 17,04% osób, „siostra” - 9,63% respondentów, „inne osoby z mojego najbliższego otoczenia” - 9,63% ankietowanych, „mama/opiekunka” - 5,93% respondentów, „inni członkowie rodziny” - 4,44% osób, „tata/opiekun” - 3,7% ankietowanych uczniów.

Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś?

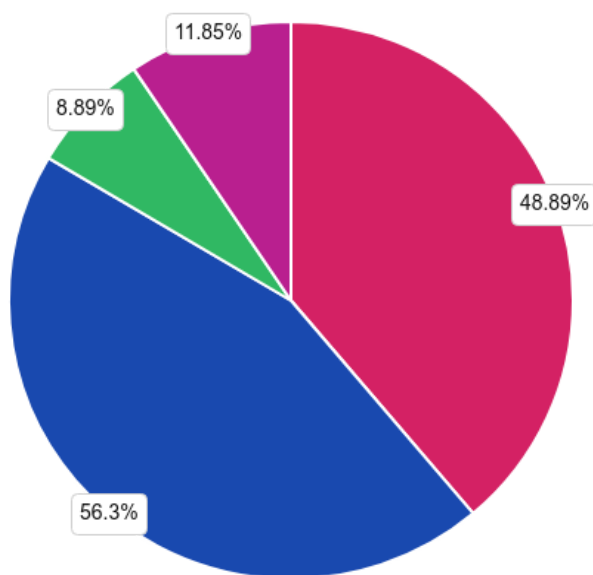
Można wybrać kilka odpowiedzi.

ktoś mi groził, zastraszał, przezywał, upokarzał mnie, wyśmiewał się ze mnie lub mojego wyglądu, zawstydział itp.: **48,89%** (66)

ktoś mnie bił, spoliczkował, kopał, szarpał, dusił, popychał itp.: **56,3%** (76)

ktoś dotykał mnie w miejsca intymne, w sposób, w który sobie tego nie życzyłem/am: **8,89%** (12)

ktoś nie opiekował się mną, gdy tego potrzebowałem/am, np. gdy byłem/am chory/a, głodny/a, przestraszony/a: **11,85%** (16)



Uczniowie, którzy doświadczyli przemocy, najczęściej spotykali się z następującymi zachowaniami: „ktoś mnie bił, spoliczkował, kopał, szarpał, dusił, popychał itp.” - takiej odpowiedzi udzieliło 56,3% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „ktoś mi groził, zastraszał, przezywał, upokarzał mnie, wyśmiewał się ze mnie lub mojego wyglądu, zawstydział itp.” - 48,89% uczniów, „ktoś nie opiekował się mną, gdy tego potrzebowałem/am, np. gdy byłem/am chory/a, głodny/a, przestraszony/a” - 11,85% ankietowanych uczniów. Najrzadziej uczniowie wskazywali odpowiedź „ktoś dotykał mnie w miejsca intymne, w sposób, w który sobie tego nie życzyłem/am” - w ten sposób wskazywało 8,89% osób.

Czy osoba, która stosowała wobec Ciebie przemoc była pod wpływem:

Można wybrać kilka odpowiedzi.

alkoholu: **8,89%** (12)

narkotyków: **3,7%** (5)

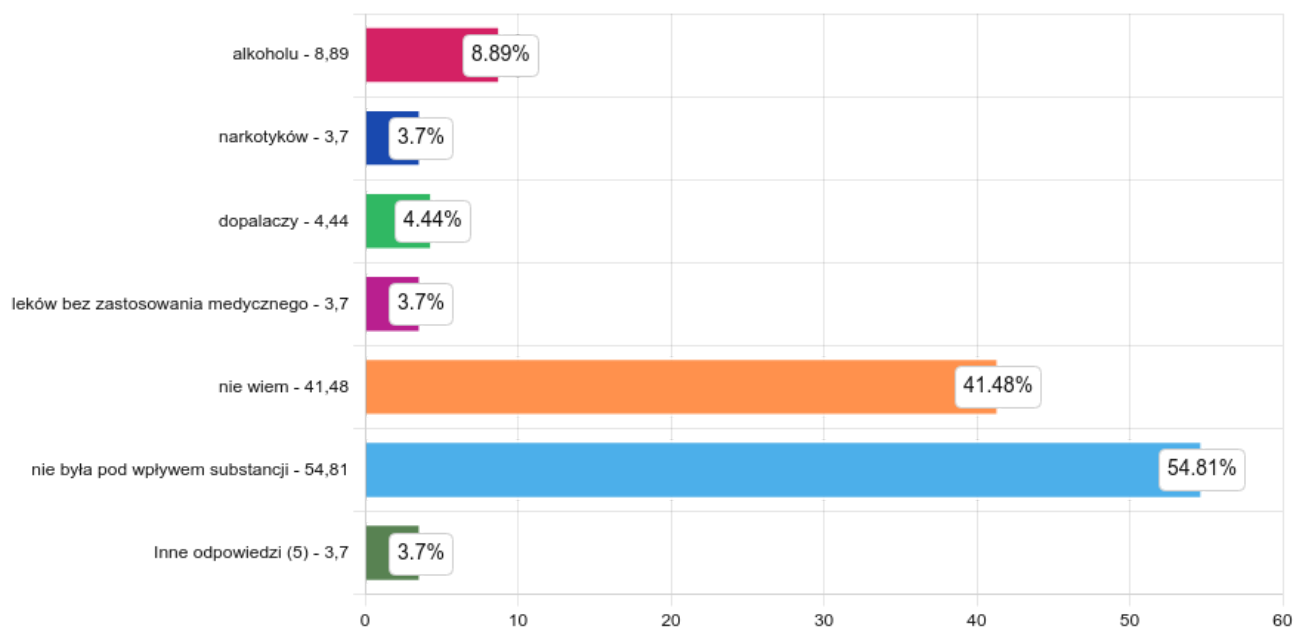
dopalaczy: **4,44%** (6)

leków bez zastosowania medycznego: **3,7%** (5)

nie wiem: **41,48%** (56)

nie była pod wpływem substancji: **54,81%** (74)

Inne odpowiedzi (5): **3,7%** (5)



Inne odpowiedzi:

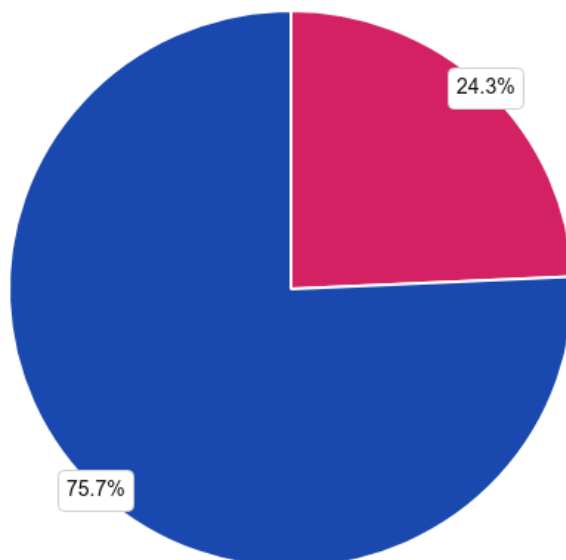
- choroby psychiczne
- all
- nie wiem
- pod niczym niczego nie brała
- adhd

Uczniów poproszono również o wskazanie, czy osoby, które stosowały wobec nich przemoc były pod wpływem środków psychoaktywnych. Najczęściej wskazywano odpowiedź „nie była pod wpływem substancji” - 54,81% osób oraz „nie wiem” - 41,48% badanych. Rzadziej wskazywano na: „alkoholu” - 8,89% badanych uczniów, „dopalaczy” - 4,44% osób, „narkotyków” - 3,7% respondentów, „leków bez zastosowania medycznego” - 3,7% ankietowanych.

Czy zdarzyło Ci się stosować przemoc wobec innych?

tak : **24,3%** (96)

nie: **75,7%** (299)

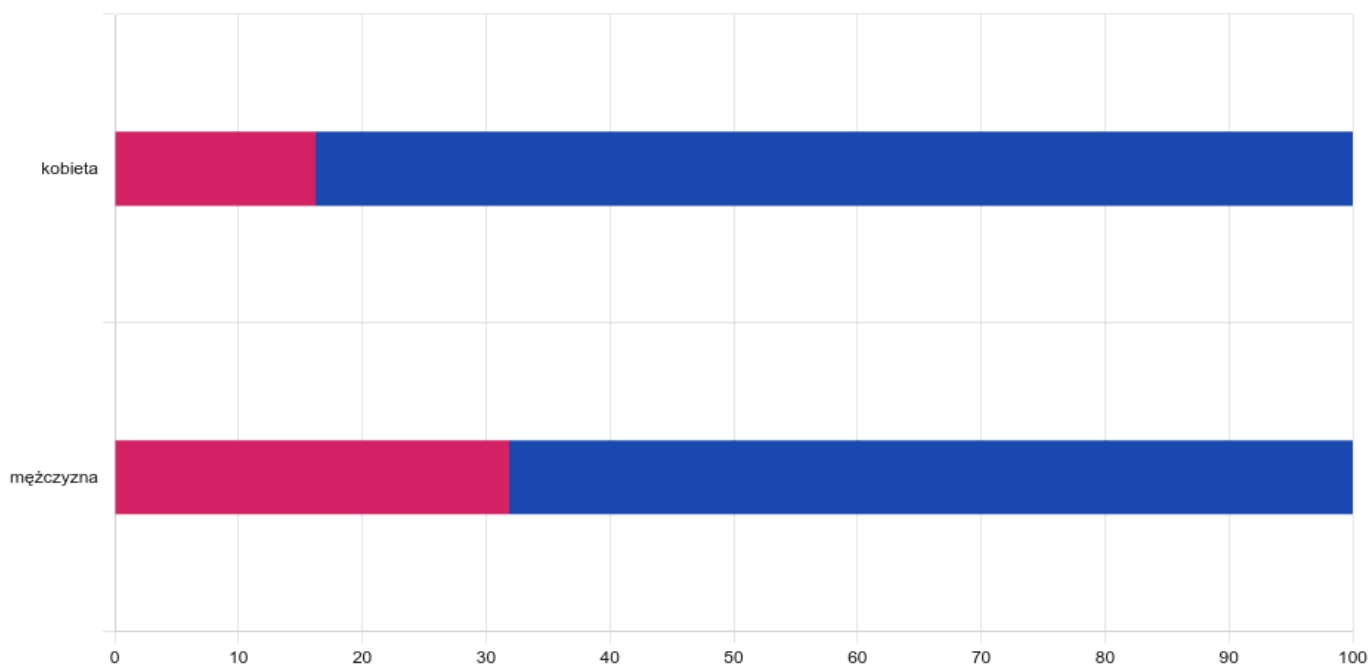


Uczniowie najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 75,7% ankietowanych. Druga w kolejności odpowiedź „tak ” została wskazana przez 24,3% badanych uczniów.

Czy zdarzyło Ci się stosować przemoc wobec innych?

Metryczka: Płeć:

	tak	nie
kobieta	16,23% (31)	83,77% (160)
mężczyzna	31,86% (65)	68,14% (139)



Na pytanie "**Czy zdarzyło Ci się stosować przemoc wobec innych?**" udzielono 395 odpowiedzi.

Zachowania przemocowe częściej stosowali chłopcy (31,86%) niż dziewczynki (16,23%). Różnica pomiędzy płciami jest tutaj istotna statystycznie, co wskazuje, iż płeć ma wpływ na częstotliwość stosowania przemocy.

Wobec kogo stosowałeś/aś przemoc?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

mamy/opiekunki: **2,97%** (3)

taty/opiekuna: **4,95%** (5)

siostry: **16,83%** (17)

brata: **31,68%** (32)

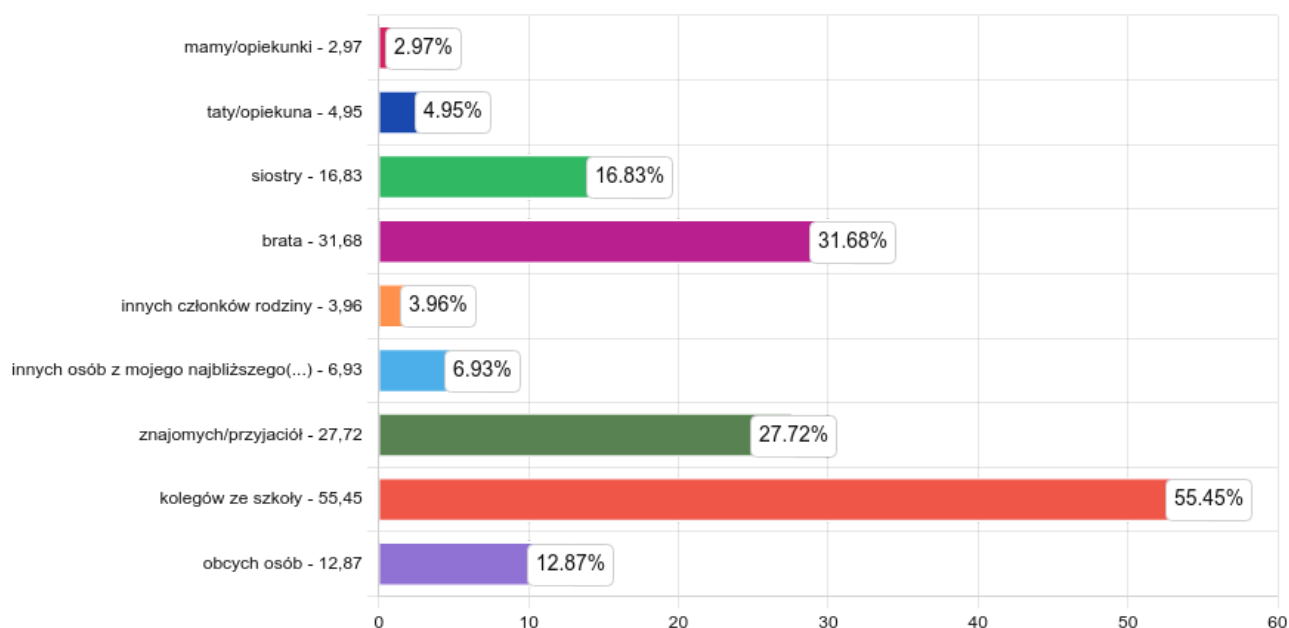
innych członków rodziny: **3,96%** (4)

innych osób z mojego najbliższego otoczenia: **6,93%** (7)

znajomych/przyjaciół: **27,72%** (28)

kolegów ze szkoły: **55,45%** (56)

obcych osób: **12,87%** (13)



Uczniowie wskazywali, iż zdarzyło im się stosować przemoc wobec: „kolegów ze szkoły” wybrało ją 55,45% osób oraz „brata” wybrało ją 31,68% badanych. Rzadziej wskazywano na: „znajomych/przyjaciół” - 27,72% badanych uczniów, „siostry” - 16,83% osób, „obcych osób” - 12,87% respondentów, „innych osób z mojego najbliższego otoczenia” - 6,93% ankietowanych, „taty/opiekuna” - 4,95% respondentów, „innych członków rodziny” - 3,96% osób oraz „mamy/opiekunki” - 2,97% uczniów.

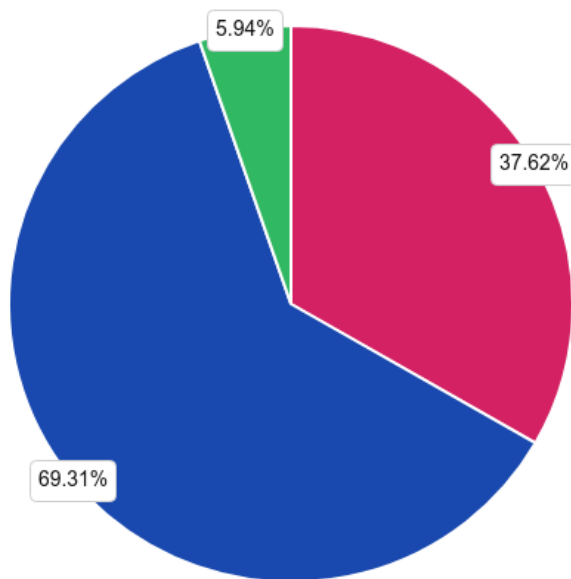
Jakiego rodzaju przemoc stosowałeś/aś?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

groziłem/am, zastraszalem/am, przezywałem/am, upokarzałem/am, wyśmiewałem/am, zawstydzalem/am itp.: **37,62%** (38)

biłem/am, spoliczkowałem/am, kopalem/am, szarpałem/am, dusiłem/am, popychałem/am itp.: **69,31%** (70)

dotykałem/am kogoś w miejsca intymne, w sposób w który sobie tego nie życzył/a: **5,94%** (6)



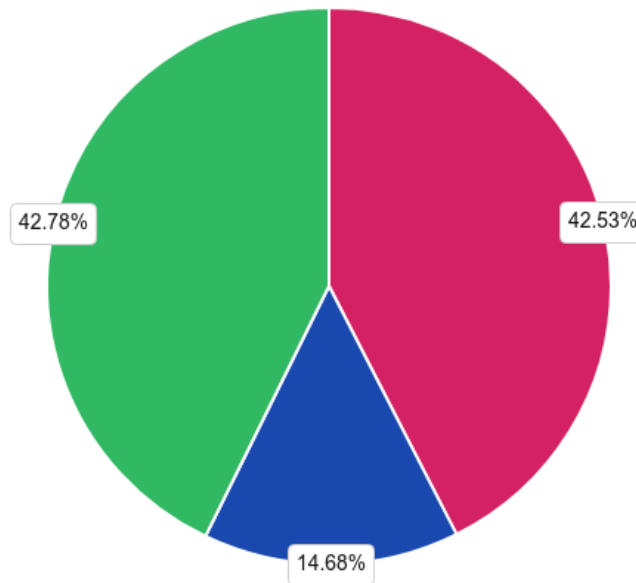
Uczniowie, którzy stosowali przemoc, najczęściej robili to w następujący sposób: „biłem/am, spoliczkowałem/am, kopalem/am, szarpałem/am, dusiłem/am, popychałem/am itp.” - takiej odpowiedzi udzieliło 69,31% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „groziłem/am, zastraszalem/am, przezywałem/am, upokarzałem/am, wyśmiewałem/am, zawstydzalem/am itp.” - 37,62% uczniów oraz „dotykałem/am kogoś w miejsca intymne, w sposób w który sobie tego nie życzył/a” - 5,94% ankietowanych uczniów.

Czy Twoim zdaniem w Twojej szkole występuje problem przemocy między uczniami?

tak: **42,53%** (168)

nie: **14,68%** (58)

nie wiem: **42,78%** (169)

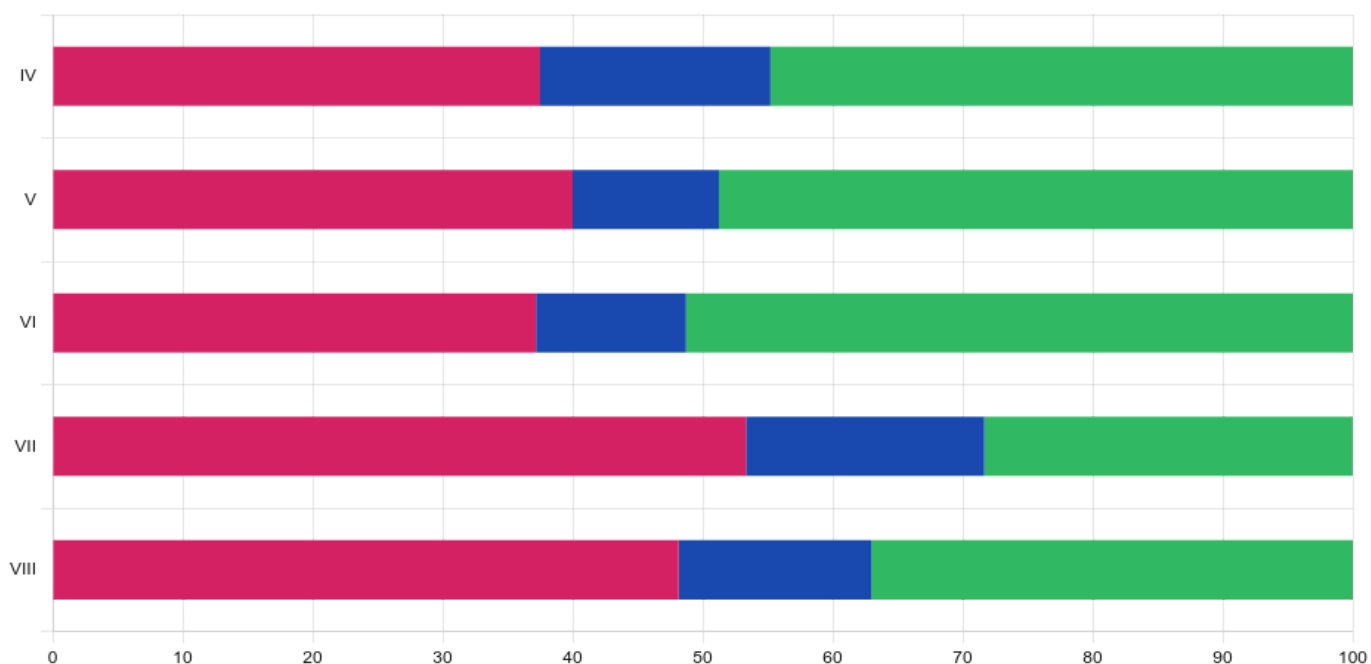


Większość uczniów w odpowiedzi na pytanie dotyczące występowania przemocy w ich szkole wskazało odpowiedź „nie wiem” - takiej odpowiedzi udzieliło 42,78%. W dalszej kolejności wskazywali na odpowiedzi: „tak” - 42,53% uczniów oraz „nie” - 14,68% badanych.

Czy Twoim zdaniem w Twojej szkole występuje problem przemocy między uczniami?

Metryczka: Klasa:

	tak	nie	nie wiem
IV	37,5% (36)	17,71% (17)	44,79% (43)
V	40% (32)	11,25% (9)	48,75% (39)
VI	37,18% (29)	11,54% (9)	51,28% (40)
VII	53,33% (32)	18,33% (11)	28,33% (17)
VIII	48,15% (39)	14,81% (12)	37,04% (30)



Na pytanie "Czy Twoim zdaniem w Twojej szkole występuje problem przemocy między uczniami?" udzielono 395 odpowiedzi.

Występowanie przemocy między uczniami zadeklarowało: 37,5% uczniów klasy IV, 40,0% uczniów klasy V, 37,18% uczniów klasy VI, 53,33% uczniów klasy VII oraz 48,15% uczniów klasy VIII.

Do kogo zwrócił/a byś się o pomoc w razie problemu przemocy?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

rodziców/opiekunów: **70,38%** (278)

dziadków: **18,48%** (73)

innych członków rodziny: **19,49%** (77)

nauczycieli: **43,54%** (172)

znajomych/przyjaciół: **27,34%** (108)

radził(a)bym sobie sam/a: **18,48%** (73)

szukał(a)bym pomocy w Internecie: **2,78%** (11)

Policji: **28,35%** (112)

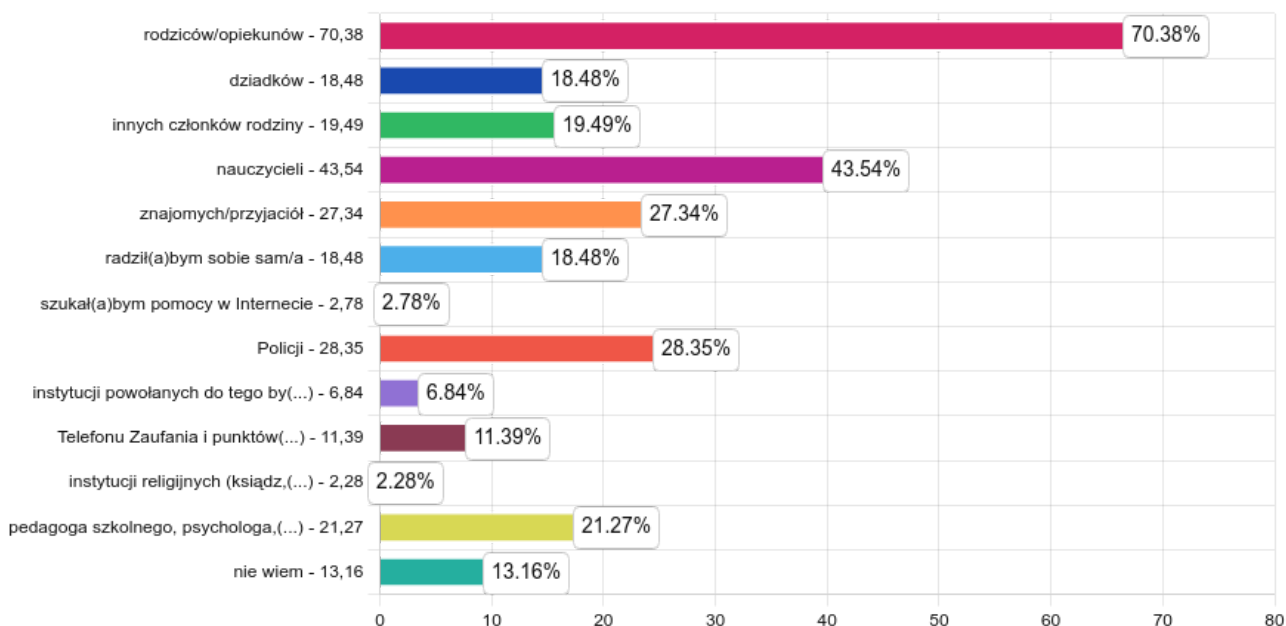
instytucji powołanych do tego by pomagać (Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miasta/Gminy, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny itp.): **6,84%** (27)

Telefonu Zaufania i punktów konsultacyjnych: **11,39%** (45)

instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.): **2,28%** (9)

pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty: **21,27%** (84)

nie wiem: **13,16%** (52)



Uczniowie w sytuacji problemu przemocy zwróciliby się z prośbą o pomoc do: „rodziców/opiekunów” - 70,38% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „nauczycieli” - 43,54% osób, „Policji” - 28,35% badanych, „znajomych/przyjaciół” - 27,34% badanych uczniów, „pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego

specjalisty" - 21,27% ankietowanych, „innych członków rodziny" - 19,49% badanych, „dziadków" - 18,48% badanych uczniów, „radził(a)bym sobie sam/a" - 18,48% uczniów, „nie wiem" - 13,16% respondentów, „Telefonu Zaufania i punktów konsultacyjnych" - 11,39% badanych uczniów, instytucji powołanych do tego by pomagać (Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miasta/Gminy, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny itp.)" - 6,84% ankietowanych, szukał(a)bym pomocy w Internecie" - 2,78% uczniów oraz instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.)" - 2,28% badanych uczniów.

Czym według Ciebie jest cyberprzemoc?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

naśmiewaniem się z kogoś w Internecie: **63,54%** (251)

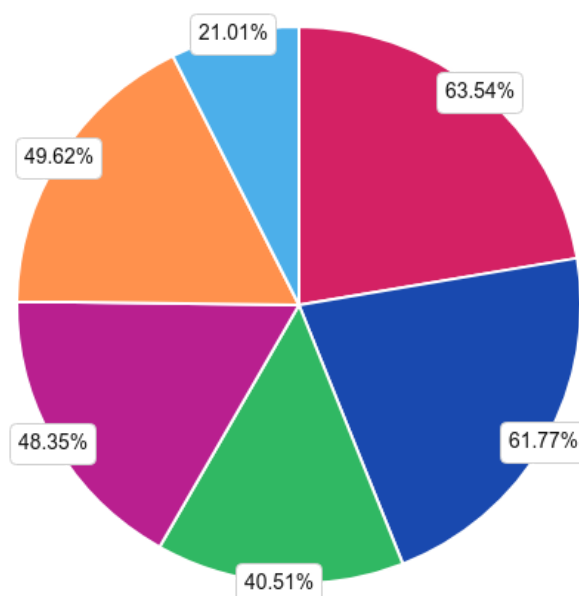
publikowaniem obraźliwych treści na czyjś temat w Internecie: **61,77%** (244)

przezwoiskami w stronę innych osób w Internecie: **40,51%** (160)

naruszaniem czyjejs prywatności w Internecie (np. kradzież kont i osobistych informacji, publikowanie danych osobowych, wysyłanie niechcianych treści itp.): **48,35%** (191)

agresja elektroniczna w Internecie (zastraszaniem, grożeniem itp.): **49,62%** (196)

nie wiem: **21,01%** (83)



Uczniowie zostali poproszeni również o wskazanie, czym według nich jest cyberprzemoc. Najczęściej wskazywano następujące odpowiedzi: „naśmiewaniem się z kogoś w Internecie” wybrało ją 63,54% uczniów oraz „publikowaniem obraźliwych treści na czyjś temat w Internecie” wybrało ją 61,77% osób. Rzadziej wskazywano na: „agresja elektroniczna w Internecie (zastraszaniem, grożeniem itp.)” - 49,62% badanych uczniów, „naruszaniem czyjejs prywatności w Internecie (np. kradzież kont i osobistych informacji, publikowanie danych osobowych, wysyłanie niechcianych treści itp.)” - 48,35% osób, „przezwoiskami w stronę innych osób w Internecie” - 40,51% respondentów oraz „nie wiem” - 21,01% ankietowanych.

Czy doznałeś/aś kiedykolwiek, któregoś z niżej wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

wyzywanie/wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby: **18,23%** (72)

podsywanie się: **10,13%** (40)

rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików: **9,87%** (39)

wyłudzenie pieniędzy: **4,3%** (17)

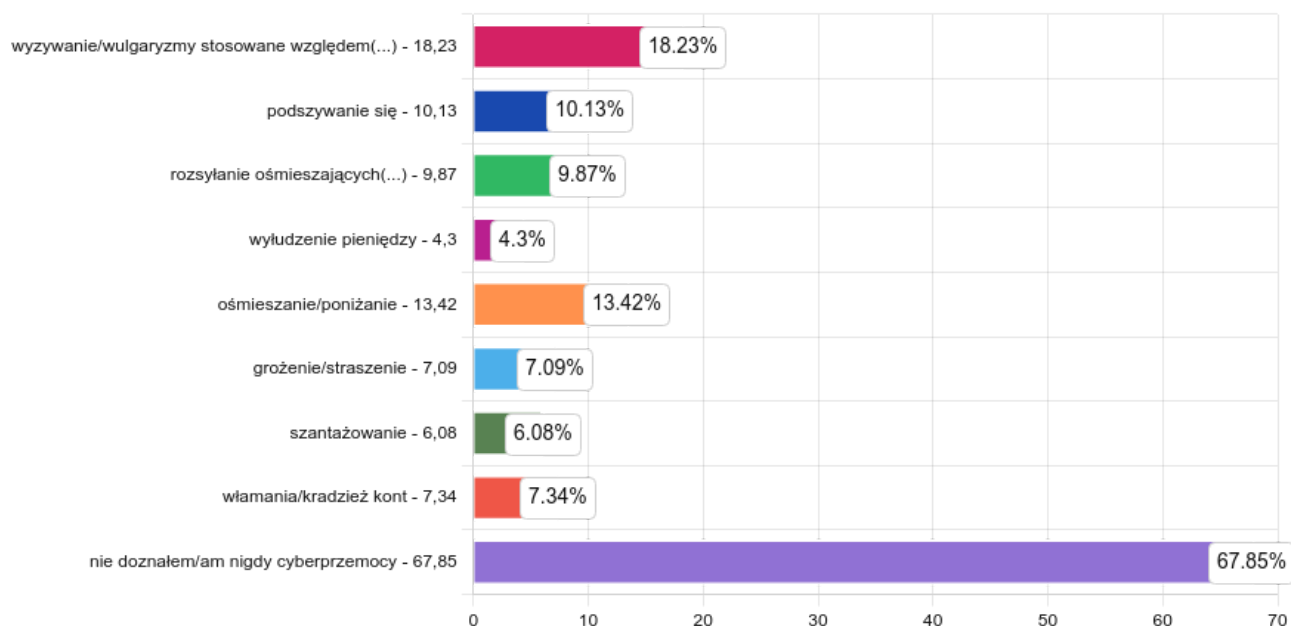
ośmieszanie/poniżanie: **13,42%** (53)

grożenie/straszenie: **7,09%** (28)

szantażowanie: **6,08%** (24)

włamania/kradzież kont: **7,34%** (29)

nie doznałem/am nigdy cyberprzemocy: **67,85%** (268)



Następnie ankietowanych poproszono o wskazanie form cyberprzemocy, które zdarzyło im się kiedykolwiek doznać. Wskazywano następujące odpowiedzi: „nie doznałem/am nigdy cyberprzemocy” wybrało ją 67,85% osób oraz „wyzywanie/wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby” wybrało ją 18,23% badanych. Rzadziej wskazywano na: „ośmieszanie/poniżanie” - 13,42% badanych mieszkańców, „podsywanie się” - 10,13% osób, „rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików” - 9,87% respondentów, „włamania/kradzież kont” - 7,34% ankietowanych, „grożenie/straszenie” - 7,09% respondentów, „szantażowanie” - 6,08% osób oraz „wyłudzenie pieniędzy” - 4,3%.

Czy stosowałeś/aś kiedykolwiek, którejs z niżej wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

wyzywanie/wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby: **9,62%** (38)

podsywanie się: **4,81%** (19)

rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików: **2,53%** (10)

wyłudzenie pieniędzy: **2,53%** (10)

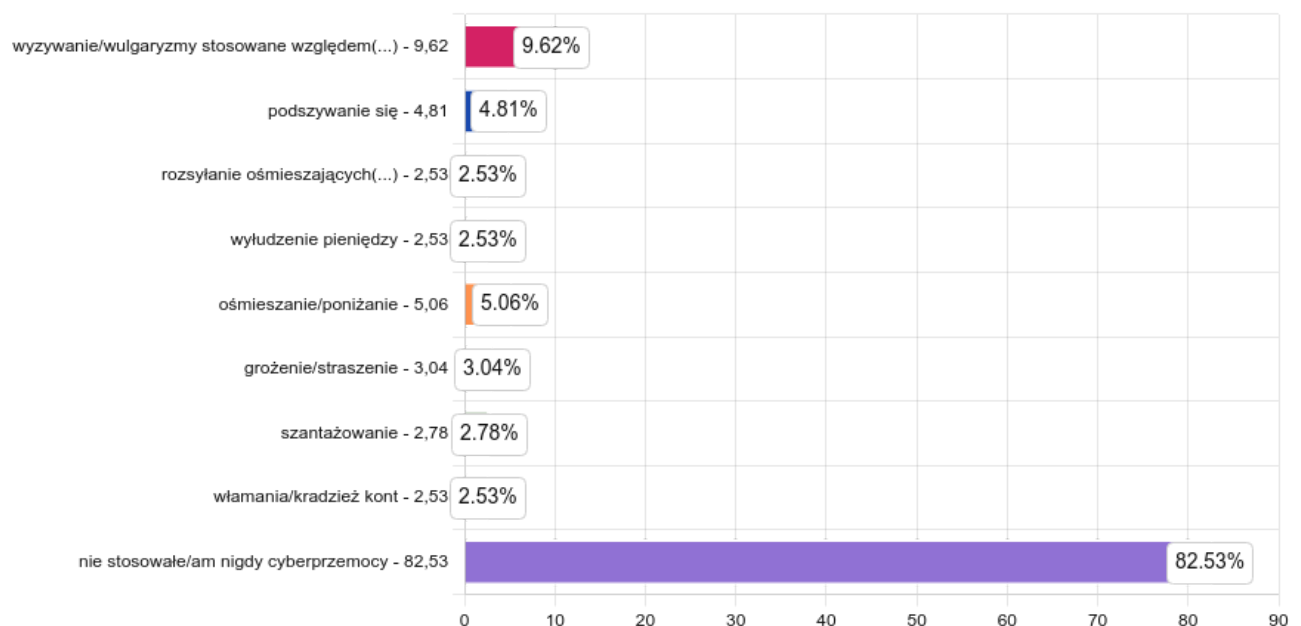
ośmieszanie/poniżanie: **5,06%** (20)

grożenie/straszenie: **3,04%** (12)

szantażowanie: **2,78%** (11)

włamania/kradzież kont: **2,53%** (10)

nie stosowałem/am nigdy cyberprzemocy: **82,53%** (326)



Następnie ankietowanych poproszono o wskazanie form cyberprzemocy, które zdarzyło im się stosować wobec innych osób. Wskazywano następujące odpowiedzi: „nie stosowałem/am nigdy cyberprzemocy” wybrało ją 82,53% osób oraz „wyzywanie/wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby” wybrało ją 9,62% badanych. Rzadziej wskazywano na: „ośmieszanie/poniżanie” - 5,06% badanych mieszkańców, „podsywanie się” - 4,81% osób, „grożenie/straszenie” - 3,04% respondentów, „szantażowanie” - 2,78% ankietowanych, „rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików” - 2,53% respondentów, „wyłudzenie pieniędzy” - 2,53% osób oraz „włamania/kradzież kont” - 2,53% ankietowanych mieszkańców.

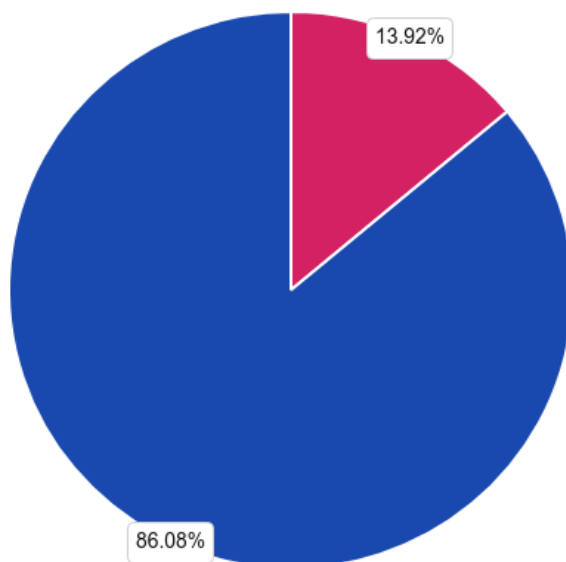
4. 8. Problem uzależnień behawioralnych z perspektywy dzieci i młodzieży



Czy wiesz czym są uzależnienia behawioralne?

tak: **13,92%** (55)

nie: **86,08%** (340)



Ankietowani uczniowie najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 86,08% respondentów. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 13,92% badanych uczniów.

Jak często korzystasz z urządzeń elektronicznych takich jak komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier, smart tv, itp.?

codziennie: **75,44%** (298)

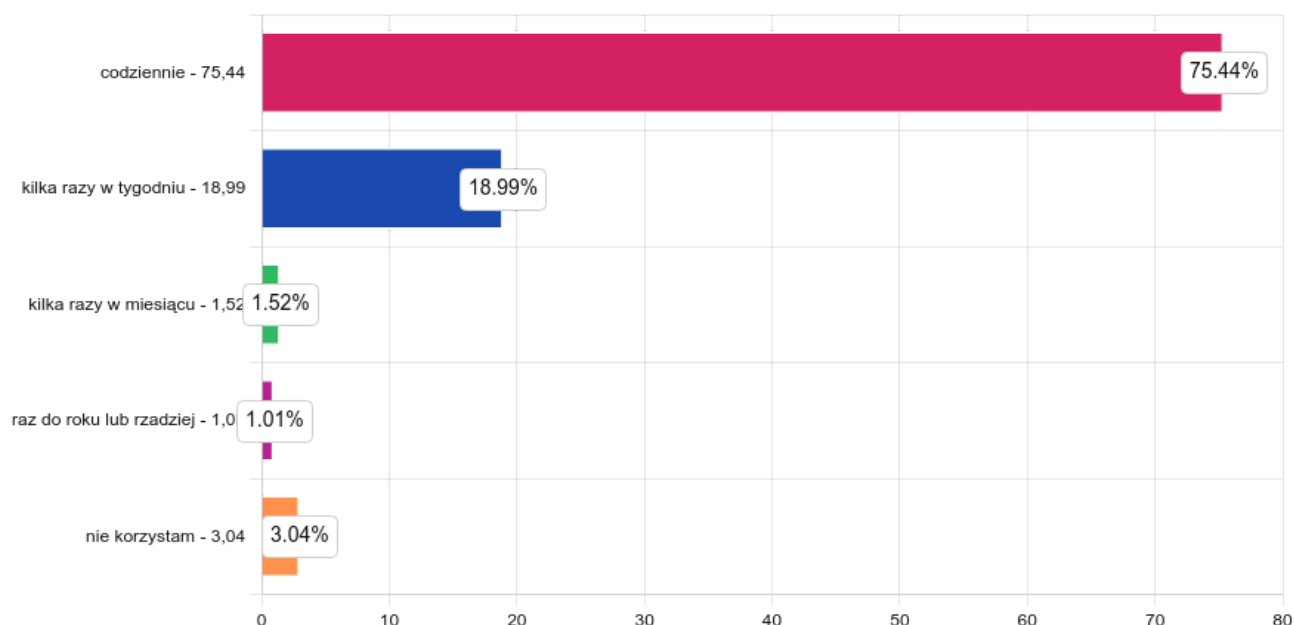
kilka razy w tygodniu: **18,99%** (75)

kilka razy w miesiącu: **1,52%** (6)

kilka razy w roku: **0%** (0)

raz do roku lub rzadziej: **1,01%** (4)

nie korzystam : **3,04%** (12)



Następnie uczniów poproszono o wskazanie jak często korzystają z urządzeń elektronicznych. Odpowiedź „codziennie” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 75,44%. Druga w kolejności odpowiedź „kilka razy w tygodniu” została wybrana przez 18,99% badanej próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „nie korzystam ” - 3,04% osób, „kilka razy w miesiącu” - 1,52% ankietowanych, „raz do roku lub rzadziej” - 1,01% uczniów. Żaden z respondentów nie wskazał odpowiedzi: „kilka razy w roku”.

Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z Internetu (poza nauką)?

Wskaż jedynie czas poświęcony na korzystanie z Internetu poza wykorzystywaniem go do nauki, odrabiania lekcji itp.

do 1 godz.: **12,27%** (47)

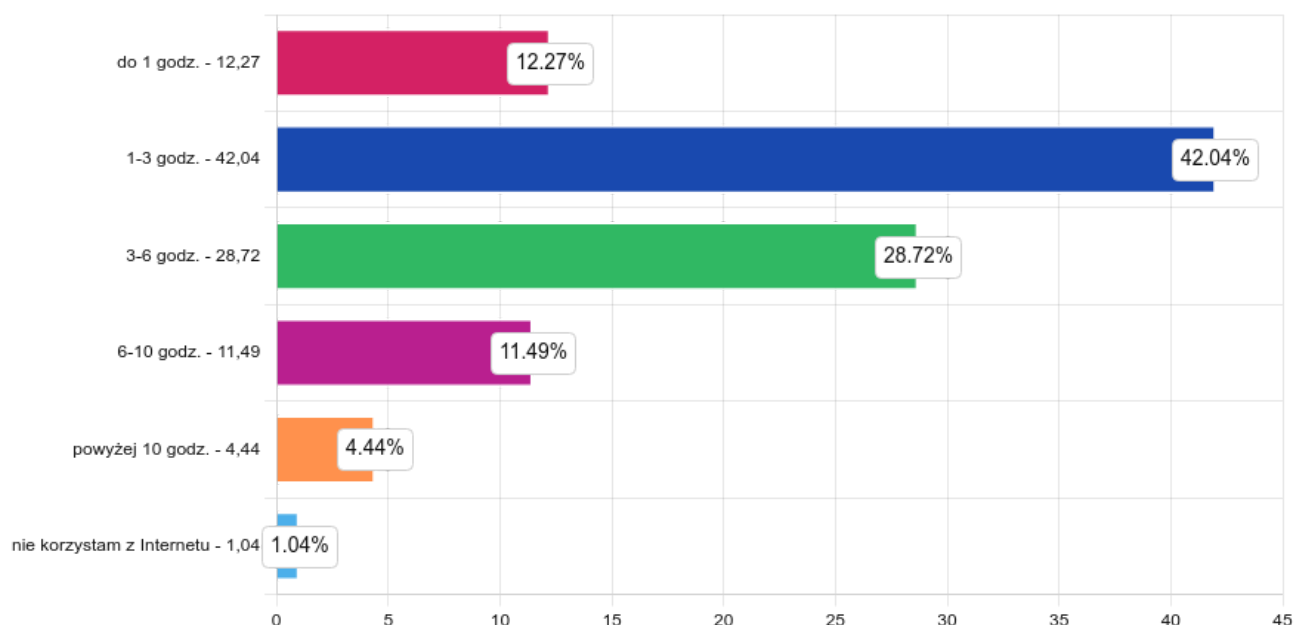
1-3 godz.: **42,04%** (161)

3-6 godz.: **28,72%** (110)

6-10 godz.: **11,49%** (44)

powyżej 10 godz.: **4,44%** (17)

nie korzystam z Internetu: **1,04%** (4)



Dodatkowo uczniów poproszono o wskazanie ile czasu poświęcają każdego dnia na korzystanie z nowych mediów. Odpowiedź „1-3 godz.” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 42,04% osób. Druga w kolejności odpowiedź „3-6 godz.” została wybrana przez 28,72% próby. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „do 1 godz.” - 12,27% osób, „6-10 godz.” - 11,49% ankietowanych, „powyżej 10 godz.” - 4,44% uczniów oraz „nie korzystam z Internetu” - 1,04% osób.

Z jakich powodów najczęściej korzystasz z Internetu?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

nauka: **45,91%** (174)

social media (Facebook, Twitter, Instagram, TikTok): **61,48%** (233)

kontakt ze znajomymi: **71,77%** (272)

poznawanie nowych osób: **15,04%** (57)

oglądanie filmów, seriali, programów i kanałów np. na YouTube: **65,17%** (247)

słuchanie muzyki: **68,07%** (258)

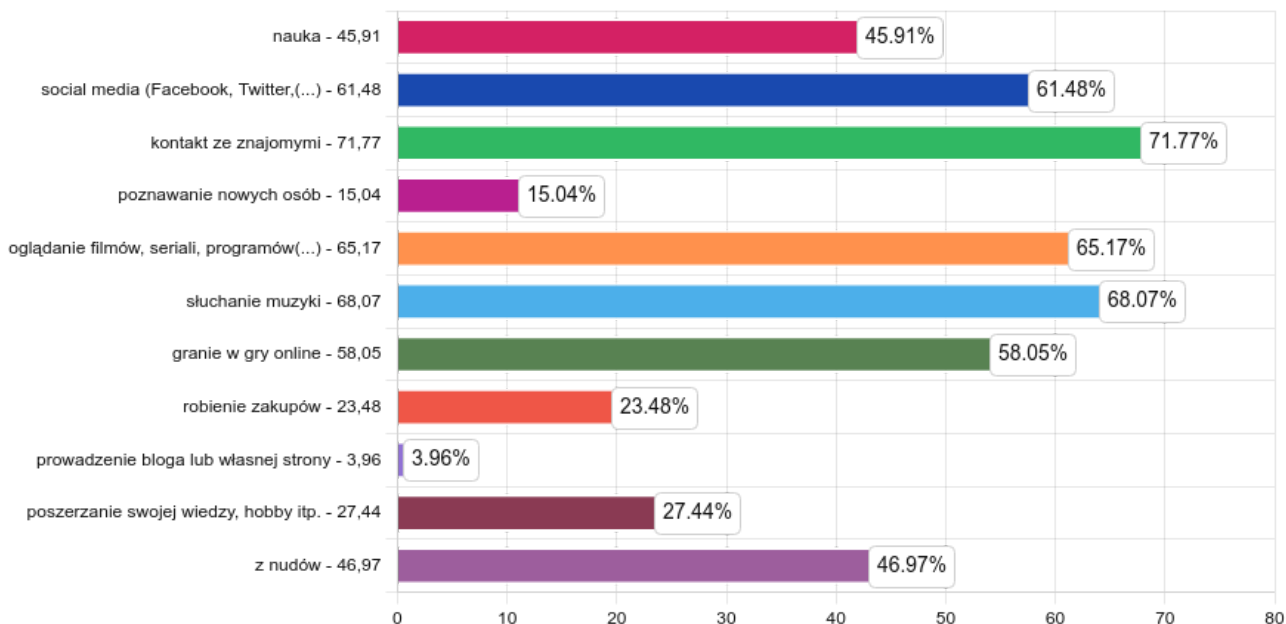
granie w gry online: **58,05%** (220)

robienie zakupów: **23,48%** (89)

prowadzenie bloga lub własnej strony: **3,96%** (15)

poszerzanie swojej wiedzy, hobby itp.: **27,44%** (104)

z nudów: **46,97%** (178)



Głównymi powodami skłaniającymi ankietowanych uczniów do korzystania z nowych mediów jest: „kontakt ze znajomymi” - takiej odpowiedzi udzieliło 71,77% osób. W dalszej kolejności respondenci wskazywali na: „słuchanie muzyki” - 68,07%, „oglądanie filmów, seriali, programów i kanałów np. na YouTube” - 65,17%, „social media (Facebook, Twitter, Instagram, TikTok)” - 61,48%, „granie w gry online” - 58,05%, „z nudów” - 46,97%, „nauka” - 45,91%, „poszerzanie swojej wiedzy, hobby itp.” - 27,44%, „robienie zakupów” - 23,48%, „poznawanie nowych osób” - 15,04% oraz „prowadzenie bloga lub własnej strony” - 3,96%.

Zaznacz, które z poniższych zdań odnoszą się do Ciebie:

Można wybrać kilka odpowiedzi.

Najbliższe mi osoby zarzucają mi, że zbyt dużo czasu spędzam w sieci.: **24,54%** (93)

Późno w nocy nie śpię, bo surfuję po Internecie.: **12,14%** (46)

Próbuję bezskutecznie ograniczyć czas spędzany w sieci.: **14,51%** (55)

Coraz częściej wybieram sieć zamiast spotkań z innymi.: **4,22%** (16)

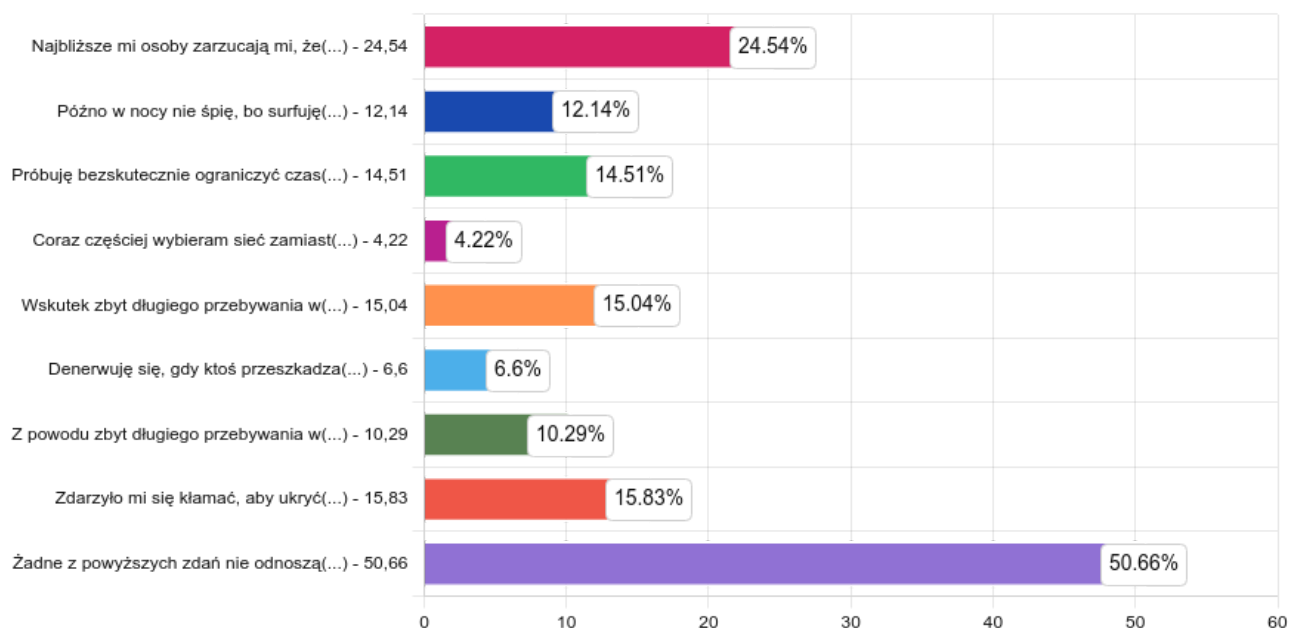
Wskutek zbyt długiego przebywania w sieci zdarza mi się zapomnieć o moich codziennych obowiązkach (np. sprząatanie, zakupy, nauka).: **15,04%** (57)

Denerwuję się, gdy ktoś przeszkadza mi w surfowaniu w Internecie.: **6,6%** (25)

Z powodu zbyt długiego przebywania w sieci spada efektywność mojej nauki.: **10,29%** (39)

Zdarzyło mi się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera lub Internetu np. przed rodzicami.: **15,83%** (60)

Żadne z powyższych zdań nie odnoszą się do mnie.: **50,66%** (192)



W dalszej kolejności uczniów poproszono, aby wskazali zdania, które odnoszą się do nich bezpośrednio. Uczniowie najczęściej zaznaczali odpowiedź: „Żadne z powyższych zdań nie odnoszą się do mnie.” - 50,66% osób. W dalszej kolejności respondenci wskazywali na: „Najbliższe mi osoby zarzucają mi, że zbyt dużo czasu spędzam w sieci.” 24,54% uczniów, „Zdarzyło mi się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera lub Internetu np. przed rodzicami.” - 15,83% ankietowanych uczniów, „Wskutek zbyt długiego przebywania w sieci zdarza mi się zapomnieć o moich codziennych obowiązkach (np. sprząatanie, zakupy, nauka).” - 15,04% respondentów oraz „Próbuję bezskutecznie ograniczyć czas spędzany w sieci.” - 14,51%, „Późno w nocy nie śpię, bo surfuję po Internecie.” - 12,14% uczniów, „Z powodu zbyt długiego przebywania w sieci spada efektywność mojej nauki.” - 10,29%

badanych uczniów oraz „Denerwuję się, gdy ktoś przeszkadza mi w surfowaniu w Internecie.” - 6,6% uczniów. Najmniej spośród respondentów tj. 4,22% odpowiedziało "Coraz częściej wybieram sieć zamiast spotkań z innymi."

Czy zdarzyło Ci się więcej niż raz, by:

Można wybrać kilka odpowiedzi.

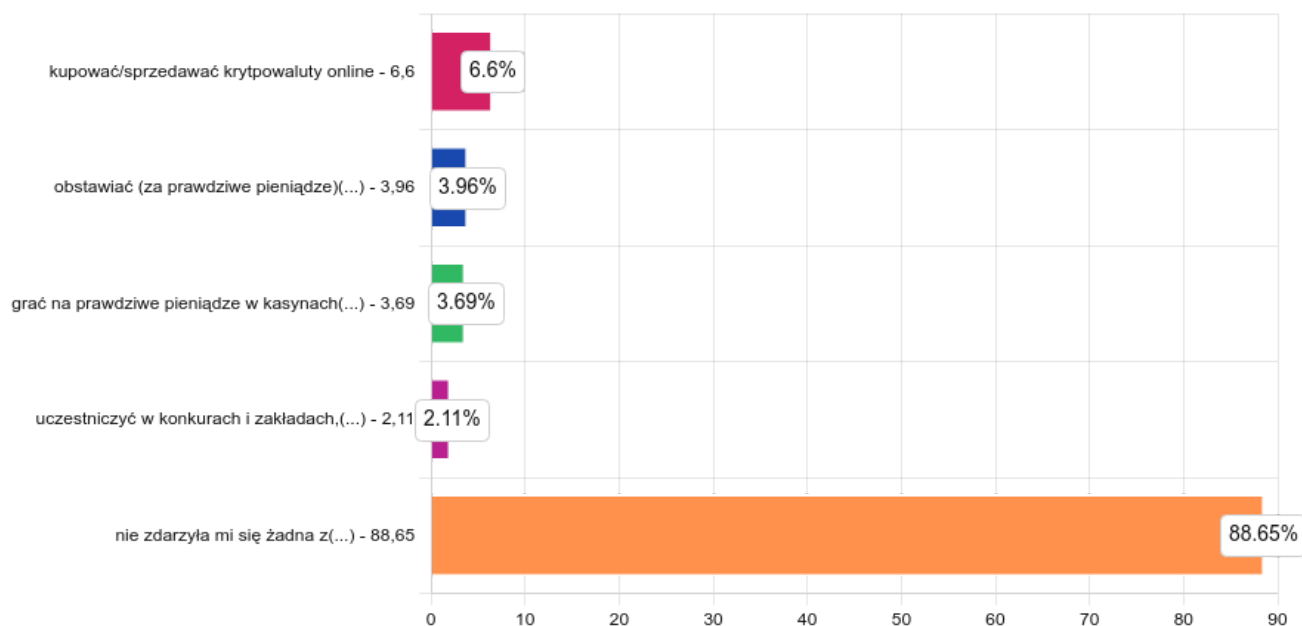
kupować/sprzedawać kryptowaluty online: **6,6%** (25)

obstawiać (za prawdziwe pieniądze) zakłady sportowe online: **3,96%** (15)

grać na prawdziwe pieniądze w kasynach online (poker, ruletka itp.): **3,69%** (14)

uczestniczyć w konkurach i zakładach, w których wysyła się płatne SMS-y: **2,11%** (8)

nie zdarzyła mi się żadna z powyższych sytuacji: **88,65%** (336)

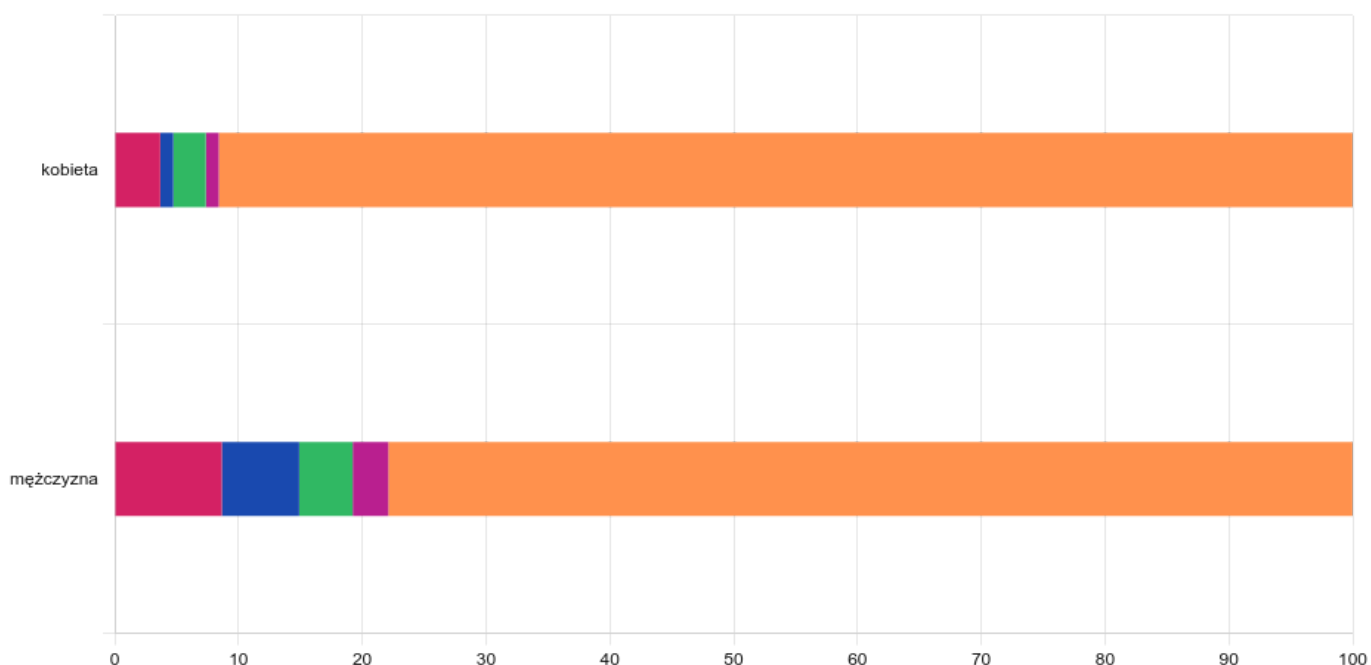


Uczniów zapytano także, czy więcej niż raz zdarzyło im się korzystać z gier hazardowych. Badani wskazywali, iż zdarzało im się „nie zdarzyła mi się żadna z powyższych sytuacji” - takiej odpowiedzi udzieliło 88,65% osób. W dalszej kolejności respondenci wskazywali na: „kupować/sprzedawać kryptowaluty online” - 6,6% uczniów, „obstawiać (za prawdziwe pieniądze) zakłady sportowe online” - 3,96% ankietowanych uczniów, „grać na prawdziwe pieniądze w kasynach online (poker, ruletka itp.)” - 3,69% uczniów oraz „uczestniczyć w konkurach i zakładach, w których wysyła się płatne SMS-y” - 2,11% respondentów.

Czy zdarzyło Ci się więcej niż raz, by:

Metryczka: Płeć: Można wybrać kilka odpowiedzi.

	kupować/sprzeda- wać kryptowaluty online	obstawiać (za prawdziwe pieniądze) zakłady sportowe online	grać na prawdziwe pieniądze w kasynach online (poker, ruletka itp.)	uczestniczyć w konkursach i zakładach, w których wysyła się płatne SMS-y	nie zdarzyła mi się żadna z powyższych sytuacji
kobieta	3,68% (7)	1,05% (2)	2,63% (5)	1,05% (2)	91,58% (174)
mężczyzna	8,65% (18)	6,25% (13)	4,33% (9)	2,88% (6)	77,88% (162)



Na pytanie "Czy zdarzyło Ci się więcej niż raz, by:" udzielono 398 odpowiedzi.

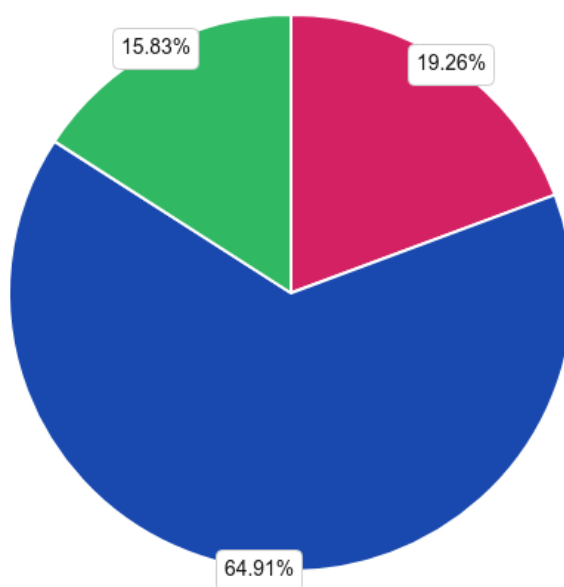
Chłopcy (22,12%) częściej niż dziewczynki (8,42%) wskazywali, iż zdarzały im się korzystać z gier hazardowych. Najczęściej kupowali/sprzedawali kryptowaluty online (8,65%) oraz obstawiali zakłady sportowe online (6,25%). Dziewczyńkom zdarzało się kupować/sprzedawać kryptowaluty online (3,68%), grać w kasynie online (2,63%), obstawiać zakłady sportowe (1,05%) oraz uczestniczyć w konkursach i zakładach, w których wysyła się płatne SMS-y (1,05%).

Czy na urządzeniu (telefon komórkowy, komputer, tablet itp.) z którego łączysz się z Internetem jest zainstalowana tzw. „blokada rodzicielska”?

tak: **19,26%** (73)

nie: **64,91%** (246)

nie wiem: **15,83%** (60)



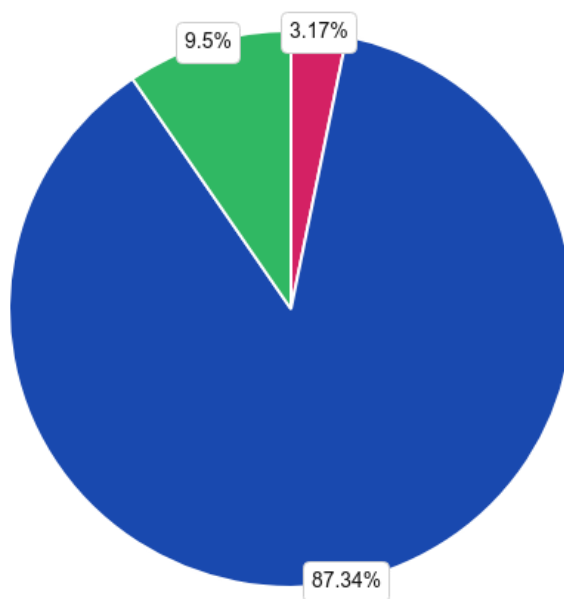
Ankietowani uczniowie zostali zapytani o to, czy na ich urządzeniach, którymi łączą się z Internetem jest zainstalowana blokada rodzicielska. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 64,91% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 19,26% badanych uczniów, a najrzadziej wskazywano odpowiedź „nie wiem” - wybrało ją 15,83% badanych uczniów.

Czy podałybyś swoje dane osobowe osobie poznanej w Internecie?

tak: **3,17%** (12)

nie: **87,34%** (331)

nie wiem: **9,5%** (36)



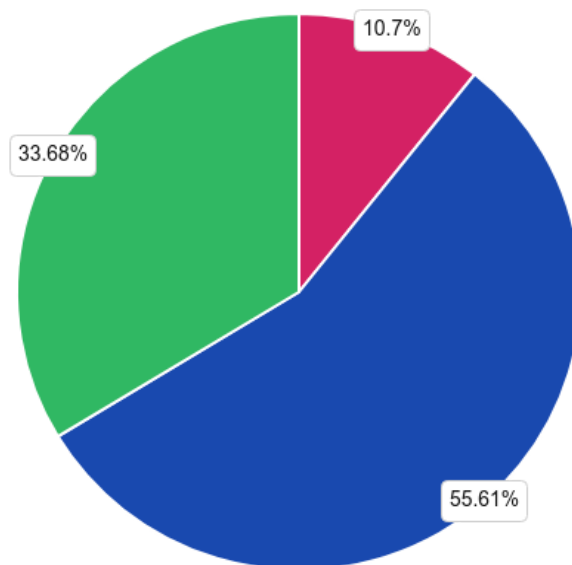
Celem sprawdzenia, czy uczniowie mają świadomość zagrożeń wynikających z udostępniania danych w Internecie, zapytano ich, czy udostępniłoby swoje dane obcej osobie. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 87,34% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „nie wiem” została wskazana przez 9,5% badanych uczniów, a najrzadziej wskazywano odpowiedź „tak” - wybrało ją 3,17% uczniów.

Czy uważasz siebie za osobę uzależnioną od telefonu komórkowego?

tak, zdecydowanie jestem uzależniony od telefonu komórkowego: **10,7%** (41)

można powiedzieć, że jestem uzależniony od telefonu komórkowego, gdyż trudno byłby mi funkcjonować bez niego: **55,61%** (213)

nie, mógłbym/mogłabym żyć bez telefonu komórkowego: **33,68%** (129)

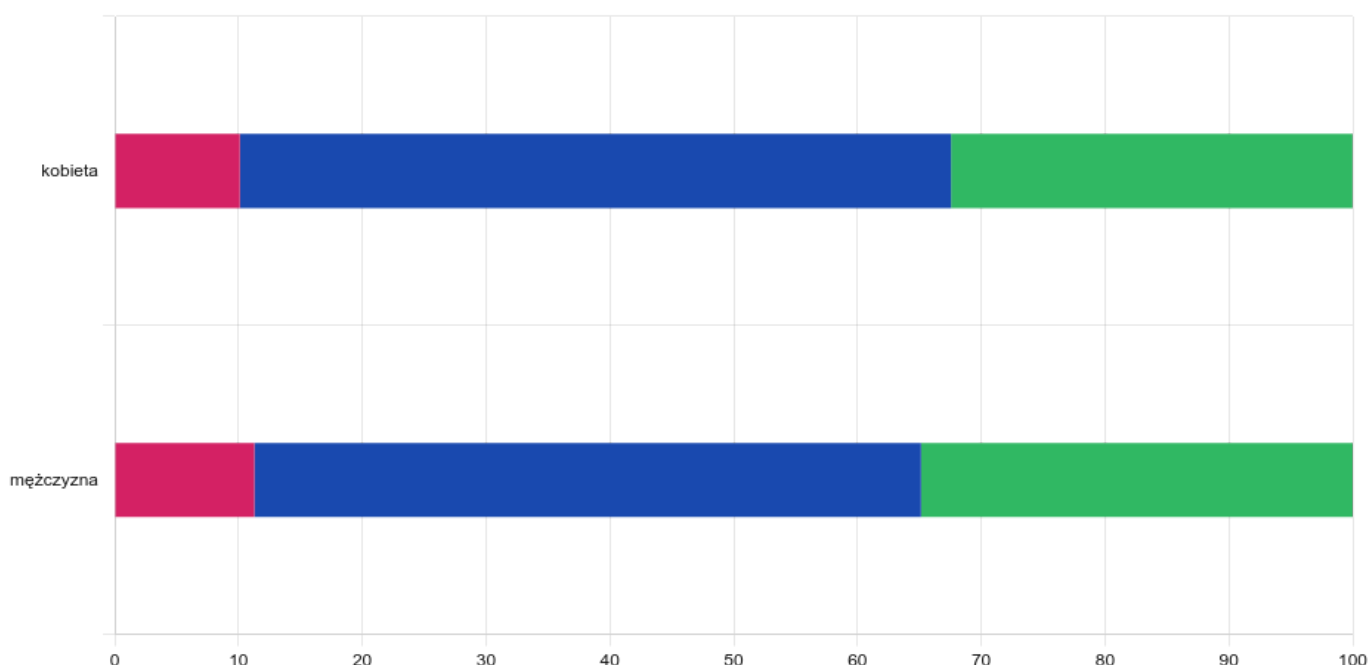


Respondenci najczęściej zaznaczali odpowiedź „można powiedzieć, że jestem uzależniony od telefonu komórkowego, gdyż trudno byłby mi funkcjonować bez niego” - wybrało ją 55,61%. Druga w kolejności odpowiedź „nie, mógłbym/mogłabym żyć bez telefonu komórkowego” została wskazana przez 33,68% badanych uczniów, a najrzadziej wskazywano odpowiedź „tak, zdecydowanie jestem uzależniony od telefonu komórkowego” - wybrało ją 10,7% ankietowanych uczniów.

Czy uważasz siebie za osobę uzależnioną od telefonu komórkowego?

Metryczka: Płeć:

	tak, zdecydowanie jestem uzależniony od telefonu komórkowego	można powiedzieć, że jestem uzależniony od telefonu komórkowego, gdyż trudno byłby mi funkcjonować bez niego	nie, mógłbym/mogłabym żyć bez telefonu komórkowego
kobieta	10,11% (19)	57,45% (108)	32,45% (61)
mężczyzna	11,28% (22)	53,85% (105)	34,87% (68)



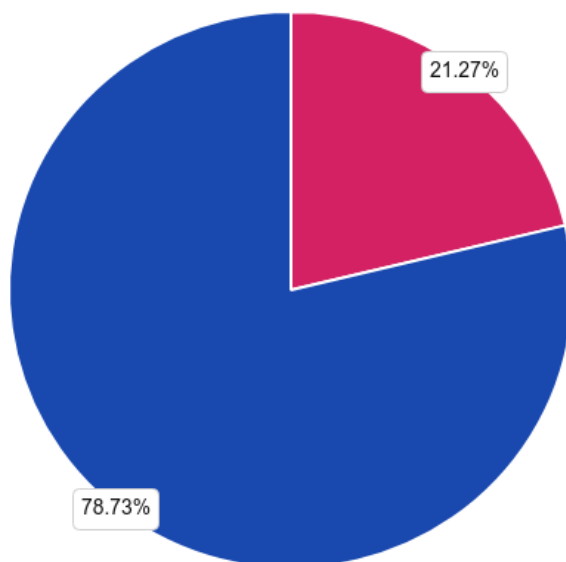
Na pytanie "Czy uważasz siebie za osobę uzależnioną od telefonu komórkowego?" udzielono 383 odpowiedzi.

Zdecydowanie uzależnione od telefonu komórkowego częściej są dziewczynki (10,11%) niż chłopcy (11,28%). Różnica tutaj jest niewielka. Można zauważyć również, iż dziewczynki (57,45%) nieznacznie częściej niż chłopcy (53,85%) wskazują, iż mogą być uzależnione od telefonu komórkowego.

Czy czułeś się kiedykolwiek dyskryminowany ze względu na brak dostępu do urządzeń elektronicznych takich jak komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier lub do Internetu?

tak: **21,27%** (84)

nie: **78,73%** (311)

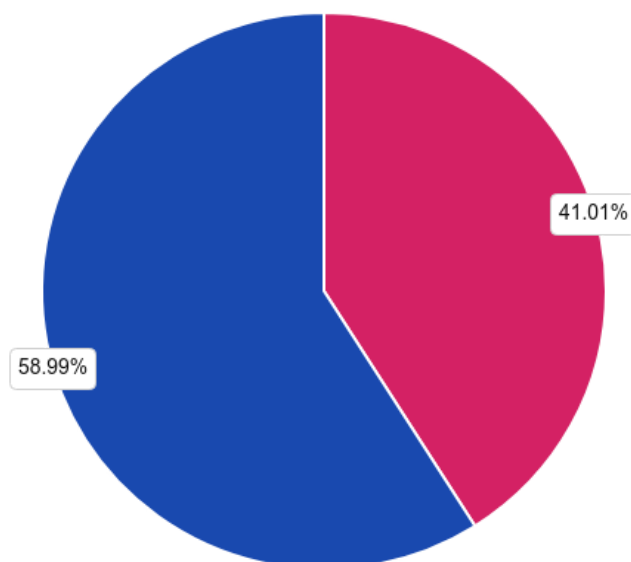


Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 78,73% spośród 395 badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 21,27% badanych uczniów tj. 84 osób.

Czy znasz pojęcie „Anoreksja” potrafisz określić czym jest to zjawisko?

tak: **41,01%** (162)

nie: **58,99%** (233)

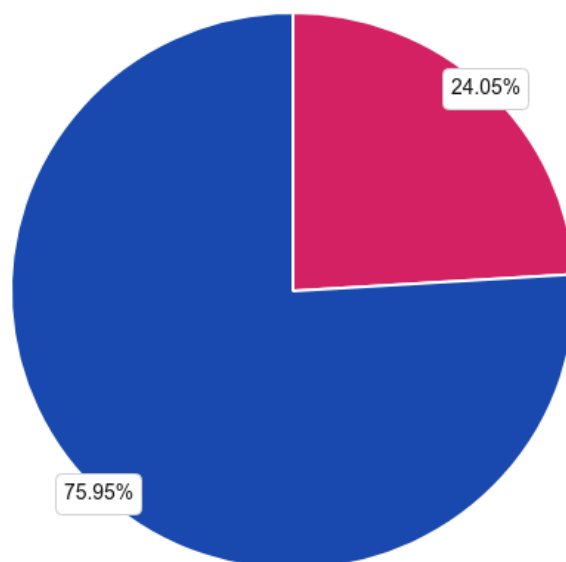


Na pytanie: „Czy znasz pojęcie „Anoreksja” i potrafisz określić, czym jest to zjawisko”, większość uczniów wskazała odpowiedź „nie” - 58,99%, rzadziej wskazywano odpowiedź „tak” - 41,01%.

Czy znasz pojęcie „Bulimia” potrafisz określić czym jest to zjawisko?

tak: **24,05%** (95)

nie: **75,95%** (300)

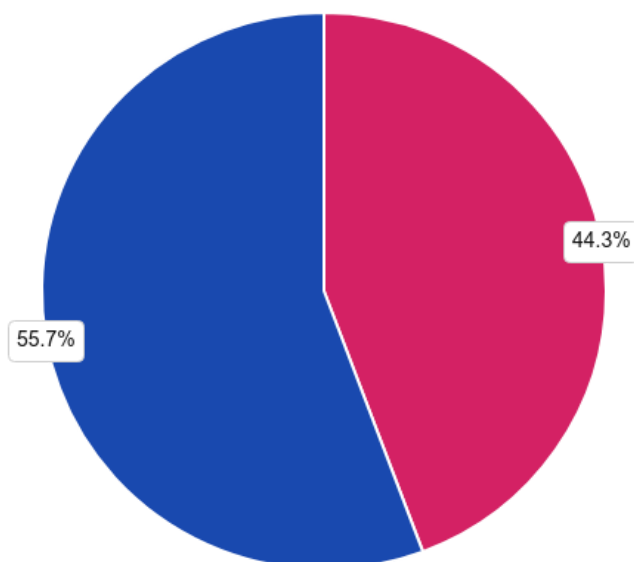


Na pytanie: „Czy znasz pojęcie „Bulimia” i potrafisz określić, czym jest to zjawisko”, większość uczniów wskazała odpowiedź „nie” - 75,95%, rzadziej wskazywano odpowiedź „tak” - 24,05%.

Czy znasz pojęcie „Kompulsywne objadanie się” potrafisz określić czym jest to zjawisko?

tak: **44,3%** (175)

nie: **55,7%** (220)



Na pytanie: „Czy znasz pojęcie „Kompulsywne objadanie się” i potrafisz określić, czym jest to zjawisko”, większość uczniów wskazała odpowiedź „nie” - 55,7%, a 44,3% wskazało odpowiedź „tak”.

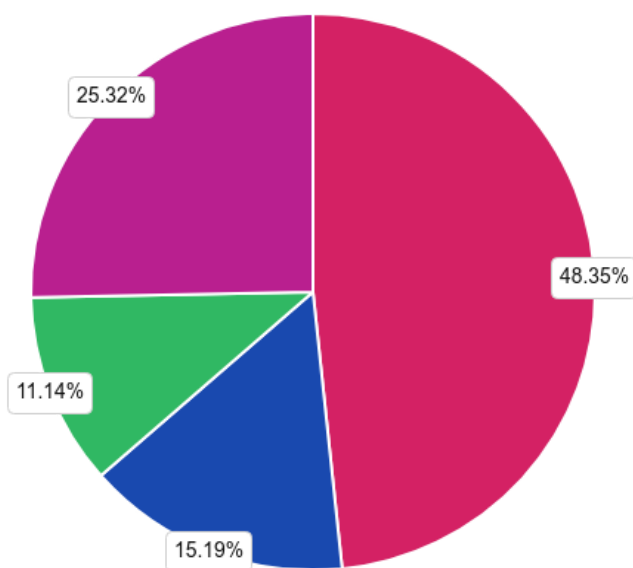
Czy obecnie stosujesz dietę lub robisz coś innego, aby schudnąć?

nie ponieważ ważę tyle, ile trzeba: **48,35%** (191)

nie, ale powinienem/powinnam schudnąć: **15,19%** (60)

nie, ale powinienem/powinnam przytyć: **11,14%** (44)

tak: **25,32%** (100)

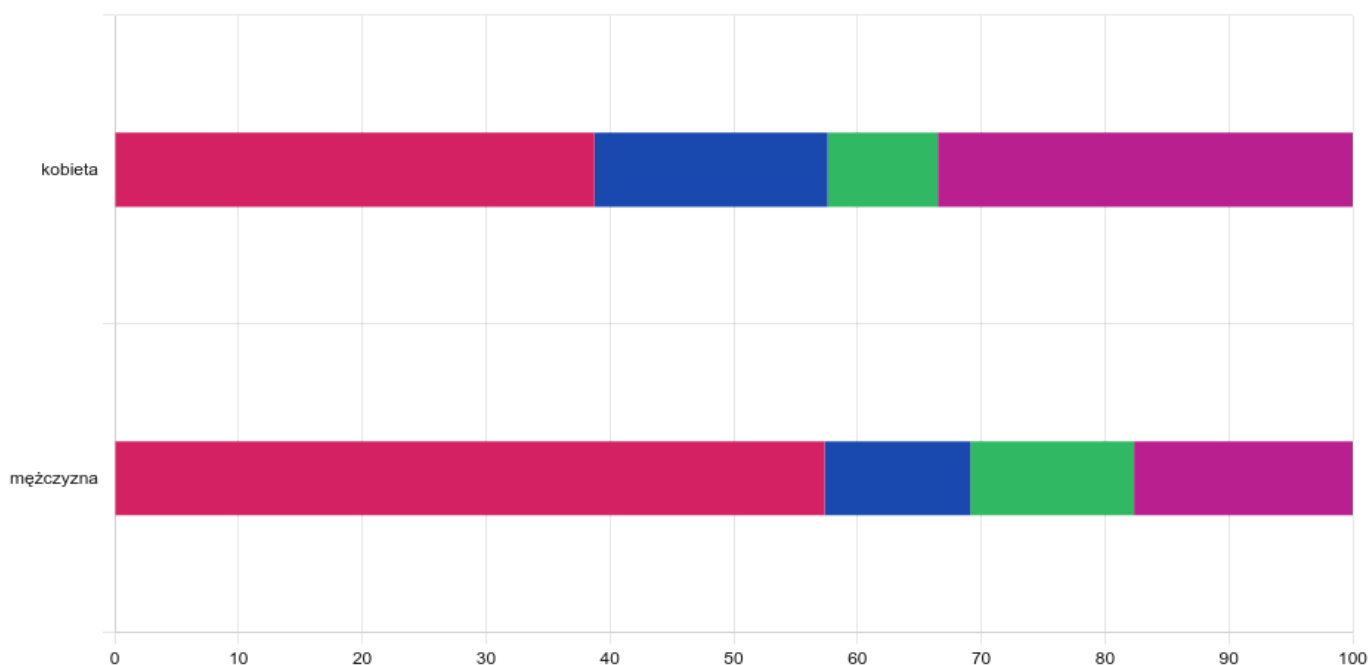


Uczniów zapytano także, czy obecnie stosują dietę lub robią coś innego, aby schudnąć. Udzielano następujących odpowiedzi: „nie ponieważ ważę tyle, ile trzeba” - 48,35%, rzadziej wskazywano odpowiedź „tak” - 25,32%, „nie, ale powinienem/powinnam schudnąć” - 15,19% oraz „nie, ale powinienem/powinnam przytyć” 11,14%.

Czy obecnie stosujesz dietę lub robisz coś innego, aby schudnąć?

Metryczka: Płeć:

	nie ponieważ ważę tyle, ile trzeba	nie, ale powinienem/powinna m schudnąć	nie, ale powinienem/powinna m przytyć	tak
kobieta	38,74% (74)	18,85% (36)	8,9% (17)	33,51% (64)
mężczyzna	57,35% (117)	11,76% (24)	13,24% (27)	17,65% (36)



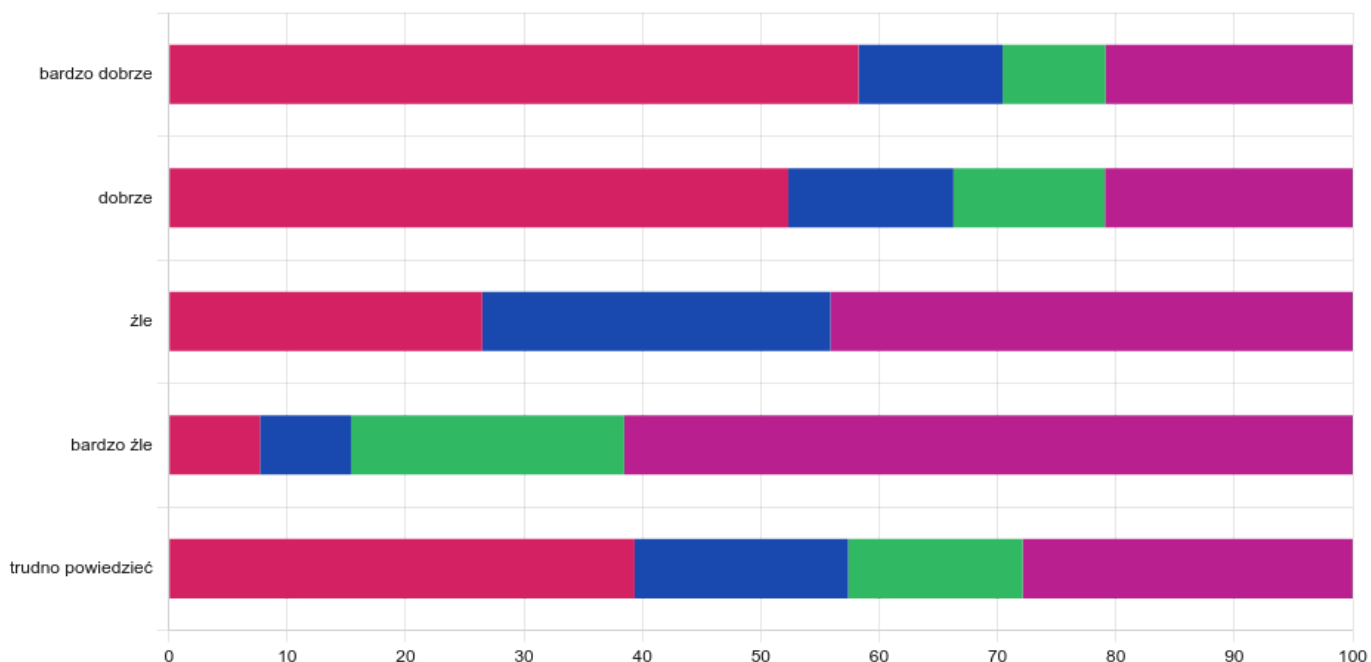
Na pytanie "Czy obecnie stosujesz dietę lub robisz coś innego, aby schudnąć?" udzielono 395 odpowiedzi.

Chłopcy (57,35%) częściej niż dziewczynki (38,74%) uważają, że mają odpowiednią wagę. Potrzebę schudnięcia obserwuje się głównie u dziewczynek (18,85%), rzadziej u chłopców (11,76%), natomiast potrzebę zwiększenia masy ciała mają częściej chłopcy (13,24%) niż dziewczynki (8,9%). Aktualnie 33,51% dziewczynek i 17,65% chłopców podejmuje działania mające na celu zmianę masy ciała.

Czy obecnie stosujesz dietę lub robisz coś innego, aby schudnąć?

Czynniki: Jak oceniasz samego/a siebie?

	nie ponieważ ważę tyle, ile trzeba	nie, ale powiniennem/powinna m schudnąć	nie, ale powiniennem/powinna m przytyć	tak
bardzo dobrze	58,26% (67)	12,17% (14)	8,7% (10)	20,87% (24)
dobrze	52,33% (90)	13,95% (24)	12,79% (22)	20,93% (36)
źle	26,47% (9)	29,41% (10)	0% (0)	44,12% (15)
bardzo źle	7,69% (1)	7,69% (1)	23,08% (3)	61,54% (8)
trudno powiedzieć	39,34% (24)	18,03% (11)	14,75% (9)	27,87% (17)



Na pytanie "Czy obecnie stosujesz dietę lub robisz coś innego, aby schudnąć?" udzielono 395 odpowiedzi.

Im lepsza samoocena, tym częściej uczniowie wskazują, iż nie stosują żadnych działań mających na celu zmianę sylwetki - 58,26% uczniów oceniających siebie bardzo dobrze uważa, że waży tyle ile trzeba. Wśród uczniów oceniających siebie bardzo źle jedynie 7,69% uważa, że waży tyle ile trzeba. Natomiast w sytuacji, gdy uczniowie oceniają siebie bardzo źle, częściej wskazują, iż podejmują albo powinni podjąć działania mające na celu zmianę masy ciała.

5. Badanie dorosłych mieszkańców Gminy Siedlec



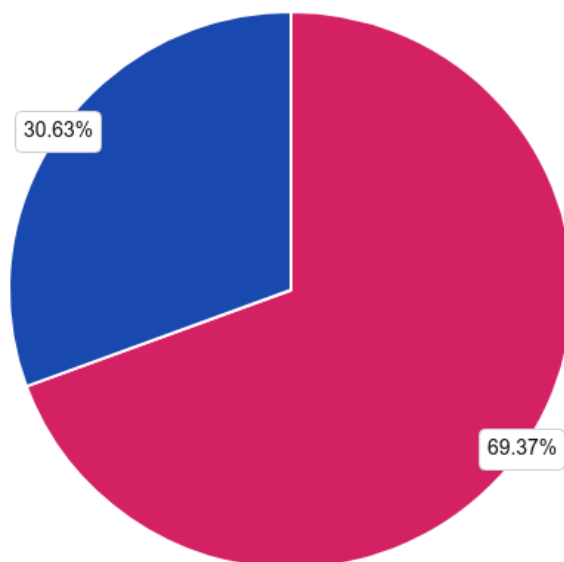
5. 1. Charakterystyka respondentów



Płeć:

kobieta: **69,37%** (77)

mężczyzna: **30,63%** (34)



Badani najczęściej wskazywali odpowiedź „kobieta” - wybrało ją 69,37% spośród 111 ankietowanych. Druga w kolejności odpowiedź „mężczyzna” została wskazana przez 30,63% badanych mieszkańców.

Wiek:

do 25 lat: **15,32%** (17)

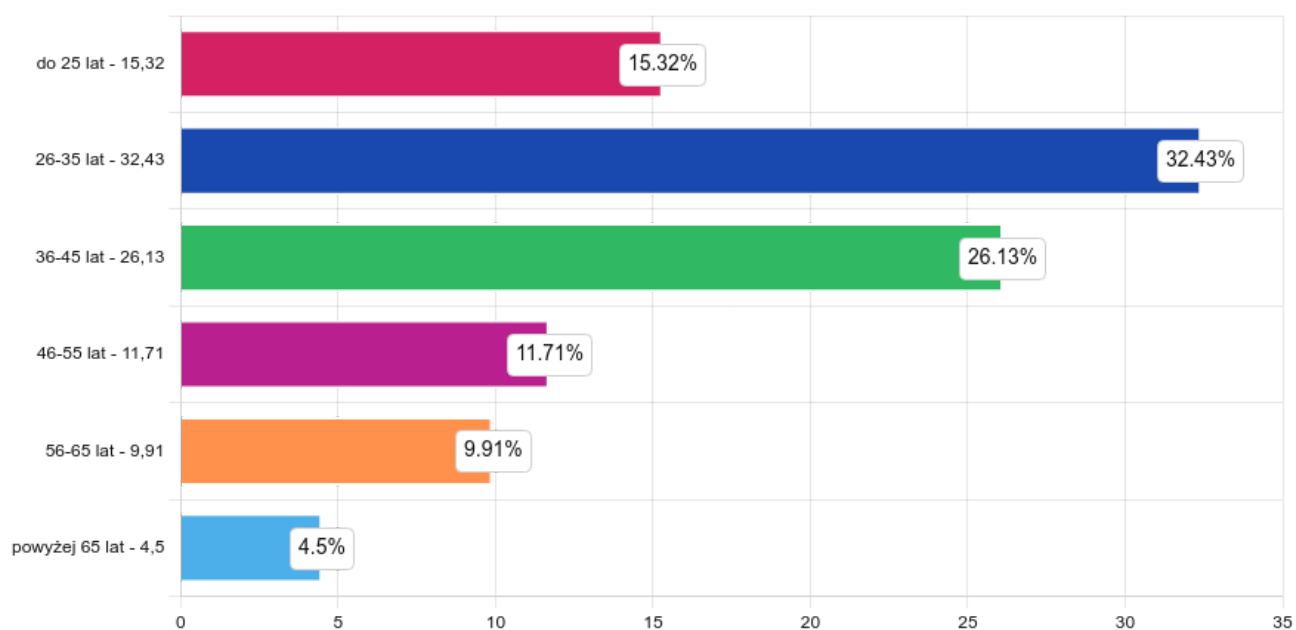
26-35 lat: **32,43%** (36)

36-45 lat: **26,13%** (29)

46-55 lat: **11,71%** (13)

56-65 lat: **9,91%** (11)

powyżej 65 lat : **4,5%** (5)



W ankietowaniu brały udział osoby w wieku: „26-35 lat” - 32,43% osób, „36-45 lat” - 26,13% mieszkańców, „do 25 lat” - 15,32% osób, „46-55 lat” - 11,71% badanych, „56-65 lat” - 9,91% osób oraz „56-65 lat” - 9,91% mieszkańców.

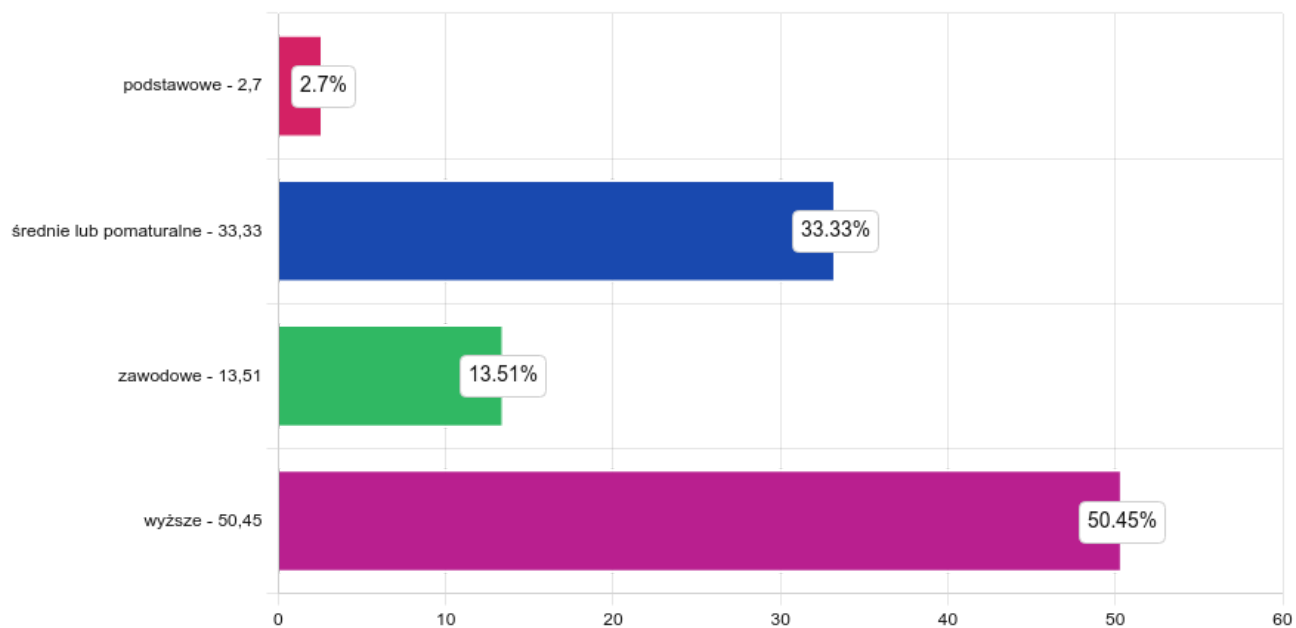
Wykształcenie:

podstawowe: **2,7%** (3)

średnie lub pomaturalne: **33,33%** (37)

zawodowe: **13,51%** (15)

wyższe: **50,45%** (56)



Analizując wykształcenie badanych można zauważyć, iż największa część z nich posiada wykształcenie: „wyższe” - 50,45% osób. W dalszej kolejności wskazywano odpowiedzi: „średnie lub pomaturalne” - 33,33% badanych, „zawodowe” - 13,51% ankietowanych oraz „podstawowe” - 2,7% badanych mieszkańców.

Miejsce zatrudnienia:

instytucja publiczna (rządowa lub samorządowa) : **31,53%** (35)

przedsiębiorstwo prywatne (pracownik umysłowy) : **20,72%** (23)

przedsiębiorstwo prywatne (pracownik fizyczny) : **23,42%** (26)

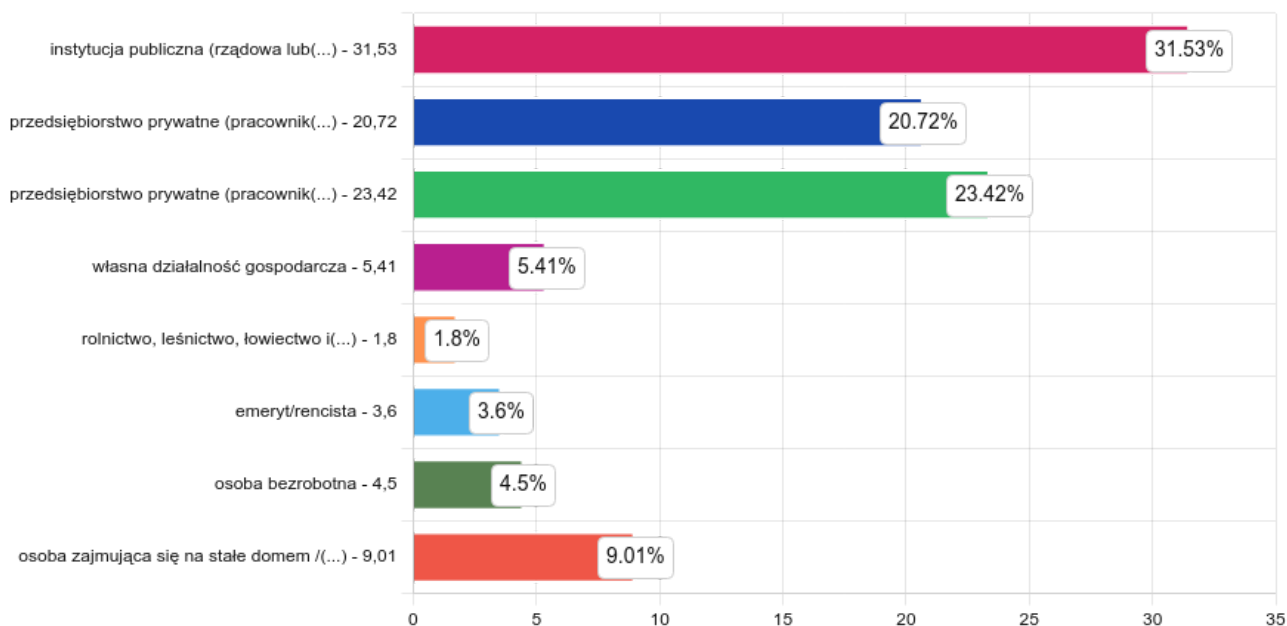
własna działalność gospodarcza: **5,41%** (6)

rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo: **1,8%** (2)

emeryt/rencista: **3,6%** (4)

osoba bezrobotna: **4,5%** (5)

osoba zajmująca się na stałe domem / wychowaniem dzieci: **9,01%** (10)



W przypadku miejsca zatrudnienia, większość ankietowanych, tj. 31,53% wskazała odpowiedź „instytucja publiczna (rządowa lub samorządowa)”. W dalszej kolejności wymieniano odpowiedzi: „przedsiębiorstwo prywatne (pracownik fizyczny)” - 23,42% osób, „przedsiębiorstwo prywatne (pracownik umysłowy)” - 20,72% respondentów, „osoba zajmująca się na stałe domem / wychowaniem dzieci” 9,01% badanych osób, „własna działalność gospodarcza” 5,41% ankietowanych, „osoba bezrobotna” 4,5% mieszkańców, „emeryt/rencista” - 3,6% osób. Najrzadziej wskazywano odpowiedź „1,8%” - wybrało ją 1,8% badanych mieszkańców.

Stan cywilny:

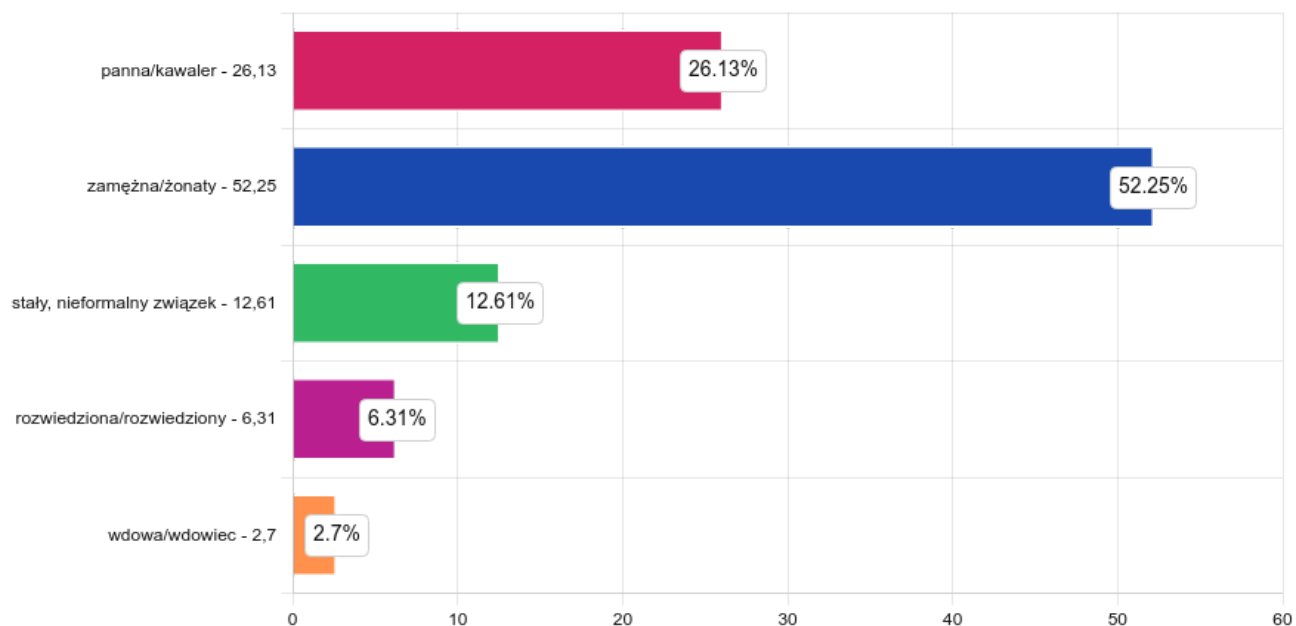
panna/kawaler: **26,13%** (29)

zamężna/żonaty: **52,25%** (58)

stały, nieformalny związek: **12,61%** (14)

rozwiedziona/rozwiedziony: **6,31%** (7)

wdowa/wdowiec: **2,7%** (3)



Analizując stan cywilny ankietowanych mieszkańców zauważyć można, iż wskazywali oni najczęściej odpowiedź „zamężna/żonaty” - 52,25% mieszkańców, „panna/kawaler” - 26,13% mieszkańców, „stały, nieformalny związek” - 12,61% osób, „rozwiedziona/rozwiedziony” - 6,31% badanych oraz „wdowa/wdowiec” - 2,7% respondentów.

5. 2. Profilaktyka z perspektywy dorosłych mieszkańców



Jakie są Pana/i zdaniem przyczyny uzależnień od takich rzeczy jak: Internet, telefon komórkowy, zakupy, gry komputerowe, hazard?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

samotność: **44,14%** (49)

nuda, brak innych alternatyw do spędzenia czasu wolnego: **78,38%** (87)

zaburzenia psychiczne: **17,12%** (19)

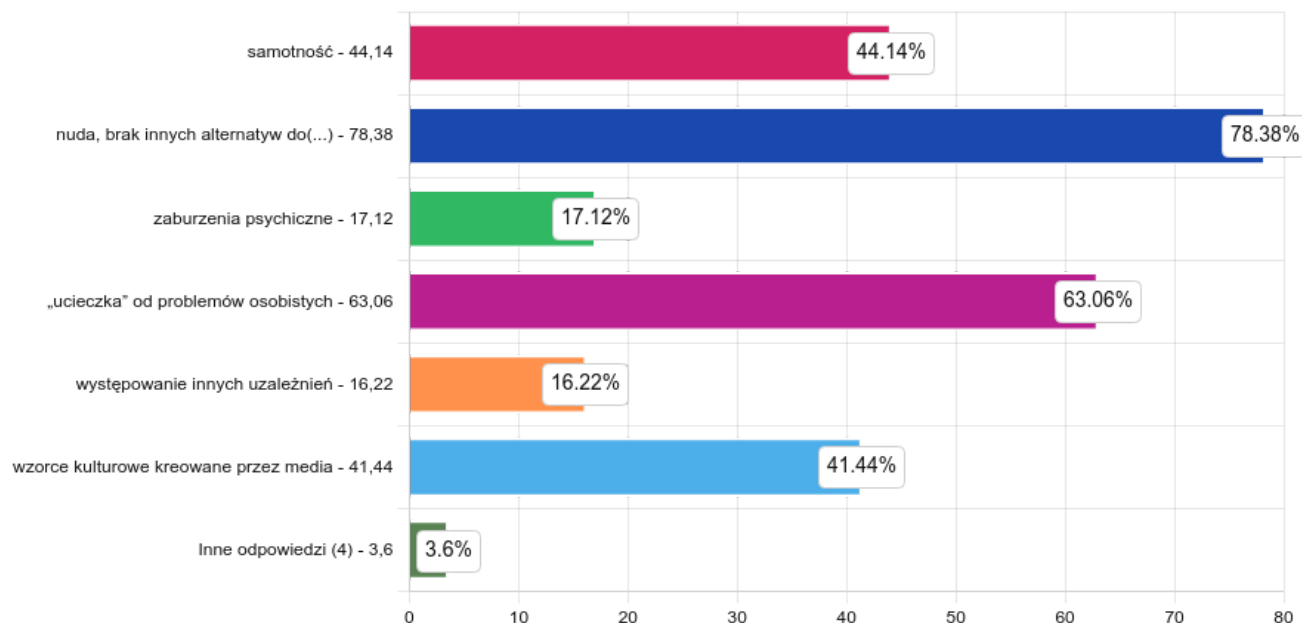
„ucieczka” od problemów osobistych: **63,06%** (70)

występowanie innych uzależnień: **16,22%** (18)

wzorce kulturowe kreowane przez media: **41,44%** (46)

nie wiem: **0%** (0)

Inne odpowiedzi (4): **3,6%** (4)



Inne odpowiedzi:

- brak jakichkolwiek rekreacji zajęć na terenie gminy i mojej miejscowości
- pozorne szczęście
- chęć wzbogacenia się
- brak zajęcia, brak pracy

Zdaniem ankietowanych przyczyną uzależnień behawioralnych najczęściej jest: „nuda, brak innych alternatyw do spędzenia czasu wolnego” - uważa tak 78,38% osób. W dalszej kolejności respondenci wskazywali na: „ucieczka”

od problemów osobistych" - 63,06%, „samotność" - 44,14%, „wzorce kulturowe kreowane przez media" - 41,44%, „zaburzenia psychiczne" - 17,12% oraz „występowanie innych uzależnień" - 16,22%. Żaden z respondentów nie wskazał odpowiedzi: „nie wiem".

Skąd czerpie Pan/i wiedzę dotyczącą alkoholu, tytoniu, narkotyków czy dopalaczy?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

od rodziny: **14,41%** (16)

od znajomych: **22,52%** (25)

z telewizji, Internetu lub prasy: **59,46%** (66)

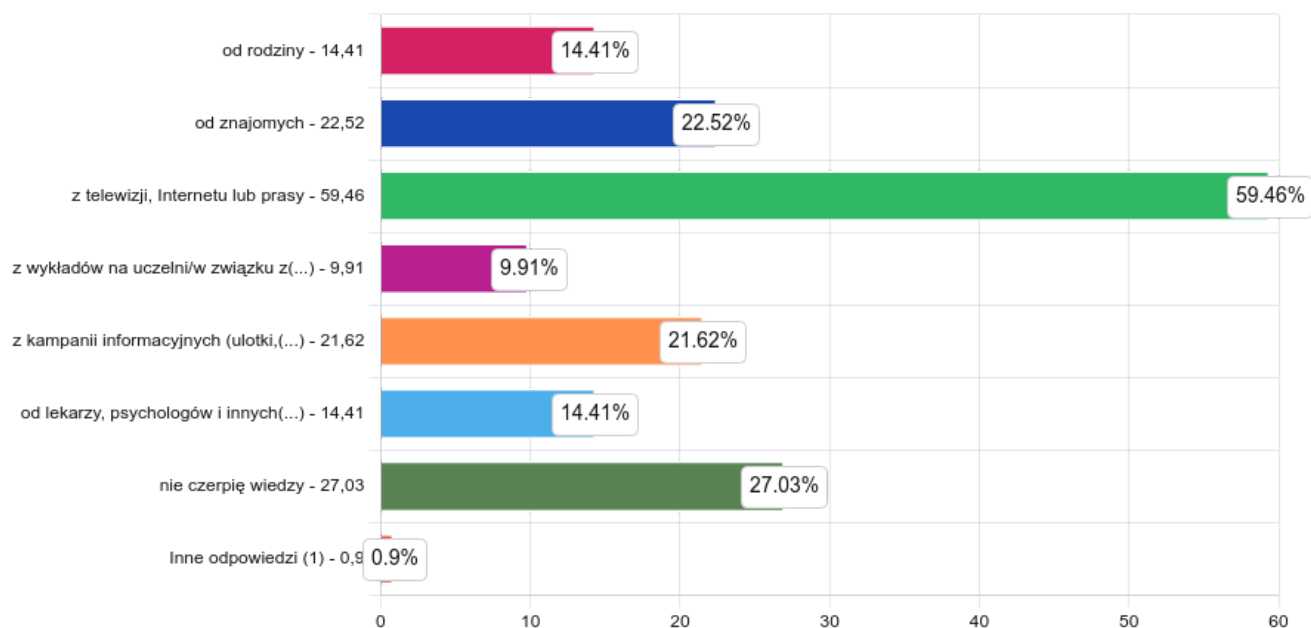
z wykładów na uczelni/w związku z wykonywaną pracą: **9,91%** (11)

z kampanii informacyjnych (ulotki, plakaty, spoty telewizyjne i radiowe itp.): **21,62%** (24)

od lekarzy, psychologów i innych specjalistów: **14,41%** (16)

nie czerpię wiedzy: **27,03%** (30)

Inne odpowiedzi (1): **0,9%** (1)



Inne odpowiedzi:

- książki

Mieszkańcy czerpią wiedzę dotyczącą substancji zakazanych od: „z telewizji, Internetu lub prasy” - takiej odpowiedzi udzieliło 59,46% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „nie czerpię wiedzy” - 27,03% mieszkańców, „od znajomych” - 22,52% badanych, „z kampanii informacyjnych (ulotki, plakaty, spoty telewizyjne i radiowe itp.)” - 21,62% ankietowanych, „od rodziny” - 14,41% osób, „od lekarzy, psychologów i innych specjalistów” - 14,41% respondentów oraz „z wykładów na uczelni/w związku z wykonywaną pracą” - 9,91% badanych.

Do kogo zwrócił(a)byś się Pan/i o pomoc mając problem związany z alkoholem, tytoniem, narkotykami lub dopalaczami?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

pomocowe instytucje państwowe (Ośrodek Pomocy Społecznej, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny itp.): **27,93%** (31)

lekarz specjalista, psycholog, specjalistyczna poradnia lub klinika itp.: **49,55%** (55)

Telefonu Zaufania i/lub punkt konsultacyjny: **16,22%** (18)

rodzina: **44,14%** (49)

znajomi/przyjaciele: **24,32%** (27)

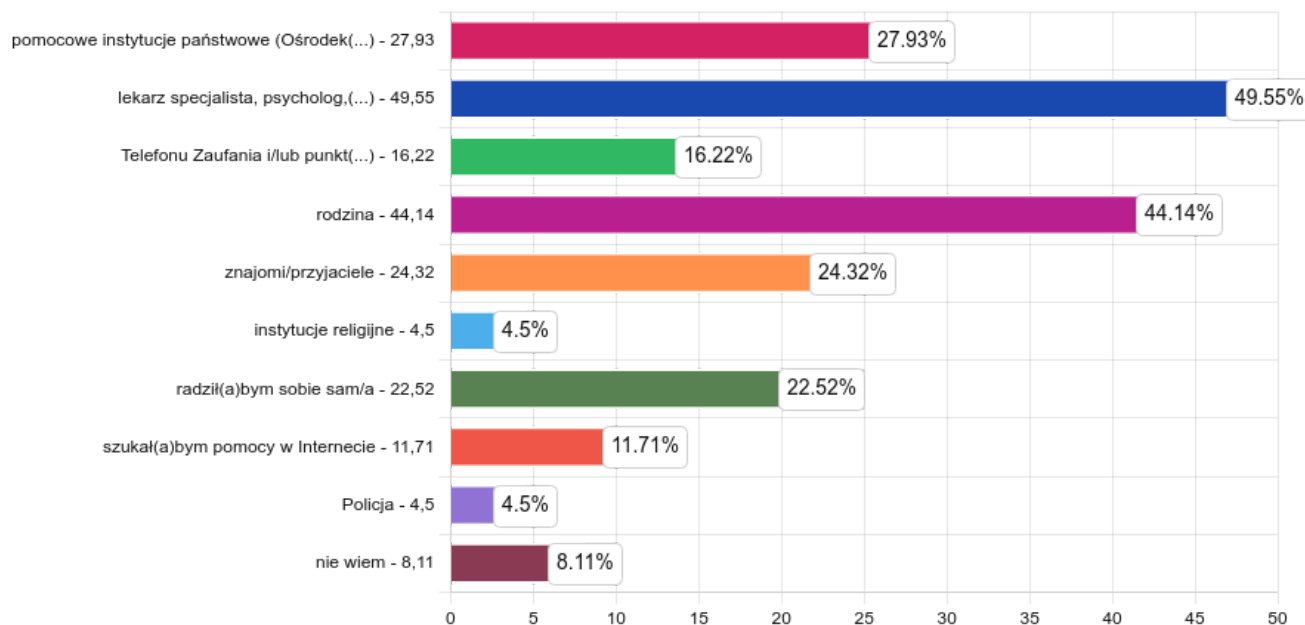
instytucje religijne: **4,5%** (5)

radził(a)bym sobie sam/a: **22,52%** (25)

szukał(a)bym pomocy w Internecie: **11,71%** (13)

Policja: **4,5%** (5)

nie wiem: **8,11%** (9)



Ankietowani mieszkańcy w sytuacji problemu związanego z substancjami psychoaktywnymi zwróciliby się z prośbą o pomoc do: „lekarz specjalista, psycholog, specjalistyczna poradnia lub klinika itp.” - 49,55% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „rodzina” - 44,14% osób, „pomocowe instytucje państwowe (Ośrodek Pomocy Społecznej, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny itp.)” - 27,93% badanych, „znajomi/przyjaciele” - 24,32% badanych uczniów, „radził(a)bym sobie sam/a” - 22,52% ankietowanych, „Telefonu Zaufania i/lub punkt konsultacyjny” - 16,22% badanych, „szukał(a)bym pomocy w Internecie” - 11,71%

badanych uczniów, „nie wiem” - 8,11% uczniów, „instytucje religijne” - 4,5% respondentów oraz „Policja” - 4,5% badanych uczniów.

Do kogo zwrócił(a)byś się Pan/i o pomoc w razie problemu przemocy?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

pomocowe instytucje państwowe (Ośrodek Pomocy Społecznej, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny itp.): **23,42%** (26)

lekarz specjalista, psycholog, specjalistyczna poradnia lub klinika itp.: **26,13%** (29)

Telefonu Zaufania i/lub punkt konsultacyjny: **18,92%** (21)

rodzina: **38,74%** (43)

znajomi/przyjaciele: **24,32%** (27)

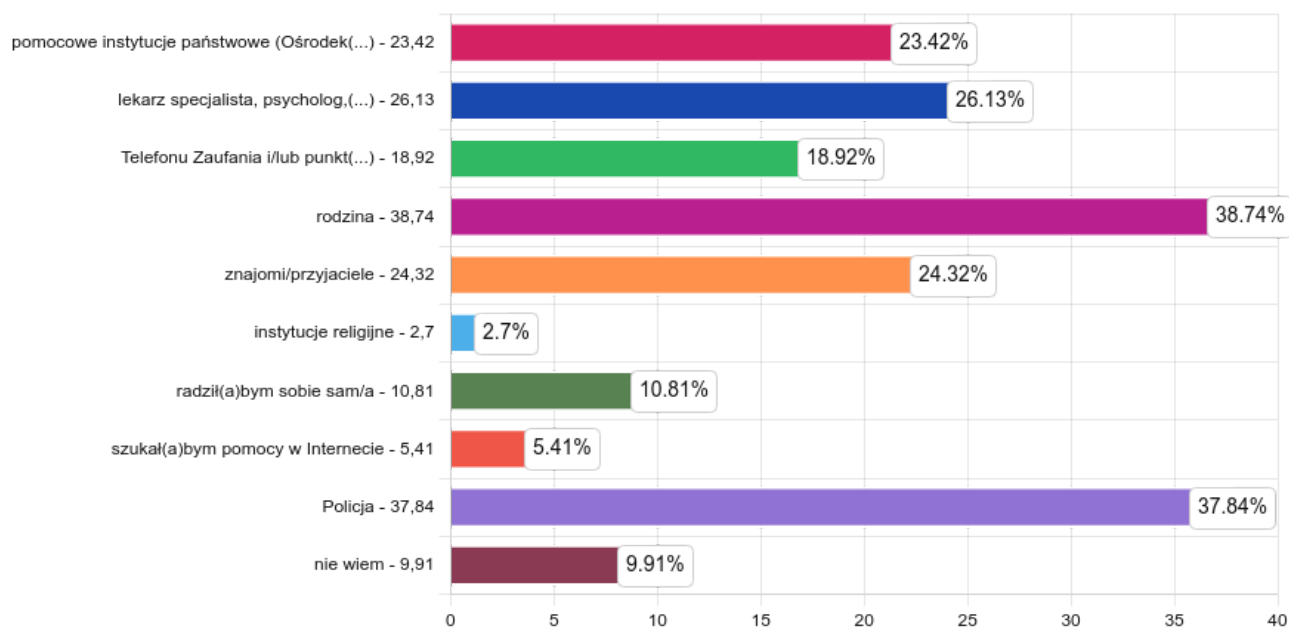
instytucje religijne: **2,7%** (3)

radził(a)bym sobie sam/a: **10,81%** (12)

szukał(a)bym pomocy w Internecie: **5,41%** (6)

Policja: **37,84%** (42)

nie wiem: **9,91%** (11)



Natomiast w sytuacji problemu przemocy, ankietowani mieszkańcy zwróciliby się z prośbą o pomoc do: „rodzina” - 38,74% mieszkańców. W dalszej kolejności badani wskazywali odpowiedzi: „Policja” - 37,84% osób, „lekarz specjalista, psycholog, specjalistyczna poradnia lub klinika itp.” - 26,13% badanych, „znajomi/przyjaciele” - 24,32% badanych, „pomocowe instytucje państwowe (Ośrodek Pomocy Społecznej, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny itp.)” - 23,42% ankietowanych, „Telefonu Zaufania i/lub punkt konsultacyjny” - 18,92% badanych, „radził(a)bym sobie sam/a” - 10,81% badanych mieszkańców, „nie wiem” - 9,91% respondentów, „szukał(a)bym pomocy w Internecie” - 5,41% osób oraz „instytucje religijne” - 2,7% badanych.

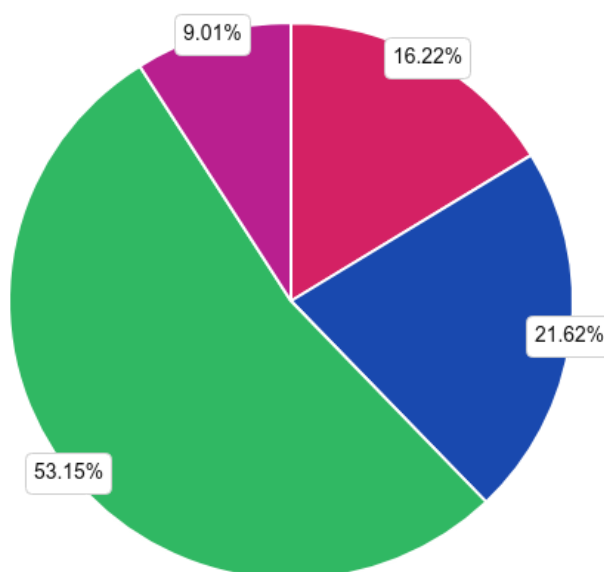
Czy zna Pan/i dane kontaktowe do instytucji pomocowych, gdzie można się zgłosić w razie problemów?

znam bardzo dobrze, w każdej chwili wiem, gdzie szukać pomocy w razie problemów: **16,22%** (18)

znam dobrze, wiem gdzie szukać pomocy w razie problemów: **21,62%** (24)

nie jestem pewien czy znam, ale wiem jak znaleźć informacje w razie problemów: **53,15%** (59)

nie znam, nie wiem gdzie szukać pomocy w razie problemów: **9,01%** (10)



Badanych zapytano także, czy znają dane kontaktowe do instytucji pomocowych. Najpopularniejszą odpowiedzią było: „nie jestem pewien czy znam, ale wiem jak znaleźć informacje w razie problemów” tę odpowiedź wskazało 53,15% badanych osób. Mniejszą popularnością cieszyła się odpowiedź „„znam dobrze, wiem gdzie szukać pomocy w razie problemów” - została wybrana przez 21,62%. W dalszej kolejności wskazano odpowiedzi: „znam bardzo dobrze, w każdej chwili wiem, gdzie szukać pomocy w razie problemów” - 16,22% osób. Najmniej spośród ankietowanych, tj. 9,01% - wskazało odpowiedź „nie znam, nie wiem gdzie szukać pomocy w razie problemów”.

5. 3. Problem alkoholowy z perspektywy dorosłych mieszkańców



Jak często pije Pan/i alkohol?

nie piję alkoholu: **23,42%** (26)

rzadziej niż raz w roku: **7,21%** (8)

kilka razy w roku: **32,43%** (36)

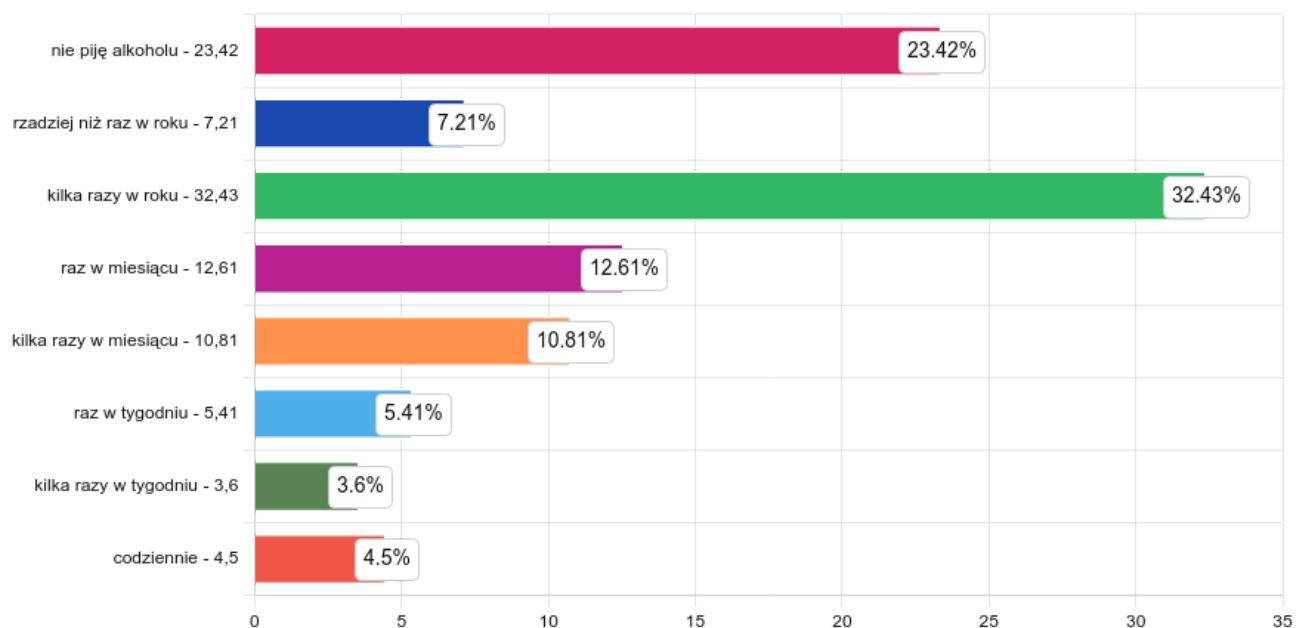
raz w miesiącu: **12,61%** (14)

kilka razy w miesiącu: **10,81%** (12)

raz w tygodniu: **5,41%** (6)

kilka razy w tygodniu: **3,6%** (4)

codziennie: **4,5%** (5)

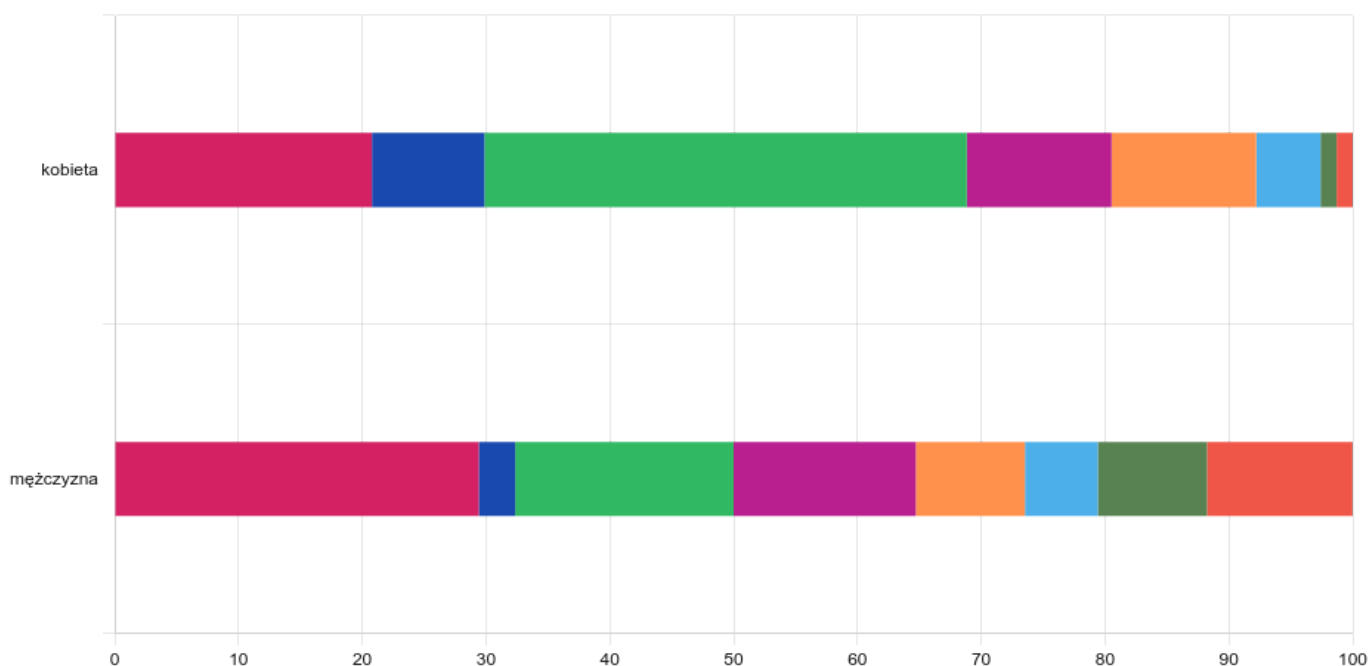


Dorosłych mieszkańców uczestniczących w badaniu poproszono o wskazanie jak często piją alkohol. Odpowiedź „kilka razy w roku” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 32,43%. Druga w kolejności odpowiedzi „nie piję alkoholu” została wybrana przez 23,42% badanej próby. W dalszej kolejności badani wskazywali odpowiedzi: „raz w miesiącu” - 12,61% osób, „kilka razy w miesiącu” - 10,81% ankietowanych mieszkańców, „rzadziej niż raz w roku” - 7,21% osób, „raz w tygodniu” - 5,41% respondentów oraz „codziennie” - 4,5% ankietowanych. Najmniej spośród respondentów - 3,6% badanych wskazało odpowiedź „kilka razy w tygodniu”.

Jak często pije Pan/i alkohol?

Metryczka: Płeć:

	nie piję alkoholu	rzadziej niż raz w roku	kilka razy w roku	raz w miesiącu	kilka razy w miesiącu	raz w tygodniu	kilka razy w tygodniu	codziennie
kobieta	20,78% (16)	9,09% (7)	38,96% (30)	11,69% (9)	11,69% (9)	5,19% (4)	1,3% (1)	1,3% (1)
mężczyzna	29,41% (10)	2,94% (1)	17,65% (6)	14,71% (5)	8,82% (3)	5,88% (2)	8,82% (3)	11,76% (4)



Na pytanie "Jak często pije Pan/i alkohol?" udzielono 111 odpowiedzi.

Wśród nich abstynencję deklarowało 20,78% kobiet oraz 29,41% mężczyzn, co pokazuje, iż płeć ma tutaj wpływ na kontakt z alkoholem - mniejsza liczba mężczyzn niż kobiet deklarowała spożywanie alkoholu. Różnica dostrzegalna jest także na poziomie częstotliwości sięgania po alkohol. W przypadku osób sięgających po alkohol kilka razy w tygodniu 8,82% mężczyzn deklarowało, iż spożywa alkohol z taką częstotliwością oraz 1,3% kobiet. Kilka razy w miesiącu po alkohol sięga 8,82% mężczyzn, raz w tygodniu 5,88% mężczyzn, raz w miesiącu - 14,71% mężczyzn, kilka razy w roku - 17,65% i rzadziej niż raz w roku - 2,94%.

Kilka razy w roku pije 38,96% kobiet, rzadziej niż raz w roku 9,09% kobiet, raz w miesiącu - 11,69% kobiet, kilka razy w miesiącu - 11,69% kobiet oraz raz w tygodniu 5,19% kobiet. Dane pokazują, iż płeć jest zmienną, która ma wpływ na częstotliwość sięgania po alkohol.

Jaki alkohol pije Pan/i najczęściej?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

piwo/cydr: **40%** (34)

wino: **47,06%** (40)

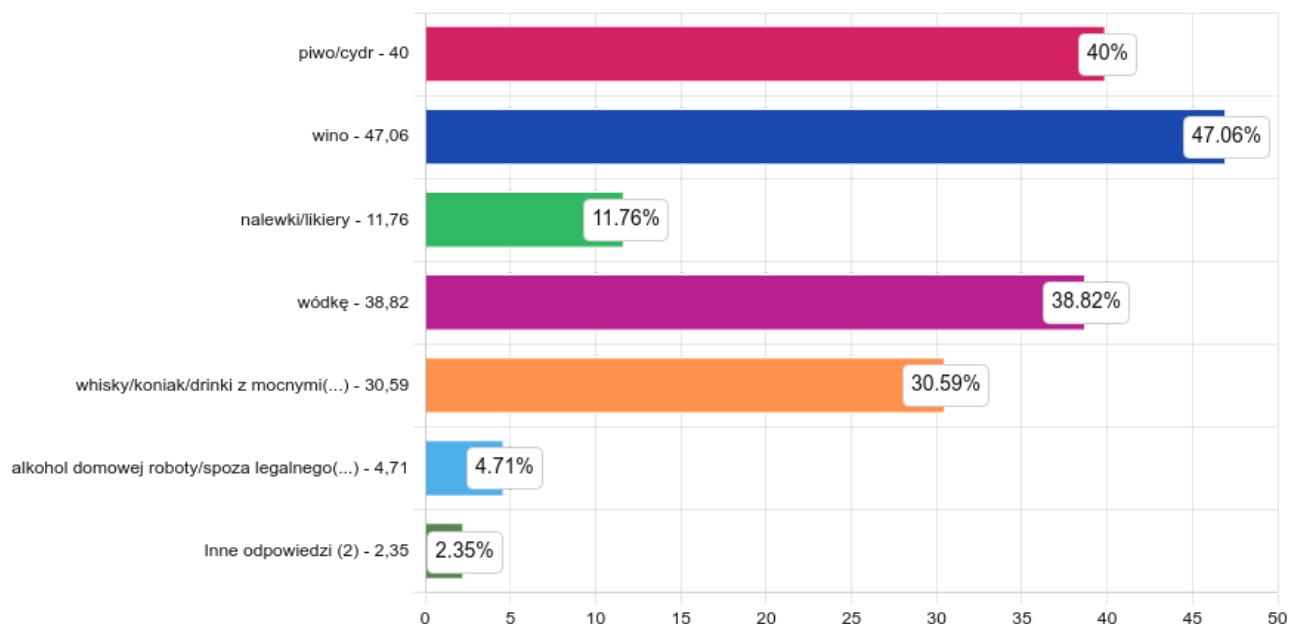
nalewki/likieri: **11,76%** (10)

wódkę: **38,82%** (33)

whisky/koniak/drinki z mocnymi alkoholami i inne mocne alkohole: **30,59%** (26)

alkohol domowej roboty/spoza legalnego źródła: **4,71%** (4)

Inne odpowiedzi (2): **2,35%** (2)



Inne odpowiedzi:

- whisky, alkohole drogie
- nalewki domowej roboty

Ankietowani mieszkańcy, którzy piją alkohol najczęściej wybierają „wino” - takiej odpowiedzi udzieliło 47,06% tj. 40 osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „piwo/cydr” - 34 osób tj. 40% respondentów, „wódkę” - 33 osób tj. 38,82% badanych, „whisky/koniak/drinki z mocnymi alkoholami i inne mocne alkohole” - 26 osób tj. 30,59% ankietowanych oraz „nalewki/likieri” - 10 osób tj. 11,76%. Najmniej spośród respondentów tj. 2,35% - odpowiedziało "Inne odpowiedzi (2)".

Gdzie pije Pan/i alkohol najczęściej?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

w domu: **58,82%** (50)

u znajomych podczas niezorganizowanych spotkań (rozmowy przy alkoholu, wspólne kibicowanie, oglądanie filmów itp.): **32,94%** (28)

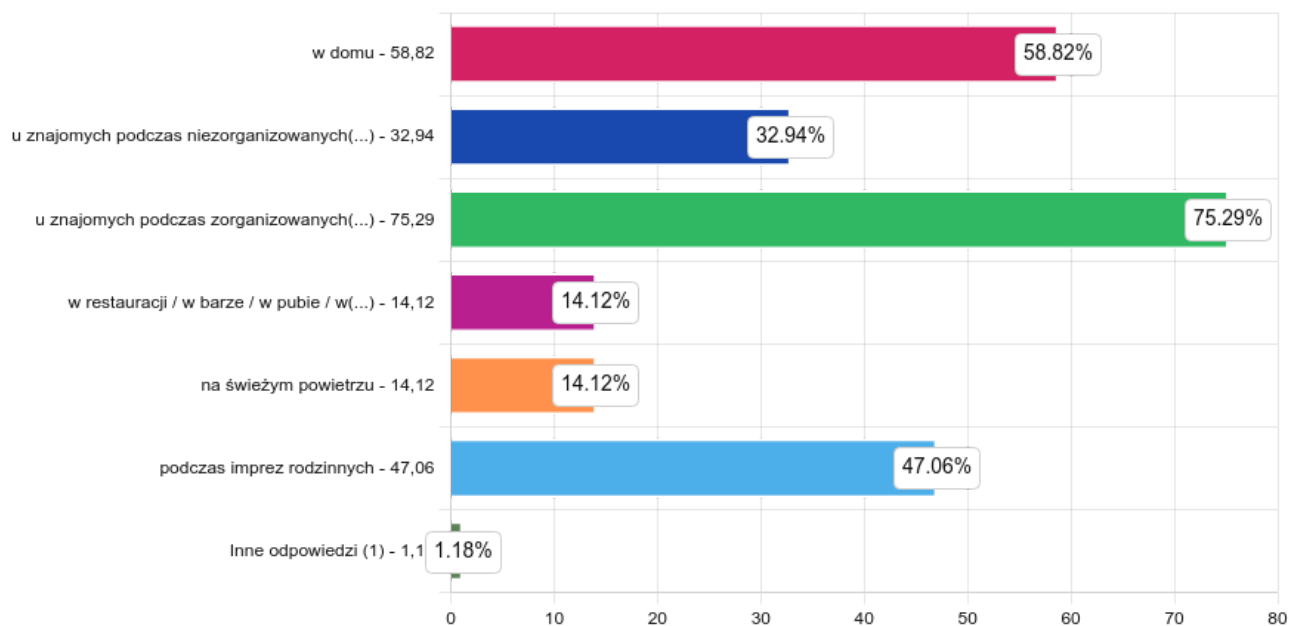
u znajomych podczas zorganizowanych spotkań (urodziny, imieniny, sylwester itp.): **75,29%** (64)

w restauracji / w barze / w pubie / w kawiarni / na dyskotecie: **14,12%** (12)

na świeżym powietrzu: **14,12%** (12)

podczas imprez rodzinnych: **47,06%** (40)

Inne odpowiedzi (1): **1,18%** (1)



Inne odpowiedzi:

- ogródki działkowe

Mieszkańcy najczęściej wskazywali, iż spożywali alkohol: „u znajomych podczas zorganizowanych spotkań (urodziny, imieniny, sylwester itp.)” - taką odpowiedź wskazało 75,29% ankietowanych. W dalszej kolejności badani wskazywali następujące odpowiedzi: „w domu” - 58,82% osób, „podczas imprez rodzinnych” - 47,06% ankietowanych, „u znajomych podczas niezorganizowanych spotkań (rozmowy przy alkoholu, wspólne kibicowanie, oglądanie filmów itp.)” - 32,94% respondentów, „w restauracji / w barze / w pubie / w kawiarni / na dyskotecie” - 14,12% badanych oraz „na świeżym powietrzu” - 14,12% osób.

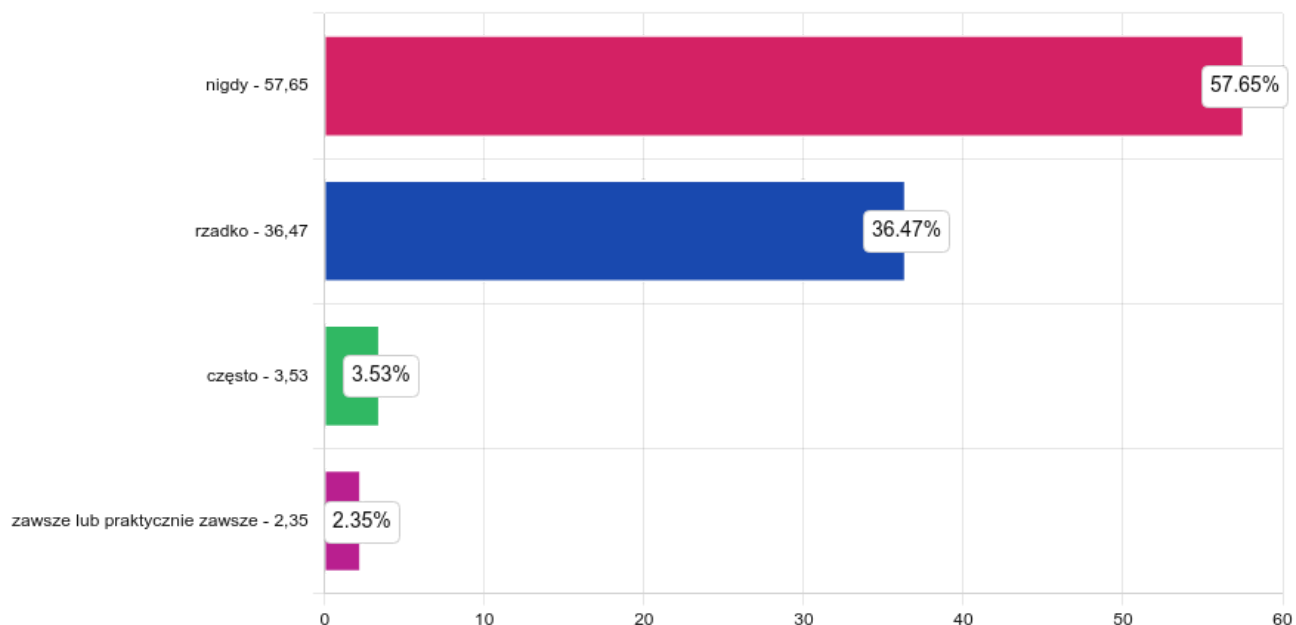
Czy zdarza się Panu/i pić alkohol samemu?

nigdy: **57,65%** (49)

rzadko: **36,47%** (31)

często: **3,53%** (3)

zawsze lub praktycznie zawsze: **2,35%** (2)



Analizując spożywanie alkoholu w samotności, można zauważyć, iż dorośli mieszkańcy najczęściej wskazywali odpowiedź „nigdy” - wybrało ją 57,65% osób. Druga w kolejności odpowiedź „rzadko” została wskazana przez 36,47% badanych. Natomiast odpowiedź „często” zaznaczyło 3,53% osób. Najrzadziej uczniowie wskazywali odpowiedź „zawsze lub praktycznie zawsze”, zaznaczyło ją 2,35% respondentów.

Gdy pije Pan/i alkohol w jakim stanie fizycznym najczęściej Pan/i jest?

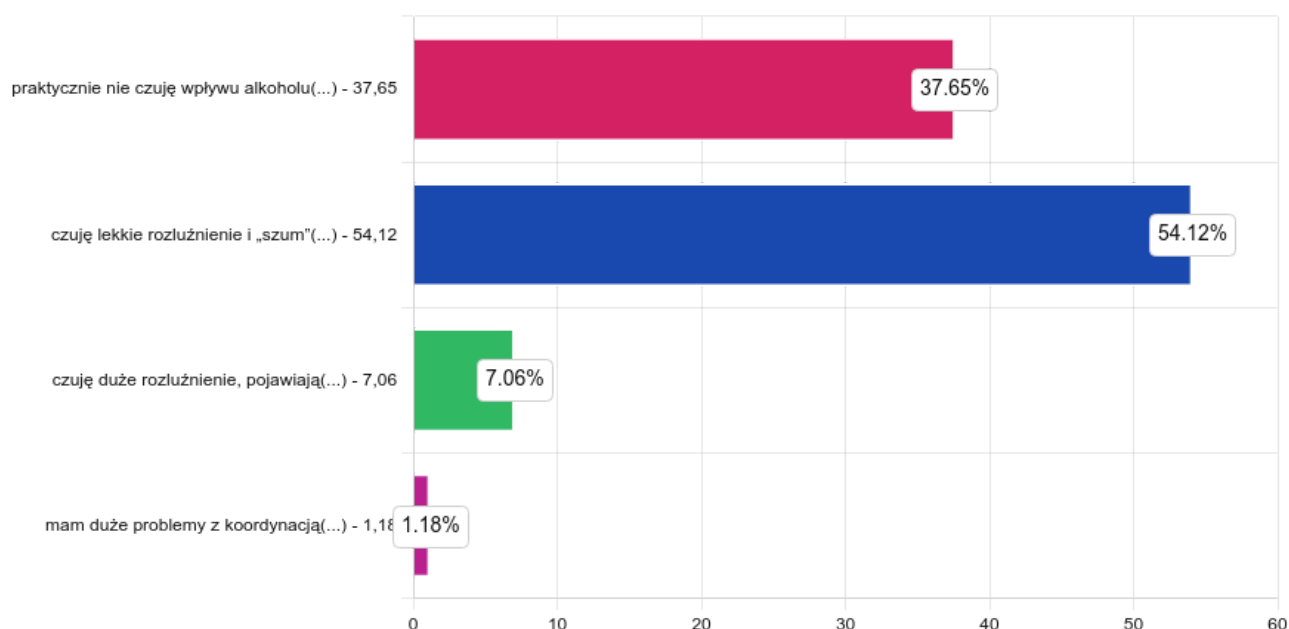
praktycznie nie czuję wpływu alkoholu (bardzo mała dawka alkoholu): **37,65%** (32)

czuję lekkie rozluźnienie i „szum” w głowie (mała dawka alkoholu): **54,12%** (46)

czuję duże rozluźnienie, pojawiają się nieznaczne problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (średnia dawka alkoholu): **7,06%** (6)

mam duże problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (duża dawka alkoholu): **1,18%** (1)

w większości nie pamiętam przebiegu zdarzeń (bardzo duża dawka alkoholu): **0%** (0)

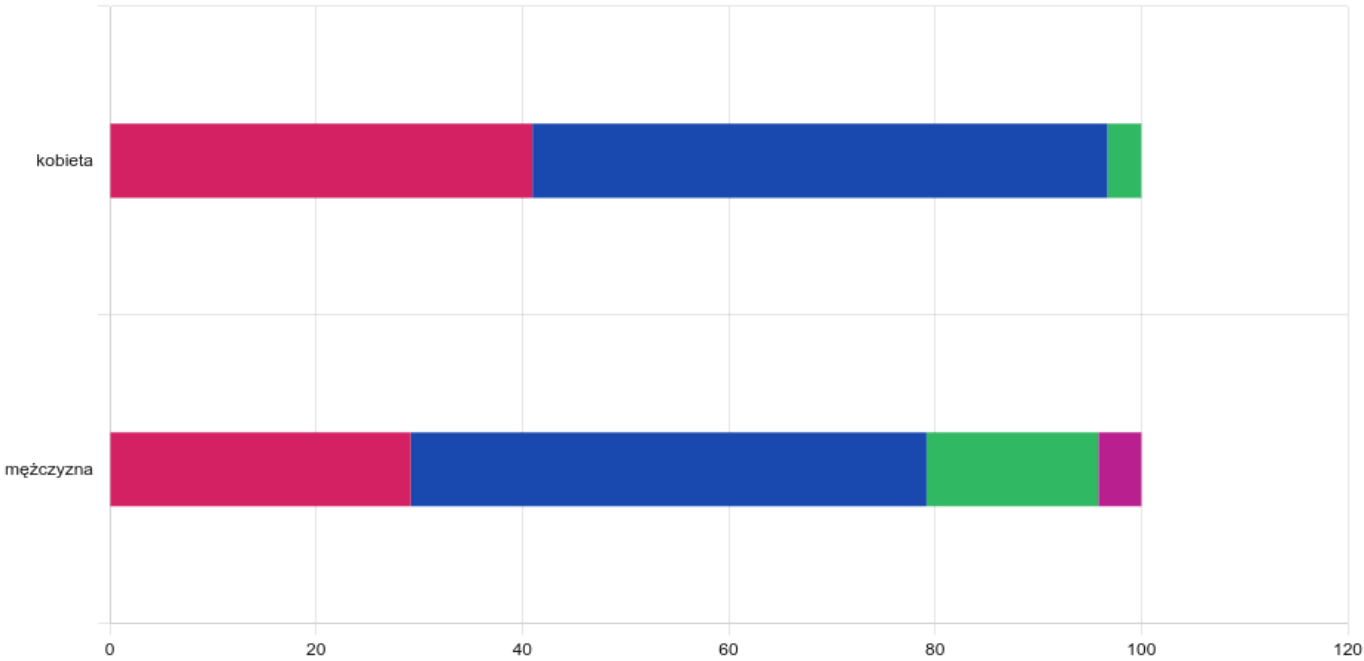


Najpopularniejszą odpowiedzią wśród dorosłych mieszkańców było: „czuję lekkie rozluźnienie i „szum” w głowie (mała dawka alkoholu)” ten stan wskazało 54,12% badanych osób. Mniejszą popularnością cieszyła się odpowiedź „praktycznie nie czuję wpływu alkoholu (bardzo mała dawka alkoholu)” - została wybrana przez 37,65% respondentów. W dalszej kolejności badani wskazywali odpowiedzi: „czuję duże rozluźnienie, pojawiają się nieznaczne problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (średnia dawka alkoholu)” - 7,06% osób, „mam duże problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (duża dawka alkoholu)” - 1,18% badanych. Żaden z respondentów nie wskazał odpowiedzi: „w większości nie pamiętam przebiegu zdarzeń (bardzo duża dawka alkoholu)”.

Gdy pije Pan/i alkohol w jakim stanie fizycznym najczęściej Pan/i jest?

Metryczka: Płeć:

	praktycznie nie czuję wpływu alkoholu (bardzo mała dawka alkoholu)	czuję lekkie rozluźnienie i „szum” w głowie (mała dawka alkoholu)	czuję duże rozluźnienie, pojawiają się nieznaczne problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (średnia dawka alkoholu)	mam duże problemy z koordynacją ruchową, mową i krytycznym myśleniem (duża dawka alkoholu)	w większości nie pamiętam przebiegu zdarzeń (bardzo duża dawka alkoholu)
kobieta	40,98% (25)	55,74% (34)	3,28% (2)	0% (0)	0% (0)
mężczyzna	29,17% (7)	50% (12)	16,67% (4)	4,17% (1)	0% (0)



Na pytanie "Gdy pije Pan/i alkohol w jakim stanie fizycznym najczęściej Pan/i jest?" udzielono 85 odpowiedzi.

Bardzo małe dawki alkoholu jednorazowo spożywa 40,98% kobiet oraz 29,17% mężczyzn. Po małe dawki sięga 55,74% kobiet oraz 50,0% mężczyzn. Natomiast po większe ilości alkoholu sięgają głównie mężczyźni - średnią ilość alkoholu jednorazowo wypija 3,28% kobiet i 16,67% mężczyzn a duże dawki - 4,17% mężczyzn i żadna kobieta.

Czy zdarzyło się Panu/i wykonywać obowiązki w pracy pod wpływem alkoholu?

bardzo często: **1,18%** (1)



często: **1,18%** (1)



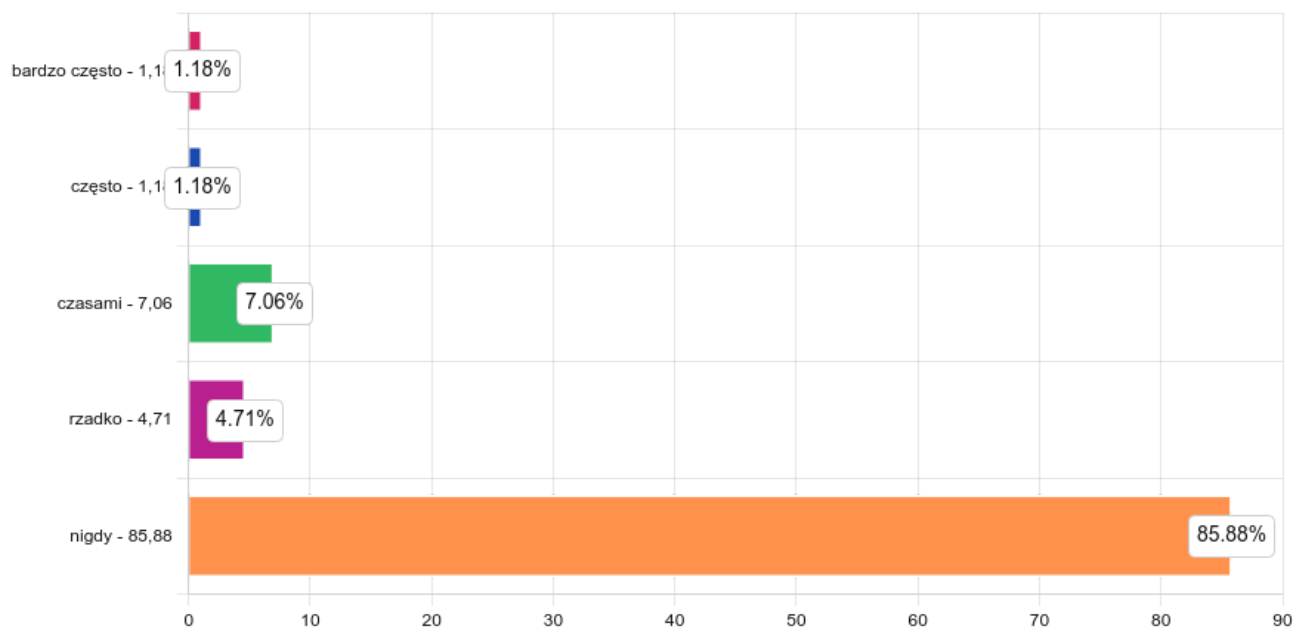
czasami: **7,06%** (6)



rzadko: **4,71%** (4)



nigdy: **85,88%** (73)



Analizując wykonywanie obowiązków pod wpływem alkoholu można dostrzec, iż ankietowani najczęściej wskazywali odpowiedź „nigdy” - 85,88% osób. W dalszej kolejności wskazywano odpowiedzi: „czasami” - 7,06% badanych, „rzadko” - 4,71% respondentów, „bardzo często” - 1,18% osób. Najmniej spośród ankietowanych mieszkańców, tj. 1,18% - wskazało odpowiedź „często”.

Czy zdarzyło się Panu/i być świadkiem sytuacji, w której ktoś prowadził pojazd pod wpływem alkoholu?

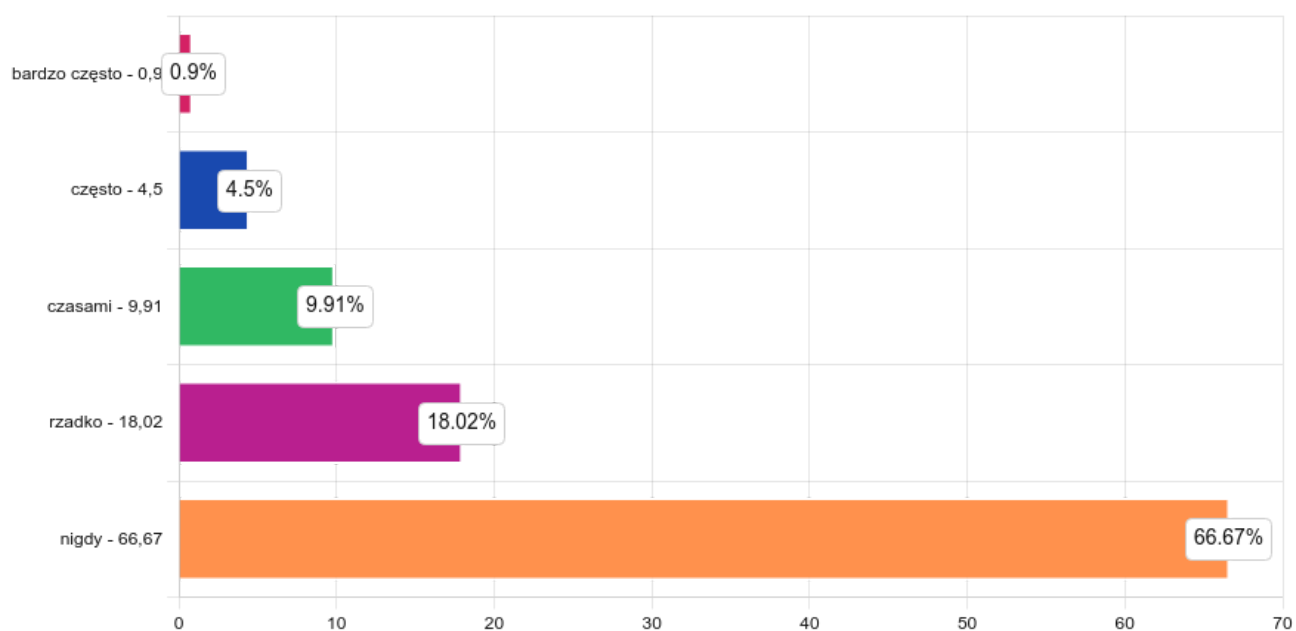
bardzo często: **0,9%** (1)

często: **4,5%** (5)

czasami: **9,91%** (11)

rzadko: **18,02%** (20)

nigdy: **66,67%** (74)



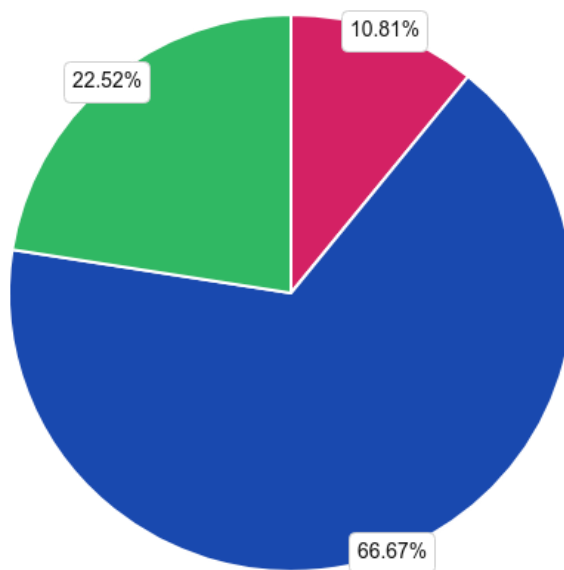
Mieszkańców zapytano także, czy zdarzyło im się być świadkiem sytuacji, w której ktoś prowadzi pojazd będąc pod wpływem alkoholu. Anketowani najczęściej wskazywali odpowiedź „nigdy” - 66,67% osób. W dalszej kolejności wskazywano odpowiedzi: „rzadko” - 18,02 % ankietowanych, „czasami” - 9,91% respondentów, „często” - 4,5% osób. Najmniej spośród ankietowanych mieszkańców, tj. 0,9% - wskazało odpowiedź „bardzo często”.

Czy widział/a Pan/i kobiety w ciąży spożywające alkohol na terenie Pana/i miejscowości?

tak: **10,81%** (12)

nie: **66,67%** (74)

nie wiem: **22,52%** (25)



Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 66,67%. Druga w kolejności odpowiedź „nie wiem” została wskazana przez 22,52% badanych. Najmniej spośród ankietowanych mieszkańców, tj. 10,81% wskazało odpowiedź „tak”.

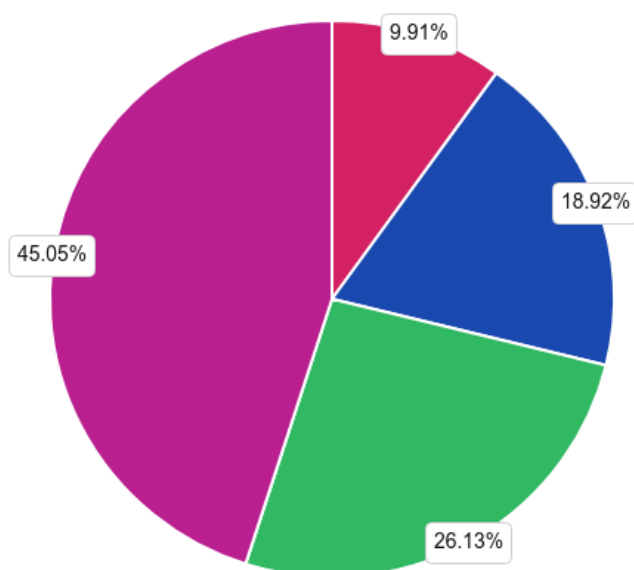
Proszę ocenić czy spożycie alkoholu na przestrzeni kilku lat w Pana/i miejscowości:

maleje: **9,91%** (11)

jest stałe: **18,92%** (21)

wzrasta: **26,13%** (29)

trudno powiedzieć: **45,05%** (50)



Badanych poproszono także o ocenę skali spożycia alkoholu w ich miejscowości na przestrzeni ostatnich kilku lat. Ankietowani najczęściej wskazywali odpowiedź „trudno powiedzieć” - 45,05% osób. W dalszej kolejności wskazywano odpowiedzi: „wzrasta” - 26,13% badanych, „jest stałe” - 18,92% respondentów. Najmniej spośród ankietowanych mieszkańców, tj. 9,91% - wskazało odpowiedź „maleje”.

5. 4. Problem narkotykowy z perspektywy dorosłych mieszkańców



Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki/dopalacze)?

nie zażywam środków psychoaktywnych: **93,69%** (104)

zażywałem/am tylko raz: **0,9%** (1)

raz w roku lub mniej: **1,8%** (2)

kilka razy w roku: **0,9%** (1)

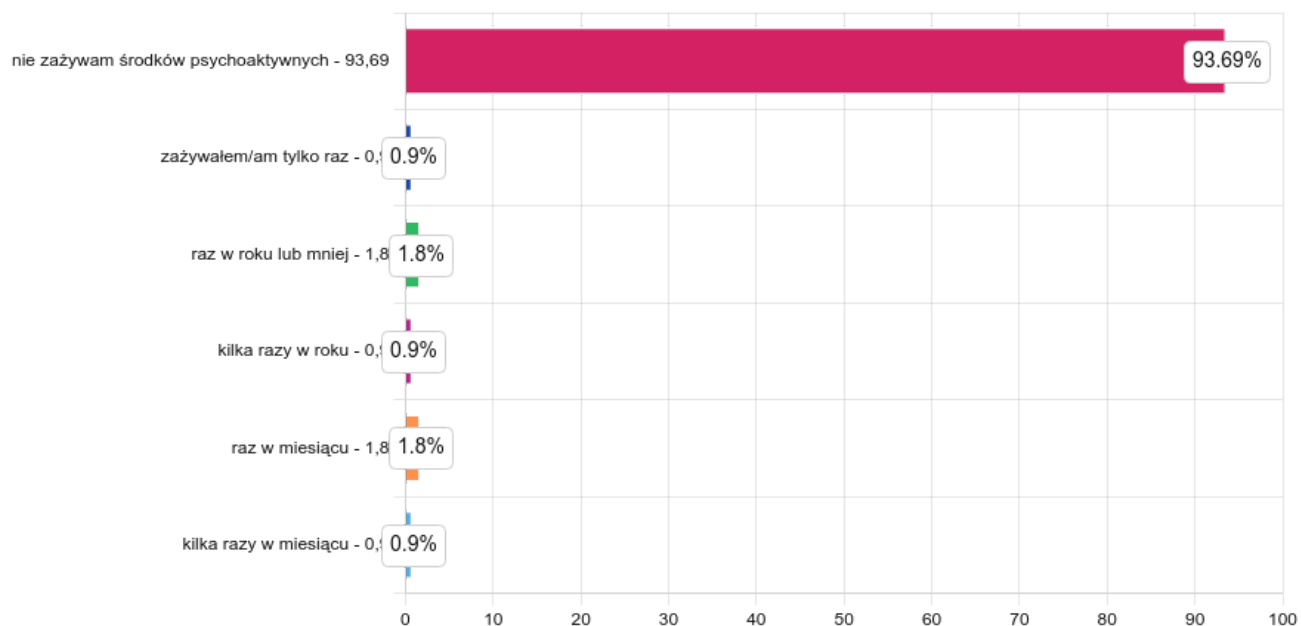
raz w miesiącu: **1,8%** (2)

kilka razy w miesiącu: **0,9%** (1)

raz w tygodniu: **0%** (0)

kilka razy w tygodniu: **0%** (0)

codziennie: **0%** (0)

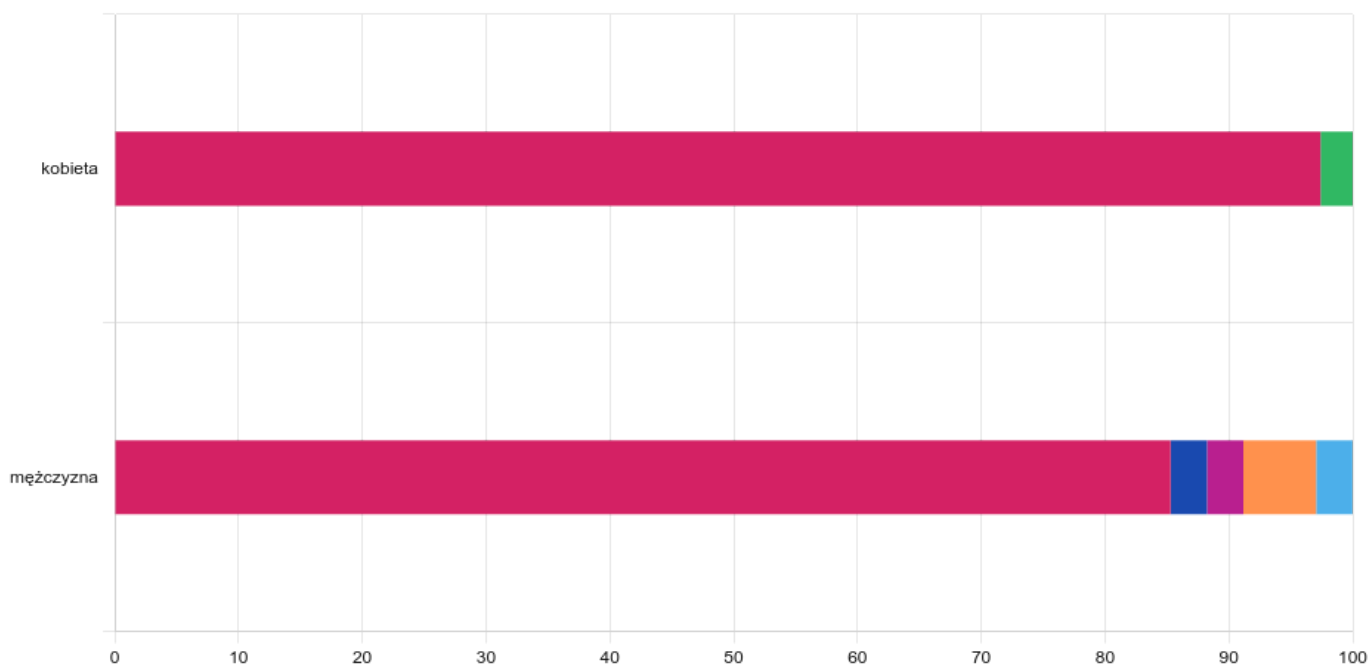


W kolejnym pytaniu poproszono mieszkańców o wskazanie jak często sięgają po substancje psychoaktywne. Najczęściej wskazywano odpowiedź „nie zażywam środków psychoaktywnych” - 93,69%. W dalszej kolejności wskazywano na: „raz w roku lub mniej” - 1,8% osób, „raz w miesiącu” - 1,8% badanych, „zażywałem/am tylko raz” - 0,9% respondentów oraz „kilka razy w roku” - 0,9% osób. Rzadziej natomiast wskazywano na: „kilka razy w miesiącu” - 0,9% badanych osób. Żaden z respondentów nie wskazał odpowiedzi: „raz w tygodniu”, „kilka razy w tygodniu” oraz „codziennie”.

Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki/dopalacze)?

Metryczka: Płeć:

	nie zażywam środków psychoak tywnych	zażywałem/am tylko raz	raz w roku lub mniej	kilka razy w roku	raz w miesiącu	kilka razy w miesiącu	raz w tygodniu	kilka razy w tygodniu	codziennie
kobieta	97,4% (75)	0% (0)	2,6% (2)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)	0% (0)
mężczyzna	85,29% (29)	2,94% (1)	0% (0)	2,94% (1)	5,88% (2)	2,94% (1)	0% (0)	0% (0)	0% (0)



Na pytanie "Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki/dopalacze)?" udzielono 111 odpowiedzi.

Obserwuje się liczebną różnicę pomiędzy liczbą mężczyzn (14,71%) a kobiety (2,6%) sięgających po substancje psychoaktywne.

Analizując częstotliwość zażywania tego typu substancji ze względu na płeć można dostrzec, iż kobiety sięgają po raz w roku lub mniej (2,6%). W przypadku mężczyzn zauważa się, iż zażywają je: jednokrotnie (2,94%), kilka razy w roku (2,94%) raz w miesiącu (5,88%) oraz kilka razy w miesiącu (2,94%).

Co skłoniło Pana/ią do zażycia środków psychoaktywnych (narkotyki/dopalacze)?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

chęć dobrej zabawy: **42,86%** (3)

chęć bycia modnym: **42,86%** (3)

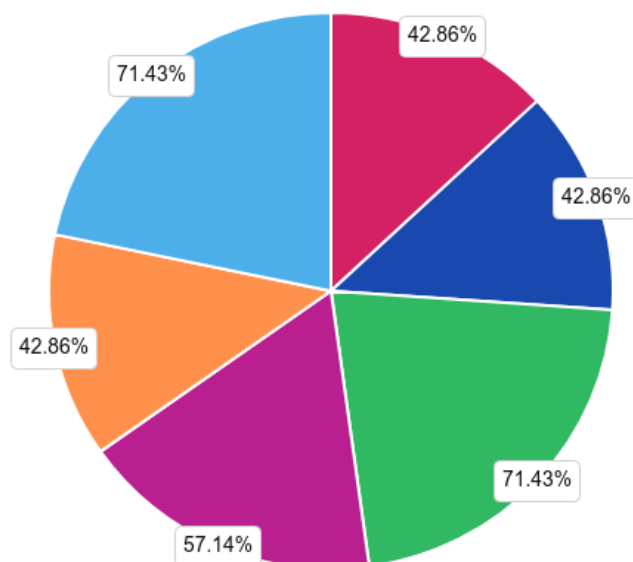
ciekawość: **71,43%** (5)

presja grupy: **57,14%** (4)

zaimponowanie w towarzystwie: **42,86%** (3)

przyjemność/relaksacja: **71,43%** (5)

otrzymałem/am je nieświadomie (bez mojej zgody): **0%** (0)



Głównym powodem skłaniających ankietowanych do sięgania po substancje psychoaktywne jest: „ciekawość” - 71,43% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „przyjemność/relaksacja” - 71,43%, „presja grupy” - 57,14% badanych, „chęć dobrej zabawy” - 42,86% uczniów, „chęć bycia modnym” - 42,86%, „zaimponowanie w towarzystwie” - 42,86% badanych. Żaden z respondentów nie wskazał odpowiedzi: „otrzymałem/am je nieświadomie (bez mojej zgody)”.

Jakie substancje zażywał/a Pan/i w swoim życiu?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

marihuana lub haszysz: **85,71%** (6)

inne formy konopi: **0%** (0)

amfetamina: **28,57%** (2)

dopalacze: **14,29%** (1)

ekstazy: **28,57%** (2)

kokaina/crack: **28,57%** (2)

heroina: **28,57%** (2)

Polska heroina tzw. „kompot”: **28,57%** (2)

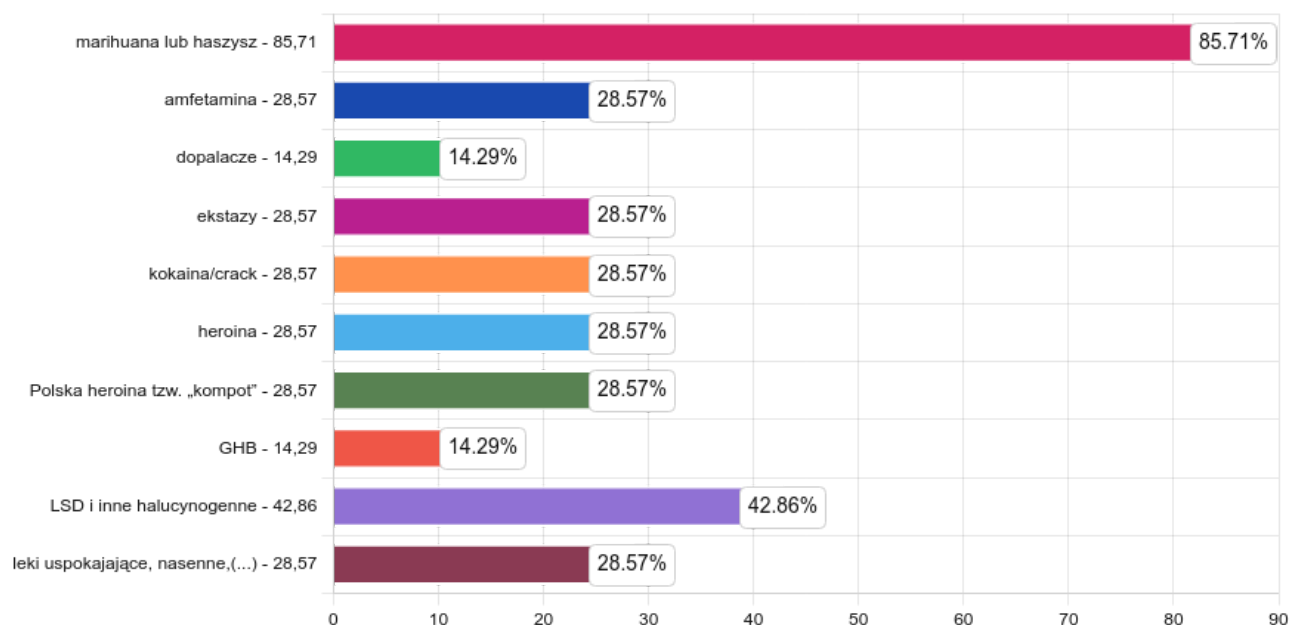
GHB: **14,29%** (1)

sterydy anaboliczne: **0%** (0)

substancje wziewne (kleje, rozpuszczalniki, farby itp.): **0%** (0)

LSD i inne halucynogenne: **42,86%** (3)

leki uspokajające, nasenne, przeciwbólowe (np. metadon) itp. - o zastosowaniu niemedyceznym: **28,57%** (2)



Mieszkańcy, którzy mieli kontakt z środkami psychoaktywnymi najczęściej sięgali po „marihuana lub haszysz” - takiej odpowiedzi udzieliło 85,71 % spośród 6 osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „LSD i inne halucynogenne” - 42,86 % osób, „amfetamina” - 28,57 %, „ekstazy” - 28,57 % mieszkańców oraz „kokaina/crack” - 28,57 %, „heroina” - 28,57 % ankietowanych, „Polska heroina tzw. „kompot”” - 28,57 % ankietowanych. Rzadziej natomiast wskazywano na: „leki

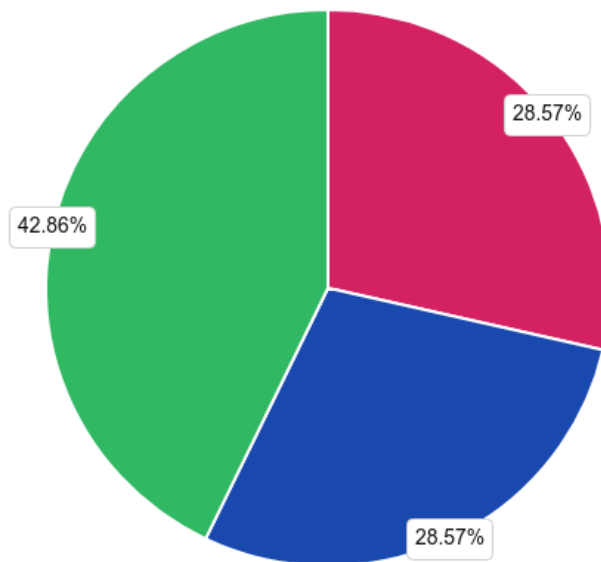
uspokajające, nasenne, przeciwbólowe (np. metadon) itp. - o zastosowaniu niemedycznym" - 28,57 % osób, „dopalacze” - 14,29 % osób, „GHB” - 14,29 % osób. Żaden z respondentów nie wskazał odpowiedzi: „inne formy konopi”, „sterydy anaboliczne” oraz „substancje wziewne (kleje, rozpuszczalniki, farby itp.)”.

Kiedy ostatnio zażywał/a Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki/dopalacze)?

ponad rok temu (więcej niż 12 miesięcy przed badaniem): **28,57%** (2)

w ostatnim roku (w czasie 12 miesięcy przed badaniem): **28,57%** (2)

w ostatnim miesiącu (w czasie 30 dni przed badaniem): **42,86%** (3)



Największa część ankietowanych mieszkańców przyznała, iż ostatni raz sięgali po substancje psychoaktywne „w ostatnim miesiącu (w czasie 30 dni przed badaniem)” - takiej odpowiedzi udzieliło 42,86% respondentów udzielających odpowiedzi na to pytanie. Druga w kolejności odpowiedź „ponad rok temu (więcej niż 12 miesięcy przed badaniem)” została zaznaczona przez 28,57% osób. Najrzadziej respondencie wskazywali odpowiedź „w ostatnim roku (w czasie 12 miesięcy przed badaniem)” - odpowiedzi takiej udzieliło 28,57% respondentów.

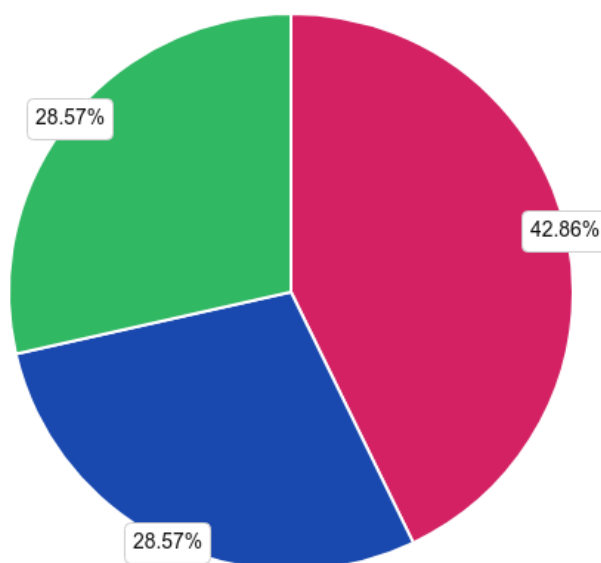
Czy zdarzyło się Panu/i zażywać środki psychoaktywne (narkotyki/dopalacze) samemu?

nigdy: **42,86%** (3)

rzadko: **28,57%** (2)

często: **28,57%** (2)

zawsze lub praktycznie zawsze: **0%** (0)



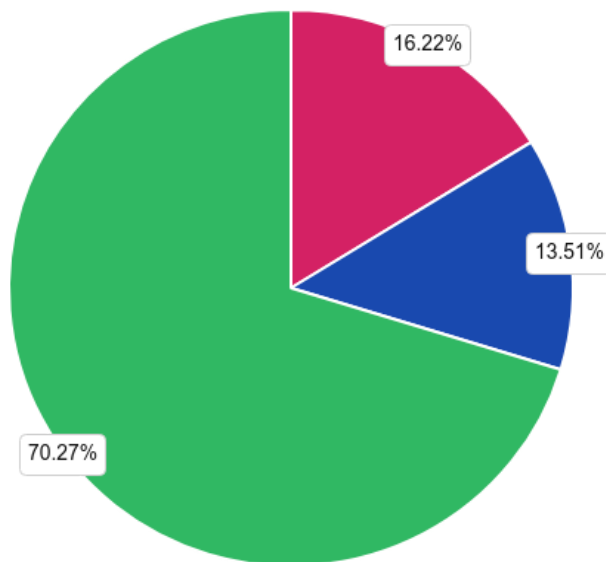
Przyglądając się kontaktom dorosłych mieszkańców z środkami psychoaktywnymi w samotności, można zauważyć, iż respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nigdy” - wybrało ją 42,86% badanych. Druga w kolejności odpowiedź „rzadko” została wskazana przez to 28,57%. Natomiast odpowiedź „często” zaznaczyło 28,57% ankietowanych. Żaden z respondentów nie wskazał odpowiedzi: „zawsze lub praktycznie zawsze”.

Gdyby chciał/a Pan/i zdobyć środki psychoaktywne (narkotyki/dopalacze) w swojej miejscowości byłoby to:

łatwe: **16,22%** (18)

trudne: **13,51%** (15)

nie wiem: **70,27%** (78)



Analizując dostępność substancji psychoaktywnych w gminie zauważyć można, iż ankietowani mieszkańcy najczęściej wskazywali następującą odpowiedź „nie wiem” - wybrało ją 70,27% ankietowanych. Druga w kolejności odpowiedź „łatwe” została wskazana przez 16,22%. Najrzadziej respondenci wskazywali odpowiedź „trudne”, zaznaczyło ją 13,51% badanych.

Czy zna Pan/i miejsca, gdzie można kupić środki psychoaktywne (narkotyki/dopalacze)?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

nie znam takich miejsc: **81,98%** (91)

przez Internet: **8,11%** (9)

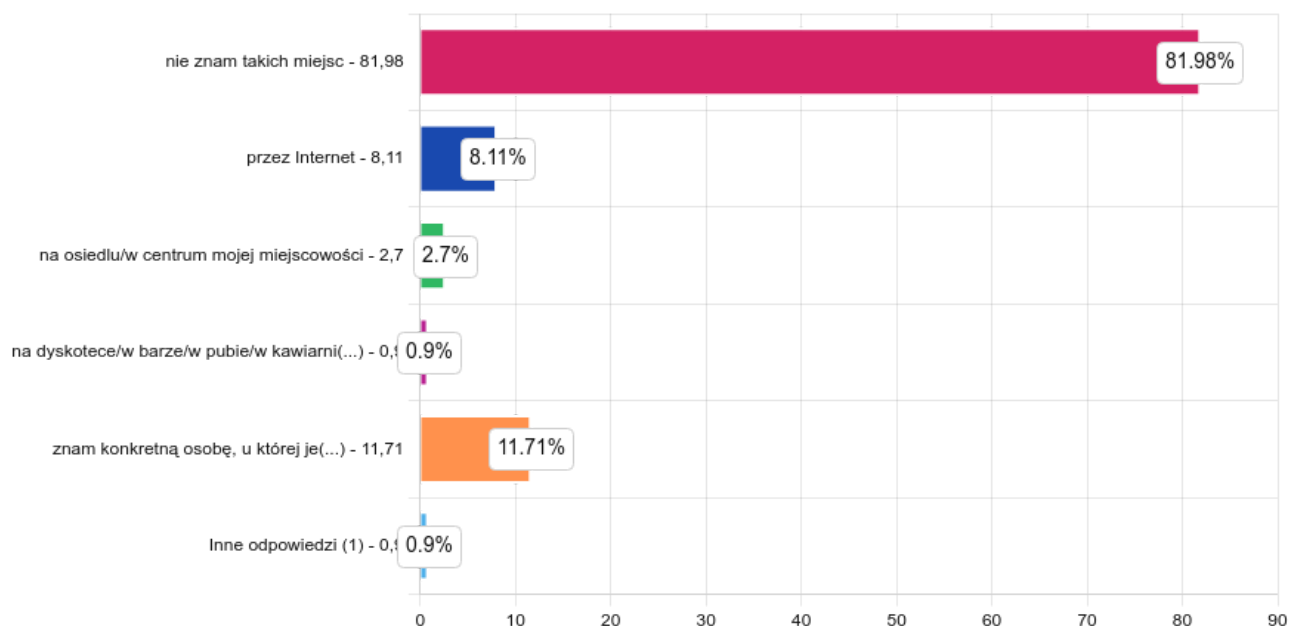
na osiedlu/w centrum mojej miejscowości: **2,7%** (3)

na dyskotecie/w barze/w pubie/w kawiarni w mojej miejscowości: **0,9%** (1)

w lokalnej siłowni/klubie sportowym itp.: **0%** (0)

znam konkretną osobę, u której je można zdobyć: **11,71%** (13)

Inne odpowiedzi (1): **0,9%** (1)



Inne odpowiedzi:

- kiedyś miałem znajomych do których można było się zwrócić, obecnie nie wiem, gdzie i czy młodzież na terenie naszej gminy może pozyskać narkotyki

Badanych mieszkańców poproszono także o wskazanie miejsc, w których ich zdaniem można kupić narkotyki lub dopalacze w gminie. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie znam takich miejsc” - wybrało ją 81,98% osób. Druga w kolejności odpowiedź „znam konkretną osobę, u której je można zdobyć” została wskazana przez 11,71% respondentów. Rzadziej ankietowani wskazywali następujące odpowiedzi: „przez Internet” - 8,11% osób, „na osiedlu/w centrum mojej miejscowości” - 2,7% osób, „na dyskotecie/w barze/w pubie/w kawiarni w mojej miejscowości” - 0,9% osób oraz „Inne odpowiedzi (1)” - 0,9% osób.

Czy uważa Pan/i że zażywanie środków psychoaktywnych (narkotyki/dopalacze) jest szkodliwe dla zdrowia?

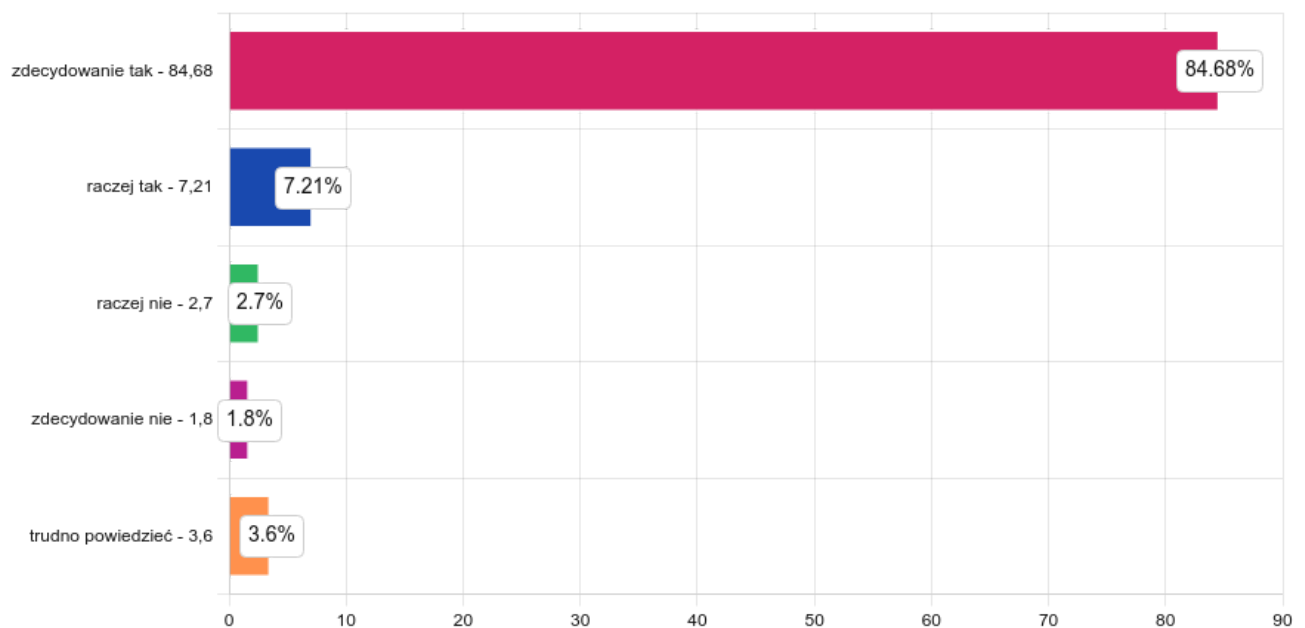
zdecydowanie tak: **84,68%** (94)

raczej tak: **7,21%** (8)

raczej nie: **2,7%** (3)

zdecydowanie nie: **1,8%** (2)

trudno powiedzieć: **3,6%** (4)



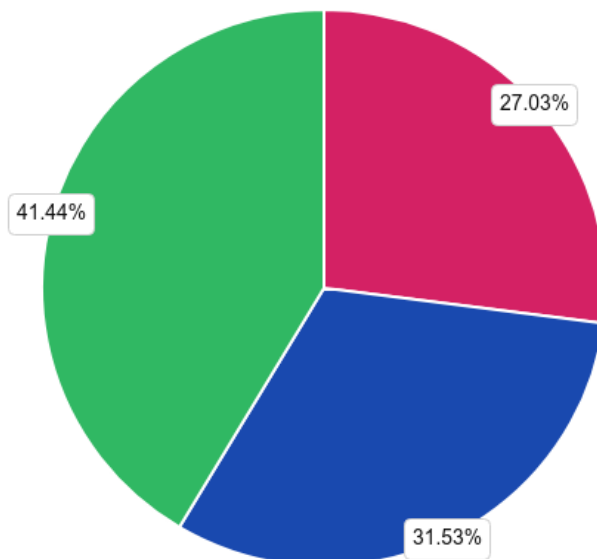
Przyglądając się opinii dorosłych mieszkańców na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych dla zdrowia, można dostrzec, iż największa część respondentów wskazała odpowiedź „zdecydowanie tak”- wskazało ją 84,68% osób oraz odpowiedź „raczej tak” - wskazało ją 7,21%. Rzadziej mieszkańcy zaznaczali następujące odpowiedzi: „trudno powiedzieć”- zaznaczyło ją 3,6% badanych, „raczej nie”- wskazało ją 2,7% ankietowanych oraz „zdecydowanie nie”- wskazało ją 1,8% osób.

Czy uważa Pan/i, że marihuana powinna zostać zalegalizowana?

tak: **27,03%** (30)

nie: **31,53%** (35)

nie mam zdania: **41,44%** (46)

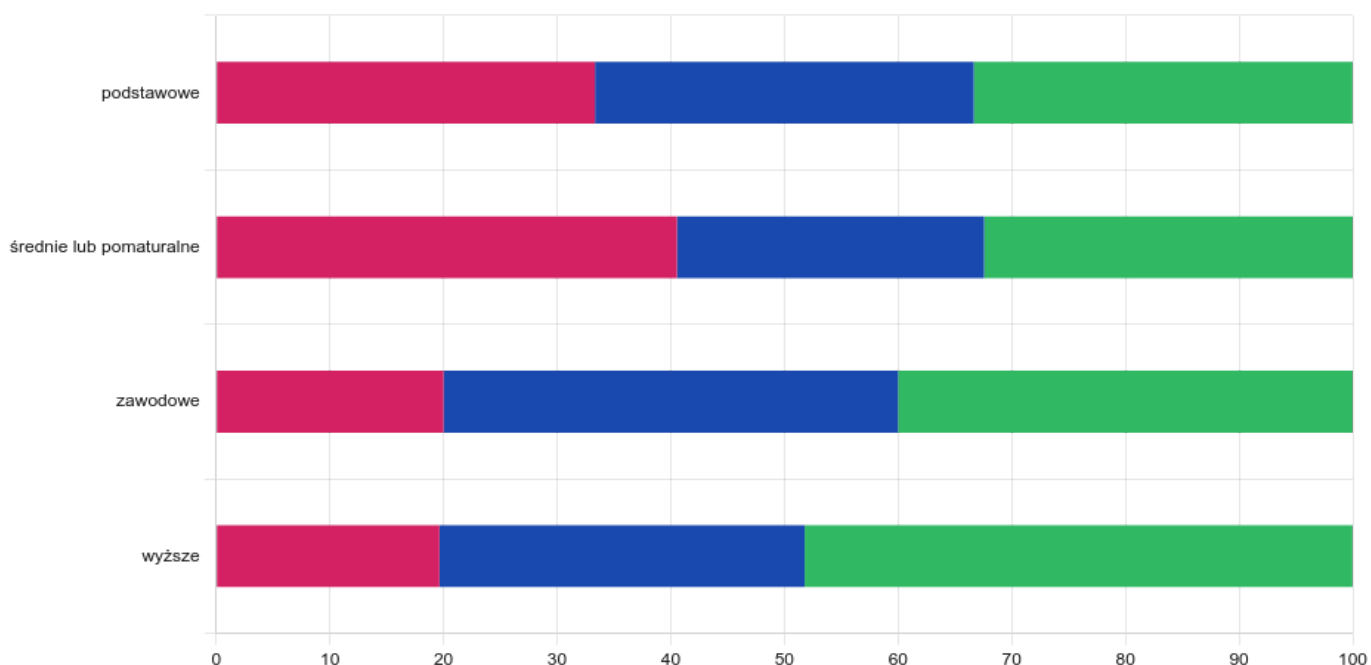


Warto zwrócić uwagę na poglądy ankietowanych mieszkańców dotyczące legalizacji marihuany. Największa część respondentów wskazała odpowiedź „nie mam zdania” - wskazało ją 41,44% osób. Druga w kolejności była odpowiedź „nie” - zaznaczyło ją 31,53% badanych mieszkańców. Najmniej spośród ankietowanych, tj. 27,03% - wskazało odpowiedź „tak”.

Czy uważa Pan/i, że marihuana powinna zostać zalegalizowana?

Metryczka: Wykształcenie:

	tak	nie	nie mam zdania
podstawowe	33,33% (1)	33,33% (1)	33,33% (1)
średnie lub pomaturalne	40,54% (15)	27,03% (10)	32,43% (12)
zawodowe	20% (3)	40% (6)	40% (6)
wyższe	19,64% (11)	32,14% (18)	48,21% (27)



Na pytanie "Czy uważa Pan/i, że marihuana powinna zostać zalegalizowana?" udzielono 111 odpowiedzi.

Za legalizacją marihuany opowiedziało się 33,33% ankietowanych z wykształceniem podstawowym, 40,54% osób z wykształceniem średnim lub pomaturalnym, 20,% osób z wykształceniem zawodowym oraz 19,64% osób z wykształceniem wyższym.

5. 5. Problem przemocowy z perspektywy dorosłych mieszkańców

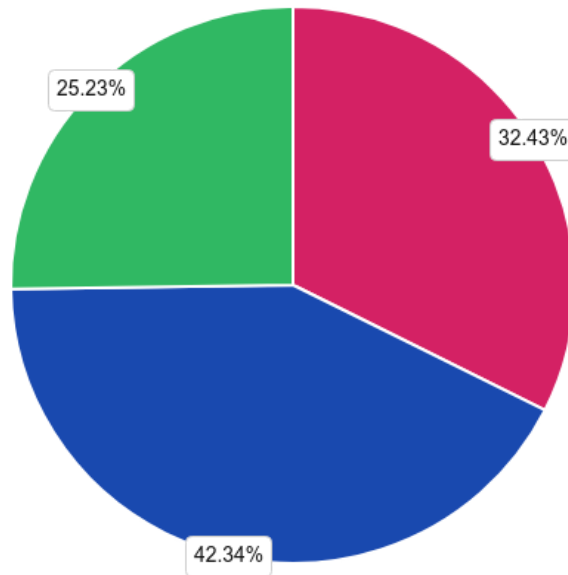


Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto jest osobą doświadczającą przemocy w swoim domu?

tak: **32,43%** (36)

nie: **42,34%** (47)

nie wiem: **25,23%** (28)



Kolejne pytanie miało na celu sprawdzenie, czy ankietowani mieszkańcy znają osoby, które doświadczają przemocy domowej. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 42,34%. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 32,43% badanych. Najmniej spośród ankietowanych mieszkańców, tj. 25,23% wskazało odpowiedź „nie wiem”.

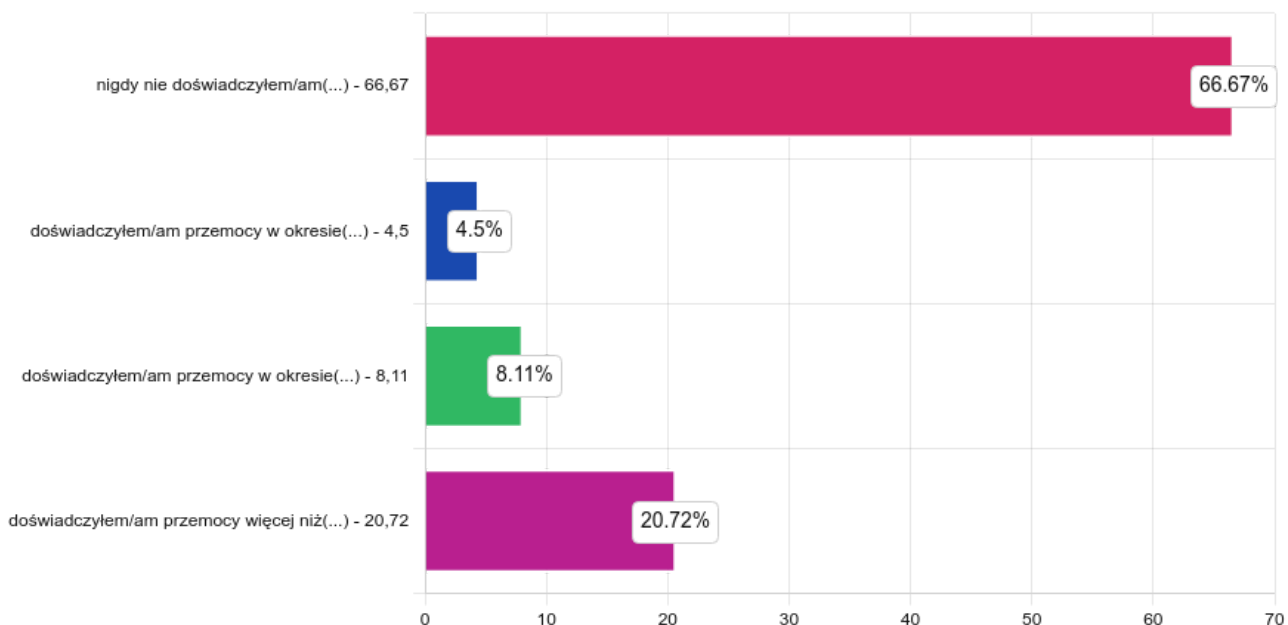
Czy zdarzyło się Panu/i doświadczyć jakichkolwiek form przemocy? Jeżeli tak, to kiedy ostatnio?

nigdy nie doświadczyłem/am jakichkolwiek formy przemocy: **66,67%** (74)

doświadczyłem/am przemocy w okresie ostatnich 30 dni: **4,5%** (5)

doświadczyłem/am przemocy w okresie ostatnich 12 miesięcy: **8,11%** (9)

doświadczyłem/am przemocy więcej niż 12 miesięcy temu: **20,72%** (23)



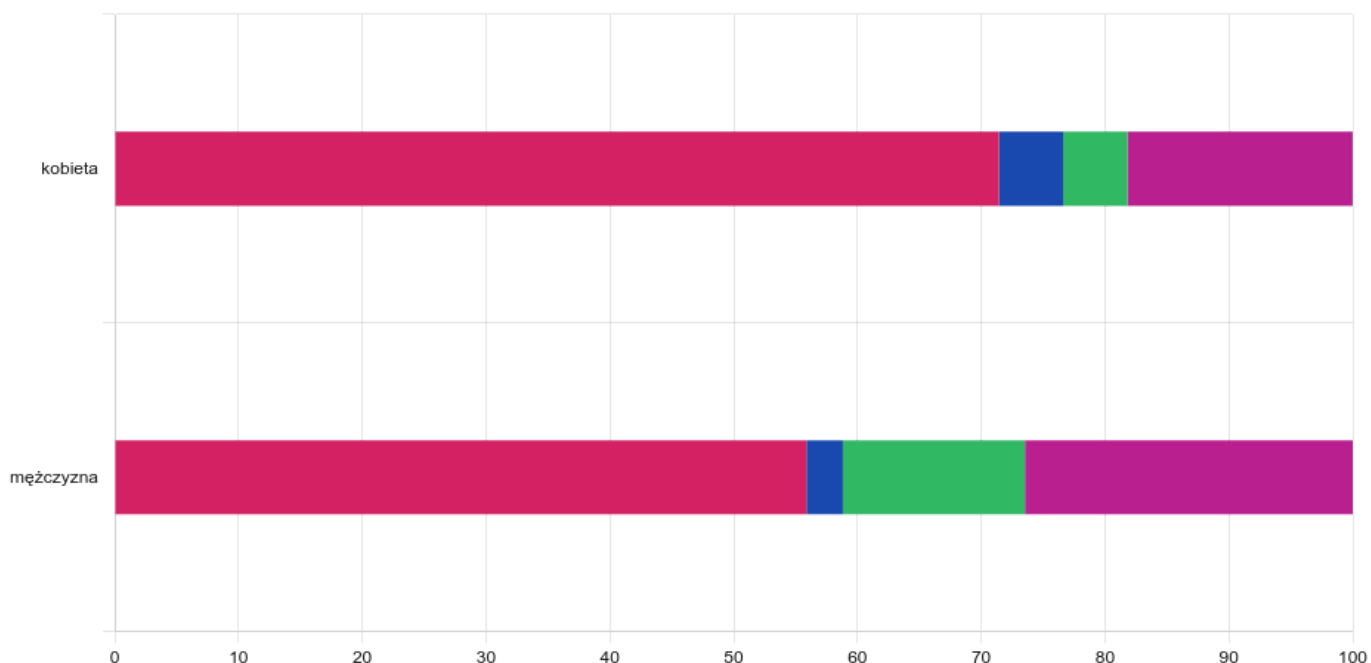
Następnie respondentów zapytano, czy zdarzyło im się doświadczyć kiedykolwiek przemocy. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nigdy nie doświadczyłem/am jakichkolwiek formy przemocy” - wybrało ją badanych osób.

Druga w kolejności odpowiedź „doświadczyłem/am przemocy więcej niż 12 miesięcy temu” została wskazana przez 20,72% badanych mieszkańców. Rzadziej anektowani zaznaczali odpowiedź „doświadczyłem/am przemocy w okresie ostatnich 12 miesięcy” - 8,11% osób oraz odpowiedź „doświadczyłem/am przemocy w okresie ostatnich 30 dni” - 4,5% ankietowanych.

Czy zdarzyło się Panu/i doświadczyć jakichkolwiek form przemocy? Jeżeli tak, to kiedy ostatnio?

Metryczka: Płeć:

	nigdy nie doświadczyłem/am jakichkolwiek formy przemocy	doświadczyłem/am przemocy w okresie ostatnich 30 dni	doświadczyłem/am przemocy w okresie ostatnich 12 miesięcy	doświadczyłem/am przemocy więcej niż 12 miesięcy temu
kobieta	71,43% (55)	5,19% (4)	5,19% (4)	18,18% (14)
mężczyzna	55,88% (19)	2,94% (1)	14,71% (5)	26,47% (9)



Na pytanie "Czy zdarzyło się Panu/i doświadczyć jakichkolwiek form przemocy? Jeżeli tak, to kiedy ostatnio?" udzielono 111 odpowiedzi.

Analiza korelacyjna pokazuje, iż przemocy doświadczyło 28,57% kobiet oraz 44,12% mężczyzn. W okresie ostatnich 30 dni przemocy doznało 2,94% mężczyzn oraz 5,19% kobiet, natomiast w ostatnim roku 5,19% kobiet oraz 14,71% mężczyzn. Największa część respondentów (tj. 18,18% kobiet i 26,47% mężczyzn) doświadczyło różnych form przemocy więcej niż 12 miesięcy temu.

Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

przemoc psychiczna: **86,49%** (32)

przemoc fizyczna: **43,24%** (16)

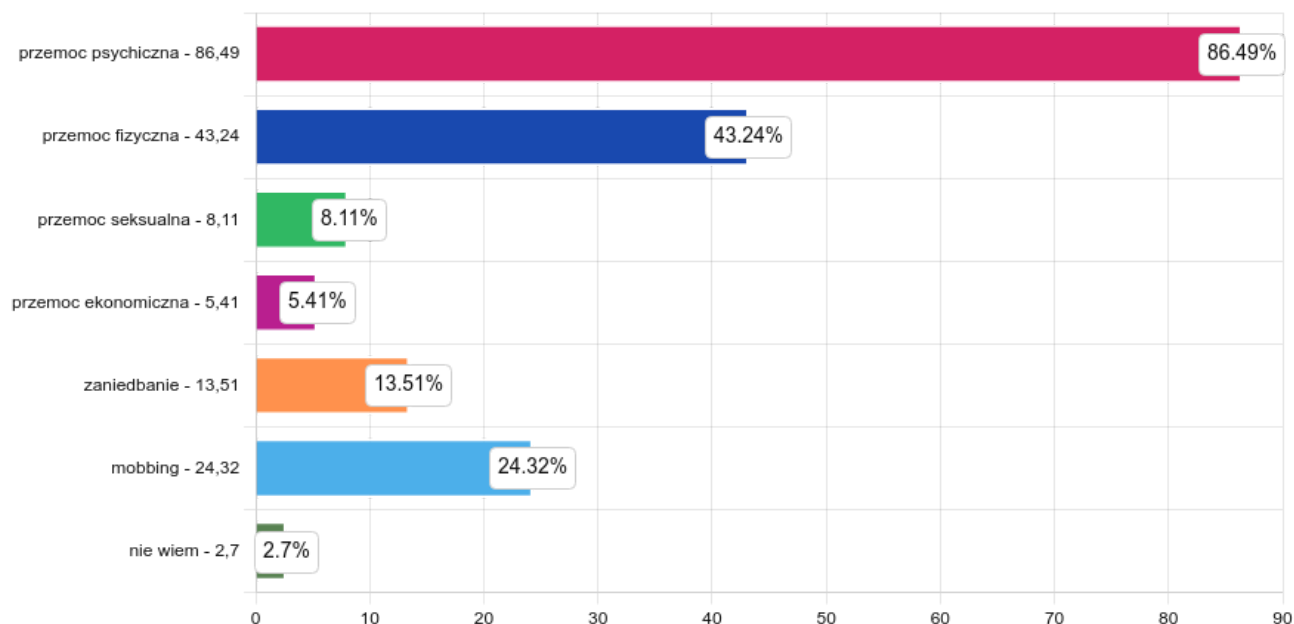
przemoc seksualna: **8,11%** (3)

przemoc ekonomiczna: **5,41%** (2)

zaniedbanie: **13,51%** (5)

mobbing: **24,32%** (9)

nie wiem: **2,7%** (1)



Mieszkańcy, którzy doświadczyli przemocy, najczęściej spotykali się z następującymi formami przemocy: „przemoc psychiczna” - takiej odpowiedzi udzieliło 86,49% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „przemoc fizyczna” - 43,24%, „mobbing” 24,32%, „zaniedbanie” - 13,51%, „przemoc seksualna” - 8,11%, „przemoc ekonomiczna” - 5,41% oraz „nie wiem” - 2,7%.

Kto stosował wobec Pana/i przemoc?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

matka/opiekunka: **16,22%** (6)

ojciec/opiekun: **16,22%** (6)

siostra: **5,41%** (2)

brat: **8,11%** (3)

dziecko/dzieci: **18,92%** (7)

partner/partnerka: **24,32%** (9)

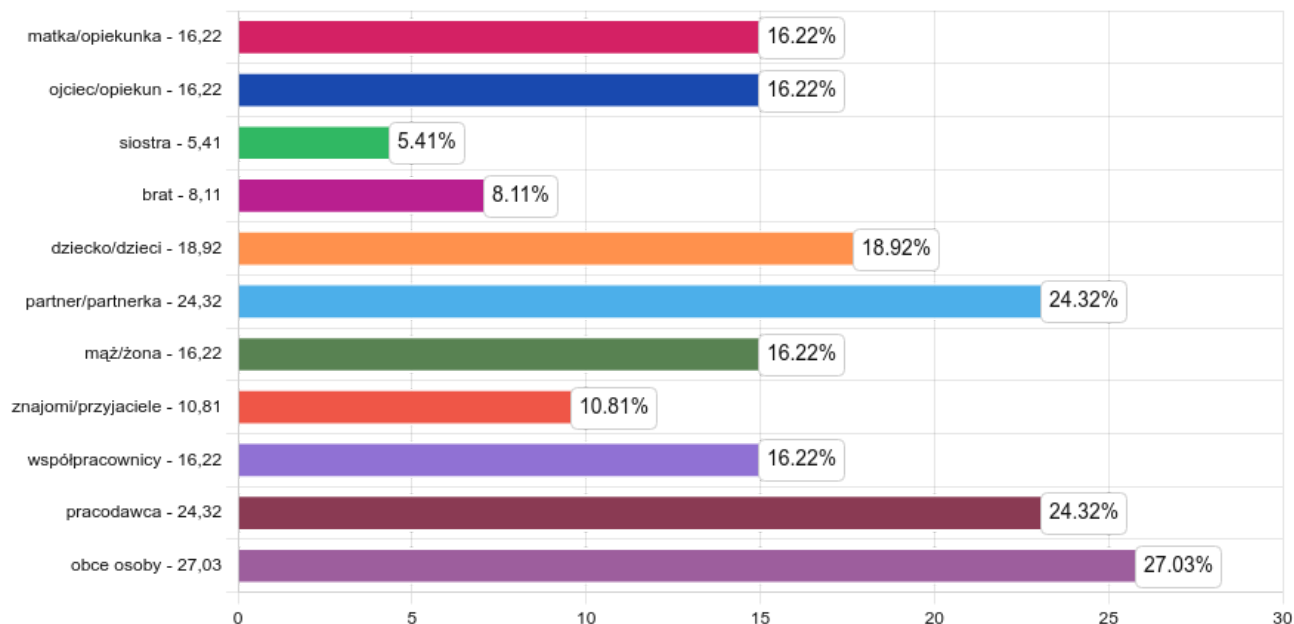
mąż/żona: **16,22%** (6)

znajomi/przyjaciele: **10,81%** (4)

współpracownicy: **16,22%** (6)

pracodawca: **24,32%** (9)

obce osoby: **27,03%** (10)



Osobami stosującymi przemoc wobec respondentów były następujące osoby: „obce osoby” - 27,03% osób oraz „partner/partnerka” - 24,32% badanych. Rzadziej wskazywano na: „pracodawca” - 24,32% badanych mieszkańców, „dziecko/dzieci” - 18,92% osób, „matka/opiekunka” - 16,22% respondentów, „ojciec/opiekun” - 16,22% ankietowanych, „mąż/żona” - 16,22% respondentów, „współpracownicy” - 16,22% osób, „znajomi/przyjaciele” - 10,81% ankietowanych, „brat” - 8,11% ankietowanych oraz „siostra” - 5,41% mieszkańców.

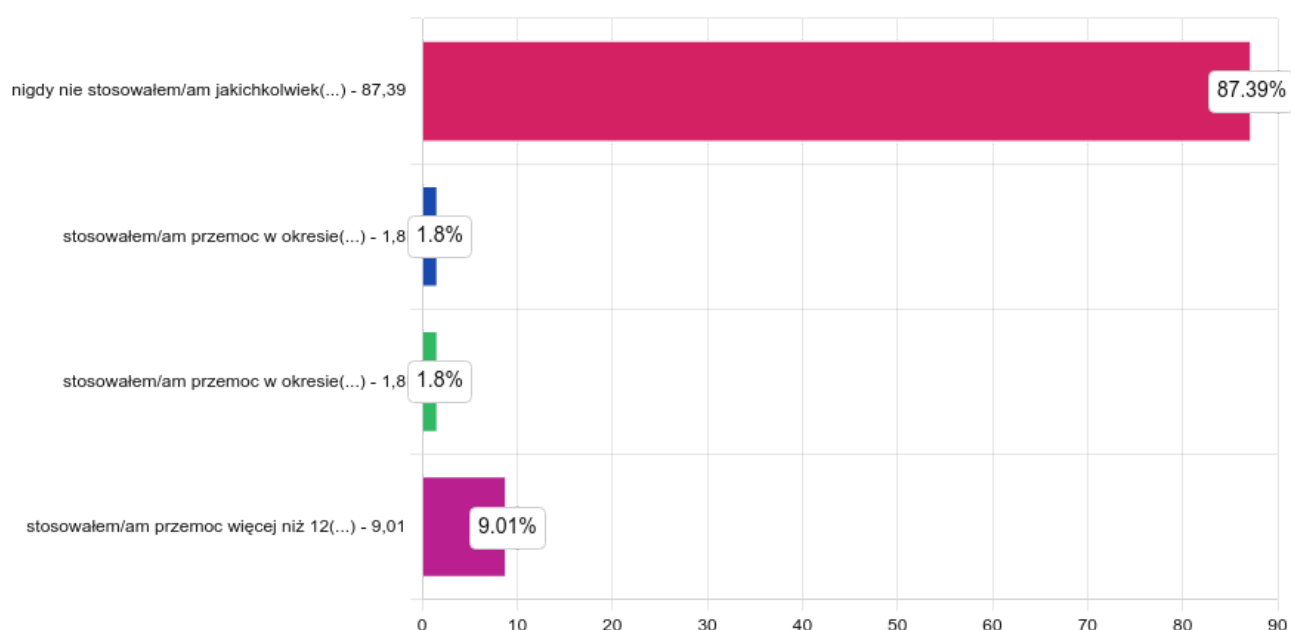
Czy kiedykolwiek doszło do sytuacji, gdzie zastosował/a Pan/i jakiegolwiek formy przemocy wobec drugiej osoby? Jeżeli tak, to kiedy ostatnio?

nigdy nie stosowałem/am jakiegolwiek form przemocy: **87,39%** (97)

stosowałem/am przemoc w okresie ostatnich 30 dni: **1,8%** (2)

stosowałem/am przemoc w okresie ostatnich 12 miesięcy: **1,8%** (2)

stosowałem/am przemoc więcej niż 12 miesięcy temu: **9,01%** (10)



Mieszkańcy najczęściej wskazywali odpowiedź „nigdy nie stosowałem/am jakiegolwiek form przemocy” - wybrało ją 87,39% spośród 111 badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „stosowałem/am przemoc więcej niż 12 miesięcy temu” została wskazana przez 9,01% ankietowanych. Rzadziej wskazywano następujące odpowiedzi: „stosowałem/am przemoc w okresie ostatnich 30 dni” - 1,8% respondentów. Najmniej spośród respondentów tj. 1,8% - odpowiedziało „stosowałem/am przemoc w okresie ostatnich 12 miesięcy”.

Czy kiedykolwiek doszło do sytuacji, gdzie zastosował/a Pan/i jakiekolwiek formy przemocy wobec drugiej osoby? Jeżeli tak, to kiedy ostatnio?

Metryczka: Płeć:

	nigdy nie stosowałem/am jakichkolwiek form przemocy	stosowałem/am przemoc w okresie ostatnich 30 dni	stosowałem/am przemoc w okresie ostatnich 12 miesięcy	stosowałem/am przemoc więcej niż 12 miesięcy temu
kobieta	89,61% (69)	0% (0)	2,6% (2)	7,79% (6)
mężczyzna	82,35% (28)	5,88% (2)	0% (0)	11,76% (4)



Na pytanie "Czy kiedykolwiek doszło do sytuacji, gdzie zastosował/a Pan/i jakiekolwiek formy przemocy wobec drugiej osoby? Jeżeli tak, to kiedy ostatnio?" udzielono 111 odpowiedzi.

Do stosowania przemocy wobec innych osób przyznała się 10,39% kobiet oraz 17,65% mężczyzn. Wśród kobiet stosujących przemoc, 5,88% z nich zrobiło to w w ostatnim roku (2,6%), a 7,79% więcej niż 12 miesięcy temu. Mężczyźni stosujący przemoc robili to w przeciągu ostatnich 30 dni (5,88%) oraz dłużej niż 12 miesięcy temu (11,76%).

Jaki rodzaj przemocy Pan/i stosował/a?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

przemoc psychiczna: **42,86%** (6)

przemoc fizyczna: **50%** (7)

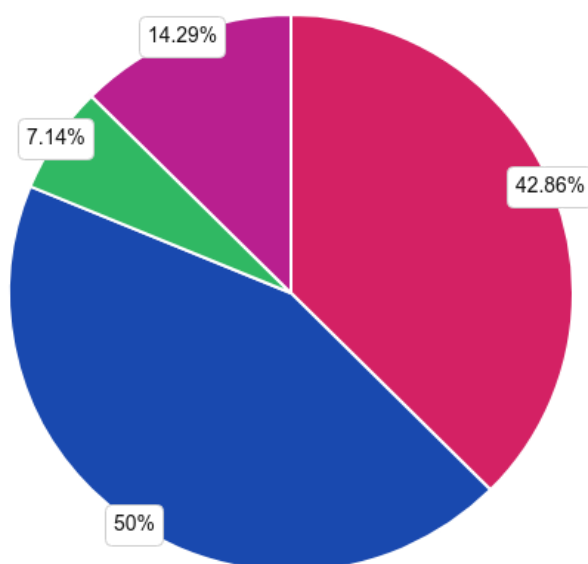
przemoc seksualna: **0%** (0)

przemoc ekonomiczna: **7,14%** (1)

zaniedbanie: **0%** (0)

mobbing: **0%** (0)

nie wiem: **14,29%** (2)



Ankietowani, którzy stosowali zachowania przemocowe, deklarowali, iż była to: „przemoc fizyczna” - 50%, „przemoc psychiczna” - 42,86%, „nie wiem” 14,29%, „przemoc ekonomiczna” - 7,14%. Żaden z respondentów nie wskazał odpowiedzi: „przemoc seksualna”, „zaniedbanie” oraz „mobbing”.

W stosunku do kogo zastosował/a Pan/i przemoc?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

matka/opiekunka: **0%** (0)

ojciec/opiekun: **7,14%** (1)

siostra: **0%** (0)

brat: **0%** (0)

dziecko/dzieci: **14,29%** (2)

partner/partnerka: **21,43%** (3)

mąż/żona: **21,43%** (3)

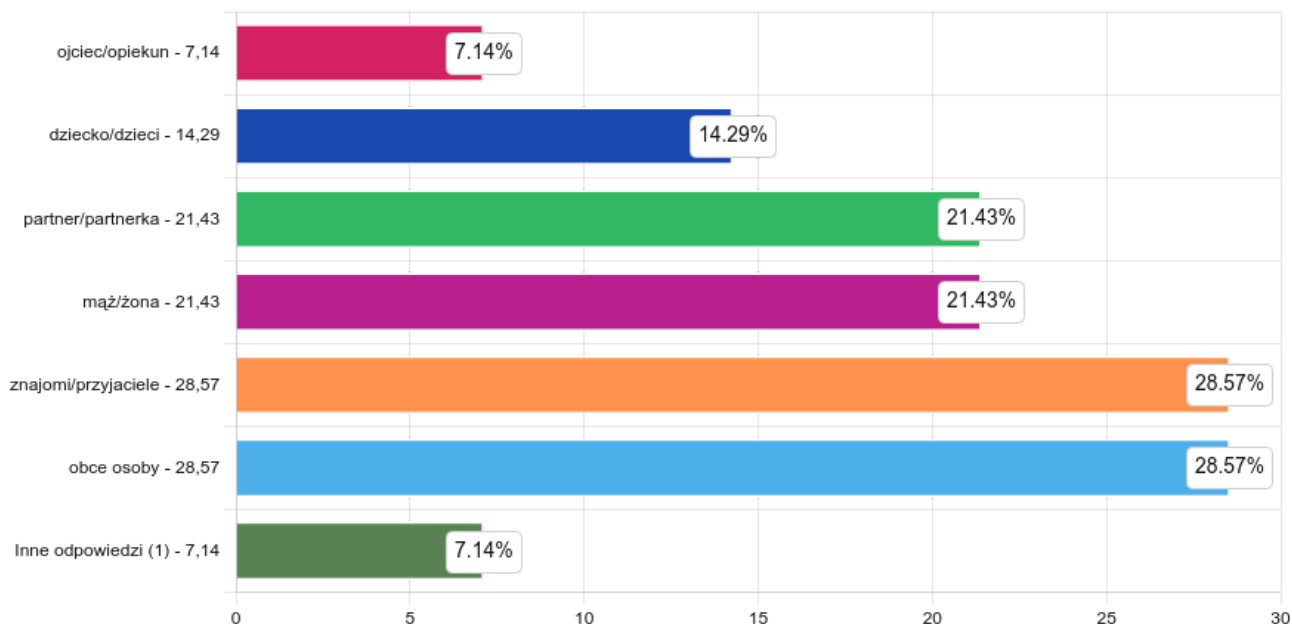
znajomi/przyjaciele: **28,57%** (4)

współpracownicy: **0%** (0)

pracodawca: **0%** (0)

obce osoby: **28,57%** (4)

Inne odpowiedzi (1): **7,14%** (1)



Inne odpowiedzi:

- dziecko

Mieszkańcy wskazywali, iż zdarzyło im się stosować przemoc wobec: „obce osoby” - 28,57%, „znajomi/przyjaciele” - 28,57%, „mąż/żona” - 21,43%, „partner/partnerka” - 21,43%, „dziecko/dzieci” - 14,29%, „ojciec/opiekun” - 7,14%, „Inne

odpowiedzi (1)" - 7,14%. Żaden z respondentów nie wskazał odpowiedzi: „matka/opiekunka", „siostra", „brat" oraz „współpracownicy".

Czy stosując przemoc był/a Pan/i pod wpływem wymienionych środków psychoaktywnych?

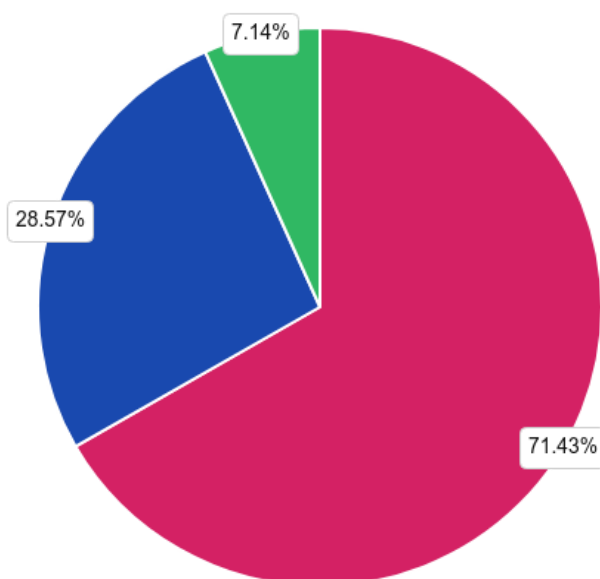
Można wybrać kilka odpowiedzi.

nie byłem/am pod wpływem: **71,43%** (10)

alkohol: **28,57%** (4)

narkotyki: **7,14%** (1)

dopalacze: **0%** (0)



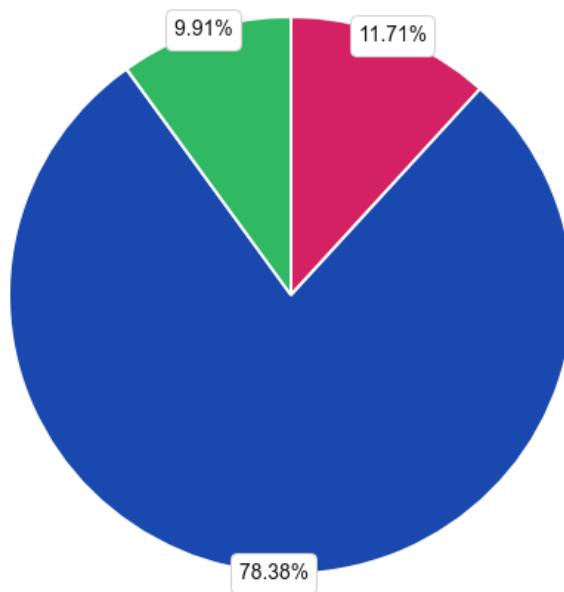
Mieszkańcy, którzy stosowali zachowania przemocowe deklarowali, iż: „nie byłem/am pod wpływem” była to odpowiedź wskazywana najczęściej - została wybierana przez 71,43% osób. Druga w kolejności odpowiedź „alkohol” została wybrana przez stanowiło 28,57% próby. W dalszej kolejności wskazywano odpowiedzi: „narkotyki” - 7,14% osób. Żaden z respondentów nie wskazał odpowiedzi: „dopalacze”.

Czy Pana/i zdaniem istnieją okoliczności usprawiedliwiające stosowanie przemocy?

tak: **11,71%** (13)

nie: **78,38%** (87)

nie wiem: **9,91%** (11)

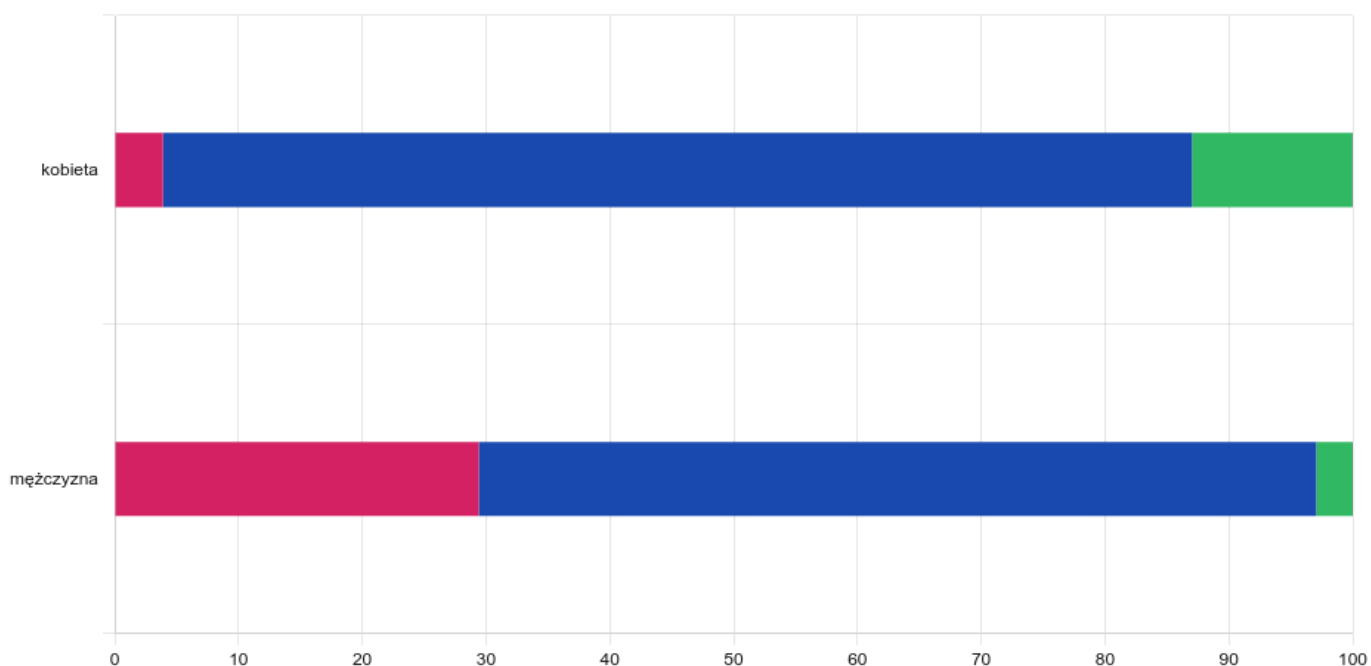


Z punktu widzenia niniejszej diagnozy istotne wydaje się podejście mieszkańców do stosowania przemocy. Największa część respondentów wskazała odpowiedź „nie” - wskazało ją 78,38% osób. Druga w kolejności była odpowiedź „tak” - zaznaczyło ją 11,71% badanych. Najmniej spośród ankietowanych, tj. 9,91% - wskazało odpowiedź „nie wiem”.

Czy Pana/i zdaniem istnieją okoliczności usprawiedliwiające stosowanie przemocy?

Metryczka: Płeć:

	tak	nie	nie wiem
kobieta	3,9% (3)	83,12% (64)	12,99% (10)
mężczyzna	29,41% (10)	67,65% (23)	2,94% (1)



Na pytanie **"Czy Pana/i zdaniem istnieją okoliczności usprawiedliwiające stosowanie przemocy?"** udzielono 111 odpowiedzi.

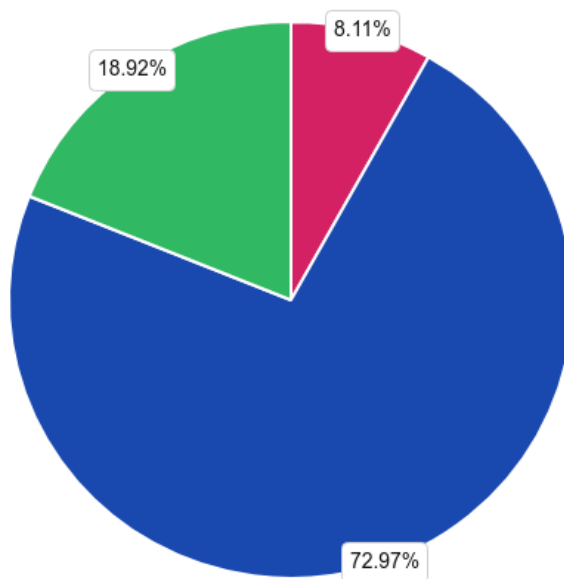
Zdaniem 3,9% kobiet i 29,41% mężczyzn istnieją okoliczności usprawiedliwiające stosowanie przemocy. Nie zgadza się z tym 83,12% kobiet oraz 67,65% mężczyzn.

Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych w stosunku do dzieci jest dobrą metodą wychowawczą?

tak: **8,11%** (9)

nie: **72,97%** (81)

nie wiem: **18,92%** (21)

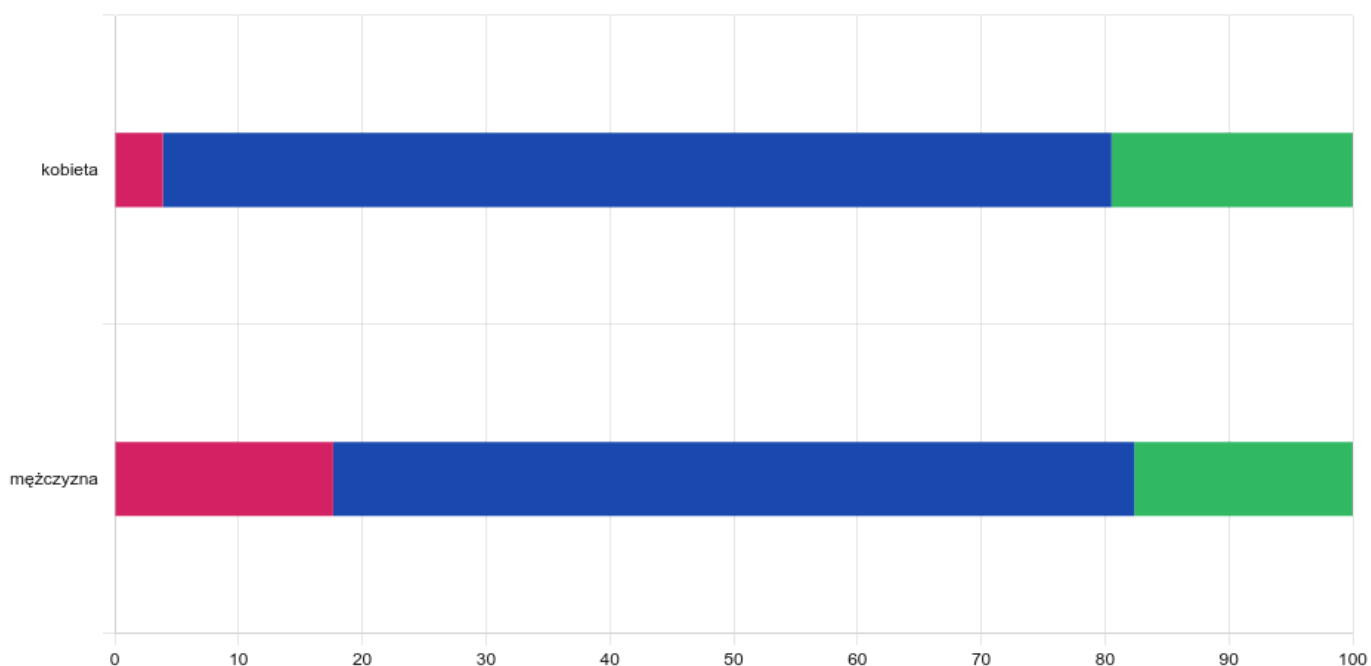


Natomiast jeśli chodzi o stosunek ankietowanych mieszkańców do stosowania kar fizycznych w stosunku do dzieci to największa część respondentów wskazała odpowiedź „nie” - wskazało ją 72,97% osób. Druga w kolejności była odpowiedź „nie wiem” - zaznaczyło ją 18,92% badanych. Najmniej spośród ankietowanych, tj. 8,11% wskazało odpowiedź „tak”.

Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych w stosunku do dzieci jest dobrą metodą wychowawczą?

Metryczka: Płeć:

	tak	nie	nie wiem
kobieta	3,9% (3)	76,62% (59)	19,48% (15)
mężczyzna	17,65% (6)	64,71% (22)	17,65% (6)



Na pytanie "Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych w stosunku do dzieci jest dobrą metodą wychowawczą?" udzielono 111 odpowiedzi.

3,9% kobiet oraz 17,65% mężczyzn uważa, że stosowanie kar fizycznych w stosunku do dzieci jest dobrą metodą wychowawczą. Nie zgadza się z tym 76,62% kobiet oraz 64,71% mężczyzn.

Czy zdarzyło się Panu/i doświadczyć kiedykolwiek, któreś z niżej wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

wyzywanie/wulgaryzmy stosowane wobec mojej osoby: **18,92%** (21)

podsyłanie: **15,32%** (17)

rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów: **10,81%** (12)

ośmieszanie/poniżanie: **18,92%** (21)

wyłudzenie pieniędzy: **21,62%** (24)

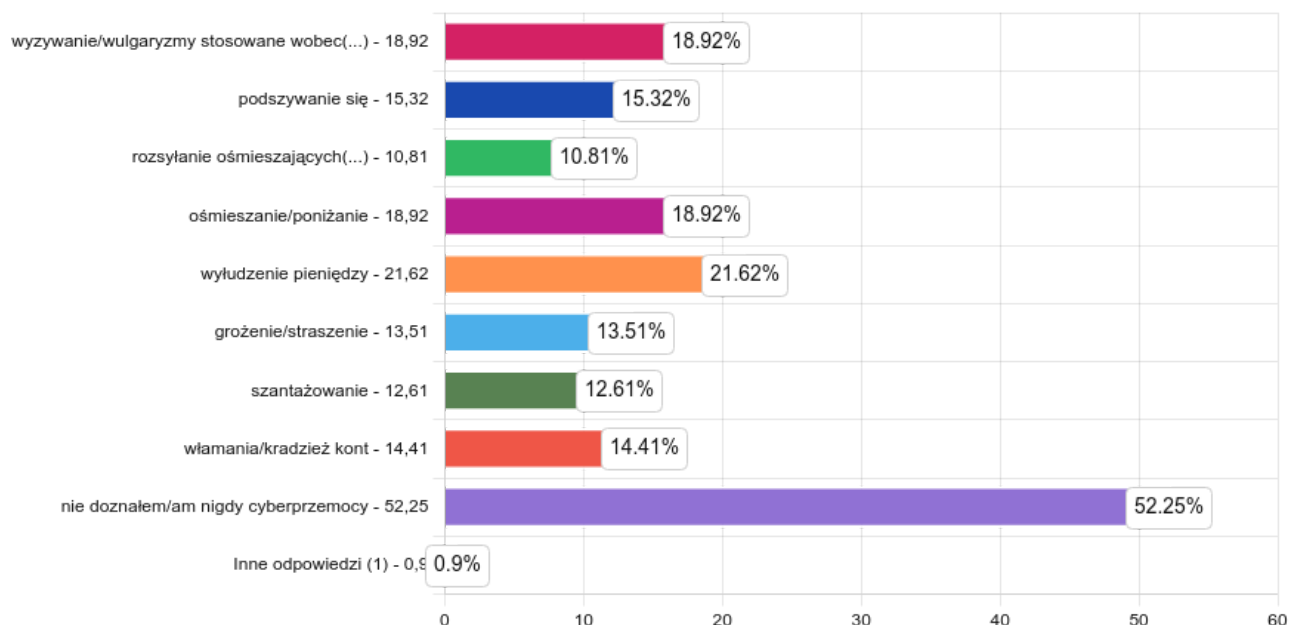
groźenie/straszenie: **13,51%** (15)

szantażowanie: **12,61%** (14)

włamania/kradzież kont: **14,41%** (16)

nie doznałem/am nigdy cyberprzemocy: **52,25%** (58)

Inne odpowiedzi (1): **0,9%** (1)



Inne odpowiedzi:

- straszono mnie przez maila, że niby mają moje jakieś zdjęcia i upublicznia jeśli nie zapłacę, ale to chyba oszustwo było

Respondentów zapytano także, czy zdarzyło im się doświadczyć kiedykolwiek cyberprzemocy. Jeśli tak to poproszono ich o wskazanie jakie to były zachowania. Najczęściej wskazywano: „nie doznałem/am nigdy cyberprzemocy” wybrało ją 52,25% osób oraz „wyłudzenie pieniędzy” wybrało ją 21,62% badanych. Rzadziej wskazywano na:

„wyzywanie/wulgaryzmy stosowane wobec mojej osoby” - 18,92% badanych mieszkańców, „ośmieszanie/poniżanie” - 18,92% osób, „podszywanie się” - 15,32% respondentów, „włamania/kradzież kont” - 14,41% ankietowanych, „grożenie/straszenie” - 13,51% respondentów, „szantażowanie” - 12,61% osób oraz „rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów” - 10,81% respondentów.

Czy zdarzyło się Panu/i stosować kiedykolwiek, któreś z niżej wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

wyzywanie/wulgaryzmy stosowane wobec innych osób: **7,21%** (8)

podsyłanie się: **0%** (0)

rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów: **0,9%** (1)

ośmieszanie/poniżanie: **1,8%** (2)

wyłudzenie pieniędzy: **3,6%** (4)

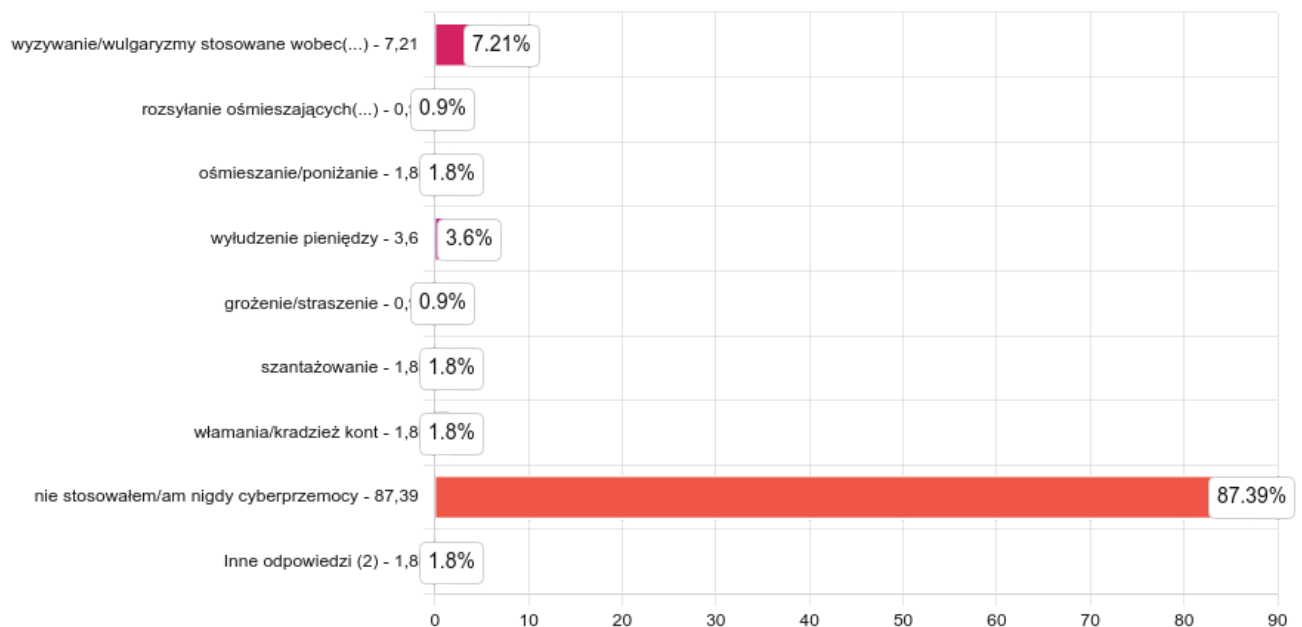
groźenie/straszenie: **0,9%** (1)

szantażowanie: **1,8%** (2)

włamania/kradzież kont: **1,8%** (2)

nie stosowałem/am nigdy cyberprzemocy: **87,39%** (97)

Inne odpowiedzi (2): **1,8%** (2)



Inne odpowiedzi:

- nie dotyczy
- szantażowałem nie raz partnerkę poprzez sms

Następnie ankietowanych poproszono o wskazanie form cyberprzemocy, które zdarzyło im się stosować wobec innych osób. Wskazywano następujące odpowiedzi: „nie stosowałem/am nigdy cyberprzemocy” wybrało ją 87,39% osób oraz „wyzywanie/wulgaryzmy stosowane wobec innych osób” wybrało ją 7,21% badanych. Rzadziej wskazywano na: „wyłudzenie pieniędzy” - 3,6% badanych mieszkańców, „ośmieszanie/poniżanie” - 1,8% osób, „szantażowanie” - 1,8% respondentów, „włamania/kradzież kont” - 1,8% ankietowanych, „Inne odpowiedzi (2)” - 1,8% respondentów, „rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów” - 0,9% osób oraz „grożenie/straszenie” - 0,9% respondentów.

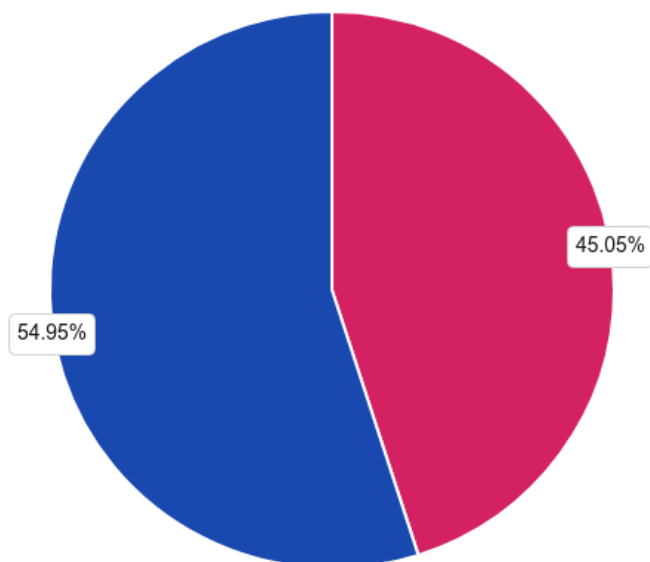
5. 6. Problem uzależnień behawioralnych z perspektywy dorosłych mieszkańców



Czy wie Pan/i czym są uzależnienia behawioralne?

tak: **45,05%** (50)

nie: **54,95%** (61)



Ankietowani mieszkańcy najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 54,95% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 45,05% badanych.

Czy zdarza się Panu/i często odczuwanie wewnętrznego przymusu lub silnego pragnienia rozpoczęcia oraz jak najdłuższego kontynuowania:

Można wybrać kilka odpowiedzi.

oglądania pornografii: **7,21%** (8)

korzystania z telefonu komórkowego: **44,14%** (49)

korzystania z komputera i Internetu: **15,32%** (17)

zdrowego odżywiania się: **16,22%** (18)

grania w gry komputerowe/video: **7,21%** (8)

robienia zakupów - zakupoholizm: **12,61%** (14)

grania w lotto, zdraпки, itp.: **9,91%** (11)

rozpoczęcia zakładu bukmacherskiego: **0,9%** (1)

grania na automatach o niskich wygranych: **6,31%** (7)

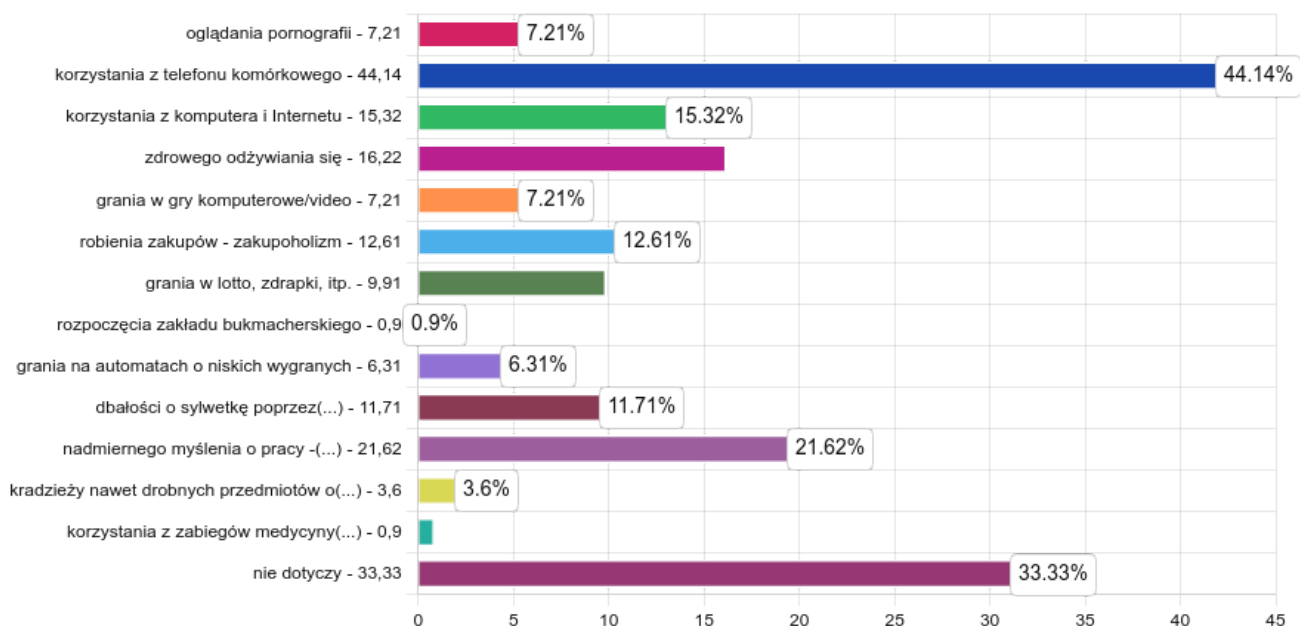
dbałości o sylwetkę poprzez ćwiczenia fizyczne i/lub restrykcyjną dietę i/lub sterydy: **11,71%** (13)

nadmiernego myślenia o pracy - pracoholizm: **21,62%** (24)

kradzieży nawet drobnych przedmiotów o niskiej wartości: **3,6%** (4)

korzystania z zabiegów medycyny estetycznej oraz operacji plastycznych: **0,9%** (1)

nie dotyczy: **33,33%** (37)



Celem oszacowania skali uzależnień behawioralnych, ankietowanych poproszono o wskazanie, czy często odczuwają wewnętrzny przymus lub silne pragnienia rozpoczęcia oraz jak najdłuższego kontynuowania wymienionych czynności. Wskazywano następujące rodzaje zachowań: „korzystania z telefonu komórkowego” - 44,14%, „nie dotyczy” - 33,33%, „nadmiernego myślenia o pracy - pracobolizm” 21,62%, „zdrowego odżywiania się” - 16,22%, „korzystania z komputera i Internetu” - 15,32%, „robienia zakupów - zakupoholizm” - 12,61%, „dbałości o sylwetkę poprzez ćwiczenia fizyczne i/lub restrykcyjną dietę i/lub sterydy” - 11,71%, „grania w lotto, zdrażki, itp.” - 9,91%, „oglądania pornografii” - 7,21%, „grania w gry komputerowe/video” - 7,21%, „grania na automatach o niskich wygranych” - 6,31%, „kradzieży nawet drobnych przedmiotów o niskiej wartości” - 3,6%, „rozpoczęcia zakładu bukmacherskiego” - 0,9% oraz „korzystania z zabiegów medycyny estetycznej oraz operacji plastycznych” - 0,9%.

Czy zna Pan/i osobę z najbliższego otoczenia, która w Pańskiej ocenie jest uzależniona? Jeśli tak, proszę zaznaczyć od czego:

Można wybrać kilka odpowiedzi.

oglądania pornografii: **9,01%** (10)

korzystania z telefonu komórkowego: **44,14%** (49)

korzystania z komputera i Internetu: **27,03%** (30)

zdrowego odżywiania się: **9,01%** (10)

grania w gry komputerowe/video: **18,92%** (21)

robienia zakupów - zakupoholizm: **11,71%** (13)

grania w lotto, zdrażki, itp.: **9,91%** (11)

rozpoczęcia zakładu bukmacherskiego: **1,8%** (2)

grania na automatach o niskich wygranych: **6,31%** (7)

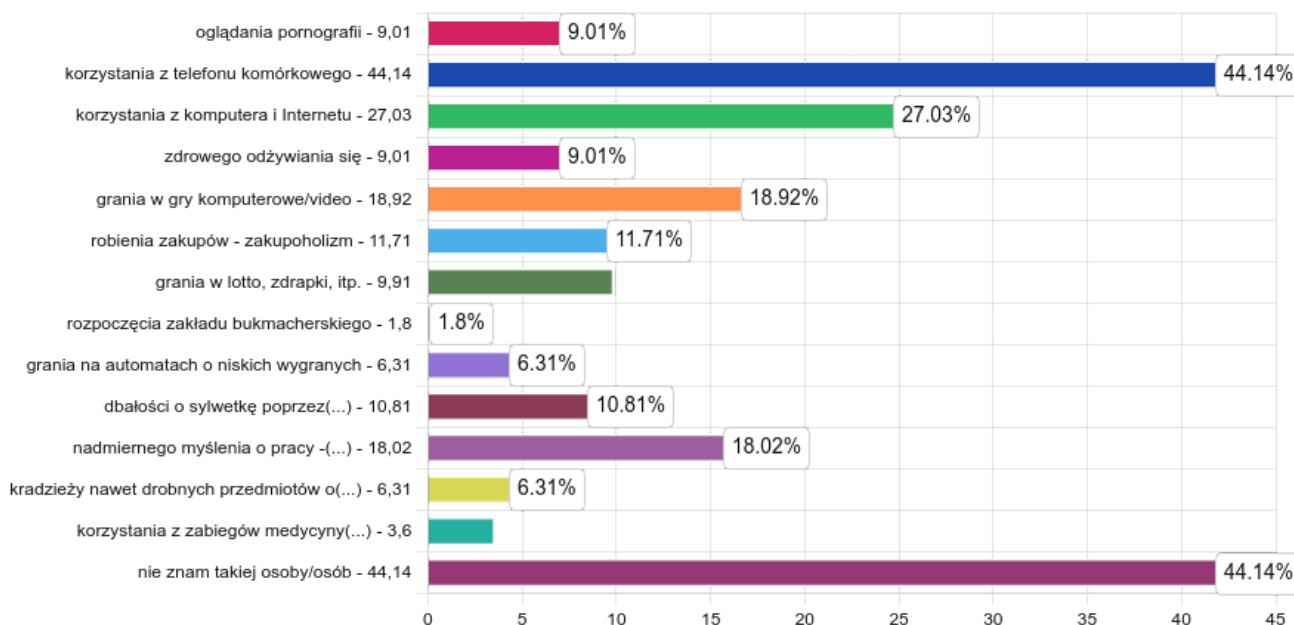
dbałości o sylwetkę poprzez ćwiczenia fizyczne i/lub restrykcyjną dietę i/lub sterydy: **10,81%** (12)

nadmiernego myślenia o pracy - pracoholizm: **18,02%** (20)

kradzieży nawet drobnych przedmiotów o niskiej wartości: **6,31%** (7)

korzystania z zabiegów medycyny estetycznej oraz operacji plastycznych: **3,6%** (4)

nie znam takiej osoby/osób: **44,14%** (49)



Ankietowanych zapytano także, czy zna Pan/i osobę z najbliższego otoczenia, która jest uzależniona? Wskazywano następujące rodzaje zachowań: „korzystania z telefonu komórkowego” - 44,14%, „nie znam takiej osoby/osób” - 44,14%, „korzystania z komputera i Internetu” 27,03%, „grania w gry komputerowe/video” - 18,92%, „nadmiernego myślenia o pracy - pracoholizm” - 18,02%, „robienia zakupów - zakupoholizm” - 11,71%, „dbałości o sylwetkę poprzez ćwiczenia fizyczne i/lub restrykcyjną dietę i/lub sterydy” - 10,81%, „grania w lotto, zdrapki, itp.” - 9,91%, „oglądania pornografii” - 9,01%, „zdrowego odżywiania się” - 9,01%, „grania na automatach o niskich wygranych” - 6,31%, „kradzieży nawet drobnych przedmiotów o niskiej wartości” - 6,31%, „korzystania z zabiegów medycyny estetycznej oraz operacji plastycznych” - 3,6% oraz „rozpoczęcia zakładu bukmacherskiego” - 1,8%.

Jak często korzysta Pan/i z urządzeń elektronicznych takich jak komputer, tablet, telefon komórkowy (wykorzystywany do celów innych niż rozmowy telefoniczne), konsola do gier, smart tv itp.?

codziennie: **82,88%** (92)

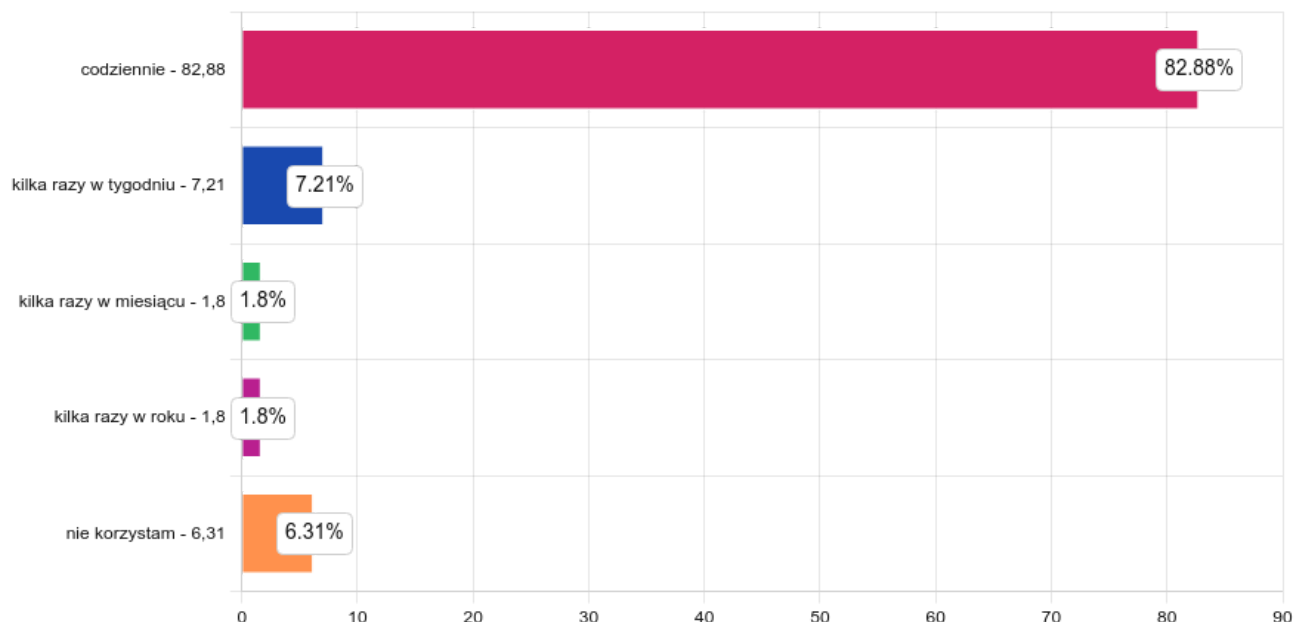
kilka razy w tygodniu: **7,21%** (8)

kilka razy w miesiącu: **1,8%** (2)

kilka razy w roku: **1,8%** (2)

raz do roku lub rzadziej: **0%** (0)

nie korzystam: **6,31%** (7)



Następnie mieszkańców poproszono o wskazanie jak często korzystają z urządzeń elektronicznych. Odpowiedź „codziennie” była wskazywana najczęściej – została wybierana przez 82,88% osób. Druga w kolejności odpowiedź „kilka razy w tygodniu” została wybrana przez 7,21% próby. W dalszej kolejności respondenci wskazywali odpowiedzi: „nie korzystam” – 6,31% osób, „kilka razy w miesiącu” – 1,8% badanych, „kilka razy w roku” – 1,8% respondentów. Najmniej spośród respondentów 0% badanych wskazało odpowiedź „raz do roku lub rzadziej”.

Ile czasu w ciągu dnia poświęca Pan/i na korzystanie z Internetu (poza pracą)?

do 1 godz.: **29,81%** (31)

1-3 godz.: **41,35%** (43)

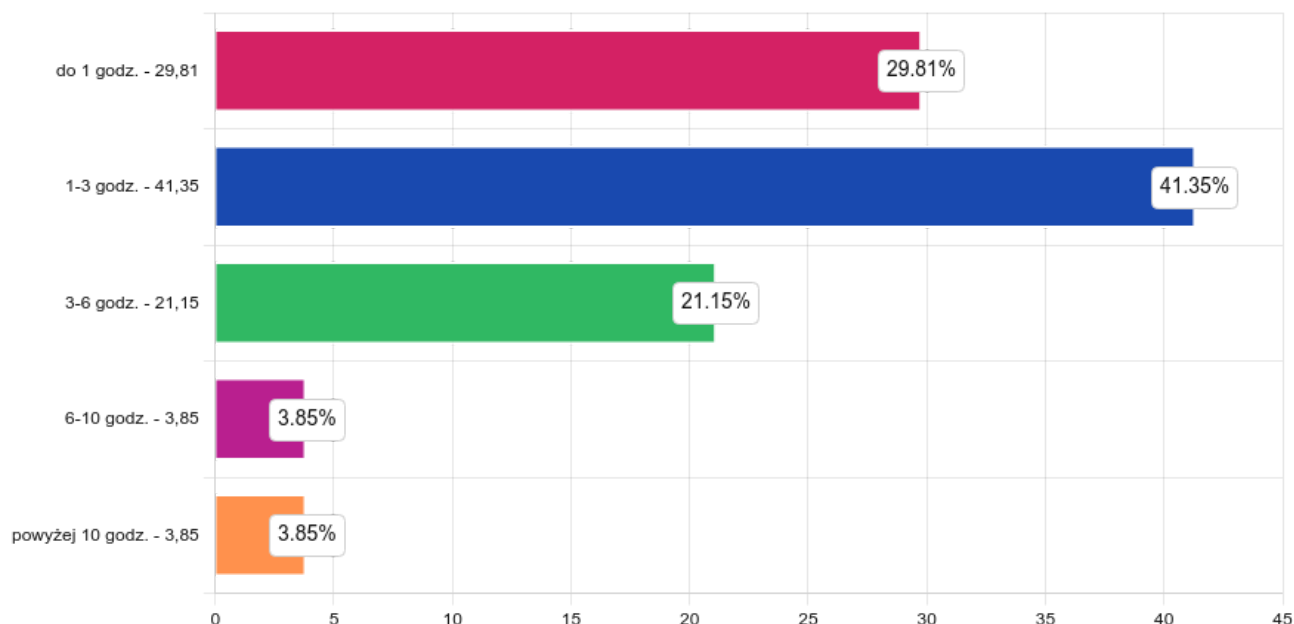
3-6 godz.: **21,15%** (22)

6-10 godz.: **3,85%** (4)

powyżej 10 godz.: **3,85%** (4)

nie korzystam z Internetu poza pracą: **0%** (0)

w ogóle nie korzystam z Internetu : **0%** (0)



Dodatkowo respondentów poproszono o wskazanie ile czasu poświęcają każdego dnia na korzystanie z nowych mediów. Odpowiedź „1-3 godz.” była wskazywana najczęściej - została wybierana przez 41,35% osób. Druga w kolejności odpowiedź „do 1 godz.” została wybrana przez 29,81% próby. W dalszej kolejności mieszkańcy wskazywali odpowiedzi: „3-6 godz.” - 21,15% osób, „6-10 godz.” - 3,85% ankietowanych, „powyżej 10 godz.” - 3,85% badanych. Żaden z respondentów nie wskazał odpowiedzi: „nie korzystam z Internetu poza pracą” oraz „w ogóle nie korzystam z Internetu”.

Z jakich powodów (poza pracą!) najczęściej korzysta Pan/i z Internetu?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

social media (Facebook, Twitter, Instagram, TikTok): **74,04%** (77)

kontakt ze znajomymi: **67,31%** (70)

poznawanie nowych osób: **6,73%** (7)

oglądanie filmów, seriali, programów i kanałów np. na YouTube: **49,04%** (51)

słuchanie muzyki: **43,27%** (45)

granie w gry online: **15,38%** (16)

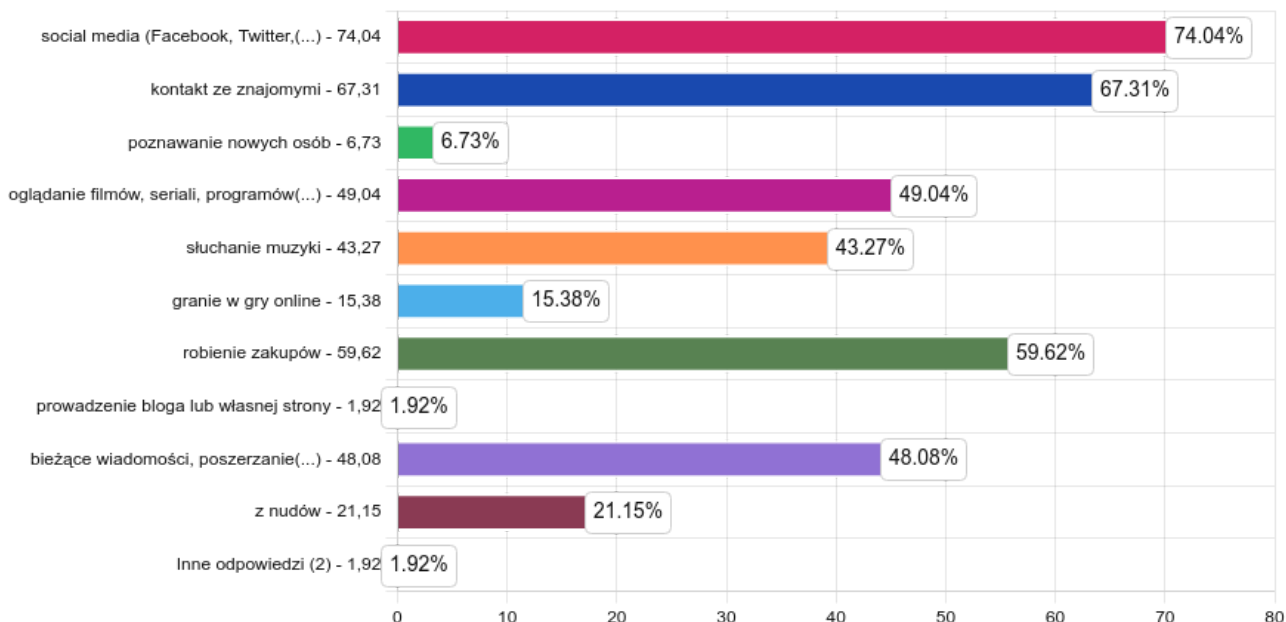
robienie zakupów: **59,62%** (62)

prowadzenie bloga lub własnej strony: **1,92%** (2)

bieżące wiadomości, poszerzanie swojej wiedzy, hobby itp.: **48,08%** (50)

z nudów: **21,15%** (22)

Inne odpowiedzi (2): **1,92%** (2)



Inne odpowiedzi:

- praca
- dzwonię do rodziny przez internet

Głównym powodem skłaniających ankietowanych do korzystania z nowych mediów jest: „social media (Facebook, Twitter, Instagram, TikTok)” - takiej odpowiedzi udzieliło 74,04% osób. W dalszej kolejności respondenci wskazywali na: „kontakt ze znajomymi” - 67,31%, „robienie zakupów” - 59,62%, „oglądanie filmów, seriali, programów i kanałów np. na YouTube” - 49,04%, „bieżące wiadomości, poszerzanie swojej wiedzy, hobby itp.” - 48,08%, „słuchanie muzyki” - 43,27%, „z nudów” - 21,15%, „granie w gry online” - 15,38%, „poznawanie nowych osób” - 6,73% oraz „prowadzenie bloga lub własnej strony” - 1,92%.

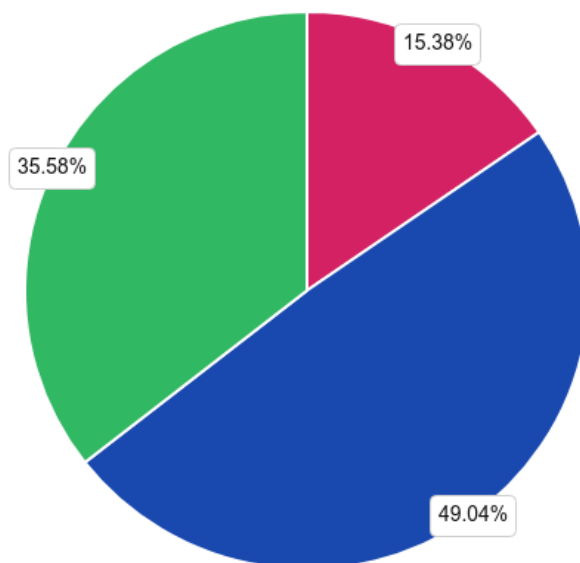
Czy uważa się Pan/i za osobę uzależnioną od telefonu komórkowego?

tak, zdecydowanie jestem uzależniony od telefonu komórkowego: **15,38%** (16)

można powiedzieć, że jestem uzależniony od telefonu komórkowego, gdyż trudno byłby mi funkcjonować bez niego: **49,04%** (51)

nie, mógłbym/mogłabym żyć bez telefonu komórkowego: **35,58%** (37)

nie korzystam z telefonu komórkowego : **0%** (0)

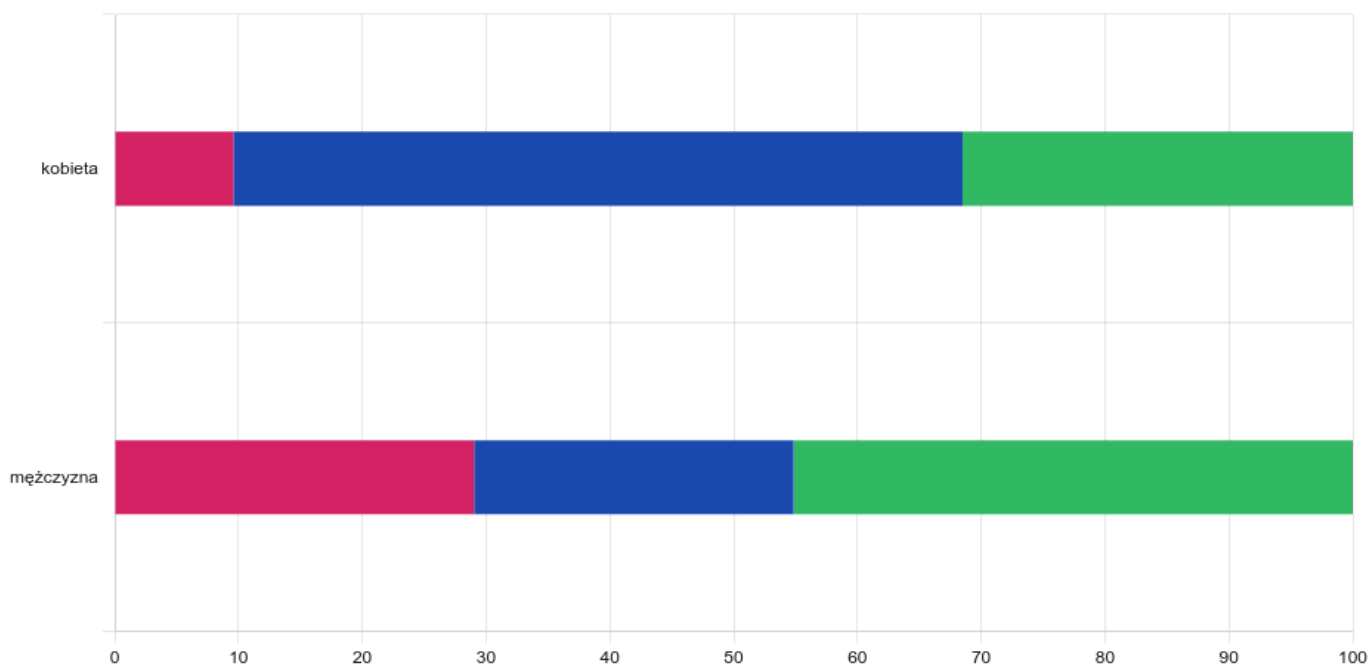


Respondenci najczęściej zaznaczali odpowiedź „można powiedzieć, że jestem uzależniony od telefonu komórkowego, gdyż trudno byłby mi funkcjonować bez niego” - wybrało ją 49,04% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „nie, mógłbym/mogłabym żyć bez telefonu komórkowego” została wskazana przez 35,58% badanych, trzecia „tak, zdecydowanie jestem uzależniony od telefonu komórkowego” została wskazana przez 15,38% respondentów. Żaden z respondentów nie wskazał odpowiedzi: „nie korzystam z telefonu komórkowego”.

Czy uważa się Pan/i za osobę uzależnioną od telefonu komórkowego?

Metryczka: Płeć:

	tak, zdecydowanie jestem uzależniony od telefonu komórkowego	można powiedzieć, że jestem uzależniony od telefonu komórkowego, gdyż trudno byłby mi funkcjonować bez niego	nie, mógłbym/mogłabym żyć bez telefonu komórkowego	nie korzystam z telefonu komórkowego
kobieta	9,59% (7)	58,9% (43)	31,51% (23)	0% (0)
mężczyzna	29,03% (9)	25,81% (8)	45,16% (14)	0% (0)



Na pytanie "Czy uważa się Pan/i za osobę uzależnioną od telefonu komórkowego?" udzielono 104 odpowiedzi.

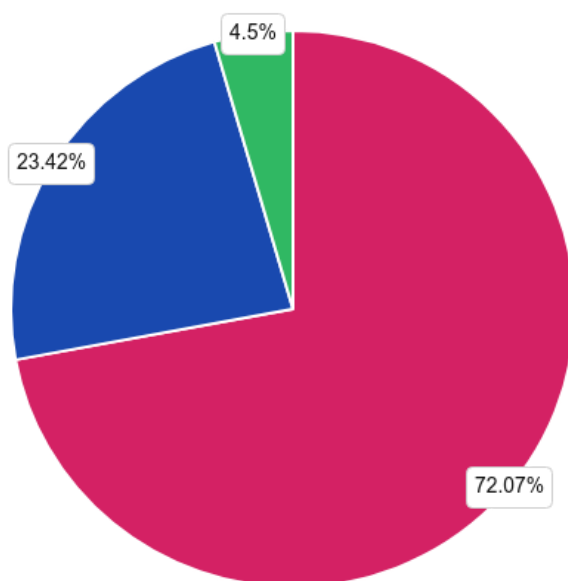
Za osoby zdecydowanie uzależnione od telefonu komórkowego częściej uważają się mężczyźni (29,03%) niż kobiety (9,59%). W przypadku osób uważających, iż można powiedzieć, że są uzależnione od telefonu komórkowego 58,9% grupy stanowią kobiety, a 25,81% mężczyźni. Natomiast 31,51% kobiet i 45,16% mężczyzn uważa, że mogliby żyć bez telefonu komórkowego.

Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy brał/a Pan/i udział w konkursach organizowanych przez gazety, telewizję, operatorów telefonicznych w których wysyła się płatne smsy?

nigdy: **72,07%** (80)

kilka razy: **23,42%** (26)

wiele razy: **4,5%** (5)

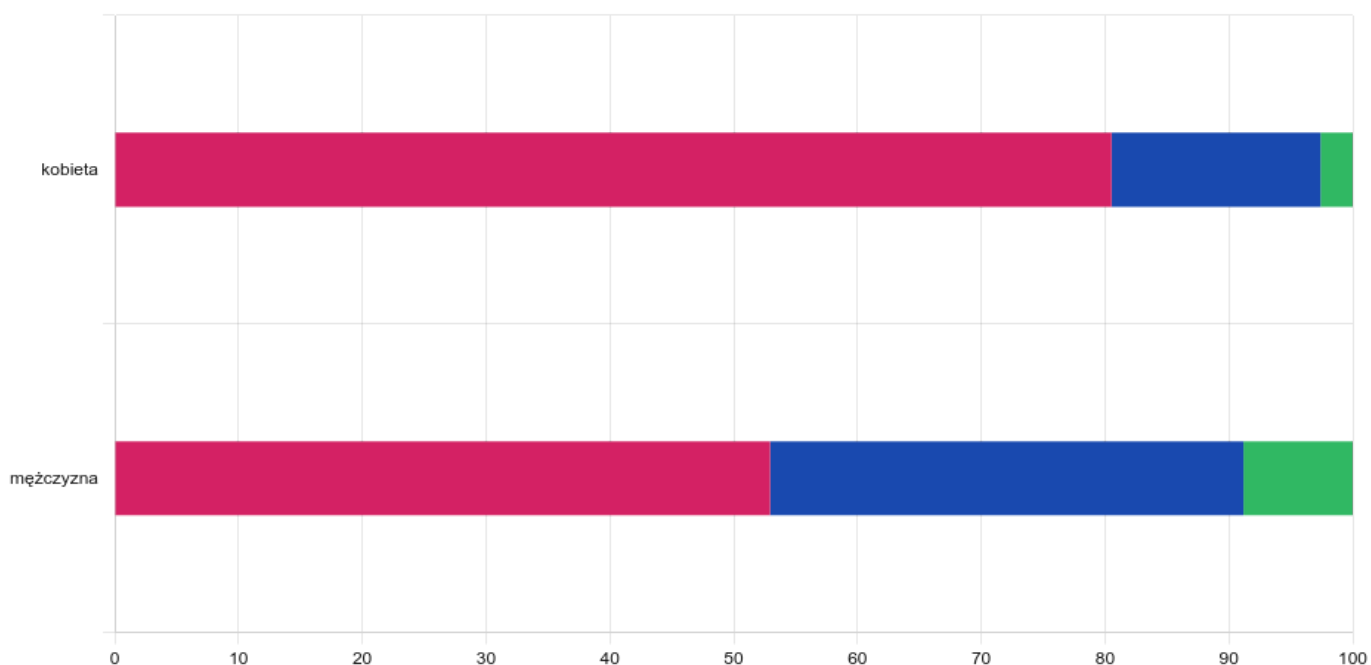


Niniejsze pytanie miało na celu sprawdzenie, czy ankietowani w ciągu ostatnich 12 miesięcy brali udział w konkursach organizowanych przez gazety, telewizję, operatorów telefonicznych w których wysyła się płatne smsy. Ankietowani najczęściej zaznaczali odpowiedź „nigdy” - wybrało ją 72,07%. Druga w kolejności odpowiedź „kilka razy” została wskazana przez 23,42% badanych, a najrzadziej wskazywano odpowiedź „wiele razy” - wybrało ją 4,5% ankietowanych mieszkańców.

Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy brał/a Pan/i udział w konkursach organizowanych przez gazety, telewizję, operatorów telefonicznych w których wysyła się płatne smsy?

Metryczka: Płeć:

	nigdy	kilka razy	wiele razy
kobieta	80,52% (62)	16,88% (13)	2,6% (2)
mężczyzna	52,94% (18)	38,24% (13)	8,82% (3)



Na pytanie "Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy brał/a Pan/i udział w konkursach organizowanych przez gazety, telewizję, operatorów telefonicznych w których wysyła się płatne smsy? " udzielono 111 odpowiedzi.

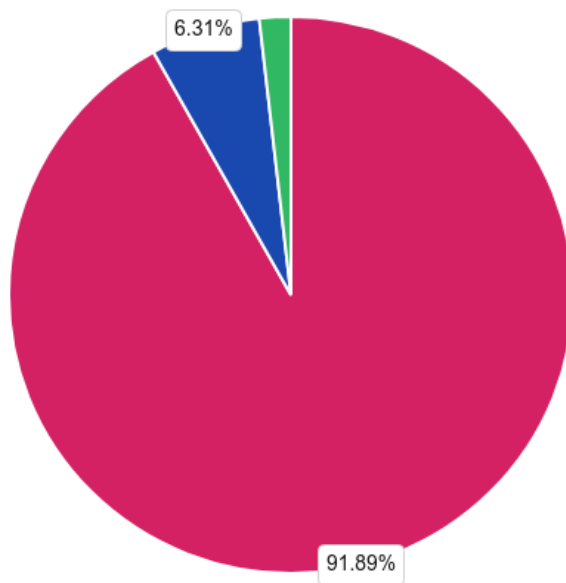
Z tego typu gier hazardowych korzystało 19,48% kobiet oraz 47,06% mężczyzn. Wiele razy z tej gry hazardowej korzystało 2,6% kobiet i 8,82% mężczyzn.

Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i na automatach, w salonach gier?

nigdy: **91,89%** (102)

kilka razy: **6,31%** (7)

wiele razy: **1,8%** (2)

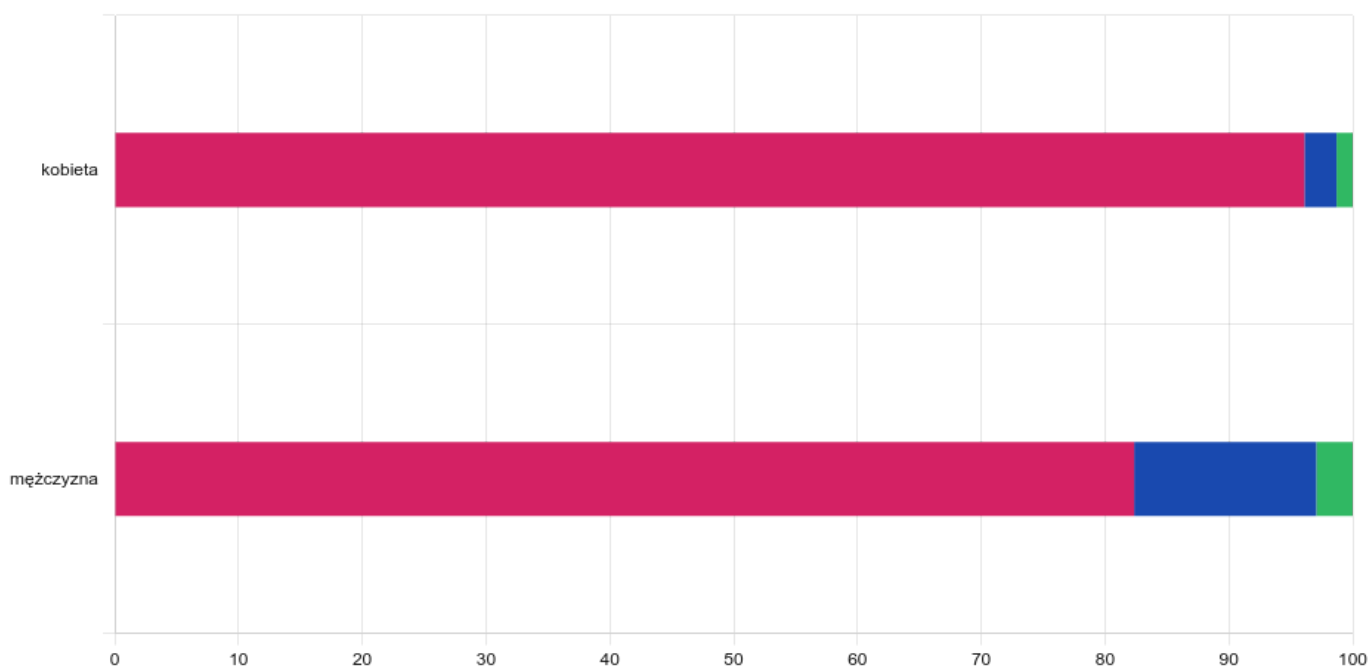


W kolejnym pytaniu ankietowanych poproszono o wskazanie, czy w w ciągu ostatnich 12 miesięcy grali na automatach, w salonach gier. Największa część badanych wskazała odpowiedź „nigdy” - 91,89%. Natomiast 6,31% osób wskazało odpowiedź „kilka razy”, a 1,8% badanych zaznaczyło odpowiedź „wiele razy”.

Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i na automatach, w salonach gier?

Metryczka: Płeć:

	nigdy	kilka razy	wiele razy
kobieta	96,1% (74)	2,6% (2)	1,3% (1)
mężczyzna	82,35% (28)	14,71% (5)	2,94% (1)



Na pytanie "**Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i na automatach, w salonach gier?**" udzielono 111 odpowiedzi.

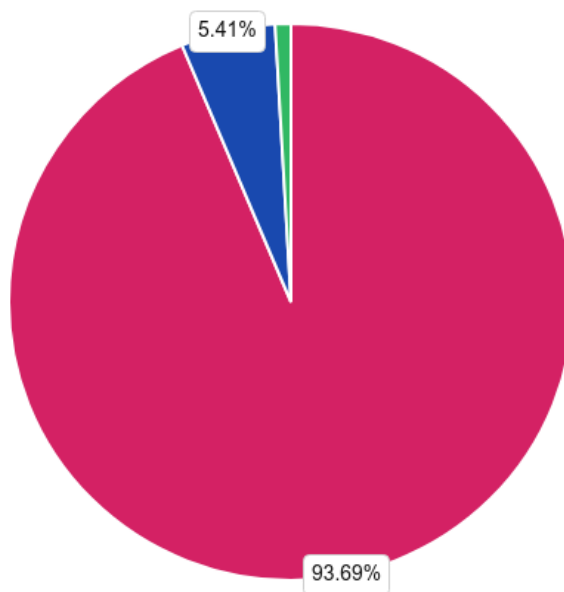
Na automatach/w salonach gier grało kiedykolwiek 3,9% kobiet oraz 17,65% mężczyzn. Wiele razy z tej formy gier hazardowych korzystało 1,3% kobiet oraz 2,94% mężczyzn.

Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy obstawiał/a Pan/i zakłady bukmacherskie, np. STS, Totomix itp.?

nigdy: **93,69%** (104)

kilka razy: **5,41%** (6)

wiele razy: **0,9%** (1)

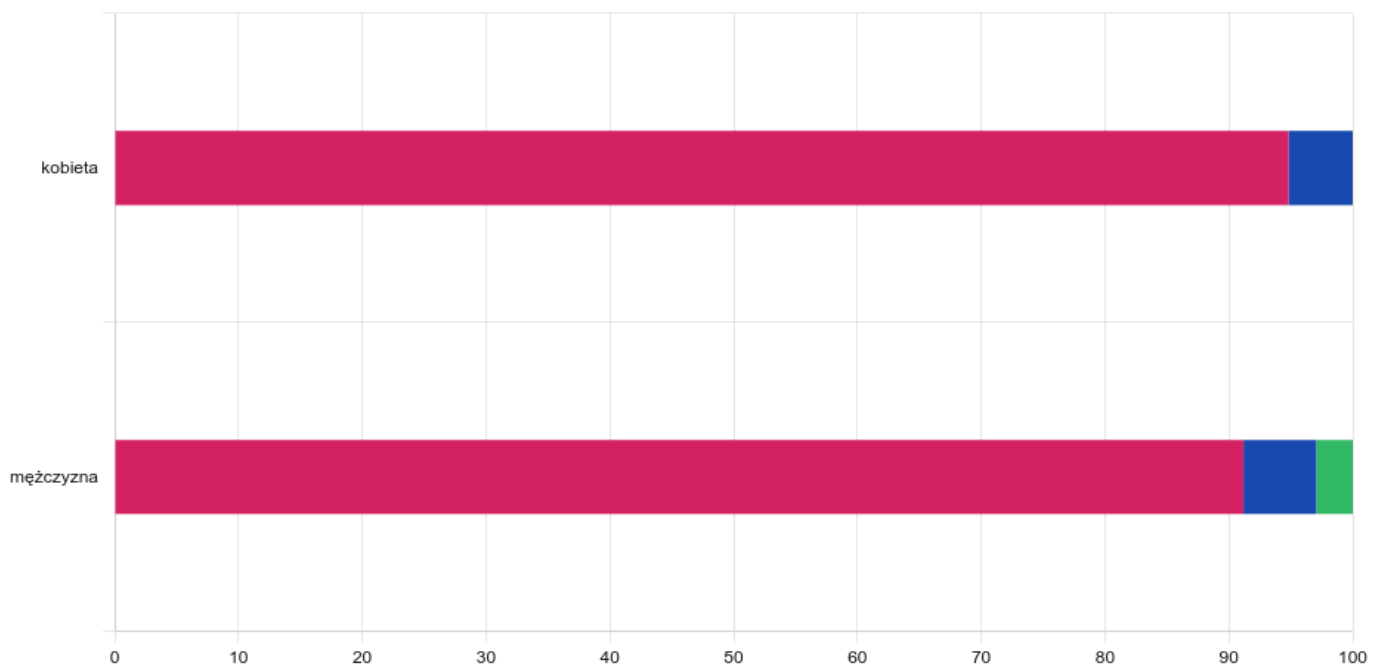


Ostatnie pytanie dotyczące hazardu miało na celu sprawdzenie, czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy ankietowani obstawiali zakłady bukmacherskie, np. STS, Totomix itp. Najczęściej wskazywano odpowiedź „nigdy” - 93,69% osób. Rzadziej wymieniano odpowiedzi: „kilka razy” - 5,41% respondentów oraz „wiele razy” - 0,9% ankietowanych.

Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy obstawiał/a Pan/i zakłady bukmacherskie, np. STS, Totomix itp.?

Metryczka: Płeć:

	nigdy	kilka razy	wiele razy
kobieta	94,81% (73)	5,19% (4)	0% (0)
mężczyzna	91,18% (31)	5,88% (2)	2,94% (1)



Na pytanie "Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy obstawiał/a Pan/i zakłady bukmacherskie, np. STS, Totomix itp.?" udzielono 111 odpowiedzi.

Zakłady bukmacherskie obstawiało 5,19% kobiet i 8,82% mężczyzn. Wiele razy robiło to 2,94% mężczyzn i żadna kobieta.

6. Badanie sprzedawców napojów alkoholowych Siedlec



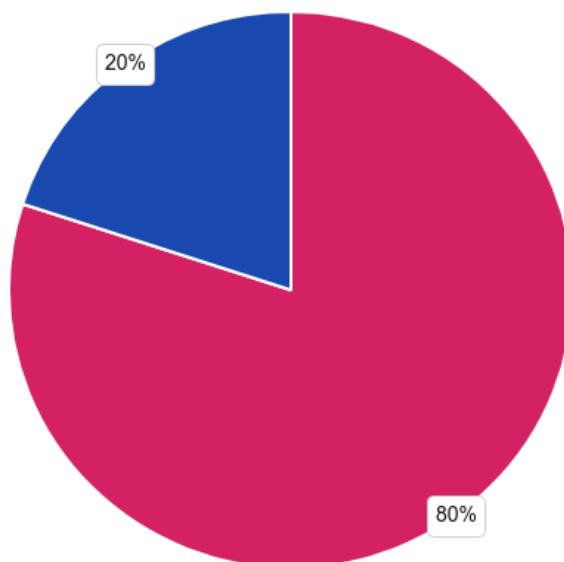
6. 1. Charakterystyka respondentów



Płeć:

kobieta: **80%** (16)

mężczyzna: **20%** (4)



Największą grupę badanych stanowiły: „kobieta”, tj. 80% osób. Mniej liczną grupę tworzyli „mężczyzna” - tj. 20% osób.

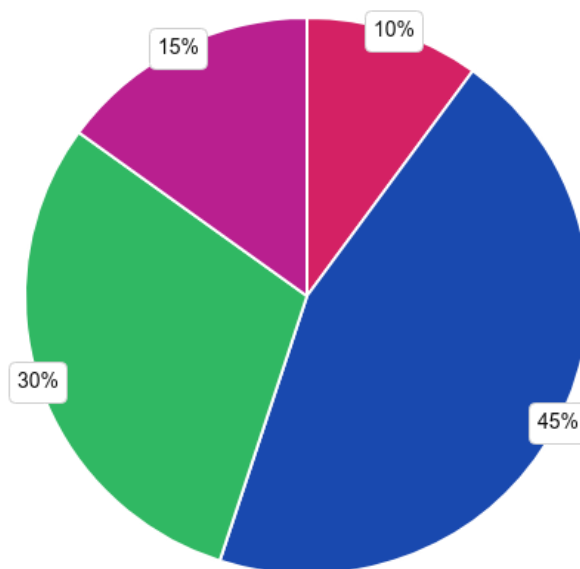
Pana/i wiek mieści się w przedziale:

do 25 lat: **10%** (2)

od 26 do 40 lat: **45%** (9)

od 41 do 60 lat: **30%** (6)

powyżej 61 lat: **15%** (3)



W ankietowaniu brały udział osoby w wieku: „od 26 do 40 lat” - 45% osób, „od 41 do 60 lat” - 30% sprzedawców, „powyżej 61 lat” - 15% osób oraz „do 25 lat” - 10% badanych.

Od ilu lat pracuje Pan/i w punkcie, gdzie prowadzona jest sprzedaż alkoholu?

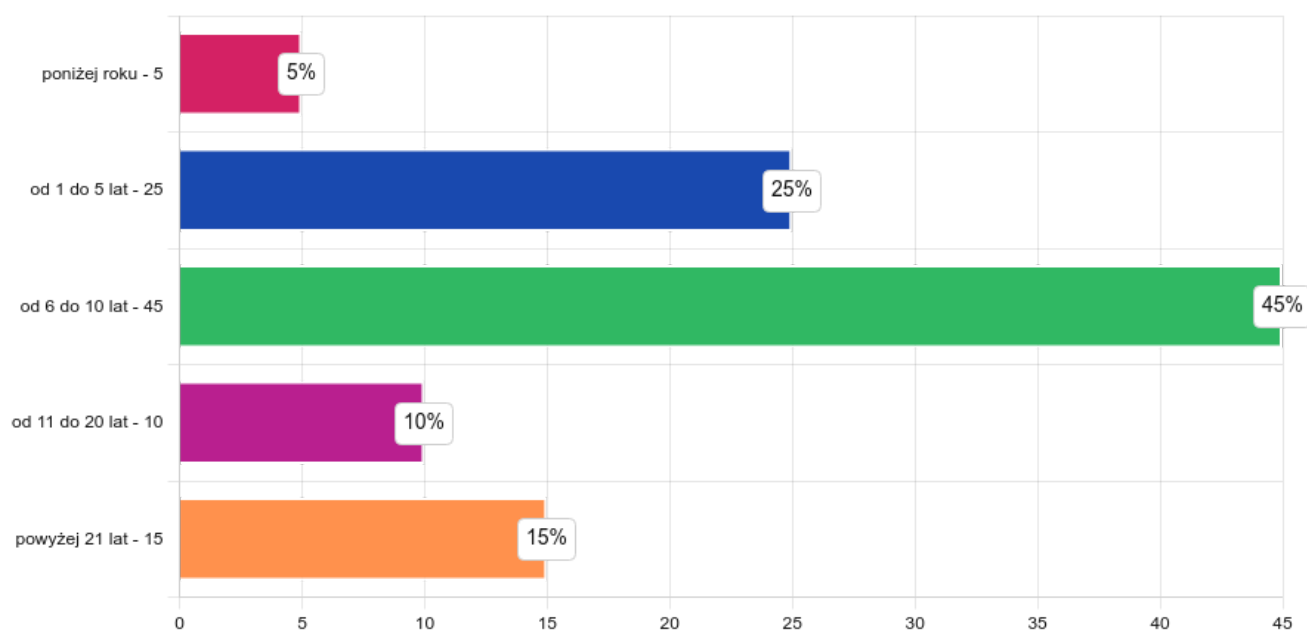
poniżej roku: **5%** (1)

od 1 do 5 lat: **25%** (5)

od 6 do 10 lat: **45%** (9)

od 11 do 20 lat: **10%** (2)

powyżej 21 lat: **15%** (3)



Analizując staż pracy osób biorących udział w badaniu można dostrzec, iż najczęściej wskazywano „od 6 do 10 lat” - tę odpowiedź wskazało 45% osób. W dalszej kolejności zaznaczano następujące odpowiedzi: „od 1 do 5 lat” - 25% badanych, „powyżej 21 lat” - 15% respondentów, „od 11 do 20 lat” - 10% ankietowanych oraz „poniżej roku” - 5% osób.

6. 2. Problemy społeczne z perspektywy sprzedawców

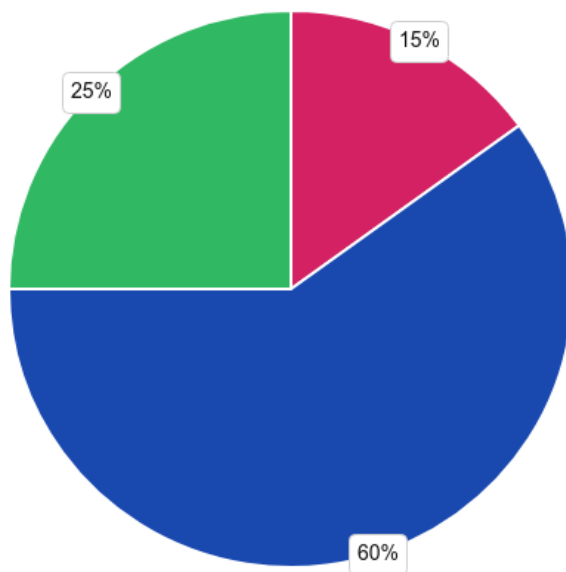


Proszę ocenić czy spożycie alkoholu na przestrzeni kilku lat w Pana/i miejscowości:

maleje: **15%** (3)

jest stałe: **60%** (12)

wzrasta: **25%** (5)



Większość ankietowanych sprzedawców przyznaje, iż spożycie alkoholu w gminie „jest stałe” - taką odpowiedź wskazało 60% osób. Natomiast 25% sprzedawców wskazało odpowiedź „wzrasta”, a 15% sprzedawców sądzi, iż „maleje”.

Proszę ocenić jak często zdarza się, że alkohol jest sprzedawany osobom niepełnoletnim w Pana/i miejscowości?

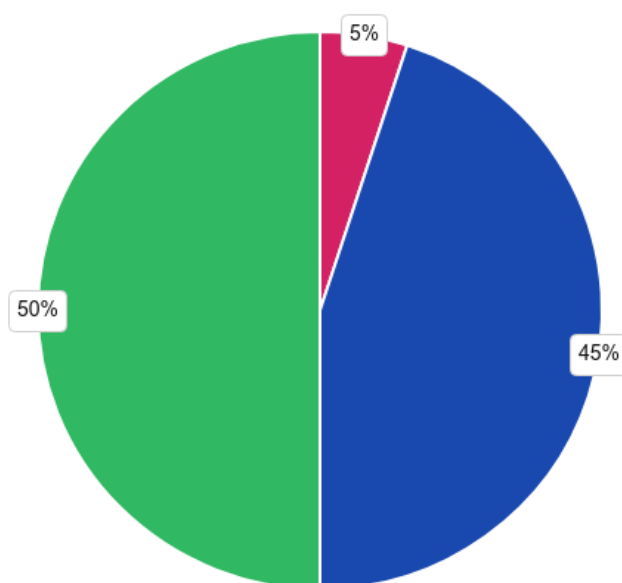
bardzo często: **0%** (0)

często: **5%** (1)

czasami: **0%** (0)

rzadko: **45%** (9)

nigdy: **50%** (10)



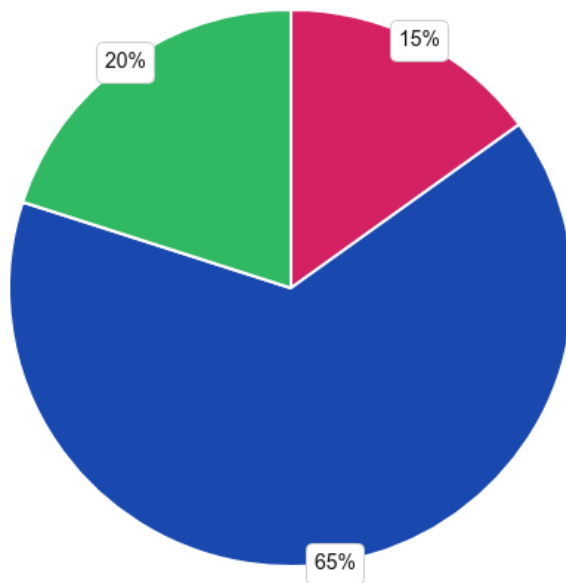
Następnie ankietowanych poproszono o to, aby ocenili jak często ich zdaniem, alkohol jest sprzedawany osobom nieletnim. Najczęściej wskazywano odpowiedź „nigdy” - wybrało ją 50% osób. Natomiast 45% badanych zaznaczyło odpowiedź „rzadko”. W dalszej kolejności ankietowani wskazywali: „często” - 5%. Żaden z respondentów nie wskazał odpowiedzi: „bardzo często” oraz „czasami”.

Czy zdarzyło się Panu/i, że osoba niepełnoletnia chciała kupić alkohol w obsługiwanym przez Pana/ią punkcie?

tak, wiele razy: **15%** (3)

tak, raz lub kilka razy: **65%** (13)

nie, nigdy: **20%** (4)



Respondentów zapytano także, czy zdarzyło im się, aby osoba niepełnoletnia chciała kupić alkohol w obsługiwanym przez nich punkcie. Najczęściej wskazywano następującą odpowiedź: „tak, raz lub kilka razy” - 65% osób.

Natomiast 20% sprzedawców zaznaczyło odpowiedź „nie, nigdy”, a 15% badanych wskazało odpowiedź „tak, wiele razy”.

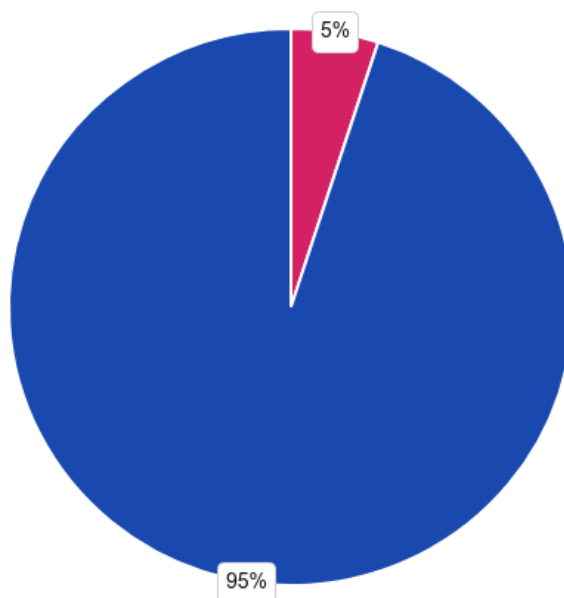
Czy zdarzyło się Panu/i sprzedać alkohol osobie niepełnoletniej?

tak, za każdym razem: **0%** (0)

tak, wiele razy: **0%** (0)

tak, raz lub kilka razy: **5%** (1)

nie, nigdy: **95%** (19)



W kolejnym pytaniu badanych poproszono o wskazanie, czy kiedykolwiek zdarzyło im się sprzedać alkohol osobie niepełnoletniej. 95% sprzedawców wskazało odpowiedź „nie, nigdy”. Natomiast 5% przyznało, iż „tak, raz lub kilka razy”. Żaden z respondentów nie wskazał odpowiedzi: „tak, za każdym razem” oraz „tak, wiele razy”.

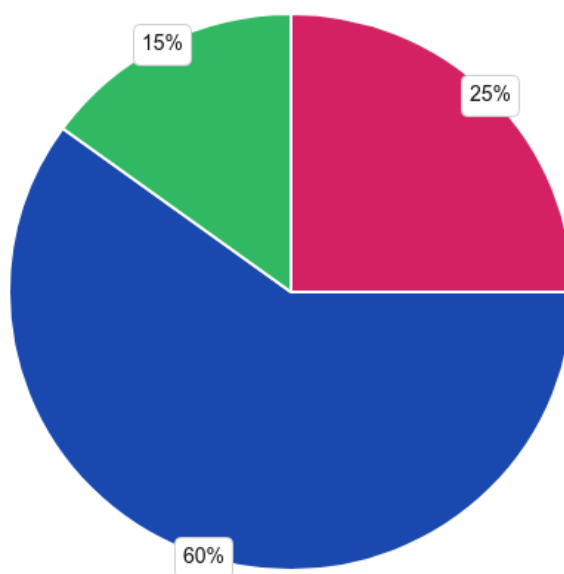
Czy zdarzyło się Panu/i kiedykolwiek pytać o dowód osobisty klienta, nie mając pewności czy jest pełnoletni?

tak, za każdym razem: **25%** (5)

tak, wiele razy: **60%** (12)

tak, raz lub kilka razy: **15%** (3)

nie, nigdy: **0%** (0)



W przypadku braku pewności, czy klient jest osobą pełnoletnią, sprzedawca ma obowiązek poprosić o potwierdzenie pełnoletności za pomocą dokumentu zawierającego zdjęcie i datę urodzenia. Z zebranego materiału badawczego wynika, iż ankietowani wskazywali najczęściej odpowiedź „tak, wiele razy” - tak wskazało 60% osób. W dalszej kolejności wskazywano następujące odpowiedzi: „tak, za każdym razem” - 25% sprzedawców, „tak, raz lub kilka razy” - 15% osób. Żaden z respondentów nie wskazał odpowiedzi: „nie, nigdy”.

Proszę ocenić jak często ma miejsce sytuacja jazdy po wypiciu alkoholu w Pana/i miejscowości?

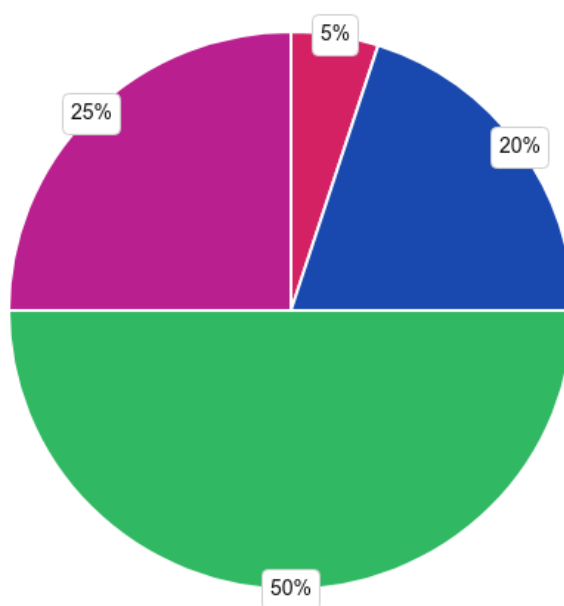
bardzo często: **5%** (1)

często: **0%** (0)

czasami: **20%** (4)

rzadko: **50%** (10)

nigdy: **25%** (5)



Sprzedawców poproszono także o wyrażenie opinii na temat jazdy po wypiciu alkoholu. Dane pokazują, iż 50% osób uważa, iż „rzadko”. W dalszej kolejności wskazywano następujące odpowiedzi: „nigdy” - 25% osób, „czasami” - 20% sprzedawców, „bardzo często” - 5% ankietowanych. Żaden z respondentów nie wskazał odpowiedzi „często”.

Proszę ocenić jak często zdarza się, że alkohol jest sprzedawany osobom nietrzeźwym w Pana/i miejscowości?

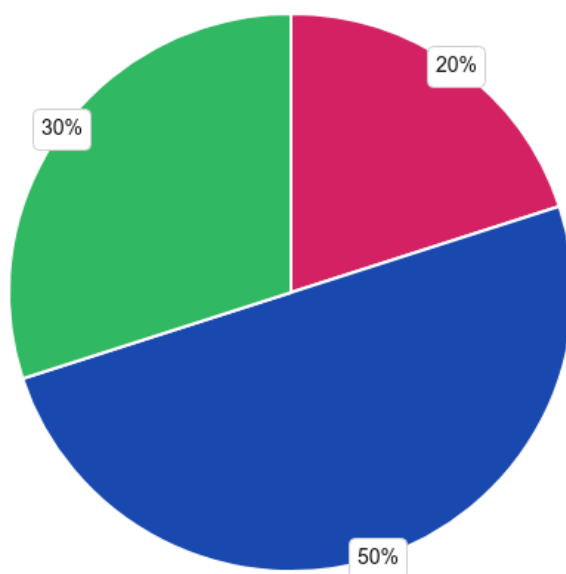
bardzo często: **0%** (0)

często: **0%** (0)

czasami: **20%** (4)

rzadko: **50%** (10)

nigdy: **30%** (6)



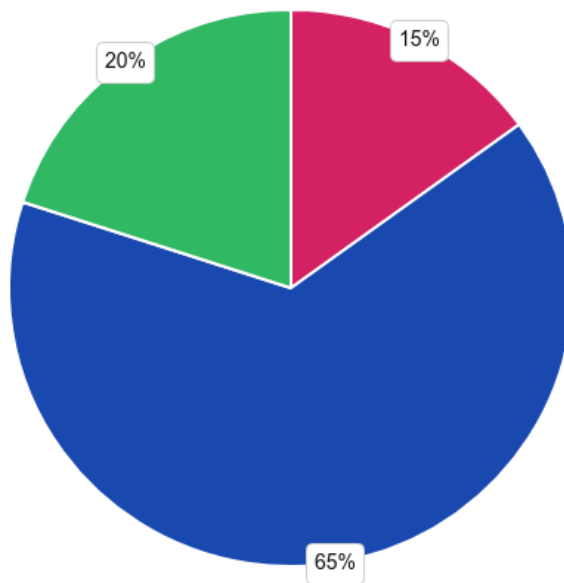
Większość sprzedawców, tj. 50% osób sądzi, iż w gminie alkohol podawany jest osobom nietrzeźwym „rzadko”. Drugą w kolejności wskazań była odpowiedź „nigdy” - zaznaczyło ją 30% osób. Rzadziej wskazywano na: „czasami” - zaznaczyło ją 20% respondentów. Żaden z respondentów nie wskazał odpowiedzi: „bardzo często” oraz „często”.

Czy zdarzyło się Panu/i, że osoba nietrzeźwa próbowała kupić alkohol w obsługiwanym przez Pana/ią punkcie?

tak, wiele razy: **15%** (3)

tak, raz lub kilka razy: **65%** (13)

nie, nigdy: **20%** (4)



Większość ankietowanych, tj. 65% przyznaje, iż osoba nietrzeźwa „tak, raz lub kilka razy” chciała kupić alkohol w ich punkcie sprzedaży. 20% sprzedawców wskazało odpowiedź „nie, nigdy”, a 15% odpowiedź „tak, wiele razy”.

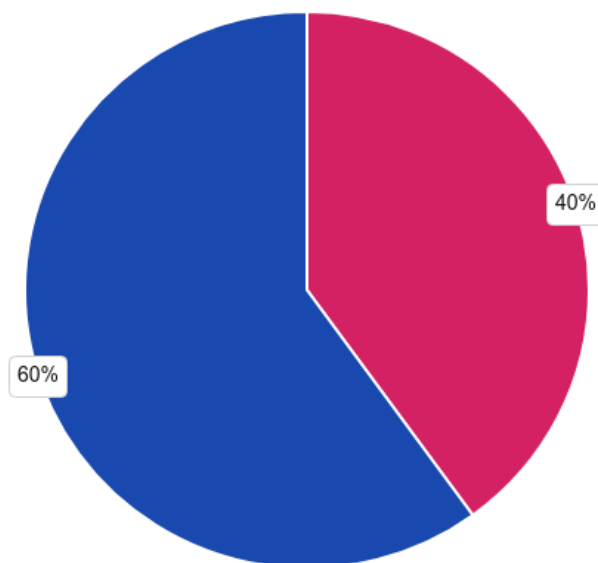
Czy zdarzyło się Panu/i sprzedać alkohol osobie nietrzeźwej?

tak, za każdym razem: **0%** (0)

tak, wiele razy: **0%** (0)

tak, raz lub kilka razy: **40%** (8)

nie, nigdy: **60%** (12)



Respondentów zapytano, czy zdarzyło im się podać alkohol osobie nietrzeźwej. Najczęściej wskazywano odpowiedź „nie, nigdy” - 60% sprzedawców. W dalszej kolejności zaznaczano odpowiedzi: „tak, raz lub kilka razy” - 40%. Żaden z respondentów nie wskazał odpowiedzi: „tak, za każdym razem” oraz „tak, wiele razy”.

Proszę ocenić jak często zdarza się sytuacja, że klienci sklepu spożywają alkohol na terenie lub w pobliżu punktu sprzedaży alkoholu w Pana/i miejscowości?

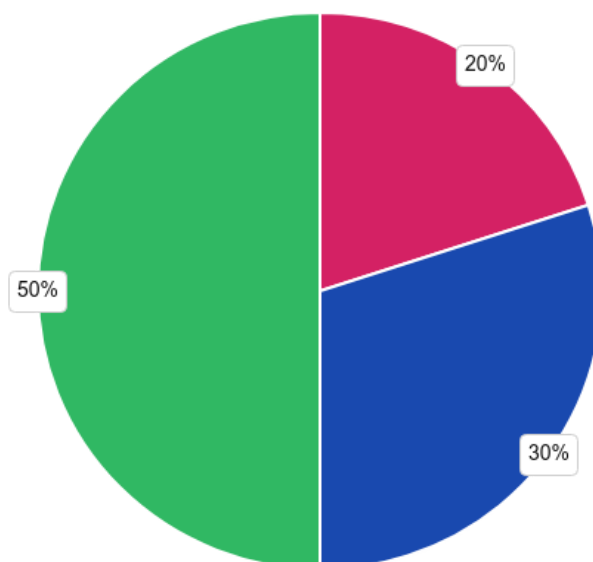
bardzo często: **0%** (0)

często: **0%** (0)

czasami: **20%** (4)

rzadko: **30%** (6)

nigdy: **50%** (10)



Sprzedawców zapytano także jak często zdarza się sytuacja, że klienci sklepu spożywają alkohol na terenie lub w pobliżu punktu sprzedaży alkoholu w Pana/i gminie. Najczęściej wskazywano odpowiedź: „nigdy” - wybrało ją 50% badanych. W dalszej kolejności wskazywano: „rzadko” - 30% respondentów, „czasami” - 20% ankietowanych sprzedawców. Żaden z respondentów nie wskazał odpowiedzi: „bardzo często” oraz „często”.

Jak często zdarza się Panu/i wzywać policję z powodu zakłócania porządku przez osobę pod wpływem alkoholu na terenie punktu sprzedaży alkoholu lub w jego najbliższej okolicy?

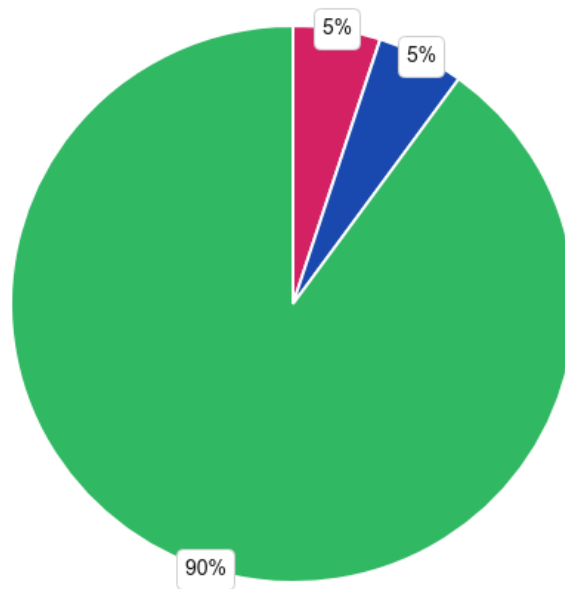
bardzo często: **0%** (0)

często: **0%** (0)

czasami: **5%** (1)

rzadko: **5%** (1)

nigdy: **90%** (18)



W dalszej kolejności badanych zapytano, jak często zdarza im się wzywać policję z powodu zakłócania porządku przez osobę pod wpływem alkoholu na terenie punktu sprzedaży alkoholu lub w jego najbliższej okolicy. Największa grupa osób - 90% wskazała odpowiedź „nigdy”. W dalszej kolejności zaznaczano następujące odpowiedzi: „czasami” - 5%, „rzadko” - 5%. Żaden z respondentów nie wskazał odpowiedzi: „bardzo często” oraz „często”.

Proszę ocenić jak często zdarza się, że osobom niepełnoletnim sprzedawane są papierosy w Pana/i miejscowości?

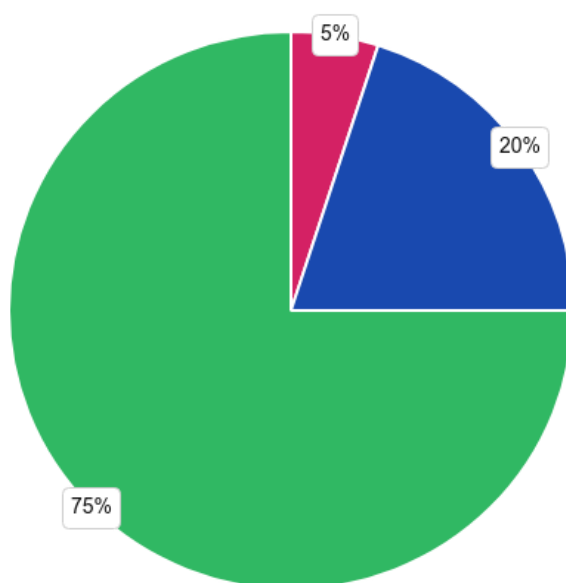
bardzo często: **0%** (0)

często: **0%** (0)

czasami: **5%** (1)

rzadko: **20%** (4)

nigdy: **75%** (15)



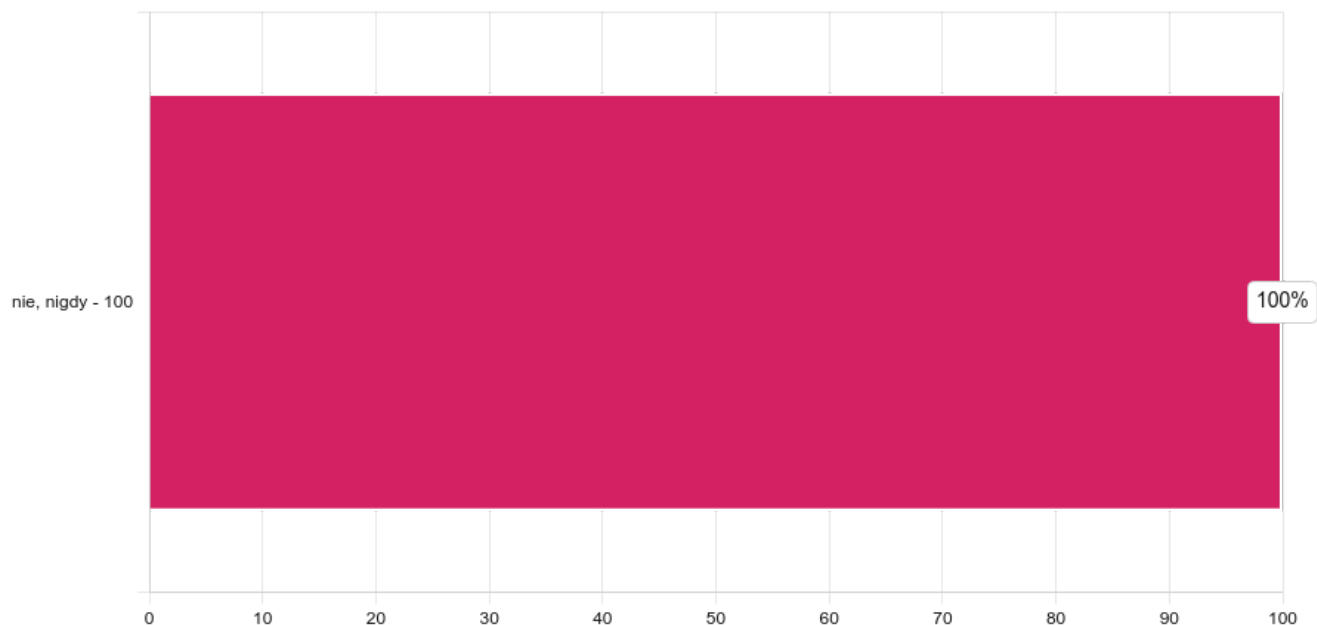
Następnie ankietowanych poproszono o to, aby ocenili jak często ich zdaniem, papierosy są sprzedawane osobom niepełnoletnim. Najczęściej wskazywano odpowiedź „nigdy” - wybrało ją 75% osób. Natomiast 20% badanych zaznaczyło odpowiedź „rzadko”. W dalszej kolejności ankietowani wskazywali: „czasami” - 5%. Żaden z respondentów nie wskazał odpowiedzi; „bardzo często” oraz „często”.

Czy zdarzyło się Panu/i sprzedać papierosy osobie niepełnoletniej?

tak, wiele razy: **0%** (0)

tak, raz lub kilka razy: **0%** (0)

nie, nigdy: **100%** (20)



W kolejnym pytaniu badanych poproszono o wskazanie, czy kiedykolwiek zdarzyło im się sprzedać papierosy osobie niepełnoletniej. 100% sprzedawców wskazało odpowiedź „nie, nigdy”. Żaden z respondentów nie wskazał odpowiedzi „tak, wiele razy” oraz „tak, raz lub kilka razy”.

Czy zna Pan/i ustawę z dnia 26 X 1982 r. o Wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi odnoszącą się do odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu?

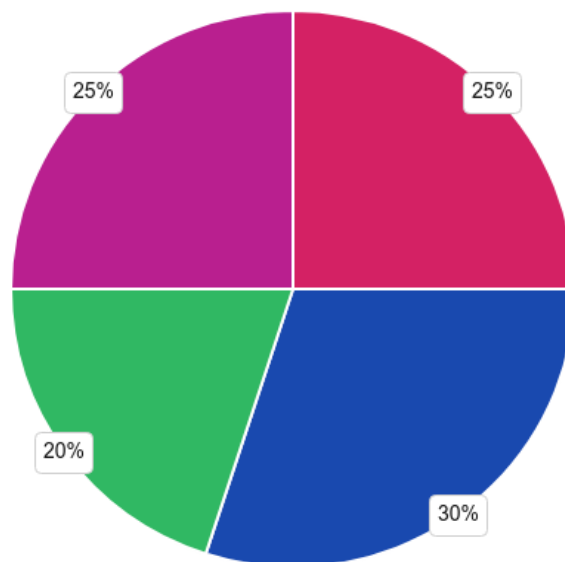
bardzo dobrze znam: **25%** (5)

znam poszczególne zapisy: **30%** (6)

nie jestem pewien czy znam: **20%** (4)

nie znam, ale słyszałem o niej: **25%** (5)

nie znam i nigdy o niej nie słyszałem: **0%** (0)



Niniejsze pytanie ma na celu sprawdzenie, czy sprzedawcy znają ustawę o Wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi odnoszącą się do odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu. Większość osób przyznało, że „znam poszczególne zapisy” - 30%, a 25% sprzedawców przyznaje, iż „bardzo dobrze znam”. W dalszej kolejności wskazywano odpowiedzi: „nie znam, ale słyszałem o niej” - 25%, „nie jestem pewien czy znam” - 20%. Żaden z respondentów nie wskazał odpowiedzi „nie znam i nigdy o niej nie słyszałem”.

Czy w obsługiwanym przez Pana/ią punkcie znajdują się informacje na temat:

Można wybrać kilka odpowiedzi.

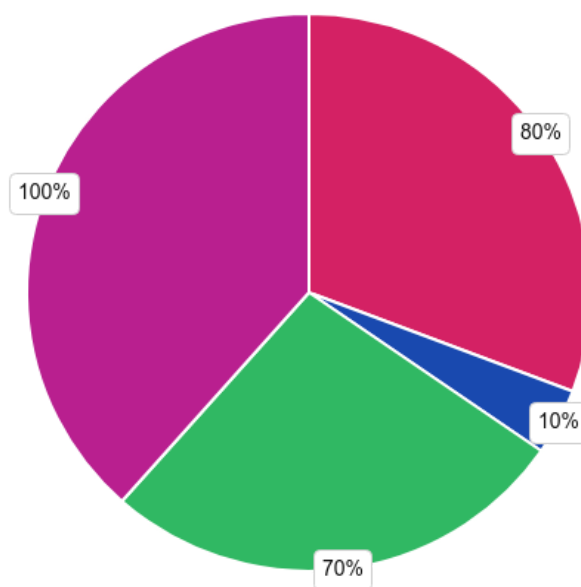
szkodliwości alkoholu: **80%** (16)

zakazie sprzedaży na kredyt bądź pod zastaw: **10%** (2)

zakazie sprzedaży alkoholu osobom nietrzeźwym: **70%** (14)

zakazie sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia: **100%** (20)

nie ma takich informacji: **0%** (0)



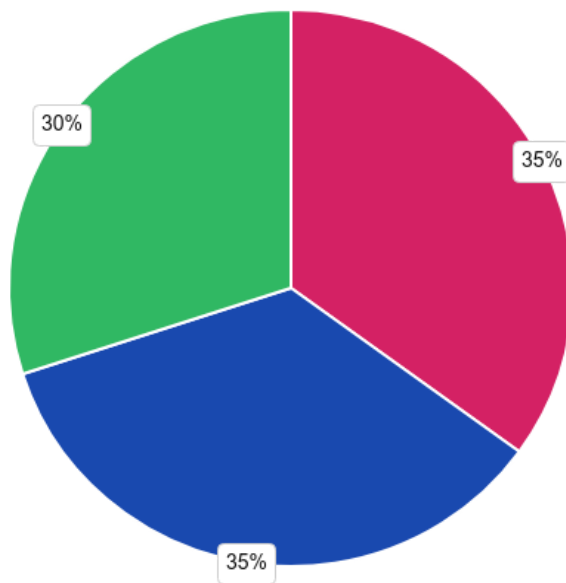
Zgodnie ze wspomnianą ustawą, w punkcie sprzedaży alkoholu muszą znajdować się tabliczki informujące między innymi o szkodliwości alkoholu, czy też zakazie sprzedaży osobom nietrzeźwym i nieletnim. Jak wynika ze zgromadzonego materiału badawczego, 100% osób posiada informacje o „zakazie sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia”. Natomiast 80% osób ma informacje o „szkodliwości alkoholu”. Rzadziej wskazywano odpowiedź: „zakazie sprzedaży alkoholu osobom nietrzeźwym” - 70%, „zakazie sprzedaży na kredyt bądź pod zastaw” - 10%. Żaden z respondentów nie wskazał odpowiedzi: „nie ma takich informacji”.

Czy brał/a Pan/i udział w szkoleniu dotyczącym odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu?

tak: **35%** (7)

nie: **35%** (7)

nie pamiętam: **30%** (6)



Szkolenia dotyczące odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu powinni przejść wszyscy pracownicy przed rozpoczęciem pracy. Największa grupa ankietowanych, tj. 35% wskazała odpowiedź „tak”. Natomiast 35% osób zaznaczyło „nie”, a 30% badanych wskazało odpowiedź „nie pamiętam”.

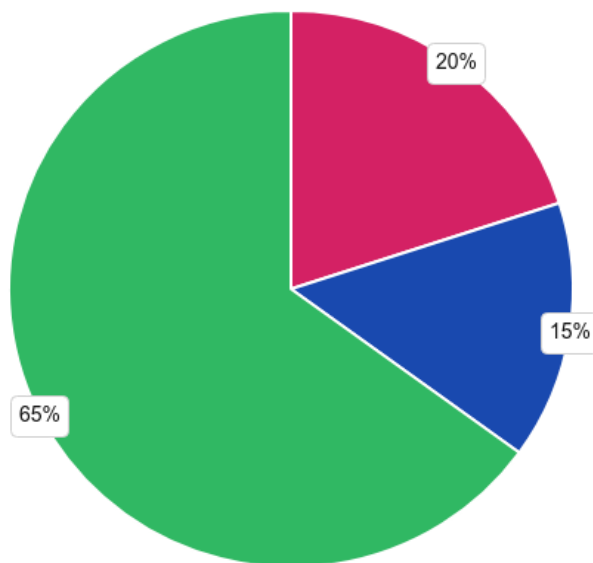
Komu zabrania się sprzedaży i podawania napojów alkoholowych według ustawy z dnia 26 X 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi?

Proszę wybrać jedną odpowiedź.

osobom nietrzeźwym, niepełnoletnim i kobietom w ciąży: **20%** (4)

kobietom w ciąży, osobom niepełnoletnim oraz na kredyt lub pod zastaw: **15%** (3)

osobom nietrzeźwym, niepełnoletnim, na kredyt lub pod zastaw: **65%** (13)



Na koniec, celem sprawdzenia wiedzy sprzedawców dotyczącej zasad sprzedaży alkoholu, ankietowanych zapytano, komu zabrania się sprzedaży i podawania alkoholu według ustawy z dnia 26 X 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Najczęściej wskazywano odpowiedź „osobom nietrzeźwym, niepełnoletnim, na kredyt lub pod zastaw” - zaznaczyło ją 65% osób. Rzadziej wskazywano na: „osobom nietrzeźwym, niepełnoletnim i kobietom w ciąży” - zaznaczyło ją 20% badanych oraz „kobietom w ciąży, osobom niepełnoletnim oraz na kredyt lub pod zastaw” - zaznaczyło ją 15% osób.

7. Badanie przedstawicieli instytucji pomocowych z Gminy Siedlec



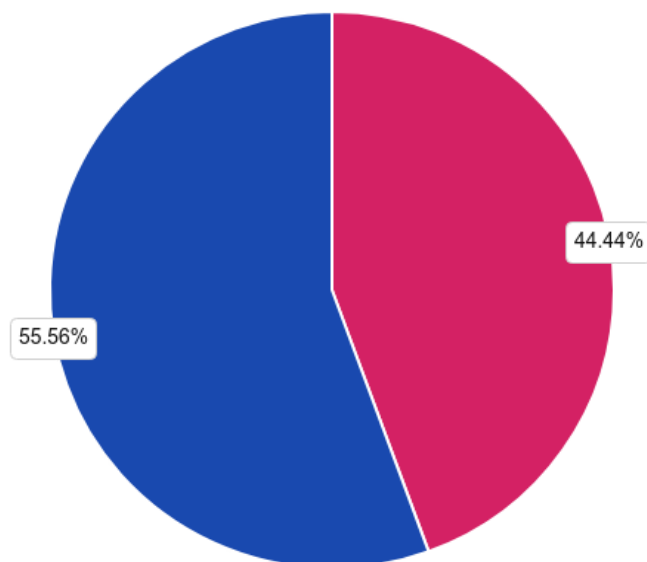
7. 1. Charakterystyka respondentów



Płeć:

kobieta: **44,44%** (8)

mężczyzna: **55,56%** (10)



Badani najczęściej wskazywali odpowiedź „mężczyzna” - wybrało ją 55,56% spośród 18 ankietowanych. Druga w kolejności odpowiedź „kobieta” została wskazana przez 44,44% badanych mieszkańców.

Wiek:

do 25 lat: **0%** (0)

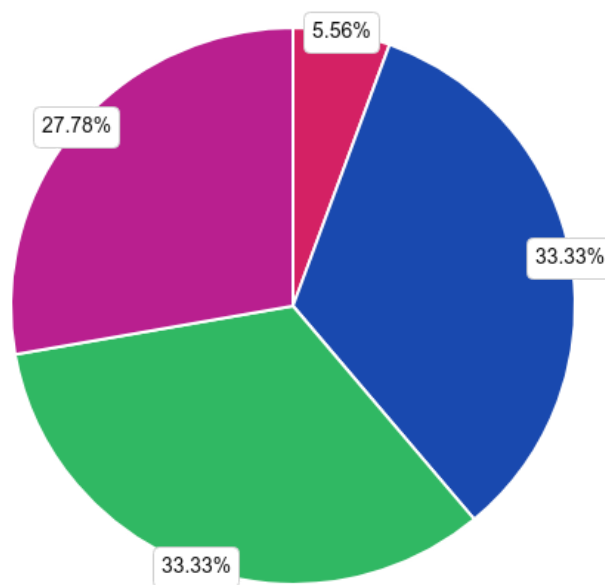
26-35 lat: **5,56%** (1)

36-45 lat: **33,33%** (6)

46-55 lat: **33,33%** (6)

56-65 lat: **27,78%** (5)

powyżej 65 lat : **0%** (0)



W ankietowaniu brały udział osoby w wieku: „36-45 lat” - 33,33% osób, „46-55 lat” - 33,33% mieszkańców, „56-65 lat” - 27,78% osób, „26-35 lat” - 5,56% badanych. Żaden z respondentów nie wskazał odpowiedzi: „do 25 lat” oraz powyżej 65 lat.

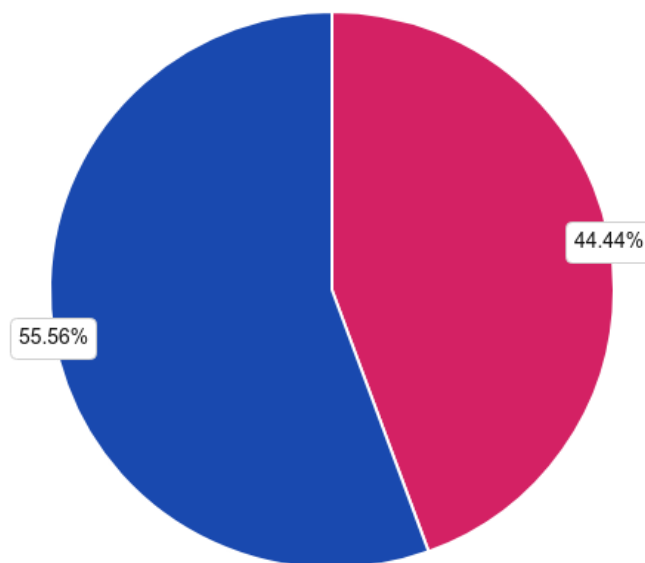
Wykształcenie:

podstawowe: **0%** (0)

średnie lub podyplomowe: **44,44%** (8)

zawodowe: **0%** (0)

wyższe: **55,56%** (10)



Analizując wykształcenie badanych można zauważyć, iż największa część z nich posiada wykształcenie: „wyższe” - 55,56% osób. W dalszej kolejności wskazywano odpowiedzi: „średnie lub podyplomowe” - 44,44% badanych. Żadna z osób badanych nie wybrała następujących odpowiedzi: „podstawowe” oraz „zawodowe”.

Miejsce zatrudnienia:

OPS: **33,33%** (6)

Punkt Konsultacyjny: **0%** (0)

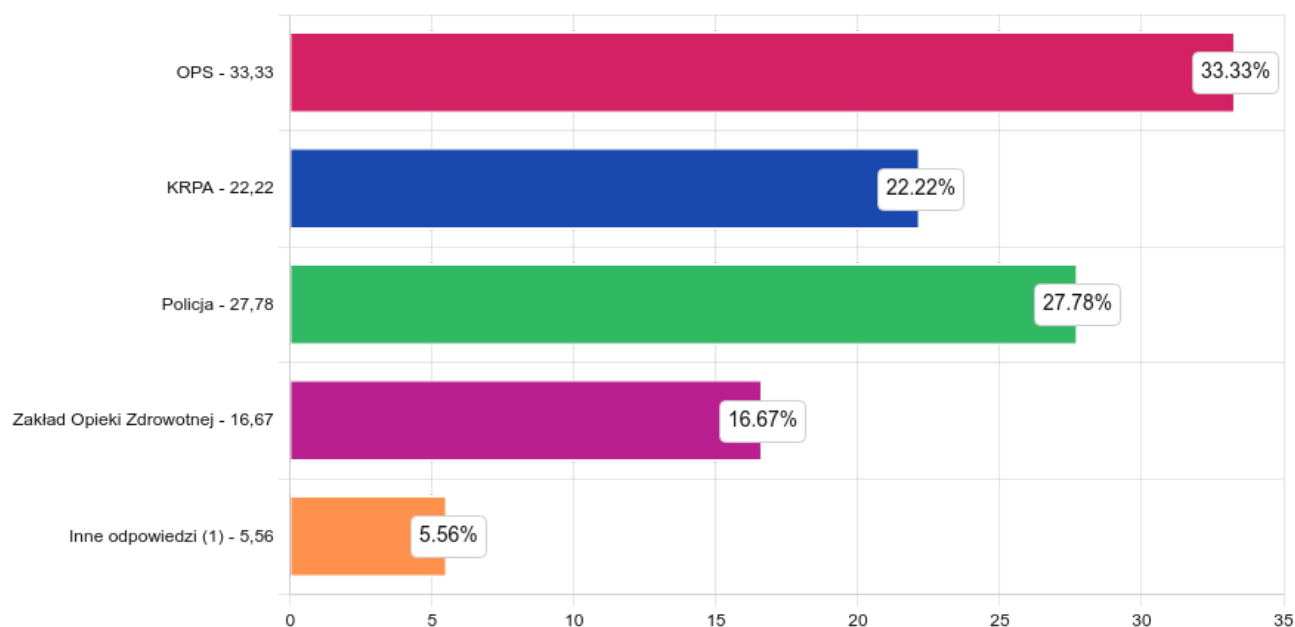
KRPA: **22,22%** (4)

Policja: **27,78%** (5)

Środowiskowy Dom Samopomocy: **0%** (0)

Zakład Opieki Zdrowotnej: **16,67%** (3)

Inne odpowiedzi (1): **5,56%** (1)



Inne odpowiedzi:

- szkoła

Badani respondenci najczęściej pracują „OPS” - wybrało ją 33,33% spośród badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „Policja” została wskazana przez 27,78% badanych specjalistów. Respondenci wskazali także, iż pracują w: KRPA (22,22%), Zakładzie Opieki Zdrowotnej (16,67%) oraz w szkole (5,56%).

7. 2. Problemy społeczne z perspektywy przedstawicieli instytucji pomocowych



Jaki problem społeczny w Pana/i opinii jest najbardziej widoczny na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych?

Proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi.

alkoholizm: **66,67%** (12)

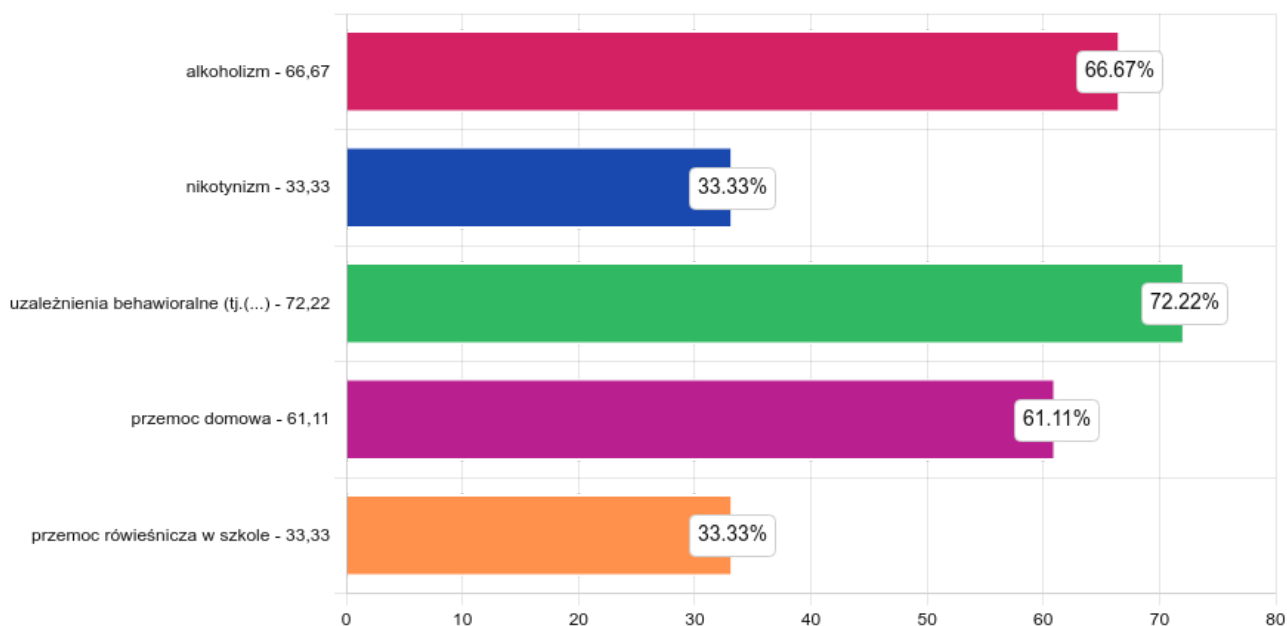
narkomania: **0%** (0)

nikotynizm: **33,33%** (6)

uzależnienia behawioralne (tj. uzależnienia od czynności, jak np. od gier hazardowych, telefonu/komputera/Internetu, jedzenia, pracy, zakupów): **72,22%** (13)

przemoc domowa: **61,11%** (11)

przemoc rówieśnicza w szkole: **33,33%** (6)



Ankietowani wskazali, iż najbardziej widocznymi problemami są: „uzależnienia behawioralne (tj. uzależnienia od czynności, jak np. od gier hazardowych, telefonu/komputera/Internetu, jedzenia, pracy, zakupów)” - 72,22%, „alkoholizm” - 66,67%, „przemoc w rodzinie” 61,11%, „nikotynizm” - 33,33%, „przemoc rówieśnicza w szkole” - 33,33%. Żaden z respondentów nie wskazał odpowiedzi: „narkomania”.

Które grupy społeczne najbardziej narażone są na występowanie problemów społecznych?

Proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi.

nieletni: **77,78%** (14)

osoby dorosłe: **61,11%** (11)

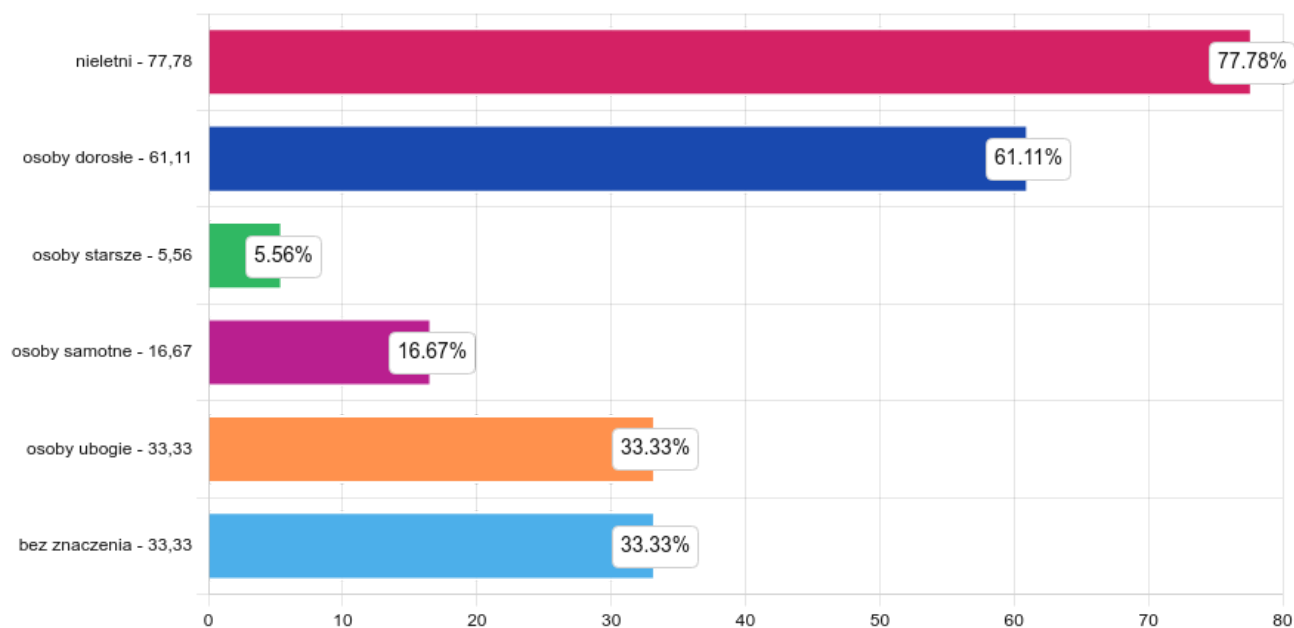
osoby starsze: **5,56%** (1)

osoby samotne: **16,67%** (3)

osoby niepełnosprawne: **0%** (0)

osoby ubogie: **33,33%** (6)

bez znaczenia: **33,33%** (6)



Badanych specjalistów poproszono o wskazanie grupy najbardziej narażonej na występowanie problemów społecznych. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nieletni” - wybrało ją 77,78% spośród badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „osoby dorosłe” została wskazana przez 61,11% respondentów. Rzadziej ankietowani wskazywali następujące odpowiedzi: „osoby ubogie” - 33,33% osób, „bez znaczenia” - 33,33% badanych, „osoby samotne” - 16,67% ankietowanych, „osoby starsze” - 5,56% osób. Żaden z respondentów nie wskazał odpowiedzi: „niepełnosprawne”.

Według Pana/i opinii, jaki jest główny powód występowania problemów społecznych na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych?

Proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi.

bezrobocie: **5,56%** (1)

ubóstwo: **11,11%** (2)

bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych: **50%** (9)

niezaradność życiowa: **61,11%** (11)

długotrwała lub ciężka choroba: **11,11%** (2)

niepełnosprawność: **16,67%** (3)

alkoholizm: **66,67%** (12)

narkomania: **5,56%** (1)

wielodzietność: **11,11%** (2)

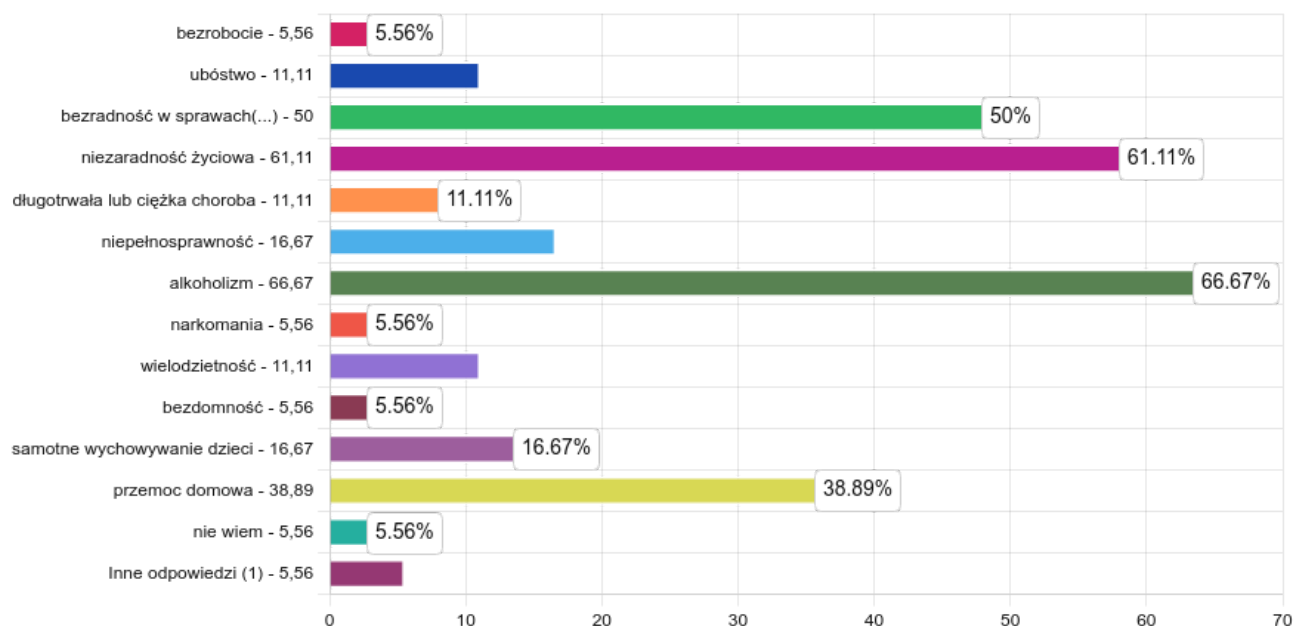
bezdolność: **5,56%** (1)

samotne wychowywanie dzieci: **16,67%** (3)

przemoc domowa: **38,89%** (7)

nie wiem: **5,56%** (1)

Inne odpowiedzi (1): **5,56%** (1)



Inne odpowiedzi:

- brak wspólnych rozmów rodziców (opiekunów) z dziećmi, brak wspólnie spędzonego czasu na spacerach, aktywności na świeżym powietrzu, brak kontroli ze strony dorosłych nad liczbą czasu spędzonego przez dzieci na grach w telefonie.

Ankietowanych poproszono także o wskazanie głównych powodów występowania problemów społecznych na terenie wykonywania obowiązków służbowych/zawodowych. Badanie wskazywali następujące odpowiedzi: „alkoholizm” - 66,67%, „niezaradność życiowa” - 61,11%, „bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych” 50%, „przemoc w rodzinie” - 38,89%, „niepełnosprawność” - 16,67%, „samotne wychowywanie dzieci” - 16,67%, „ubóstwo” - 11,11%, „długotrwała lub ciężka choroba” - 11,11%, „wielodzietność” - 11,11%, „bezrobocie” 5,56%, „narkomania” - 5,56%, „bezdомność” - 5,56% oraz „nie wiem” - 5,56%.

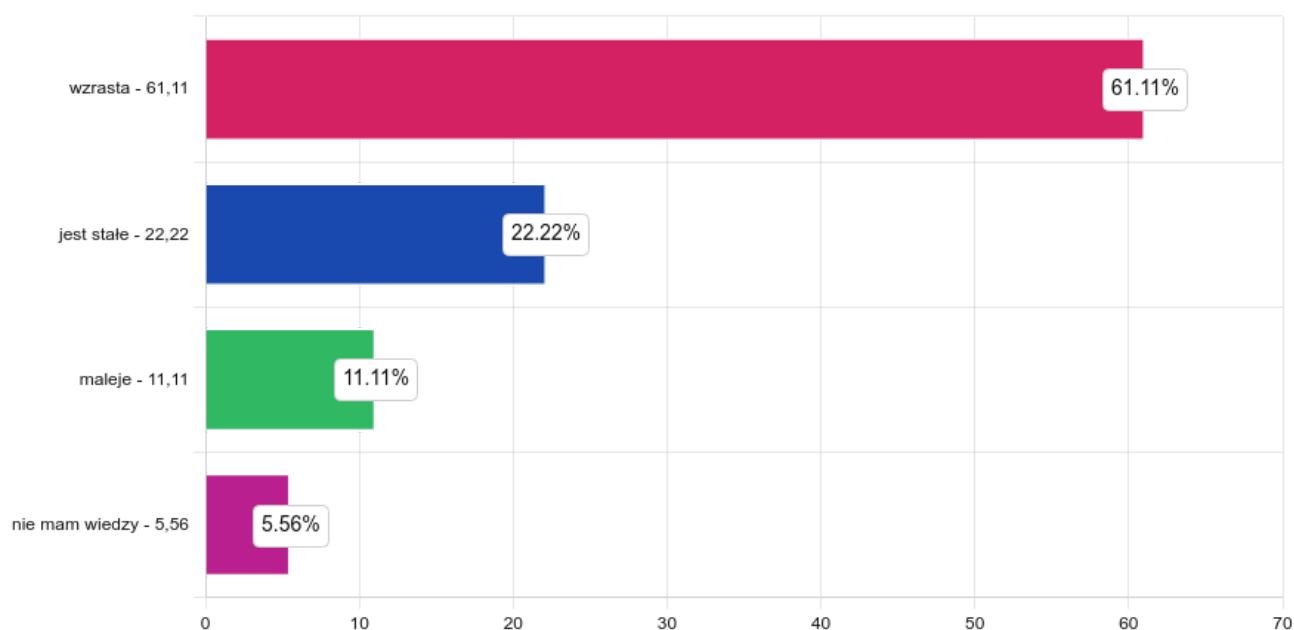
Proszę ocenić, jak zmieniło się spożycie alkoholu na przestrzeni ostatnich lat na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych?

wzrasta: **61,11%** (11)

jest stałe: **22,22%** (4)

maleje: **11,11%** (2)

nie mam wiedzy: **5,56%** (1)



Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „wzrasta” - wybrało ją 61,11% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „jest stałe” została wskazana przez 22,22% badanych respondentów. Natomiast najrzadziej wskazywano odpowiedź „maleje” została wskazana przez 11,11% badanych oraz „nie mam wiedzy” została wskazana przez 5,56% ankietowanych.

Jak często spotyka się Pan/i zjawiskiem uzależnień alkoholowych?

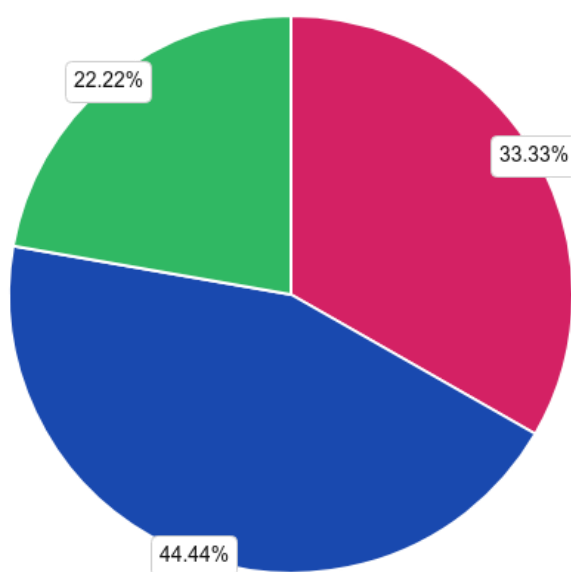
bardzo często: **33,33%** (6)

często: **44,44%** (8)

czasami: **22,22%** (4)

rzadko: **0%** (0)

nigdy: **0%** (0)



Przedstawiciele instytucji pomocowych zapytano jak często spotykają się ze zjawiskiem uzależnień alkoholowych. Udzielano następujących odpowiedzi: „często” - 44,44% osób, „bardzo często” - 33,33% respondentów, „czasami” - 22,22% ankietowanych. Żaden z respondentów nie wskazał odpowiedzi: „rzadko” oraz „nigdy”.

Jakie główne konsekwencje stosowania alkoholu Pan/i zauważa?

Proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi.

popadanie w konflikty: **61,11%** (11)

rozpad rodziny: **72,22%** (13)

samotność: **22,22%** (4)

załamanie: **33,33%** (6)

przemoc domowa: **83,33%** (15)

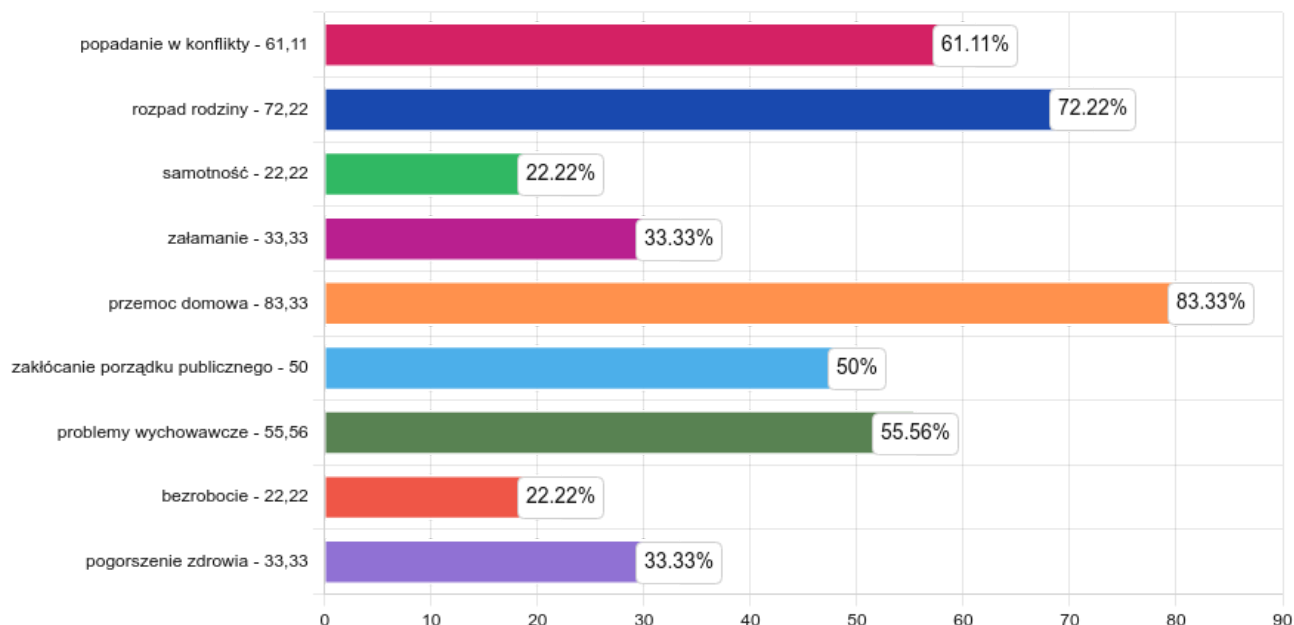
zakłócanie porządku publicznego: **50%** (9)

problemy wychowawcze: **55,56%** (10)

bezrobocie: **22,22%** (4)

ubóstwo: **0%** (0)

pogorszenie zdrowia: **33,33%** (6)



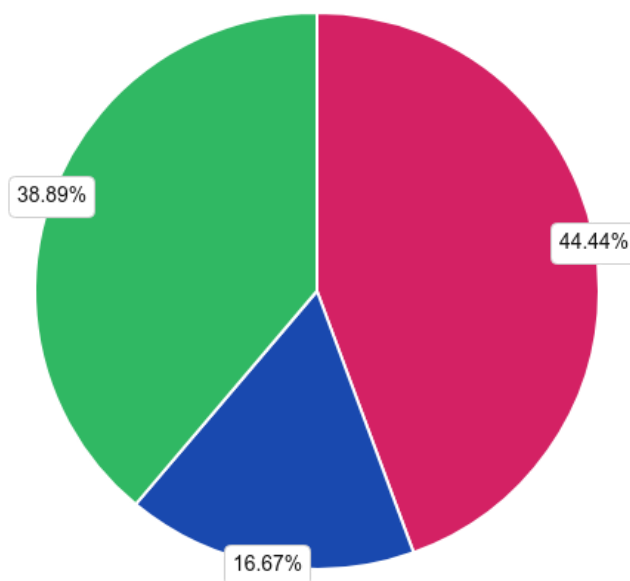
Badanych specjalistów poproszono o wskazanie głównych konsekwencji stosowania alkoholu, które zauważają. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „przemoc w rodzinie” - 83,33%, „rozpad rodziny” - 72,22%, „popadanie w konflikty” 61,11%, „problemy wychowawcze” - 55,56%, „zakłócanie porządku publicznego” - 50%, „załamanie” - 33,33%, „pogorszenie zdrowia” - 33,33%, „samotność” - 22,22%, „bezrobocie” - 22,22%. Żaden z respondentów nie wskazał odpowiedzi: „ubóstwo”.

Czy Pana/i zdaniem na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych występuje problem z narkotykami/dopalaczami/innymi środkami psychoaktywnymi (np. lekami w celach pozamedycznych)?

tak: **44,44%** (8)

nie: **16,67%** (3)

trudno powiedzieć: **38,89%** (7)



W niniejszym pytaniu badanych zapytano, czy ich zdaniem na terenie wykonywania przez nich obowiązków służbowych/zawodowych występuje problem z narkotykami/dopalaczami/innymi środkami psychoaktywnymi (np. lekami w celach pozamedycznych). Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „tak” - wybrało ją 44,44% spośród 8 badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „trudno powiedzieć” została wskazana przez 38,89% badanych respondentów tj. 7 osób. Najrzadziej ankietowani wskazywali następujące odpowiedź „nie” - 16,67% osób.

Czy zna Pan/i miejsca na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych, gdzie można zakupić/otrzymać narkotyki/dopalacze/inne środki psychoaktywne (np. leki w celach pozamedycznych)?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

nie znam takich miejsc: **73,33%** (11)

na osiedlu: **0%** (0)

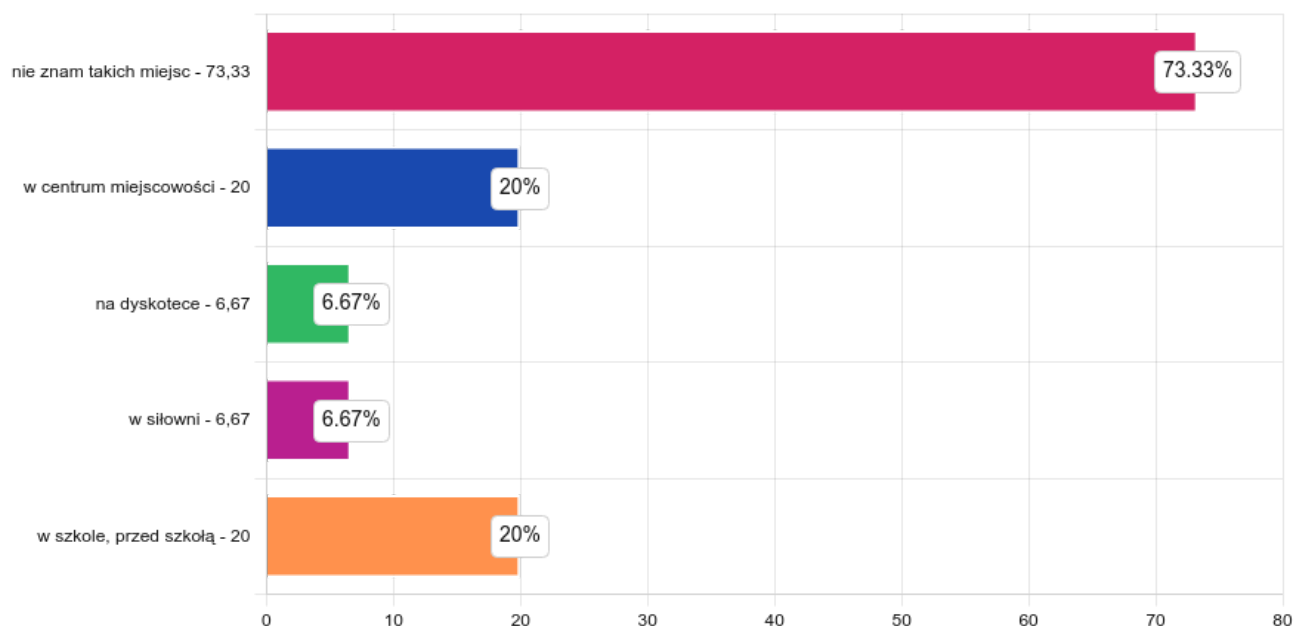
w centrum miejscowości: **20%** (3)

na dyskotecie: **6,67%** (1)

w siłowni: **6,67%** (1)

w szkole, przed szkołą: **20%** (3)

znam konkretną osobę: **0%** (0)

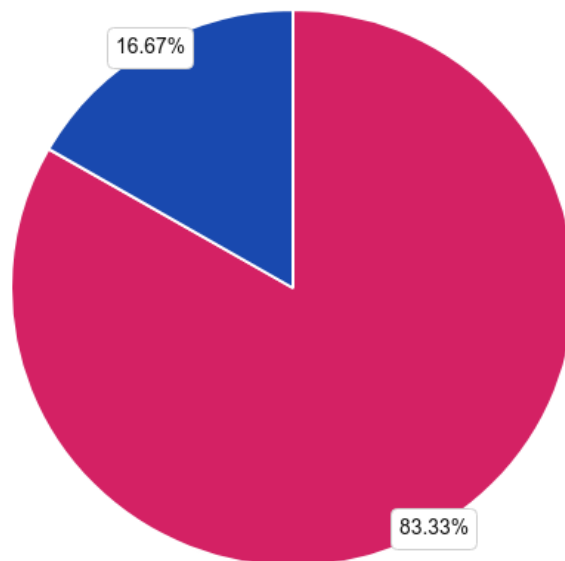


Badanych mieszkańców poproszono także o wskazanie miejsc, w których ich zdaniem można kupić narkotyki lub dopalacze. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie znam takich miejsc” - wybrało ją 73,33% osób. Druga w kolejności odpowiedź „w centrum miejscowości” została wskazana przez (20%) respondentów. Rzadziej ankietowani wskazywali następujące odpowiedzi: „w szkole, przed szkołą” - 20% ankietowanych, „na dyskotecę” - 6,67% badanych, „w siłowni” - 6,67% osób. Żaden z respondentów nie wskazał odpowiedzi: „na osiedlu” oraz „znam konkretną osobę”.

Czy spotkał się Pan/i z problemem uzależnień behawioralnych wśród mieszkańców na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych? (cyberuzależnienia, hazard itp.)?

tak: **83,33%** (15)

nie: **16,67%** (3)



Następnie badanych zapytano, czy spotkali się z problemem uzależnień behawioralnych na terenie wykonywanych przez nich obowiązków. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „tak” - wybrało ją 83,33%. Druga w kolejności odpowiedź „nie” została wskazana przez 16,67% badanych respondentów.

Z jakim rodzajem uzależnień behawioralnych spotkał się Pan/i?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

hazard: **33,33%** (5)

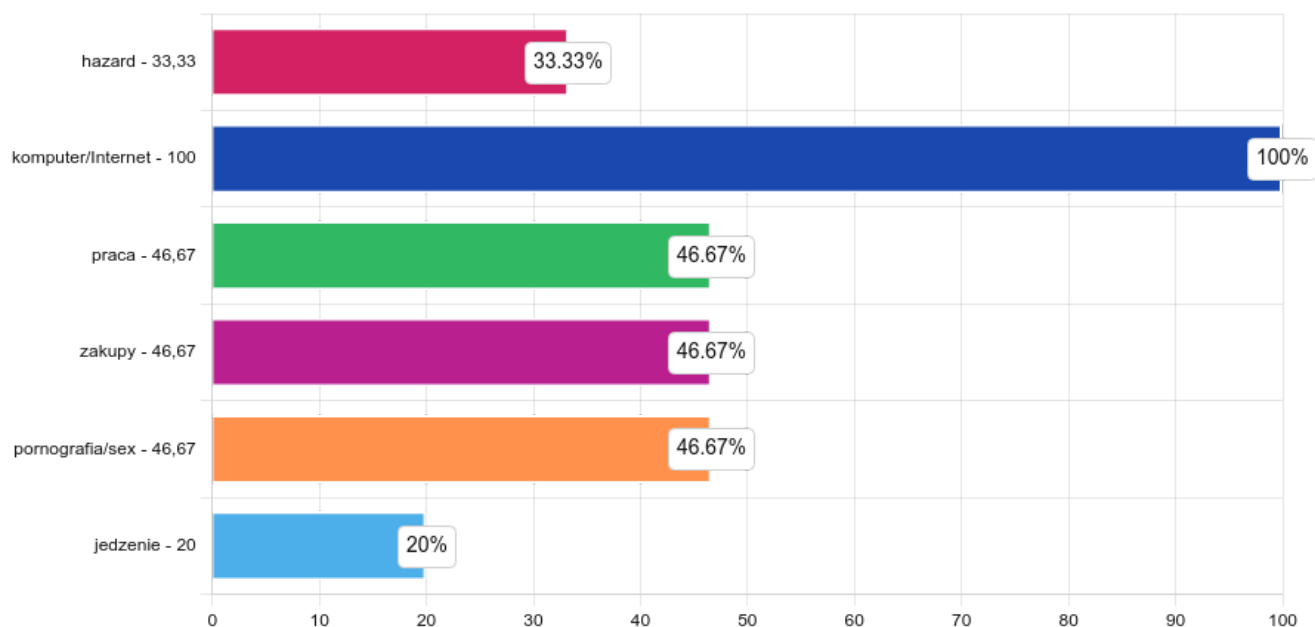
komputer/Internet: **100%** (15)

praca: **46,67%** (7)

zakupy: **46,67%** (7)

pornografia/sex: **46,67%** (7)

jedzenie: **20%** (3)



Specjalistów poproszono o wskazanie rodzaju uzależnień behawioralnych, z którymi się spotkali. Respondenci wskazywali: „komputer/Internet” - 100%, „praca” - 46,67%, „zakupy” 46,67%, „pornografia/sex” - 46,67%, „hazard” - 33,33%, „jedzenie” - 20%.

Jaka forma pomocy oferowana jest osobom z problemem uzależnień behawioralnych na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

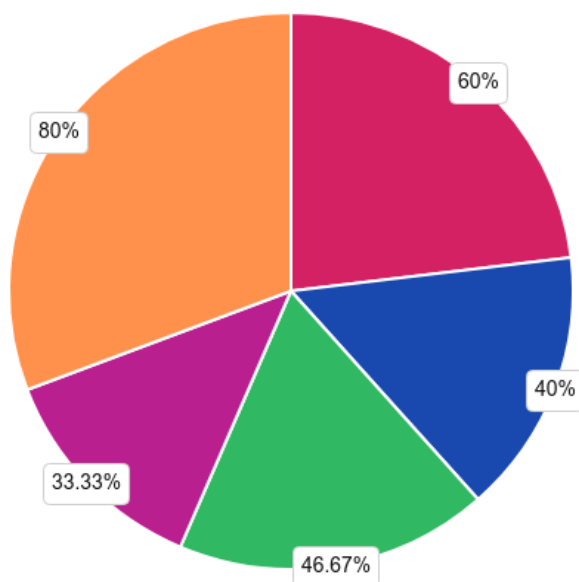
poradnictwo: **60%** (9)

psychoedukacja: **40%** (6)

terapia indywidualna: **46,67%** (7)

terapia grupowa: **33,33%** (5)

profilaktyka: **80%** (12)



Na pytanie jaka forma pomocy jest udzielana osobom z uzależnieniem behawioralnym, respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „profilaktyka” - wybrało ją 80% osób. Druga w kolejności odpowiedź „poradnictwo” została wskazana przez 60% respondentów. Rzadziej ankietowani wskazywali następujące odpowiedzi: „terapia indywidualna” - 46,67% osób, „psychoedukacja” - 40% badanych oraz „terapia grupowa” - 33,33% ankietowanych osób „profilaktyka” - 80%, „poradnictwo” - 60%, „terapia indywidualna” 46,67%, „psychoedukacja” - 40%, „terapia grupowa” - 33,33%.

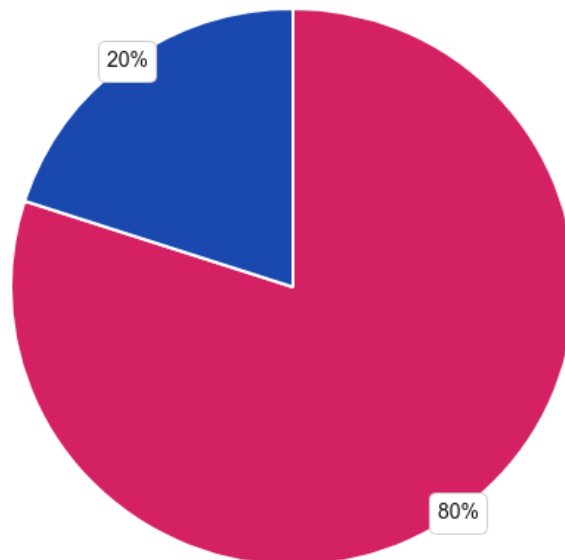
Czy w Pana/i opinii uzależnienia behawioralne mają wpływ na dysfunkcję rodziny?

wysoki: **80%** (12)

umiarkowany: **20%** (3)

niski: **0%** (0)

nie ma wpływu: **0%** (0)

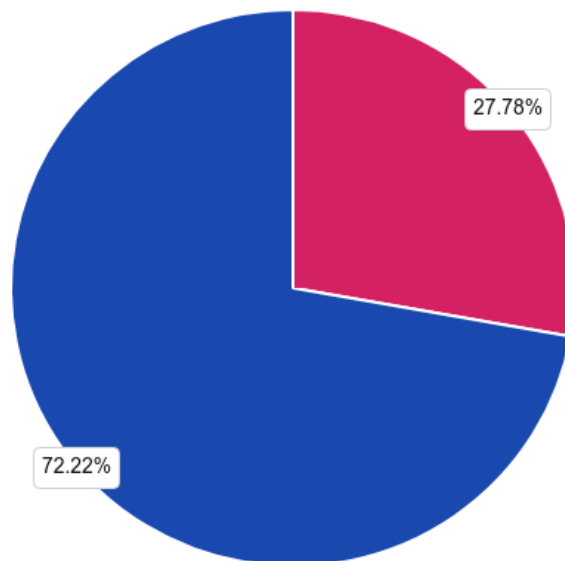


W niniejszym pytaniu badanych zapytano, czy ich zdaniem uzależnienia behawioralne mają wpływ na dysfunkcję rodziny. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „wysoki” - wybrało ją 80%. Druga w kolejności odpowiedź „umiarkowany” została wskazana przez 20% badanych respondentów. Żaden z respondentów nie wskazał odpowiedzi: „niski” oraz „nie ma wpływu”.

Czy osoby uzależnione od alkoholu, narkotyków, dopalaczy/innych środków psychoaktywnych (np. leków w celach pozamedycznych), uzależnień behawioralnych same zwracają się do Państwa z prośbą o pomoc?

tak: **27,78%** (5)

nie: **72,22%** (13)



Na pytanie: „Czy osoby uzależnione od alkoholu, narkotyków, dopalaczy/innych środków psychoaktywnych (np. leków w celach pozamedycznych), uzależnień behawioralnych same zwracają się do Państwa z prośbą o pomoc?” ankietowani wskazywali najczęściej odpowiedź „nie” - wybrało ją 72,22% osób, rzadziej wskazywano odpowiedź „tak” - wybrało ją 27,78% ankietowanych.

Jeśli nie, to Pana/i zdaniem, do kogo o pomoc w razie problemu uzależnień zwracają się mieszkańcy na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych ?

do innych instytucji pomocowych: **46,15%** (6)

do rodziny: **15,38%** (2)

do lekarza: **15,38%** (2)

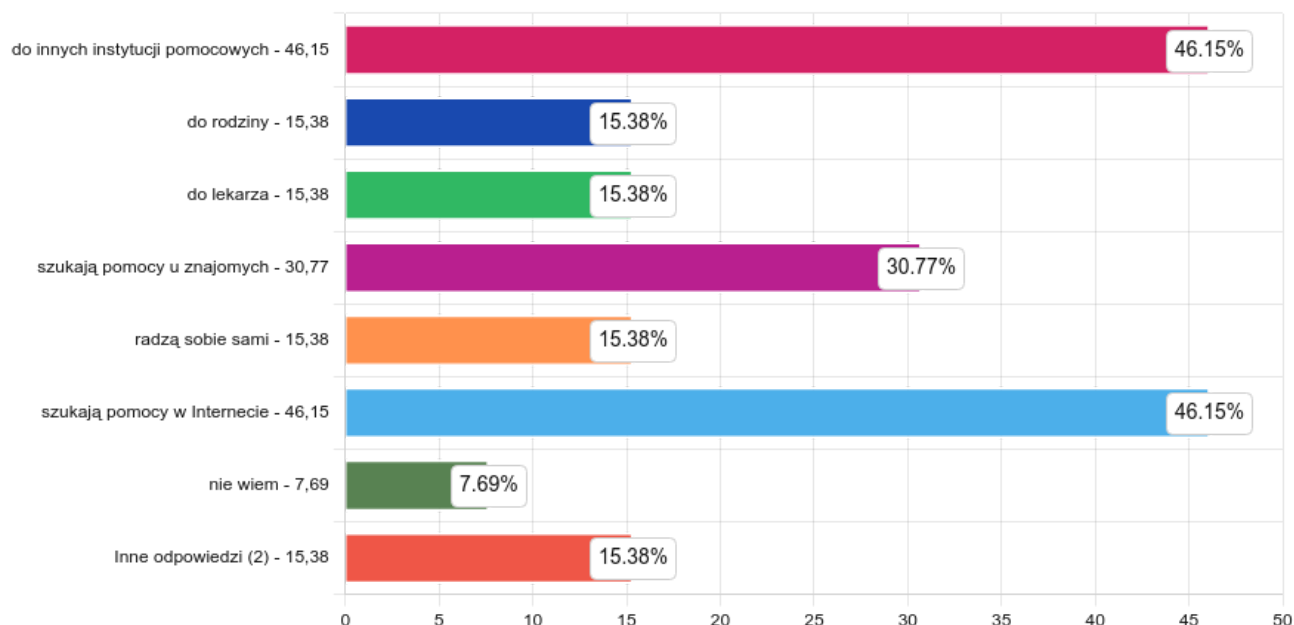
szukają pomocy u znajomych: **30,77%** (4)

radzą sobie sami: **15,38%** (2)

szukają pomocy w Internecie: **46,15%** (6)

nie wiem: **7,69%** (1)

Inne odpowiedzi (2): **15,38%** (2)



Inne odpowiedzi:

- nie dostrzegają problemu
- zazwyczaj rodzina zgłasza problem, a nie sama osoba uzależniona

Respondentów poproszono o wskazanie osób lub instytucji, do których mieszkańcy zwracają się w razie problemów uzależnień. Wymieniano następujące odpowiedzi: „do innych instytucji pomocowych” - takiej odpowiedzi udzieliło 46,15% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „szukają pomocy w Internecie” - 46,15%, „szukają pomocy u znajomych” 30,77%, „do rodziny” - 15,38%, „do lekarza” - 15,38%, „radzą sobie sami” - 15,38% oraz „Inne odpowiedzi (2)” - 15,38%.

Pana/i zdaniem jak często zdarza się, że alkohol jest sprzedawany osobom nietrzeźwym lub nieletnim na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych?

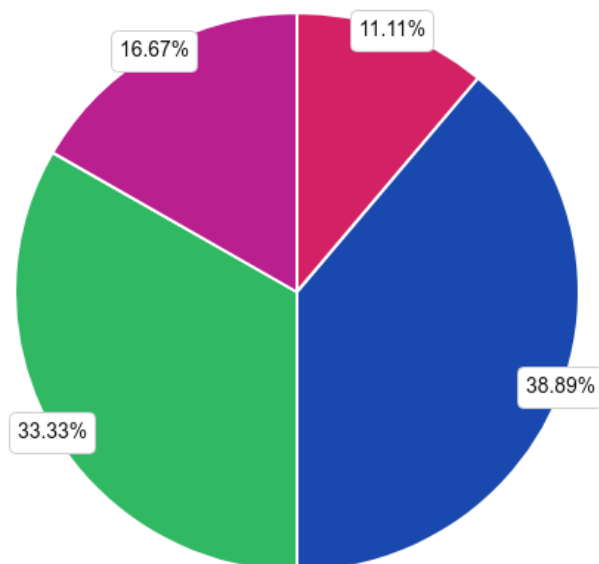
bardzo często: **11,11%** (2)

często: **38,89%** (7)

czasami: **33,33%** (6)

rzadko: **16,67%** (3)

nigdy: **0%** (0)



Na pytanie: „Pana/i zdaniem jak często zdarza się, że alkohol jest sprzedawany osobom nietrzeźwym lub nieletnim na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych?”, respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „często” - wybrało ją 38,89% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „czasami” została wskazana przez 33,33% badanych. Rzadziej wskazywano odpowiedzi: „rzadko” została wskazana przez 16,67% badanych, „bardzo często” została wskazana przez 11,11% respondentów. Żaden z respondentów nie wskazał odpowiedzi: „nigdy”.

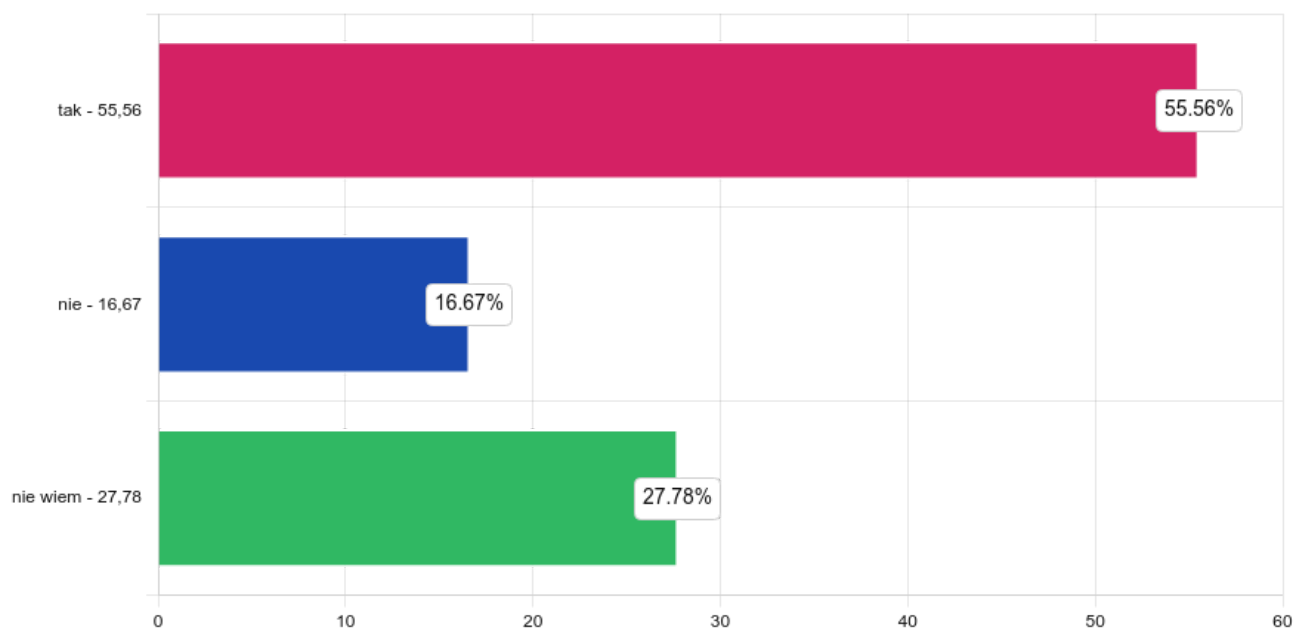
Czy Pana/i zdaniem sprzedawcy oraz właściciele punktów sprzedaży alkoholu na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych stosują się do ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi?

(punkty sprzedaży alkoholu zawierają tablice informacyjne, w okolicy sklepów nie spożywa się alkoholu)

tak: **55,56%** (10)

nie: **16,67%** (3)

nie wiem: **27,78%** (5)



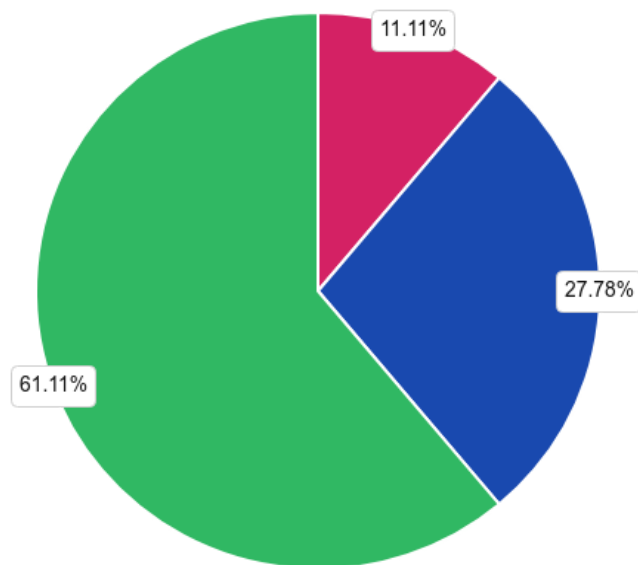
Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „tak” - wybrało ją 55,56% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „nie wiem” została wskazana przez 27,78% badanych respondentów. Rzadziej ankietowani wskazywali następujące odpowiedź „nie” - 16,67% osób.

Czy ma Pan/i wiedzę, że punkt sprzedaży alkoholu na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych stracił koncesję za sprzedaż alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym?

taka sytuacja nie miała nigdy miejsca: **11,11%** (2)

tak, bywają takie sytuacje: **27,78%** (5)

nie wiem: **61,11%** (11)

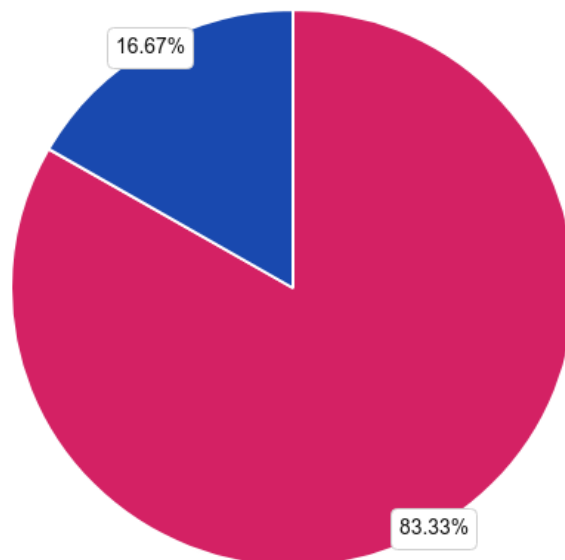


Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie wiem” - wybrało ją 61,11% spośród 18 badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „tak, bywają takie sytuacje” została wskazana przez 27,78% respondentów. Rzadziej ankietowani wskazywali odpowiedź „taka sytuacja nie miała nigdy miejsca” - 11,11% osób.

Czy na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych, w Pana/i opinii występuje problem przemocy domowej?

tak: **83,33%** (15)

nie: **16,67%** (3)



Na pytanie: „Czy na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych, w Pana/i opinii występuje problem przemocy w rodzinie?” respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „tak” - wybrało ją 83,33%. Druga w kolejności odpowiedź „nie” została wskazana przez 16,67% badanych.

Jakiego rodzaju przemocy najczęściej doznają mieszkańcy na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

psychiczna: **100%** (15)

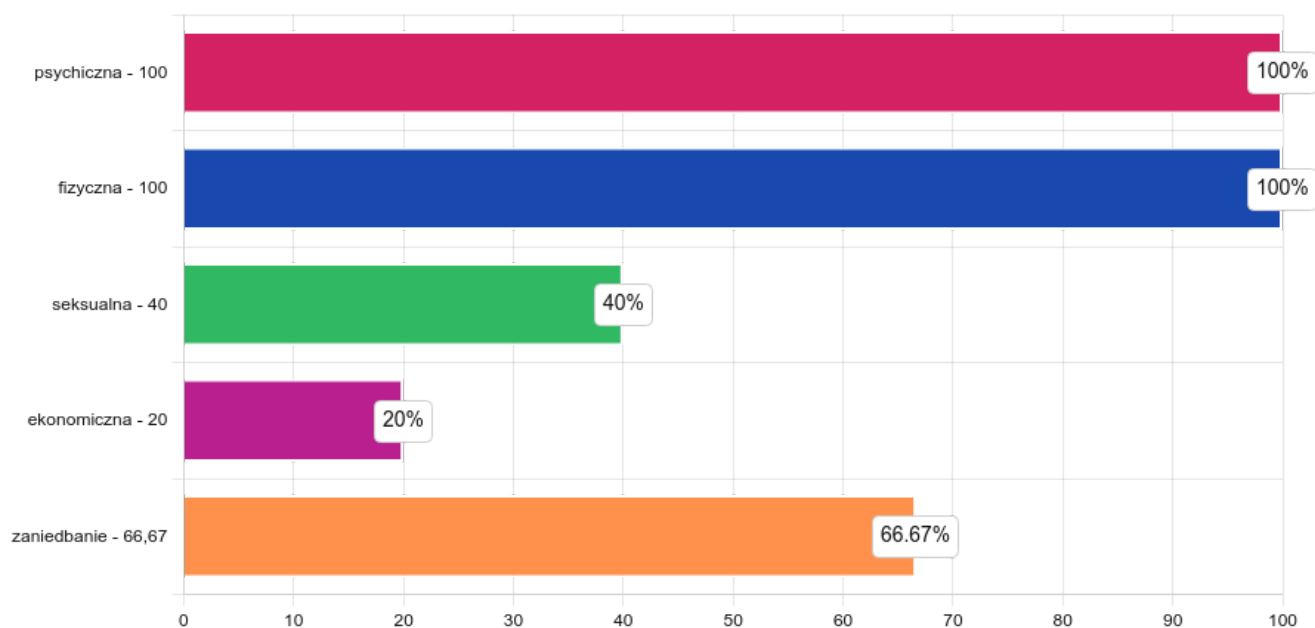
fizyczna: **100%** (15)

seksualna: **40%** (6)

ekonomiczna: **20%** (3)

zaniedbanie: **66,67%** (10)

trudno powiedzieć: **0%** (0)



Badanych mieszkańców poproszono także o wskazanie najczęstszego rodzaju doznawanej przemocy przez mieszkańców. Respondenci wskazywali odpowiedzi: „psychiczna” - takiej odpowiedzi udzieliło 100% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „fizyczna” - 100%, „zaniedbanie” 66,67%, „seksualna” - 40%, „ekonomiczna” - 20%. Żaden z respondentów nie wskazał odpowiedzi: „trudno powiedzieć”.

Która grupa najczęściej Pana/i zdaniem doświadcza przemocy?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

kobiety: **100%** (15)

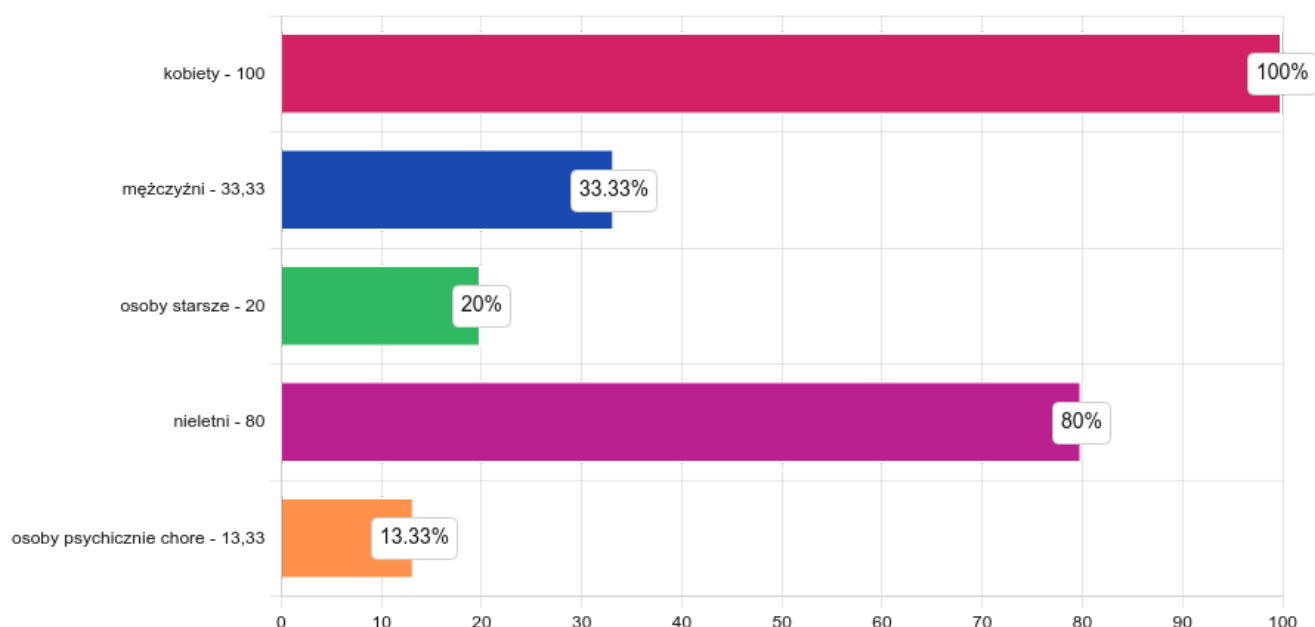
mężczyźni: **33,33%** (5)

osoby starsze: **20%** (3)

nieletni: **80%** (12)

osoby psychicznie chore: **13,33%** (2)

niepełnosprawni: **0%** (0)



Badanych specjalistów poproszono o wskazanie która grupa ich zdaniem najczęściej doświadcza przemocy. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „kobiety” - wybrało ją 100% spośród badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „nieletni” została wskazana przez 80% respondentów. Rzadziej ankietowani wskazywali następujące odpowiedzi: „mężczyźni ” - 33,33% osób, „osoby starsze” - 20% badanych, „osoby psychicznie chore” - 13,33% ankietowanych. Żaden z respondentów nie wskazał odpowiedzi: „niepełnosprawni”.

Która grupa najczęściej Pana/i zdaniem stosuje przemoc?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

uzależnieni: **93,33%** (14)

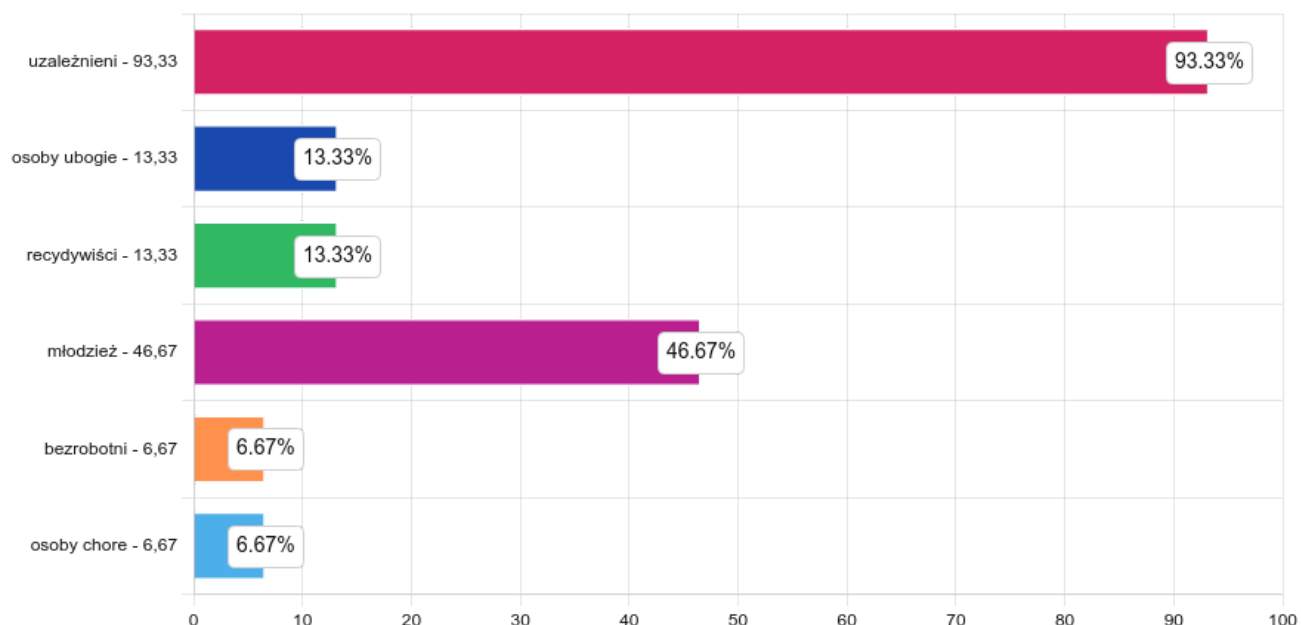
osoby ubogie: **13,33%** (2)

recydywiści: **13,33%** (2)

młodzież: **46,67%** (7)

bezrobotni: **6,67%** (1)

osoby chore: **6,67%** (1)



Badanych specjalistów poproszono o wskazanie grupy społecznej, która ich zdaniem najczęściej stosuje przemoc. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „uzależnieni” - wybrało ją 93,33% spośród badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „młodzież” została wskazana przez 46,67% respondentów. Rzadziej ankietowani wskazywali następujące odpowiedzi: „osoby ubogie ” - 13,33% osób, „recydywiści” - 13,33% badanych, „bezrobotni” - 6,67% ankietowanych oraz „osoby chore” - 6,67% osób.

Proszę wskazać w jakim obszarze Pana/i zdaniem zachodzi potrzeba zorganizowania szkolenia dla pracowników służb pomocowych?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

rozwiązywanie problemów alkoholowych w miejscowości: **83,33%** (15)

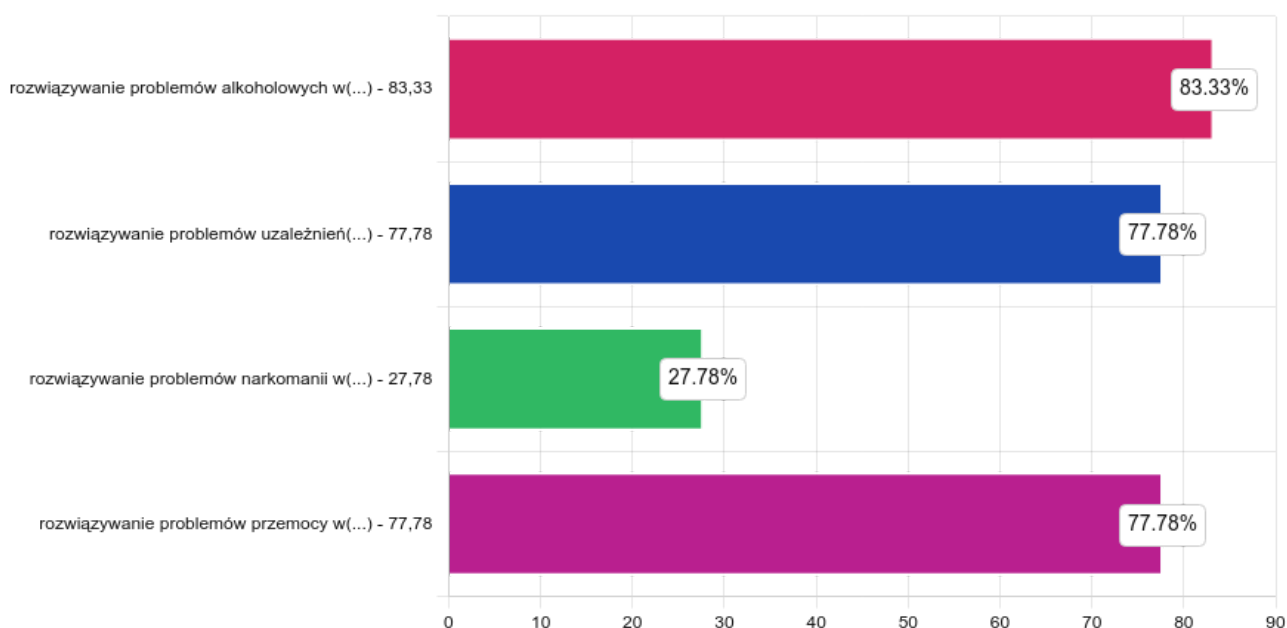
rozwiązywanie problemów uzależnień behawioralnych w miejscowości: **77,78%** (14)

rozwiązywanie problemów narkomanii w miejscowości: **27,78%** (5)

rozwiązywanie problemów przemocy w miejscowości: **77,78%** (14)

nie wiem: **0%** (0)

nie zachodzi taka potrzeba: **0%** (0)



Respondenci zapytani o zapotrzebowanie szkoleniowe pracowników służb pomocowych najczęściej wskazywali odpowiedź „rozwiązywanie problemów alkoholowych w miejscowości” - wybrało ją 83,33% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „rozwiązywanie problemów uzależnień behawioralnych w miejscowości” została wskazana przez 77,78% respondentów. Rzadziej ankietowani wskazywali następujące odpowiedzi: „rozwiązywanie problemów przemocy w miejscowości” - 77,78% osób, „rozwiązywanie problemów narkomanii w miejscowości” - 27,78% badanych. Żaden z respondentów nie wskazał odpowiedzi: „nie wiem” oraz „nie zachodzi taka potrzeba”.

Czy Pana/i zdaniem lokalne władze z terenu wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych podejmują odpowiednie działania, aby ograniczyć picie alkoholu, zażywanie narkotyków i dopalaczy, uzależnienia behawioralne oraz przemocy?

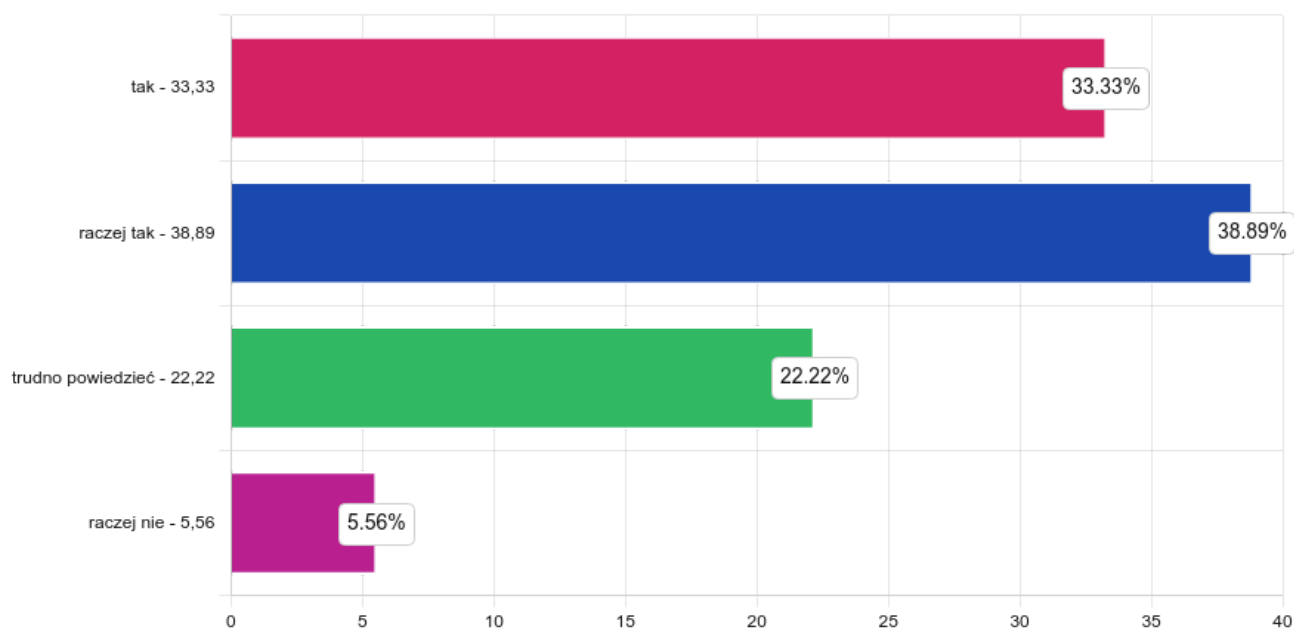
tak: **33,33%** (6)

raczej tak: **38,89%** (7)

trudno powiedzieć: **22,22%** (4)

raczej nie: **5,56%** (1)

nie: **0%** (0)



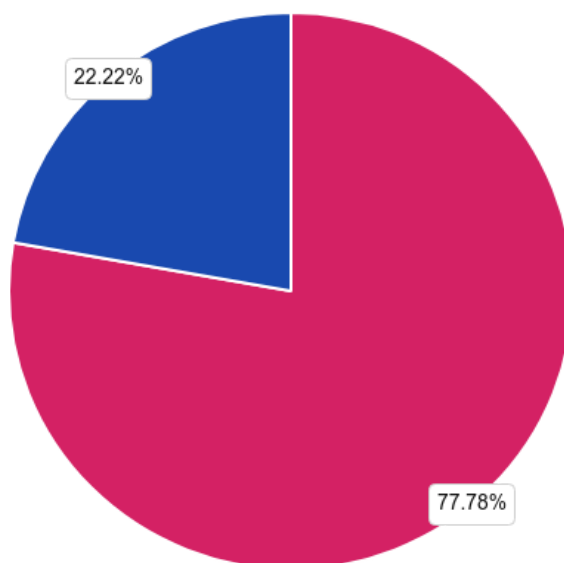
Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „raczej tak” - wybrało ją 38,89% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „tak” została wskazana przez 33,33% badanych specjalistów. Rządziej ankietowani wskazywali następujące odpowiedzi: „trudno powiedzieć” - 22,22% respondentów, „raczej nie” - 5,56% ankietowanych. Żaden z respondentów nie wskazał odpowiedzi: „nie”.

Czy Pana/i zdaniem mieszkańcy, na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych, są wystarczająco poinformowani o istnieniu instytucji pomocowych jak Zespół Interdyscyplinarny, KRPA, grupy wsparcia itp.?

tak: **77,78%** (14)

nie: **22,22%** (4)

trudno powiedzieć: **0%** (0)



Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „tak” - wybrało ją 77,78% spośród badanych 18. Druga w kolejności odpowiedź „nie” została wskazana przez 22,22% respondentów. Żaden z respondentów nie wskazał odpowiedzi: „trudno powiedzieć”.

8. Analiza SWOT



Analiza SWOT stanowi jedną z metod diagnozy sytuacji, w jakiej znajduje się wspólnota samorządowa. Służy porządkowaniu i segregacji informacji, dzięki czemu stanowi użyteczną pomoc przy dokonywaniu oceny zasobów i otoczenia danej jednostki samorządu terytorialnego, ułatwia też identyfikację problemów i określenie hierarchii rozwoju.

Jej nazwa to skrót od pierwszych liter angielskich słów, stanowiących jednocześnie pola przyporządkowania czynników, mogących mieć wpływ na powodzenie planu strategicznego:

- S - STRENGTHS, czyli silne strony,
- W - WEAKNESSES, czyli słabe strony,
- O - OPPORTUNITIES, czyli okazje,
- T - THREATS, czyli zagrożenia.

Zgodnie z powyższym, czynniki rozwoju podzielić można na wewnętrzne, na które społeczność lokalna ma wpływ (silne i słabe strony), oraz na czynniki zewnętrzne – umiejscowione w bliższym i dalszym otoczeniu jednostki (szanse i zagrożenia). Podział ten dokonuje się również według innego kryterium, co pozwala zidentyfikować: czynniki pozytywne, czyli atuty i szanse, oraz czynniki negatywne, czyli słabe strony i zagrożenia.

Opracowana diagnoza oraz pozyskane dane zastane umożliwiła sporządzenie analizy SWOT, która określiła atuty i mankamenty analizowanego problemu, bariery i utrudnienia w przeciwdziałaniu problemom społecznym występującym w mieście. Analiza SWOT wyznaczyła także szanse, które odpowiednio wykorzystane staną się impulsem do rozwoju i osłabiają czynniki zewnętrzne negatywne oraz zagrożenia, czyli wszystko to co stwarza bariery i przeszkody w rozwiązywaniu problemów społecznych w Gminie Siedlec.

MOCNE STRONY

- Funkcjonowanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodka Pomocy Społecznej, Zespołu Interdyscyplinarnego, Punktu Konsultacyjnego oraz organizacji pozarządowych działających w zakresie przeciwdziałania problemom społecznym.
- Dobrze przygotowana i stale doskonaląca umiejętności kadra instytucji działających na rzecz rodziny.
- Dobry dostęp do usług publicznych w dziedzinie opieki nad dzieckiem i edukacji, oferowanej przez podmioty publiczne (na poziomie przedszkolnym, podstawowym).
- Działania edukacyjne i programy profilaktyczne skierowane dla dzieci i młodzieży.
- Atrakcje turystyczne, zabytki historyczne, obiekty infrastruktury zabytkowej.
- Oferta kulturalna dla mieszkańców i turystów.
- Działania mające na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.
- Poprawa świadomości społeczeństwa w zakresie tolerancji.
- Bogactwo, różnorodność i wysoka jakość zasobów przyrodniczych i krajobrazowych.
- Zaangażowanie mieszkańców w życie Gminy.
- Stosunkowo młoda populacja na tle kraju.

SŁABE STRONY

- Obecność osób dorosłych deklarująca codzienne spożywanie alkoholu (4,5%).
- Obecność osób wypijających jednorazowo bardzo duże dawki alkoholu (1,18%).
- Występowanie przypadków prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu (33,33% ankietowanych było świadkiem takiej sytuacji).
- Występowanie przypadków wykonywania obowiązków zawodowych pod wpływem alkoholu (14,12, w tym 1,18% osób zdarza się to bardzo często).
- Obecność dorosłych ankietowanych doświadczających przemocy (33,33%), głównie przemocy psychicznej (86,49%), głównie ze strony partnera/partnerki (24,32%).
- Występowanie problemu przemocy w miejscu pracy – 24,32% ankietowanych przyznało, iż doświadczyło przemocy ze strony pracodawcy, a 16,22% osób doświadczyło przemocy ze strony współpracowników.
- Przekonanie sprzedawców o sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim (50,00% osób uważa, że w gminie sprzedaje się alkohol nieletnim).
- Problem picia alkoholu przez dzieci i młodzież (17,17% uczniów spożywało alkohol).
- Występowanie przemocy w rodzinie -83,33% przedstawicieli instytucji pomocowych uważa, że w gminie występuje problem przemocy w rodzinie.
- Występowanie przemocy rówieśniczej na terenie szkół.
- Problem uzależnień behawioralnych wśród dorosłych oraz dzieci i młodzieży.
- Postępujące ubożenie społeczeństwa, wzrost osób korzystających z opieki społecznej oraz problem bezdomności.
- Bariery architektoniczne, psychologiczne i społeczne osób niepełnosprawnych.
- Brak form aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych.

SZANSE

- Lokalizacja gminy w ramach korzystnego układu komunikacyjnego.
- Promocja gminy, również poza granicami kraju. Możliwości współpracy w form partnerstwa z sąsiadującymi miastami i gminami.
- Możliwość pozyskiwania środków finansowych na rozwój gminy z funduszy Unii Europejskiej. Dostępność środków zewnętrznych na finansowanie ważnych inwestycji komunalnych: fundusze strukturalne Unii Europejskiej, środki NFOŚiGW, WFOŚiGW, inne programy krajowe.
- Kampanie informacyjne wpływające na zmianę świadomości społeczeństwa dot. problemu przemocy domowej adresowane do ogółu społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem ofiar i świadków przemocy.
- Opracowanie, wdrożenie i utrzymanie skutecznej polityki walki z bezrobociem, w tym głównie długotrwale.
- Zatrudnianie osób niepełnosprawnych.
- Kampanie informacyjne dotyczące zagrożeń wynikających z uzależnień behawioralnych adresowane do ogółu społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem rodziców oraz nauczycieli.

- Zwiększenie pomocy dla dzieci , rodzin i osób starszych.
- Doskonalenie kadry ośrodka pomocy społecznej.
- Rozwijająca się infrastruktura turystyczna, a co za tym idzie możliwość powstania nowych miejsc pracy.
- Wykorzystanie nowoczesnych technologii (rozwój technologii informatycznych i cyfrowych dedykowanych usługom publicznym, wzrost trwałości wykonywanych modernizacji, rozwój dostępnych technologii pasywnych w budownictwie).
- Rosnąca liczba osób w wieku poprodukcyjnym – starzenie się społeczeństwa w skali kraju i regionu jako potencjał rozwoju gospodarki senioralnej.
- Zagospodarowanie czasu wolnego poprzez zajęcia sportowe oraz wsparcie dzieci i młodzieży.

ZAGROŻENIA

- Spożywanie alkoholu przez młodzież we wczesnych latach życia.
- Wzrost liczby uzależnionych od alkoholu.
- Wzrost skali uzależnień behawioralnych wśród dorosłych mieszkańców oraz dzieci i młodzieży.
- Rozluźnienie więzi rodzinnych.
- Postępujący problem przemocy domowej i rówieśniczej.
- Niedoinformowanie społeczne odnośnie placówek świadczących pomoc osobom krzywdzonym.
- Wypadki spowodowane prowadzeniem pojazdów przez osoby nietrzeźwe.
- Wysoka konkurencja innych ośrodków miejskich w Polsce w zakresie przyciągania inwestycji.
- Pogłębianie się kryzysu finansów publicznych w kraju.
- Utrwalanie się długotrwałego bezrobocia.
- Dalszy wzrost obciążenia samorządów (nowe zakresy zadań) bez zapewnienia wystarczających środków.
- Trudności z przełamaniem barier dla reorientacji oświaty, modyfikacji i unowocześnienia programów nauczania (niechęć do wdrażania zmian, kto? za ile? kiedy?)
- Spadek konkurencyjności przedsiębiorstw, a w konsekwencji zmniejszenie szans na wykorzystanie kapitału prywatnego.
- Niekorzystna polityka UE w odniesieniu do węgla, jako surowca energetycznego.

9. Wnioski



Najważniejsze informacje i wnioski wypływające z przeprowadzonych badań zostały pogrupowane według obszarów badawczych, wynikających z przyjętej metodologii. Należy jednak nadmienić, że obszary te są ze sobą ściśle powiązane i dlatego trzeba je analizować również całościowo. Stąd możliwe jest ujmowanie jednego zagadnienia w więcej niż jednym obszarze badawczym.

Skala zjawiska uzależnień chemicznych wśród mieszkańców

PROBLEM UZALEŻNIEŃ OD ALKOHOLU

Przedłużająca się sytuacja epidemiczna oraz niepewna sytuacja polityczna wraz z konsekwencjami społecznymi takimi jak: zmienna sytuacja gospodarcza kraju, izolacja społeczna, zmniejszone poczucie bezpieczeństwa może wpływać na pogłębianie się problemu uzależnienia od alkoholu.

Problem uzależnień alkoholowych wśród ankietowanych mieszkańców nie przybiera jednak dużych rozmiarów. Z deklaracji ankietowanych wynika, iż po alkohol sięga 76,58% osób, jednak większość z nich pije kilka razy w roku (32,43%). Z problemem uzależnień od alkoholu mogą zmagać się osoby, które sięgają po niego kilka razy w tygodniu (5,41%) oraz codziennie (4,5%). Nie jest to duża grupa badanych. Ważną informacją jest fakt, iż żaden z respondentów nie sięga po alkohol codziennie.

Charakteryzując grupę osób, które są zagrożone problemem uzależnień alkoholowych (tj. spożywają alkohol częściej niż raz w tygodniu), można zauważyć, iż są to głównie mężczyźni (8,82% kilka razy w tygodniu oraz 11,76% codziennie). W przypadku kobiet 1,3% z nich sięga po alkohol raz w tygodniu oraz kolejne 1,3% sięga po niego codziennie. Wśród nich abstynencję deklarowało 20,78% kobiet oraz 29,41% mężczyzn, co pokazuje, iż płeć ma tutaj wpływ na kontakt z alkoholem - większa liczba kobiet niż mężczyzn deklarowała spożywanie alkoholu. Różnica między płciami jest tutaj widoczna.

Dane pokazują, iż ankietowani najczęściej sięgają po alkohole niskoprocentowe, tj. wino (47,06%), piwo lub cydr (40,0%), a także: whisky/koniak/drinki z mocnymi alkoholami i inne mocne alkohole (30,59%) i wódkę (38,82%). Alkohol spożywają głównie w domu (58,82%) oraz podczas spotkań organizowanych przez znajomych (75,29%). Do sięgania po alkohol w samotności przyznało się 42,35% ankietowanych, wśród nich 3,53% osób robi to często.

Ponad połowa ankietowanych, w sytuacji gdy spożywa alkohol wypija jednorazowo bardzo małe dawki (54,12%). Bardzo małe dawki alkoholu jednorazowo spożywa 40,98% kobiet oraz 29,17% mężczyzn. Po małe dawki sięga 55,74% kobiet oraz 50,0% mężczyzn. Natomiast po większe ilości alkoholu sięgają głównie mężczyźni - średnią ilość alkoholu jednorazowo wypija 3,28% kobiet i 16,67% mężczyzn a duże dawki - 4,17% mężczyzn i żadna kobieta.

Warto zwrócić uwagę na fakt, iż 1,12% badanych wykonywało swoje obowiązki znajdując się pod wpływem alkoholu. 1,18% osób robi to często, a kolejne 1,18% bardzo często.

Ankietowani zasugerowali także obecność problemu kobiet w ciąży spożywających alkohol – 10,81% osób spotkało się z tym zjawiskiem. Wskazywano także, iż w Gminie Siedlec może występować problem pijanych kierowców, 33,33% ankietowanych przyznało, że spotkali się z tym zjawiskiem, w tym 9,91% osób widuje je czasami.

PROBLEM UZALEŻNIEŃ OD NARKOTYKÓW I DOPALACZY

Problem uzależnień od substancji psychoaktywnych w Gminie Siedlec nie przybiera dużych rozmiarów. Wśród badanych 6,31% osób zażywało kiedykolwiek te substancje, a wśród nich 1,8% osób robi to raz w roku lub mniej.

Obserwuje się liczebną różnicę pomiędzy liczbą mężczyzn (14,71%) a kobiety (2,6%) sięgających po substancje psychoaktywne. Analizując częstotliwość zażywania tego typu substancji ze względu na płeć można dostrzec, iż kobiety sięgają po raz w roku lub mniej (2,6%). W przypadku mężczyzn zauważa się, iż zażywają je: jednokrotnie (2,94%), kilka razy w roku (2,94%) raz w miesiącu (5,88%) oraz kilka razy w miesiącu (2,94%).

Osoby, które sięgają po substancje psychoaktywne robią to z ciekawości (71,43%) oraz dla przyjemności lub z potrzeby relaksu (71,43%). Substancją, po którą ankietowani sięgają jest marihuana lub haszysz (85,71%). Największa część ankietowanych mieszkańców przyznała, iż ostatni raz sięgali po substancje psychoaktywne „w ostatnim miesiącu przed badaniem” - takiej odpowiedzi udzieliło 42,86% osób.

Analizując dostępność substancji psychoaktywnych w gminie zauważyć można, iż ankietowani mieszkańcy najczęściej wskazywali, iż te substancje są łatwo (16,22%) dostępne.

Skala zjawiska przemocy wśród mieszkańców

32,43% ankietowanych zna kogoś w swoim otoczeniu, kto jest osobą doświadczającą przemocy w domu. Dodatkowo 11,71% ankietowanych uważa, że istnieją okoliczności usprawiedliwiające stosowanie przemocy. Zdaniem 3,9% kobiet i 29,41% mężczyzn istnieją okoliczności usprawiedliwiające stosowanie przemocy. Nie zgadza się z tym 83,12% kobiet oraz 67,65% mężczyzn.

8,11% ankietowanych uważa, że stosowanie kar fizycznych w stosunku do dzieci jest dobrą metodą wychowawczą. Stosowanie kar fizycznych w stosunku do dzieci popiera: 3,9% kobiet oraz 17,65% mężczyzn.

Przemocy doświadczyło kiedykolwiek 33,33% ankietowanych osób, w tym 28,57% kobiet oraz 44,12% mężczyzn. W okresie ostatnich 30 dni przemocy doznało 2,94% mężczyzn oraz 50,19% kobiet, natomiast w ostatnim roku 5,19% kobiet oraz 14,71% mężczyzn. Największa część respondentów (tj. 18,18% kobiet i 26,47% mężczyzn) doświadczyło różnych form przemocy więcej niż 12 miesięcy temu.

Ankietowani, którzy doświadczali przemocy przyznawali, iż była to przemoc psychiczna (86,49%), rzadziej przemoc fizyczna (43,24%), mobbing (24,32%), zaniedbanie (13,51%), przemoc seksualna (8,11%) oraz przemoc ekonomiczna (5,41%). Osobami stosującymi przemoc wobec respondentów był najczęściej partner/partnerka (24,2%).

Zachowania przemocowe stosowało 12,61% ankietowanych mieszkańców, w tym 1,8% w ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem. Przemoc stosowali częściej mężczyźni (17,65%) niż kobiety (10,39%). Przemoc stosowali głównie wobec znajomych/przyjaciół (28,57%). Osoby stosujące przemoc nie były pod wpływem środków psychoaktywnych (71,43%).

Co istotne, cyberprzemocy doświadczyło kiedykolwiek 47,75% ankietowanych. Najczęściej było to: „wyłudzenie pieniędzy” wybrało ją 21,62% badanych. Rzadziej wskazywano na: „wyzywanie/wulgaryzmy stosowane wobec mojej osoby” - 18,92% badanych mieszkańców, „ośmieszanie/poniżanie” - 18,92% osób, „podszywanie się” - 15,32% respondentów, „włamania/kradzież kont” - 14,41% ankietowanych, „grożenie/straszenie” - 13,51% respondentów, „szantażowanie” - 12,61% osób oraz „rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów” - 10,81% respondentów.

Do stosowania cyberprzemocy przyznało się 12,61% ankietowanych. Stosowali oni: „wyzywanie/wulgaryzmy stosowane wobec innych osób” wybrało ją 7,21% badanych. Rzadziej wskazywano na: „wyłudzenie pieniędzy” - 3,6% badanych mieszkańców, „ośmieszanie/poniżanie” - 1,8% osób, „szantażowanie” - 1,8% respondentów, „włamania/kradzież kont” - 1,8% ankietowanych, „Inne odpowiedzi” - 1,8% respondentów, „rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów” - 0,9% osób oraz „grożenie/straszenie” - 0,9% respondentów.

Skala zjawiska uzależnień behawioralnych wśród mieszkańców

Większość ankietowanych mieszkańców nie wie, czym są uzależnienia behawioralne (54,95%). Analizując problem uzależnień od komputera i Internetu, można zauważyć, iż zdecydowana większość osób codziennie korzysta z urządzeń typu komputer, telefon komórkowy, konsola itp. (82,88%). Jednak większość tych osób korzysta z tych urządzeń od 1 do 3 godzin dziennie (41,35%) oraz do 1 godziny dziennie (29,81%).

Ankietowani korzystają z Internetu głównie, aby przeglądać social media (74,04%), kontaktować się ze znajomymi (67,31%), oraz robić zakupy (59,62%).

Wśród ankietowanych mieszkańców obserwuje się niewielki odsetek ankietowanych, którzy odczuwają przymus wykonywania różnych czynności. Jednak największa część badanych wskazywała, iż odczuwa przymus: „korzystania z telefonu komórkowego” - 44,14%, „nie dotyczy” - 33,33%, „nadmiernego myślenia o pracy - pracoholizm” 21,62%, „zdrowego odżywiania się” - 16,22%, „korzystania z komputera i Internetu” - 15,32%, „robienia zakupów - zakupoholizm” - 12,61%, „dbałości o sylwetkę poprzez ćwiczenia fizyczne i/lub restrykcyjną dietę i/lub sterydy” - 11,71%, „grania w lotto, zdrażki, itp.” - 9,91%, „oglądania pornografii” - 7,21%, „grania w gry komputerowe/video” - 7,21%, „grania na automatach o niskich wygranych” - 6,31%, „kradzieży nawet drobnych przedmiotów o niskiej wartości” - 3,6%, „rozpoczęcia zakładu bukmacherskiego” - 0,9% oraz „korzystania z zabiegów medycyny estetycznej oraz operacji plastycznych” - 0,9%.

Problem z wyżej wymienionymi uzależnieniami potwierdza fakt, iż znaczny odsetek respondentów przyznał, iż zna osoby uzależnione od: „korzystania z telefonu komórkowego” - 44,14%, „nie znam takiej osoby/osób” - 44,14%, „korzystania z komputera i Internetu” 27,03%, „grania w gry komputerowe/video” - 18,92%, „nadmiernego myślenia o pracy - pracoholizm” - 18,02%, „robienia zakupów - zakupoholizm” - 11,71%, „dbałości o sylwetkę poprzez ćwiczenia fizyczne i/lub restrykcyjną dietę i/lub sterydy” - 10,81%, „grania w lotto, zdrażki, itp.” - 9,91%, „oglądania pornografii” - 9,01%, „zdrowego odżywiania się” - 9,01%, „grania na automatach o niskich wygranych” - 6,31%, „kradzieży nawet drobnych przedmiotów o niskiej wartości” - 6,31%, „korzystania z zabiegów medycyny estetycznej oraz operacji plastycznych” - 3,6% oraz „rozpoczęcia zakładu bukmacherskiego” - 1,8%.

Wśród ankietowanych mieszkańców obserwuje się niewielki odsetek ankietowanych, którzy uważają siebie za osoby zdecydowanie uzależnione od telefonu komórkowego (15,38%). Za osoby zdecydowanie uzależnione od telefonu komórkowego częściej uważają się mężczyźni (29,03%) niż kobiety (9,59%). W przypadku osób uważających, iż można powiedzieć, że są uzależnione od telefonu komórkowego 58,9% grupy stanowią kobiety, a 25,81% mężczyźni. Natomiast 31,51% kobiet i 45,16% mężczyzn uważa, że mogliby żyć bez telefonu komórkowego.

W Gminie Siedlec nie obserwuje się wysokiego odsetka osób uzależnionych od hazardu. W ciągu ostatnich 12 miesięcy w konkursach organizowanych przez gazety, telewizję, operatorów telefonicznych w których wysła się płatne smsy wiele razy brało udział 4,5% osób, na automatach do gry wiele razy grało 1,8% ankietowanych, a zakłady bukmacherskie wiele razy obstawiało 0,9% badanych.

Skala zjawiska uzależnień chemicznych wśród uczniów

PROBLEM UZALEŻNIEŃ OD ALKOHOLU

Kiedykolwiek alkoholu próbowało 17,17% uczniów. Wśród wszystkich uczniów, którzy deklarowali, iż spożywali kiedykolwiek alkohol, 15,82% stanowiły dziewczynki, a 18,54% chłopcy. Różnica procentowa między płciami jest istotna statystycznie, w związku z tym można wysunąć wniosek, iż płeć ma wpływ na kontakt uczniów z alkoholem.

Do sięgania po alkohol przyznawali się głównie uczniowie, którzy oceniają siebie bardzo źle - 38,46%, rzadziej osoby, które oceniają samych siebie bardzo dobrze - 17,24%. W związku z tym można dostrzec, iż samoocena ma wpływ na kontakt uczniów z alkoholem.

Inicjację alkoholową uczniowie (dziewczynki i chłopcy) zaczynają najczęściej w wieku 13-14 lat (30,99%). Natomiast pierwszy raz po alkohol sięgnęli przez pomyłkę (35,21%). Uczniowie najczęściej sięgają po piwo/cydr (66,67%). Najczęściej spożywają alkohol w domu (57,69%).

W ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem alkohol spożywało 26,76% uczniów. Dodatkowo w tym czasie 15,79% uczniów upiło się alkoholem. Stanu mocnego upicia się alkoholem doświadczyło 28,57% dziewczynek oraz 8,33% chłopców. Pokazuje to, iż liczba dziewczynek, które upiły się alkoholem jest większa od liczby chłopców. Płeć jest tutaj zmienną wpływającą na to zjawisko.

Po alkohol w samotności sięga nigdy 42,31% uczniów, w tym 3,85% robi to zawsze lub prawie zawsze. Uczniowie najczęściej deklarowali, iż w związku z spożywaniem alkoholu nie doświadczyli żadnych problemów z powodu picia alkoholu - taką odpowiedź wskazało 76,92 % ankietowanych uczniów.

PROBLEM UZALEŻNIEŃ OD NIKOTYNY

Do palenia papierosów przyznało się 15,19% uczniów, w tym 15,18% dziewczynek i 15,2% chłopców. Natomiast papierosy regularnie pali 2,28% uczniów. Do regularnego sięgania po papierosy przynależało 2,94% chłopców oraz 1,57% dziewczynek.

Większość uczniów pierwszego papierosa wypaliło w wieku 11-12 lat (39,34%). Natomiast w ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem zdecydowania większość respondentów wypaliła mniej niż jednego papierosa na tydzień (31,15%). Znaczna część ankietowanych (44,26%) w ostatnim miesiącu nie sięgała po papierosy.

Natomiast po e-papierosy sięga 8,49% uczniów, w tym 2,2% z nich robi to codziennie. Po e-papierosy sięgało kiedykolwiek 6,62% dziewczynek oraz 10,18% chłopców, co pokazuje, iż to dziewczynki rzadziej niż chłopcy sięgają po e-papierosy. Do codziennego korzystania z e-papierosów przyznało się 1,32% dziewczynek i 2,99% chłopców. W przypadku regularnego korzystania z tej formy nikotyny również grupa uczniów korzystających codziennie z epapierosów jest większa niż grupa dziewczynek palących e-papierosy.

PROBLEM UZALEŻNIEŃ OD NARKOTYKÓW LUB DOPALACZY

Do sięgania po substancje psychoaktywne przyznało się 1,77% uczniów. Analizując kontakt uczniów z substancjami psychoaktywnymi w podziale na płeć można zauważyć, iż sięgnęła po nie podobna ilość dziewczynek (1,57%) co chłopców (1,96%). Płeć nie jest tutaj zmienną wpływającą na zainteresowanie uczniów substancjami psychoaktywnymi. Warto jednak zauważyć, iż grupa chłopców mająca kontakt z substancjami psychoaktywnymi była minimalnie mniejsza niż grupa dziewczynek.

Głównym powodem skłaniającym ich do sięgania po substancje psychoaktywne była ciekawość (57,14%). Uczniowie, którzy zażywali narkotyki lub dopalacze sięgali po nie głównie w ostatnim miesiącu (40,0%). Analizując wiedzę uczniów dotyczącą szkodliwości substancji psychoaktywnych dla zdrowia, można dostrzec, iż największa część respondentów wskazała odpowiedź „zdecydowanie tak” - wskazało ją 80,76 % osób oraz odpowiedź „raczej tak” - wskazało ją 13,67%.

Skala zjawiska przemocy wśród uczniów

Przemocy doświadczyło 33,92% uczniów. Natomiast analizując doświadczanie przemocy ze względu na płeć można zauważyć, iż z zachowaniami przemocowymi spotkało się 25,65% dziewczynek oraz 41,67% chłopców. Co wskazuje, iż chłopcy częściej niż dziewczynki deklarowały, iż doświadczali przemocy.

Przemoc wobec uczniów stosowali głównie koledzy ze szkoły (51,85%), rzadziej znajomi/przyjaciele (24,44%). Uczniowie doświadczali głównie przemocy fizycznej (56,3%), rzadziej przemocy psychicznej (48,89%). Osoby stosujące wobec nich przemoc w większości nie były pod wpływem żadnych substancji (54,81%).

Natomiast przemoc wobec innych osób stosowało 24,3% uczniów. Zachowania przemocowe częściej stosowali chłopcy (31,86%) niż dziewczynki (16,23%). Różnica pomiędzy płciami jest tutaj istotna statystycznie, co wskazuje, iż płeć ma wpływ na częstotliwość stosowania przemocy.

Uczniowie stosowali przemoc głównie wobec kolegów ze szkoły (55,45%). Była to w większości przemoc fizyczna (69,31%), rzadziej przemoc psychiczna (37,62%). Istotny jest fakt, iż 42,53% badanych uważa, że w ich szkole występuje przemoc między uczniami. Występowanie przemocy między uczniami zadeklarowało: 37,5% uczniów klasy IV, 40,0% uczniów klasy V, 37,18% uczniów klasy VI, 53,33% uczniów klasy VII oraz 48,15% uczniów klasy VIII.

Cyberprzemocy doświadczyło 32,15% uczniów. Uczniowie, którzy doświadczali kiedykolwiek cyberprzemocy wskazywali, iż było to: „wyzywanie/wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby” wybrało ją 18,23% badanych. Rzadziej wskazywano na: „ośmieszanie/poniżanie” - 13,42% badanych mieszkańców, „podszywanie się” - 10,13% osób, „rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików” - 9,87% respondentów, „włamania/kradzież kont” - 7,34% ankietowanych, „grożenie/straszenie” - 7,09% respondentów, „szantażowanie” - 6,08% osób oraz „wyłudzenie pieniędzy” - 4,3%.

Natomiast cyberprzemoc stosowało 17,47% uczniów. Uczniowie, którzy zadeklarowali, iż stosowali kiedykolwiek cyberprzemoc, dopuścili się następujących zachowań: „wyzywanie/wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby” wybrało ją 9,62% badanych. Rzadziej wskazywano na: „ośmieszanie/poniżanie” - 5,06% badanych mieszkańców, „podszywanie się” - 4,81% osób, „grożenie/straszenie” - 3,04% respondentów, „szantażowanie” - 2,78% ankietowanych, „rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików” - 2,53% respondentów, „wyłudzenie pieniędzy” - 2,53% osób oraz „włamania/kradzież kont” - 2,53% ankietowanych uczniów.

Skala zjawiska uzależnień behawioralnych wśród uczniów

Zdecydowana większość uczniów (75,44%) codziennie korzysta z urządzeń elektronicznych typu tablet, komputer, telefon komórkowy. Większość uczniów na korzystanie z Internetu przeznacza od 3 do 6 godzin dziennie (28,72%) oraz od 1 do 3 godzin (42,04%). Analizując ilość czasu poświęcanego każdego dnia na korzystanie z Internetu w podziale na płeć można zauważyć, iż nie ma istotnie statystycznej różnicy pomiędzy wzorami korzystania z Internetu wśród dziewczynki i chłopców.

Uczniowie korzystają z Internetu głównie, aby kontaktować się ze znajomymi (71,77%) słuchać muzyki (68,07%) oraz oglądać filmy, seriale, kanały na Youtubie (65,17%).

Warto podkreślić, iż 24,54% uczniów deklaruje, że najbliższe mi osoby zarzucają mi, że zbyt dużo czasu spędzają w sieci, 12,14% uczniów późno chodzi spać, bo surfuje po Internecie oraz 15,83% uczniów kłamie, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera i Internetu.

Zdecydowana większość uczniów nie korzystała z gier hazardowych (88,65%). Osoby, którym się to zdarzało, najczęściej kupowały lub sprzedawały kryptowaluty (6,6%). Chłopcy (22,12%) częściej niż dziewczynki (8,42%) wskazywali, iż zdarzały im się korzystać z gier hazardowych. Najczęściej kupowali/sprzedawali kryptowaluty online (8,65%) oraz obstawiali zakłady sportowe online (6,25%). Dziewczynkom zdarzało się kupować/sprzedawać kryptowaluty online (3,68%), grać w kasynie online (2,63%), obstawiać zakłady sportowe (1,05%) oraz uczestniczyć w konkursach i zakładach, w których wysyła się płatne SMS-y (1,05%).

Za osoby uzależnione od telefonu komórkowego uważa się 10,7% uczniów, a 55,61% uważa, że można powiedzieć, iż są one uzależnione. Zdecydowanie uzależnione od telefonu komórkowego częściej są dziewczynki (10,11%) niż chłopcy (11,28%). Różnica tutaj jest niewielka. Można zauważyć również, iż dziewczynki (57,45%) nieznacznie częściej niż chłopcy (53,85%) wskazują, iż mogą być uzależnione od telefonu komórkowego.

Uczniów zapytano także, czy obecnie stosują dietę lub robią coś innego, aby schudnąć. Udzielano następujących odpowiedzi:: „nie ponieważ ważę tyle, ile trzeba - 48,35%, rzadziej wskazywano odpowiedź „tak” - 25,32%, „nie, ale powinienem/powinnam schudnąć” - 15,19% oraz „nie, ale powinienem/powinnam przytyć” 11,14%.

Chłopcy (57,35%) częściej niż dziewczynki (38,74%) uważają, że mają odpowiednią wagę. Potrzebę schudnięcia obserwuje się głównie u dziewczynek (18,85%), rzadziej u chłopców (11,76%), natomiast potrzebę zwiększenia masy ciała mają częściej chłopcy (13,24%) niż dziewczynki (8,9%). Aktualnie 33,51% dziewczynek i 17,65% chłopców podejmuje działania mające na celu zmianę masy ciała.

Im lepsza samoocena, tym częściej uczniowie wskazują, iż nie stosują żadnych działań mających na celu zmianę sylwetki - 58,26% uczniów oceniających siebie bardzo dobrze uważa, że waży tyle ile trzeba. Wśród uczniów oceniających siebie bardzo źle jedynie 7,69% uważa, że waży tyle ile trzeba. Natomiast w sytuacji, gdy uczniowie oceniają siebie bardzo źle, częściej wskazują, iż podejmują albo powinni podjąć działania mające na celu zmianę masy ciała.

Problemy społeczne z perspektywy przedstawicieli instytucji pomocowych

Największym problemem w Gminie Siedlec, zdaniem specjalistów, są: „uzależnienia behawioralne (tj. uzależnienia od czynności, jak np. od gier hazardowych, telefonu/komputera/Internetu, jedzenia, pracy, zakupów)” - 72,22%, „alkoholizm” - 66,67%, „przemoc w rodzinie” 61,11%, „nikotynizm” - 33,33%, „przemoc rówieśnicza w szkole” - 33,33%.

Zdaniem ankietowanych, głównymi powodami występujących problemów społecznych jest: „alkoholizm” - 66,67%, „niezaradność życiowa” - 61,11%, „bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych” 50%, „przemoc w rodzinie” - 38,89%, „niepełnosprawność” - 16,67%, „samotne wychowywanie dzieci” - 16,67%, „ubóstwo” - 11,11%, „długotrwała lub ciężka choroba” - 11,11%, „wielodzietność” - 11,11%, „bezrobocie” 5,56%, „narkomania” - 5,56%, „bezdomność” - 5,56% oraz „nie wiem” - 5,56%.

Większość respondentów przyznała, że często spotyka się z problemem uzależnień w gminie (100,0%). Za główne konsekwencje spożywania alkoholu badani wskazali problem przemocy w rodzinie (83,33%).

Analizując problem uzależnień od narkotyków to zdaniem ankietowanych jest on widoczny w gminie (44,44%). Respondenci nie znają miejsc w mieście, w których można kupić narkotyki lub dopalacze (73,33%). Zdecydowana większość przedstawicieli służb pomocowych uważa, że w gminie występuje problem uzależnień behawioralnych (83,33%). Najpopularniejszymi uzależnieniami behawioralnymi, z którymi spotkali się ankietowani jest: „komputer/Internet” - wybrało ją 100% spośród badanych.

Dodatkowo ankietowani zwracają uwagę na fakt, iż uzależnienia behawioralne mają wysoki wpływ na dysfunkcję rodziny (80,0%). Większość przedstawicieli służb pomocowych uważa, że na terenie gminy występuje problem przemocy w rodzinie (83,33%). Ich zdaniem najpopularniejszą formą przemocy, którą doznają mieszkańcy jest przemoc psychiczna (100,00%) i przemoc fizyczna (100,0%) oraz zaniedbanie (66,67%).

Grupą najczęściej doznającą przemocy są kobiety (100,0%) oraz nieletni (80,0%). Natomiast przemoc najczęściej stosują osoby uzależnione (93,33% ankietowanych wskazało taką odpowiedź), a także osoby młodzież (46,67%).

Opinia sprzedawców dotycząca rynku napojów alkoholowych

Większość ankietowanych sprzedawców uważa, że na przestrzeni ostatnich lat spożycie alkoholu w gminie jest na stałym poziomie (60,0%), a 25,0% osób sądzi, iż w ostatnich latach ono wzrasta.

Analizując dostępność alkoholu dla osób nieletnich, na podstawie opinii sprzedawców, można wysunąć wniosek, iż alkoholu nigdy nie sprzedaje się nieletnim (50,00%), jednak 45,0% osób twierdzi, iż ma to miejsce rzadko.

Dodatkowo 15,0% osób wiele razy oraz 65,00% osób raz lub kilka razy zdarzyło się, że osoba niepełnoletnia chciała kupić alkohol w obsługiwanym przez nich punkcie. Ponadto 5,00% respondentów przyznało, że raz lub kilka razy sprzedało alkohol osobie niepełnoletniej. Pozostali ankietowani nigdy tego nie zrobili.

Z zebranego materiału badawczego wynika, iż ankietowani w przypadku braku pewności, czy klient jest osobą pełnoletnią, poproszą o potwierdzenie pełnoletności za pomocą dokumentu zawierającego zdjęcie i datę urodzenia za każdym razem (25,00%).

Jedynie 25,0% sprzedawców uważa, że w Gminie Siedlec nigdy nie zdarza się, że osoby pod wpływem alkoholu kierują pojazdami. Większość ankietowanych sądzi, iż zdarza się to rzadko (50,00%) oraz czasami (20,0%).

Zdaniem 30,0% respondentów w gminie nigdy nie sprzedaje się alkoholu osobom nietrzeźwym, a 50,0% osób sądzi, iż takie przypadki zdarzają się rzadko. Większość ankietowanych, tj. 65,0% przyznaje, iż osoba nietrzeźwa raz lub kilka razy chciała kupić alkohol w ich punkcie sprzedaży. 15,0% sprzedawców wskazało odpowiedź „tak, wiele razy”, a 20,0% odpowiedź nie, nigdy. Dodatkowo 40,0% ankietowanych przyznało, iż zdarzyło im się sprzedać alkohol osobie nietrzeźwej.

Jeśli chodzi o sprzedaż papierosów dla osób nieletnich to 75,0% osób sądzi, iż w gminie nigdy nie dochodzi do takich przypadków, 25,0% badanych twierdzi, iż zdarza się to rzadko. Dodatkowo 100,00% sprzedawców wskazało, że nigdy nie sprzedało papierosów nieletnim.

Ustawę o wychowaniu w trzeźwości zna bardzo dobrze co czwarty ankietowany, a 30,0% osób zna poszczególne zapisy. Poprawną odpowiedź na pytanie sprawdzające znajomość ustawy udzieliło odpowiedzi 65,0% osób. Szkolenia dotyczące odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu odbyło 35,00 sprzedawców.

10. Rekomendacje



Przeprowadzone badania, oparte na badaniu ankietowym, pozwalają wnioskować, że w Gminie Siedlec istnieje zagrożenie uzależnieniami od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, a mieszkańcy doświadczają także problemu przemocy w rodzinach. Skala problemów jednak nie przybiera dużych rozmiarów.

Zgromadzony w przebiegu badań materiał empiryczny umożliwia stworzenie kompleksowego programu działań naprawczych. Niezbędne będzie podjęcie szeroko zakrojonych i ogólnie skoordynowanych działań mających na celu transformację uwidocznionych obszarów problemowych przez osoby oraz instytucje bezpośrednio zaangażowane w tworzenie programu profilaktyki i rozwiązywania problemów społecznych. Poniżej zaprezentowano jedynie możliwe kierunki działań w tym zakresie, które mogą stanowić inspirację do dalszej pracy na najbliższe lata w zakresie przeciwdziałania problemom społecznym.

W świetle przedstawionych wyników badań rekomenduje się podejmowanie oddziaływań we wskazanych niżej, obszarach:

1) Zapobieganie powstawaniu problemów uzależnień chemicznych i behawioralnych:

– Wyniki przeprowadzonej diagnozy pokazały, iż skala problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych wśród mieszkańców i uczniów nie przybiera dużych rozmiarów. Warto jednak podejmować systematyczne działania profilaktyczne, aby zapobiegać wzrostowi uzależnień zarówno wśród młodszych jak i starszych ankietowanych. W związku z tym rekomenduje się realizację programów edukacyjno-profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych, dotyczących uzależnień od substancji psychoaktywnych i zdrowego stylu życia.

– Zarówno młodszy jak i starszy ankietowani wskazywali, iż zdobycie alkoholu oraz substancji psychoaktywnych w gminie jest możliwe. 16,22% dorosłych mieszkańców uważa, że zdobycie narkotyków lub dopalaczy w gminie jest łatwe. Jeśli chodzi o dostępność alkoholu to 13,67% uczniów sądzi, iż zdobycie alkoholu w gminie jest łatwe. Z tego względu zaleca się zwiększenie wykrywalności i ograniczanie dostępu do substancji psychoaktywnych oraz alkoholu i wyrobów nikotynowych dla dzieci i młodzieży.

– Organizacje różnych form edukacji rodziców, dotyczących m.in. świadomego rodzicielstwa, porozumiewania się ze swoimi dziećmi i rozwiązywania problemów opiekuńczo-wychowawczych, wychowania bez przemocy. Dane pokazują, że kontakt uczniów z rodzicami oraz fakt, iż rodzice wiedzą w jaki sposób uczniowie spędzają czas, ma wpływ na ich kontakt z substancjami uzależniającymi.

– Promowanie i organizacja alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci, młodzież, osoby dorosłe i całe rodziny. Zaleca się wykorzystywanie zainteresowań młodzieży i ich aktywności fizycznej do budowania alternatywnych, w stosunku do picia alkoholu i zażywania narkotyków, sposobów spędzania wolnego czasu i realizacji własnych zainteresowań. Działania te powinny mieć formę warsztatów i spotkań z ekspertami, ponieważ jest to najbardziej lubiana i skuteczna forma profilaktyki dla tej grupy.

– Zarówno młodszy jak i starszy ankietowani przyznawali, iż zarówno palenie papierosów, jak i sięganie po narkotyki i dopalacze może mieć zdecydowanie negatywny wpływ na zdrowie. Pokazuje to, iż respondenci mają świadomość negatywnego wpływu tych substancji na zdrowie. Rekomenduje się, realizowanie działań na rzecz promocji zdrowia i zdrowego stylu życia, aby pokazać pozytywne przykłady działań mających korzystny wpływ na zdrowie.

– Wdrażanie działań ukierunkowanych na wzmacnianie systemu wartości dzieci i młodzieży, w szczególności wartości zdrowia, a także kształtowanie wśród dzieci i młodzieży przekonań normatywnych i umiejętności psychospołecznych. Zaleca się wspieranie prospołecznych działań młodzieży przez mentorów/tutorów, programów liderkich i działań rówieśniczych z obszaru profilaktyki i promocji zdrowia. Diagnoza pokazała, że utrzymywanie dobrych relacji z rodzicami oraz kompetentnymi i troskliwymi osobami dorosłymi (np. dziadkami, nauczycielami, mentorami) jest jednym z ważnych czynników chroniących i wspierających prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży.

– Popularyzowanie wiedzy nt. uzależnień chemicznych i behawioralnych poprzez organizowanie kampanii społecznych – zwłaszcza adresowanych do uczniów i ich rodziców.

- Wdrożenie procedur zwiększających bezpieczeństwo cyfrowe w szkołach ze względu na małą wiedzę uczniów w tym zakresie. Diagnoza pokazała, że 54,95% dorosłych mieszkańców oraz 86,08% uczniów nie wie czym są uzależnienia behawioralne. Dodatkowo 3,17% uczniów podałoby swoje dane osobom poznanym w Internecie, co pokazuje, iż te osoby nie mają świadomości konsekwencji wynikających z tego zachowania.

- Szkoła, oprócz technicznej umiejętności korzystania z Internetu, powinna uczyć racjonalnego z niego korzystania. Należy opracować odpowiednie szkolenia dla nauczycieli, którzy byłoby w stanie w sposób atrakcyjny przekazać zasady racjonalnego używania Internetu. Odpowiednie kursy adresowane do starszych użytkowników powinny być również dostępne w sieci.

- Granie w gry online jest bardzo popularną formą spędzania czasu wolnego wśród młodzieży. Zaleca się angażowanie uczniów w aktywności rozwijające umiejętności interpersonalne. Zastąpienie gier aktywnościami rozwijającymi umiejętności interpersonalne i jednocześnie zaspokajającymi podobne potrzeby motywacyjne ma duży potencjał profilaktyczny.

- Edukacja społeczna na temat negatywnych skutków spożywania alkoholu, palenia papierosów, zażywania narkotyków i dopalaczy, w tym m.in. przez kobiety w ciąży i młodzież, a także zagrożeń związanych z nowymi technologiami i hazardem.

- Realizacja kampanii społecznych w zakresie przemocy w rodzinie, wychowania bez przemocy, relacji i komunikacji w rodzinach. 32,43% ankietowanych mieszkańców zna w swoim otoczeniu osoby doświadczające przemocy w swoim domu.

- Zaleca się realizację treningu kompetencji psychospołecznych, czyli naukę: radzenia sobie z emocjami i stresem; porozumiewania się i utrzymywania dobrych relacji interpersonalnych; podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów; twórczego i krytycznego myślenia; samoświadomości i empatii. Badania pokazały, iż uczniowie uciekają w świat online, o czym świadczyć może fakt, iż 15,04% uczniów często zapomina o codziennych obowiązkach wskutek zbyt długiego przebywania w sieci. Trening powinien być realizowany wśród młodszych i starszych uczniów.

- Uczniowie korzystają z komputera i Internetu głównie, aby kontaktować się ze znajomymi (71,77%), słuchać muzyki (68,07%), oglądać filmy, seriale (65,17%). Sugerowanym działaniem jest umożliwienie młodzieży kontaktu ze znajomymi w formie bezpośredniej poprzez organizację alternatywnych form spędzania wolnego czasu. Spotkania ze znajomymi pomogą zredukować stres i niepokój.

- Zalecana jest aktywizacja dzieci oraz rodziców we wspólne spędzanie czasu wolnego, tak, by czas z dzieckiem nie był tylko obowiązkiem, ale też czasem własnego rozwoju i poznawania najbliższych osób.

- Działania informacyjne dotyczące podwyższenia świadomości dzieci i młodzieży na temat instytucji. Konieczne jest umieszczenie w szkołach, ośrodkach zdrowia i innych punktach centralnych gminy plakatów oraz ulotek i broszur edukujących w zakresie szkodliwości i skutków picia alkoholu oraz adresów miejsc, w których młodzi mogą szukać pomocy.

- Rekomenduje się zaplanowanie działań edukacyjnych zwiększających świadomość zdrowego odżywiania się i normalizowania sylwetki wśród dzieci i młodzieży. Według badania 25,32% uczniów stosuje obecnie dietę, aby schudnąć.

- 21,62% mieszkańców dotyczy problem uzależnienia od pracy. Konsekwencje wynikające z tego problemu, z jakimi borykają się dorosłe osoby to m.in.: problemy ze zdrowiem, problemy rodzinne lub problemy w pracy. Osoba uzależniona od pracy zazwyczaj nie widzi w swoim zachowaniu nic niepokojącego. Poleca się rozpowszechnianie na terenie gminy plakatów dotyczących higieny pracy oraz tego, jakie zagrożenia niesie za sobą przepracowanie.

2) Wczesne wykrywanie i interwencja w przypadkach bezpośredniego zagrożenia i wystąpienia problemów uzależnień i przemocy w rodzinie oraz minimalizacja negatywnych skutków:

- Wsparcie kadry pracującej w instytucjach pomocowych, szczególnie w zakresie rozwijania ich kompetencji i umiejętności w zakresie nowoczesnych form pomocy pracy z rodzinami borykającymi się z problemem przemocy, uzależnieniem od alkoholu lub narkotyków. Profesjonalna pomoc pomoże zmniejszyć skutki związane z problemem uzależnień oraz występowaniem przemocy w rodzinie na poziomie rodzinnym, jak i społeczności lokalnej.

- Wczesna diagnoza środowisk rodzinnych pod kątem zagrożenia uzależnieniami i przemocą, obejmująca interdyscyplinarne działania służące rozpoznaniu problemu oraz zaplanowaniu adekwatnych działań zaradczych.
- Rozwój poradnictwa specjalistycznego, wsparcia socjalnego oraz pracy terapeutycznej z dziećmi, osobami dorosłymi i całymi rodzinami zagrożonymi i doświadczającymi uzależnień oraz przemocy w rodzinach.
- Wspieranie tworzenia i funkcjonowania grup wsparcia i samopomocowych dla osób uzależnionych, współuzależnionych i ich rodzin, a także dla rodzin doświadczających trudności opiekuńczo-wychowawczych oraz przemocy.
- Zapewnienie ogólnodostępnej pomocy terapeutycznej dla dzieci doświadczających przemocy.

3) Wzmocnienie systemu instytucjonalnego i organizacyjnego Gminy Siedlec w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom:

- Wzmocnienie współpracy interdyscyplinarnej i sprawny przepływ informacji pomiędzy instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie.
- Ustawiczne zwiększanie kompetencji pracowników służb społecznych m.in. w zakresie dostępnych form przeciwdziałania uzależnieniom, diagnozy uzależnień, diagnozy przemocy w rodzinie, aspektów prawnych tych problemów i sposobów ich rozwiązywania, mechanizmów współpracy międzyinstytucjonalnej.
- Współpraca z organizacjami pozarządowymi i grupami nieformalnymi w zakresie przedsięwzięć służących m.in. zwiększaniu aktywności społecznej, tworzeniu oferty alternatywnych form spędzania wolnego czasu, aktywizacji marginalizowanych grup społecznych, integracji międzypokoleniowej itp.

Wdrożenie wskazanych wyżej rekomendacji może stanowić długi proces, ponieważ wymaga z jednej strony działań realizowanych na bieżąco, zapewniających stałe oddziaływanie profilaktyczne oraz wsparcie osobom zagrożonym i dotkniętym problemem uzależnień od substancji psychoaktywnych. Z drugiej strony natomiast należy rozważyć i podjąć działania długoterminowe, uwzględniające obecne i przyszłe uwarunkowania, służące wzmocnieniu zasobów instytucjonalnych gminy w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom oraz zapewnieniu, osobom tego potrzebującym, dostępu do specjalistycznej pomocy.